Arkeologi i Sverige

Västmanlands län

1991-2005

AIS Nr
1494

År
1990, 1991

Namn/plats
Kvarteret Linnéa

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
högmedeltid, senmedeltid, nyare tid

Fynd
kammakerispill, keramik

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en schaktningsövervakning och antikvarisk kontroll.
Sedan tidigare var känt att medeltida kulturlager fanns bevarade i kvarteret Linnéa. För att undvika ytterligare utgrävning valde man att bygga över kulturlagren. Alla markarbeten följdes av en antikvarisk kontrollant. Om kulturlager berördes avbröts arbetet för arkeologisk undersökning och dokumentation.
De arbeten som övervakades var bla grävning av spontdiken, hisschakt, schaktning av markytan och pålning. I kvarterets nordvästra del anlades en transportväg. Där hade borgmästare Adolph Willems stenhus från 1600-talet stått ända till 1964. Under mark fanns en välvd tegelkällare, som dokumenterades.
När markytan schaktades ned till överenskommen nivå, visade det sig att de övre kulturlagren låg högre i kvarterets mellersta del. Lagren maskingrävdes och en anläggningsnivå dokumenterades. I området mot Kungsgatan påträffades lämningar från en eller två byggnader och en träbrolagd passage i ungefär Ö-V riktning. Dessutom hittades mycket spill från ett medeltida kammakeri. Anläggningarna kan dateras till

1300-1400-tal, främst från keramikfynd. Det var viktigt att inte ytterligare skada kulturlagren och att förhindra uttorkning. Marken täcktes över och man vidtog åtgärder efter en geoteknisk undersökning, som genomfördes i detta syfte.
En stor del av byggnaden skulle vila på pålar slagna genom kulturlagren. För att minska antalet pålar användes betongpålar, som bär större laster än krysspålar. Där pålar skulle slås genom kulturlager förborrades hål. Om problem uppstod (friskt trä, sten, avslagen påle osv) användes en stålkärnepåle i foderrör. Eftersom betongpålar tidigare inte använts i kulturlager grävdes ett schakt intill två pålar. Det visade sig att i ogynnsamma fall kan fyllnadsmassor dras ned ett stycke med pålen. För övrigt påverkades inte kulturlager eller trä. Lagren slöt tätt intill pålen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1330

År
1991

Namn/plats
Kvistberga

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lars Wilson

Fornlämningskategori
grav, torp

Datering, period
järnålder

Fynd
keramik

Beskrivning
Med anledning av planerad husbyggnation genomfördes en arkeologisk utredning.

I områdets närhet finns ett flertal skärvstenshögar och gravar registrerade. Inom exploateringsområdet finns en hög. Utredningen resulterade i upptäckten av ytterligare en grav (stensättning) samt en sönderplöjd härd i västra delen av ytan. Sannolikt finns fler stensättningar i anslutning till den nu påträffade.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kungsåra 114:1	Västmanland	Västmanland	Kungsåra
Kungsåra 114:3	Västmanland	Västmanland	Kungsåra
Kungsåra 114:4	Västmanland	Västmanland	Kungsåra
Kungsåra 114:5	Västmanland	Västmanland	Kungsåra
Kungsåra 114:2	Västmanland	Västmanland	Kungsåra

AIS Nr
1349

År
1991

Namn/plats
Borgby, Ånby

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Bo Annuswer

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
förromersk järnålder

Fynd
bränd lera, lerklining, keramik, ben (obrända, brända)

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en undersökning.
Den undersökta boplatsen avdelas av väg 621 som också utgör sockengräns mellan Säby och Svedvi. Undersökningsområdet var cirka 480 meter längt med en genomsnittlig bredd på 34 meter. Den undersökta ytan motsvarade det aktuella arbetsområdet för järnvägen och omläggning av väg 621 inom det område som vid utredning och förundersökning gav boplatsindikationer. Totalt undersöktes 16275,70 m2 i Säby socken väster om väg 621 (=Säby 142:1) och 6520,35 m2 öster om vägen, i Svedvi socken (=Svedvi 340:1)
Inom boplatsytan fanns tre större sammanhängande kulturlager med en största utbredning av 5631,5 m2 eller 34,6% av den totala boplatsytan. Kulturlagren grävdes i skikt om max 0,l m eller till ny anläggningsnivå. Som mest grävdes fyra skikt.
Vid undersökningen påträffades 750 anläggningar av förhistorisk karaktär. Efter avbaning syntes de flesta som mörkfärgningar av varierande storlek och form i kulturlager eller steril lera. Ett fåtal påträffades vid provrutsgrävning i kulturlager eller i andra anläggningar. Samtliga snittades och kunde indelas i 17 olika

anläggningskategorier. Nio av dessa kunde mer säkert typindelas; stolphål, pinnhål, härdar, kokgropar, brunnar, avfallsgropar, grophus, stenanläggningar och kulturlager. Till de mer osäkra anläggningstyperna hörde nedgrävningar, förkolnat trä, träränna, pinnhålsrad, kulturlagerrester, sotfläckar, mörkfärgningar och koncentrationer av bränd lera.
Inom undersökningsområdet påträffades 838 fyndenheter. Merparten fanns i anläggningar med avfallsgropar och brunnar som en stor bidragsgivande grupp. Till de stora fyndkategorierna hör bränd lera, lerklining, keramik samt brända och obrända ben.
Genom keramikstudier och C14-prov har boplatsen preliminärt daterats till perioderna förromersk järnålder.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Säby 142:1	Västmanland	Västmanland	Säby
Svedvi 340:1	Västmanland	Västmanland	Svedvi

AIS Nr
1348

År
1991

Namn/plats
Ånby, Ulvsta

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Bo Annuswer

Fornlämningskategori
torp, bebyggelselämning

Datering, period

Fynd
trissporre, gångjärn, ljushållare, beslag, kniv, spik, järn föremål, en pilspets?

Beskrivning
Med anledning av järnväg utfördes en undersökning.

De delar av torpet som berördes av järnvägen undersöktes medan söder därom liggande lämningar endast karterades.
Undersökta lämningar:
Husgrund: 10x7 m stor, bestående av en syllstensgrund och ett spisröse. Kallmurade syllstensrader fanns bevarade i väster och norr samt delvis i öster och söder. Syllstenarna var 0,2x0,7 m stora och var genomgående otuktade och lagda med den planaste sidan uppåt. Grunden var anlagd direkt på steril mo. Beläget i husgrundens sydöstra del och längs med södra väggen en fyrkantig, 2,2x2,2 m stor spis med raka murkanter i öster och söder och någorlunda rak mur i väster. I norr var den mer igenrasad.
Källargrund: 4,5x3m. Grävd grop med kallmurade väggar av sten, dels natursten och dels bearbetad sten. Konstruktionen var kraftigt inrasad. Murarna synes ha varit uppbyggda av 4-5 lager sten, i enkelrader med de större stenarna i botten. Murkrönet tycks ha haft dubbla stenrader. Som golvbeläggning fanns spridda rester av stenhällar eller sten med

flatsidan uppåt.
Karterade anläggningar utanför exploateringsområdet:
Vattenhål: Beläget nordväst om det utgrävda bostadshuset ca 4x4 m stort.
Husgrund: Ca 10x5 m med välbevarade syllar i norr och väster med stenar i ett lager. Belägen på en terrasserad höjdsluttning söder om den undersökta husgrunden.
Källare: Ca 2,5x4 m med välbevarade kallmurade väggar av kanthuggen sten.
Bland föremålen fanns en trissporre, gångjärn, ljushållare, beslag, kniv, spik, föremål och en pilspets?, samtliga av järn.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Säby 143:1	Västmanland	Västmanland	Säby
Svedvi 341:1	Västmanland	Västmanland	Svedvi

AIS Nr
1347

År
1991

Namn/plats
Ånby

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Bo Annuswer

Fornlämningskategori
grav

Datering, period
folkvandringstid, vendeltid

Fynd
ben (människa, djur), keramik, kammar och kamfodral, pärlor, remändebeslag, agraffknapp, hängen, söljor

Beskrivning
Med anledning av utbyggnad av järnväg utfördes en undersökning. Efter avtorvning och rensning konstaterades att gravfältet var mer omfattande än vad som tidigare registrerats, med 14 stensättningar av olika typer och två flat-marksgravar. Vidare undersöktes en härd och en stensträng.
Stensättningarna varierade i storlek och höjd. Den minsta var 1,20 m i diameter och 0,10 m hög och den största var 10 m i diameter och 0,30 m hög. Anläggningarna var mestadels runda eller ovala, en var närmast fyrsidig. Både stensättningar med och utan kantkedja förekom. Samtliga gravar med identifierbar gravgömma var brandgravar av olika typer: brandlager, brandgrop med omgivande brandlager, urnebrandgrop, brandgrop, urnegrop med omgivande brandlager, urnegrav med omgivande brandlager, benlager och bengrop.
Brända ben har påträffats i 14 gravar där människoben har kunnat bestämmas till samtliga benförande anläggningar, l fyra gravar har även djurben identifierats. Det rör sig om hund, höna, björn, nötkreatur samt oidentifierat däggdjur.
Fjorton av gravarna innehöll fynd och åtta av dem har varit möjliga att

datera relativt med hjälp av dessa fynd.
Keramik, kammar och kamfodral, pärlor, remändebeslag, agraffknapp, hängen och söljor daterar gravfältet till folkvandringstid och vendeltid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Svedvi 187:1	Västmanland	Västmanland	Svedvi
Svedvi 187:2	Västmanland	Västmanland	Svedvi
Svedvi 187:3	Västmanland	Västmanland	Svedvi
Svedvi 187:4	Västmanland	Västmanland	Svedvi

AIS Nr
1346

År
1991

Namn/plats
Kvarteret Ämbetsmannen

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ylva Roslund-Forenius

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik (yngre rödgods), glas, skofragment läder

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en förundersökning.

Vid förundersökningen påträffades två bebyggelseskikt, varav det understa från stadens etablering på 1600-talet. I schakten påträffades en dräneringsränna i nordsydlig riktning. Det understa lagret låg direkt på ett humuslager.
Då schaktning för källaren gjordes påträffades under fyllnadsmassorna ett kol- och sotlager, ca 0,10 meter tjockt, från 1736 års brand. Sotlagret fanns mer eller mindre över hela ytan. Därunder påträffades ett bebyggelseskikt. Mellan anläggningarna fanns ett utfyllt område med sk after, gruvavfall, vilket består av grå mjäliknande sand med kolbitar. Dessutom fanns en del slagganhopningar i detta gruvavfall. Detta avfall låg dessutom över rännan.
Dräneringsrännan, två parallella stockar under humusen, har förmodligen utgjort ett stadsdike, där marken väster om rännan varit av bakgårdskaraktär med gödsel och avfall, och där tillhörande bebyggelse funnits norr om undersökningsområdet. Bebyggelserester påträffades nämligen i provundersökningens schakt. Området öster om rännan har

förmodligen utgjorts av betesmark och odlingsmark.
Enstaka fynd tillvaratogs såsom keramikskärvor av yngre rödgods med hornmålad vitleredekor, glasskärvor och i de yngre lagren framkom en del skofragment med pliggade klackar av näver och läder av 1700-talstyp.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1329

År
1991

Namn/plats
Köping, Hällstuna

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per Frölund

Fornlämningskategori
grav, gravfält

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av planerad utbyggnad av väg E18 utfördes en arkeologisk utredning.

Utredningen omfattade dels byråinventering, dels fältinventering av sträckan. Resultatet av utredningen visade på tre platser där fortsatta undersökningar krävs.
Vid Sylta, kunde det konstateras att vägområdet påverkar inte bara det tidigare kända och delvis undersökta gravfältet Köping 39:1, utan även Syltas äldre bytomt samt boplatsindikationer intill denna.
Vid Fågelsången, Köping 31:1, fanns röjda ytor, terrasseringar, stensträng ar och en vägbank inom ett mindre område. I anslutning till det tidigare undersökta röset, Köping 31:1, kan ytterligare gravar förekomma i den blockrika terrängen.
Sydöst om Öster-Vreta påträffades sentida stensträngar i brytzonen mellan åker och skog, i området för Köping 18:1.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 18:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 31:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 39:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1130

År
1991

Namn/plats
Kolbäck, Västerås

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Bo Annuswer

Fornlämningskategori
Boplats, grav, gravfält, torp, stenröjd yta

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en förundersökning.
Följande fornlämningar berördes vid förundersökningen från Kolbäck i väster till Västerås i öster.
Kolbäck 247:1, boplats i åkermark. Mellan Vinbäcken i norr och impediment i söder påträffades härdar och stolphål.
Säby 142:1 och Svedvi 340:1, boplatslämningar i åkermark. Förundersökningen visade en boplatsyta som sträckte sig över hela spårområdet (ca 500 x 40 m) på åker mellan moränhöjd i öster och grusgrop i väster. Inom området fanns rik förekomst av kulturlager, stolphål och härdar.
Svedvi 187:1, 2, 3, 4, gravar. I tall- och granbevuxen skogsmark fanns en tidigare känd gravgrupp och fyra runda stensättningar. Vid schaktning påträffades ytterligare en stensättning.
Säby 79:1, gravfält i hagmark på lätt kuperad morän med fem registrerade stensättningar. I samband med förundersökningen slyröjdes och rensades området varvid minst nio flata stensättningar kunde konstateras på en mindre moränrygg mellan två större tydliga stensättningar.

Dingtuna 146:1, gravfält. I skogsmark i sydsluttning ligger gravfältet med tio runda stensättningar, den ensamliggande graven Dingtuna 375:1 och torplämningen Dingtuna 376:1. Förundersökningen visade på ett gravfält om minst 23 stensättningar och ytterligare lämningar med anknytning till torpstället, som ekonomibyggnad till torpet, terrasseringar för de båda husgrunderna och väg av delvis ålderstigen karaktär som sträcker sig genom gravfältet.
Dingtuna 147:1 gravfält, registrerat som fyra stensättningar och en stenrad. Området karterades och resultatet blev sex stensättningar och två stensträngar.
Västerås 868:1 boplats i åkermark. Söder om befintlig järnväg i anslutning till impediment i norr inom en ca 100 m lång sträcka längs med järnvägen påträffades boplatslämningar i form av härdar, stolphål, nedgrävningar, kulturlager med en tjocklek upp mot 0,8 m.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Kolbäck 247:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Säby 142:1	Västmanland	Västmanland	Säby
Svedvi 340:1	Västmanland	Västmanland	Svedvi
Svedvi 187:4	Västmanland	Västmanland	Svedvi
Svedvi 187:3	Västmanland	Västmanland	Svedvi
Svedvi 187:2	Västmanland	Västmanland	Svedvi
Svedvi 187:1	Västmanland	Västmanland	Svedvi
Säby 79:1	Västmanland	Västmanland	Säby
Dingtuna 146:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 375:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 376:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 146:2	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 147:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Västerås 868:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1944

År
1991

Namn/plats
Lundby

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Mitt

Ansvarig person
Leif Zerpe

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Som första etapp i en särskild utredning utfördes en specialinventering, av ett ca 7 km2 stort område.
Ett antal tidigare ej registrerade gravar, stensträngar, torplämningar och röjda ytor påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1418

År
1991

Namn/plats
Högby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lars Wilson

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
äldre järnålder?

Fynd
keramik (fragment)

Beskrivning
Med anledning av exploatering för industriändamål utfördes en förundersökning.
Ett ca 16 hektar stort område provundersöktes. Området är beläget i närheten av Badelundaåsen och ingår i riksintresseområde för kulturminnesvården (K25, Badelundaåsen). Strax norr om undersökningsområdet är Grytahögen (Västerås 454:1) belägen. Området utgörs i sin helhet av åkermark. Ett mycket stort antal fornlämningar i form av stolphål och härdar påträffades vid undersökningen. En hög anläggningstäthet konstaterades i områdets centrala och södra delar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 879:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1414

År
1991

Namn/plats
Kvarteret Klio, kvarteret Kleopatra

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period

Fynd
gjutformar till grytor, ett grytben (?) i järn, keramik (yngre rödgods och enstaka stengods) skaft till kritpipor

Beskrivning
Med anledning av planerad nybyggnation utfördes en arkeologisk förundersökning.

Sammanlagt grävdes åtta schakt med maskin.
Kvarteren Klio och Kleopatra låg antingen i utkanten av eller strax utanför den medeltida staden. De historiska källorna och fynden från den arkeologiska undersökningen anger att området bebyggdes senast under 1600-talet, men bebyggelsen kan sträcka sig ner i medeltid/sent 1500-tal.
I kv Klio fanns inne i kvarteret kulturlager med rester efter trähusbebyggelse. Där fanns senast under 1600-talet tomter med stadsgårdar.
I kv Kleopatra fanns ett kraftigt lager med gjutformsfragment - rester efter grytgjutning. I den östra delen fanns dessutom spår av anläggningar i trä. Från 1631 står Björn Olsson grytgjutare för flera tomter i kvarteret. År 1688 innehades de av Björns änka.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1415

År
1991

Namn/plats
Gideonsberg, Vårlöksgatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lars Wilson

Fornlämningskategori
skärvstenshög

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en förundersökning.
Sökschakt togs upp intill fornlämningen för att avgränsa ev boplatsytor.
Inga ytterligare fornlämningar påträffades emellertid på denna yta.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 234:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1416

År
1991

Namn/plats
Tönsta

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Bo Annuswer

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period

Fynd
keramik, bryne

Beskrivning
Med anledning av utbyggnad av järnvägen Mälarbanan, utfördes en slutundersökning.
Boplatsen var belägen på en svag förhöjning i åkermark omedelbart söder om befintlig järnväg, i anslutning till och söder om ett impediment. Det undersökta området utgör sannolikt utkanten av ett boplatskomplex som sträcker sig norr ut. Schaktet låg i ungefär sydvästlig-nordostlig riktning och var 120 meter långt och 9 meter brett. I den västra delen av schaktet låg 14 härdar och fyra stolphål. Här fanns också ett mindre kulturlager. I detta fanns en härd och i dess botten ett dike fyllt med skärvsten och en brunn. I undersökningsområdets östra del fanns tre härdar och 15 stolphål.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 868:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1417

År
1991

Namn/plats
Vallby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lars Wilson

Fornlämningskategori
boplats, grav

Datering, period
äldre järnålder

Fynd
flinta, malstenslöpare

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en förundersökning och en slutundersökning.
Undersökningsområdet utgjordes av tre lokaler, en belägen i en moränbacke i anslutning till registrerade fornlämningar, samt de övriga två i åkermark i närheten av gravfält och boplats.
På den förstnämna lokalen påträffades boplatslämningar i form av stolphål, nedgrävningar och härdar. Här undersöktes och togs bort även en skadad hög, Västerås 636:6, inga fynd påträffades dock. Vid de övriga lokalerna saknades fornlämningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 636:6	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 636:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1333

År
1991

Namn/plats
Kolbäck, Vallby

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Bo Annuswer

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
romersk järnålder, folkvandringstid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av järnväg utfördes en arkeologisk undersökning.
Det undersökta området var 70 m långt och i genomsnitt 15 m brett och låg i ungefär NNV-SSO riktning och utgör sannolikt de centrala delarna av ett boplatskomplex som sträcker sig västerut och söderut längs med ett impediment.
Totalt undersöktes 162 anläggningar på en närmast terrassliknande platå i åkermark. Dessa fördelade sig på 115 stolphål, 20 nedgrävningar, 18 mörkfärgningar, sex härdar, två kulturlager och ett skärvstensflak. Vidare fanns två kulturlagerrester inom området.
Bland stolphålen kan möjligen delar av några treskeppiga hus urskiljas.
C14-datering har placerat boplatsen inom intervallet romersk järnålder - folkvandringstid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 247:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1419

År
1991

Namn/plats
Tunby gård

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
boplats, bytomt/gårdstomt

Datering, period
yngre bronsålder, äldre järnålder, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av förtätning av bebyggelsen utfördes en förundersökning.

Idag är gårdarna omringade av modern stadsbebyggelse, men tills nyligen fungerade de som jordbruksfastigheter. De ursprungligen tre gårdarna bildar idag en väl bibehållen bymiljö med bostadshus och ekonomibyggnader av olika ålder - bl a några hus från 1700-1800-talen. Tunby har medeltida anor. Det äldsta säkra belägget är från 1367. Runt omkring finns flera registrerade fornlämningar (häll med skålgropar, gravfält).
Vid förundersökningen togs 21 schakt upp med maskin. I några schakt påträffades bebyggelselämningar från nyare tid - troligen 1600-1800-tal. Inga säkra lämningar från medeltid påträffades. I en stor del av området fanns under förhistorisk tid en eller flera boplatser. Bl a påträffades en skärvstenshög, stolphål (ett säkert långhus kunde konstateras) och härdar. Preliminärt har boplatsen/boplatserna daterats till yngre bronsålder- äldre järnålder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 21:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 21:3	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1331

År
1991

Namn/plats
Skillinge

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Thomas Eriksson

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en utredning.
Vid inventeringen avgränsades två områden, i anslutning till de kända fornlämningarna, där det fanns risk för eventuella boplatser i nuvarande åkermark.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kung Karl 122:1	Västmanland	Södermanland	Kung Karl
Kung Karl 109:1	Västmanland	Södermanland	Kung Karl

AIS Nr
1176

År
1991

Namn/plats
Kvarteret Harneskmakaren 14

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Bent Syse

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Högmedeltid, senmedeltid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation och ledningsdragning utfördes en arkeologisk undersökning (arkeologisk dokumentation).
Vid undersökningen upprättades 76,4 m profil.
Inga fynd togs till vara.
Undersökningen är en komplettering av en under året tidigare gjord undersökning inom fastigheten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1177

År
1991

Namn/plats
Kvarteret Harneskmakaren 14

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Annika Grälls

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
högmedeltid, senmedeltid, nyare tid

Fynd
Keramik (rödgods, stengods), nyckel, bokbeslag, fönsterglas

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en särskild undersökning. Undersökningsytan var ca 50 m2. Resterande delar av kvarteret undersöktes inte då pålning tillåtits.
Vid undersökningen påträffades medeltida- och 1600-tals lager, med tillhörande anläggningar. Kulturlagrens mäktighet uppgick till 1,2 m. De anläggningar som påträffades var husgrunder, kavelbro, gränd, hägnad och avfallsgrop. Anläggningarna var fördelade på fyra urskiljbara bebyggelseskeden.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1129

År
1991

Namn/plats
Köping, Arboga

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lars Wilson

Fornlämningskategori
Boplats, bytomt/gårdstomt

Datering, period
Järnålder?, medeltid?

Fynd
Bränd lera, keramik (rödgods, fragment av förhistorisk typ), ben (obränt), kvarts (avslag), kritpipa, tegel, slagg, järnfragment

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en fördjupad utredning med sökschakt.
Sammanlagt undersöktes nio lokaler i åker- och betesmark samt i mark i anslutning till en gårdstomt. Lokalerna valdes ut pga boplatsindikationer (keramik och flinta i åker mm), närhet till gravar, röjda ytor samt också med hänsyn till topografin.
Vid två lokaler, Vallby och Vallbys ägor (vid Skoftesta gård) påträffades fornlämningar (Köping 238:1 & 244:1). Dessa bestod av kulturlager, stolphål, härdar och mörkfärgningar. I kulturlagren påträffades också bränd lera, skärvsten och i enstaka fall fragment av förhistorisk keramik. Vid Vallby bytomt påträffades även sentida (medeltida?) lämningar som sannolikt överlagrar en tidigare boplats (Köping 246:1).
Inga fornlämningar utöver de redan kända påträffades vid de övriga lokalerna (inga RAÄ-nummer angivna på blanketten och kartor).

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Arboga stad
	Västmanland	Västmanland	Arboga socken
	Västmanland	Västmanland	Björskog
	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Köping 238:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 246:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 244:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1332

År
1991

Namn/plats
Herrevad

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lars Wilson

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
järnålder

Fynd
malsten (löpare) keramik

Beskrivning
Med anledning av planerad husbyggnation genomfördes en arkeologisk utredning.
Utredningen visade att den tänkta exploateringsytan delvis berör Herrevads gamla bytomt men också att ett flertal fornlämningar av boplatskaraktär; stolphål, härdar, nedgrävningar, finns inom sagda yta. Dessa fornlämningar kan möjligen kopplas till ett större gravfält ca 200 m söder om bytomten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 355:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1422

År
1992

Namn/plats
Kvarteret Lovisa

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
mynt, keramik (yngre rödgods), kritpipor

Beskrivning
Med anledning av renovering av gården i hörnet av Slottsgatan-Kungsgatan utfördes en antikvarisk schaktkontroll.

Den äldsta byggnadsdelen, som ligger vid Svartån, är troligen byggd i slutet av 1700-talet. I hörnet Slottsgatan-Kungsgatan finns en välvd tegelkällare vars utsträckning inte överensstämmer med byggnaden över. Källeren är antagligen äldre.
Gårdsplanen schaktades ned och delar av en kullerstensläggning togs bort. Från Slottsgatan och in över gården grävdes ett schakt för fjärrvärme. I sektionen dokumenterades som mest ca 1,8 m tjocka kulturlager och åtminstone tre bebyggelsefaser. En av dessa utgjordes av ett kraftigt brandlager, som möjligen representerar en av de sista stadsbränderna. De relativt fåtaliga fynden daterar kulturlagren till 1600-1700-(1800)-tal. Tomten bebyggdes förmodligen sent jämfört med intilliggande områden. I Slottsgatan och kvarteret Linnea har kulturlager från 1000-talet till 1800-talets mitt påträffats vid tidigare undersökningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1350

År
1992

Namn/plats
Brunna

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Bo Annuswer

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period
folkvandringstid, vendeltid

Fynd
brända ben, harts, keramik, kammar, pärlor, knappar, agraffer, remsöljor, vulsthuvudnålar, likarmat spänne, kamfodral

Beskrivning
Med anledning av anläggande av ny dubbelsprårig järnväg, utfördes en arkeologisk undersökning.
Totalt påträffades 19 gravar varav 16 var stensättningar och tre flatmarksgravar inom ett ca 1300 m2. Stensättningarna var runda eller ovala med en diameter från 1,4 till 10 m och en höjd från 0,2 till 1,3 m. 14 var klart begränsade, 2 hade kantkedjor och 2 yttre kantkedjor.
I åtta av gravarna kunde olika konstruktionsdetaljer urskiljas i stenpackningens centrum. Här fanns mittstenar, en möjligen ursprungligen rest sten, stenfria centrum, det större stenmaterialet centralt och kärnrösen.
Samtliga gravar var brandgravar. Två stensättningar saknade identifierbar gravgömma medan två kunde konstateras innehålla två gravgömmor. Totalt påträffades 19 gravsatta individer
Två huvudtyper av gravskick kunde konstateras. Den ena bestod av brända ben tillsammans med sot och/eller kol. Dessa kunde delas upp i undertyperna brandlager, brandgrop och urnebrandgrop. Den andra gruppen innehöll brända ben fria från sot och kol. Här kunde gravsättningarna delas upp i benlager, urnegrop, urnegrav och spridda

ben
I samtliga nitton gravar påträffades ett eller flera fynd. Dessa utgjordes av harts, keramik, kammar, pärlor samt föremål av sten, järn och brons. Den övervägande delen av gravgåvorna är föremål som kan anses höra till den personliga utrustningen, vanligen detaljer i klädedräkten samt kammar
I fjorton av de nitton gravarna påträffades hartstätning till minst sexton askar. All harts var eldpåverkad, sönderbruten och hittades omrörd bland ben och andra fynd. Tio av gravarna innehöll rester av keramikkärl.
Bland de daterbara föremålen finns kammar och kamfodral, pärlor, knappar, agraffer, remsöljor, vulsthuvudnålar, likarmat spänne och keramik. Utifrån fynden dateras gravarna till folkvandringstid och vendeltid. C14-dateringen placerar gravfältet inom samma tidsintervall.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Säby 79:1	Västmanland	Västmanland	Säby

AIS Nr
1420

År
1992

Namn/plats
Kvarteret Hilde

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik (yngre rödgods, stengods mm), porslin, glas, kritpipor

Beskrivning
Med anledning av planerad nybyggnation utfördes en förundersökning.

Kulturlager saknades i kvarterets norra del. I den södra delen, utmed Utanbygatan, fanns mellan 0,6-1,4 m tjocka kulturlager från nyare tid. Inga säkra bebyggelslämningar påträffades vid förundersökningen. Kvarteret Hilde låg fortfarande under 1800-talet i stadens utkant. Det har antagits att stadsdiket, den medeltida stadens gräns, gick i Utanbygatans sträckning. Gatan anlades vid 1600-talets mitt. På Västerås äldsta stadskarta från 1688 finns en smal remsa med tomter nordöst om Utanbygatan. Det nuvarande kvarteret Hilde berör tre tomter. På en av dem fanns enligt kartans beskrivning några små trähus, men främst användes tomterna som kålgårdar. Vid förundersökningen påträffades ingenting som motsäger att området togs i bruk under 1600-talet och att det främst användes som odlingsmark.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1352

År
1992

Namn/plats
Sala Silvergruva

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Eva Hjärthner-Holdar

Fornlämningskategori
gruvområde

Datering, period
nyare tid?

Fynd

Beskrivning
Med anledning av renovering av bebyggelsen vid Sala Silvergruva utfördes en schaktningsövervakning.
Undersökningen utfördes i form av en schaktningsövervakning i samband med anläggande och reparation av vatten och avlopp inom den före detta Konstmästargården. Undersökningen skedde i två etapper.
Konstmästargården skall enligt uppgift vara uppförd omkring 1870.
Schaktet som upptogs utgick från huvudbyggnadens östra sida mot den norra och över mot tvättstugan. Schaktens sammanlagda längd var ca 28 m och dess bredd var ca 0,8-1,5 m.
Djupet varierade mellan 0,8-1,5 m beroende på vilket djup rören skulle ligga. Schaktningen nådde inte ner till steril mark, vilket gör att det kulturpåverkade lagrets totala tjocklek inom Konstmästargården inte är känd.
I schakten fanns tydliga avsatta kulturlager. Dessa motsvarar olika grusplaner intill en tjocklek av 0,35 m samt under nuvarande grusplan resterna efter ett stenfundament ca 1,3 m brett och ca 0,4 m djupt.
Nuvarande grusplan och tidigare grusplaner skildes åt av ett sand och stenblandat sterilt fyllnadslager.

Under bebyggelseskikten fanns ett ca l m tjockt lager bestående av slig/malm, kol, sot och fet kulturjord. Skiktet hade en lagrad struktur och härrör från gruvbrytningen. Lagren, som kan hänföras till gruvbrytningen, ökar i tjocklek mot norr.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 214:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1229

År
1992

Namn/plats
Vändle

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Bo Annuswer

Fornlämningskategori
Gravfält

Datering, period
yngre järnålder

Fynd
brända ben, harts, remsölja, agraffknapp, kamfragment, keramik, järnföremål, guldpärla

Beskrivning
(se även AIS 1228)
Med anledning av anläggande av ny dubbelspårig järnväg utfördes en arkeologisk undersökning.
Undersökningen omfattade den sydöstra delen av ett gravfält som ligger i en svag sydsluttning, i övergången till åkermark i söder.
Inom området undersöktes 14 stensättningar och tre flatmarksgravar, ett odlingsröse och ett stolphål. Av stensättningarna var sex närmast fyrsidiga, fem runda eller ovala och två mer diffusa. Inom området fanns också en treudd.
Stensättningarnas storlek varierade från 15 m i diameter med en höjd av l m till 3 m med en höjd av 0,15 m. Samtliga utom två var klart begränsade. Fyra stensättningar hade kantkedja varav två större i krönläge med kantkedjor av stora närmast blockliknade sten. En delvis skadad stensättning var begränsad av tätt lagda dubbla rader av mindre sten. Treudden bestod av enkla stenrader med en mindre central stenpackning med en eventuellt ursprungligen rest sten i centrum.
Fyllningen i stensättningarna varierade. Stenmaterialets storlek varierade mellan fint, grovt och blandat. Antal lager varierade från ett

till tre med eller utan fyllning. Den rektangulära stensättningen hade kortsidor begränsade av varsin stor sten.
Bland stensättningarna saknade åtta identifierbar gravgömma. De urskiljbara gravskicken i stensättningarna omfattade två brandlager, en urnegrav och en urnegrop.
De tre flatmarksgravarna innehöll ett benlager, en med enstaka brända ben och en urnegrav med hartstätat kärl.
Endast nio anläggningar var fyndförande och då tämligen magert. Av de åtta med brända ben saknade en andra föremål, en innehöll en remsölja av brons, en agraffknapp av delvis förgyllt silver, harts och kamfragment, tre hade inslag av keramik, två delar av hartstätning. En innehöll förutom ben ett järnföremål. Slutligen innehöll en delvis skadad stensättning, som saknade ben, bränd lera, keramik och en guldpärla.
Gravfältet kan preliminärt utifrån agraffknapp och guldpärla dateras till yngre järnålder.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Dingtuna 146:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
1342

År
1992

Namn/plats
Brånsta

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
torp

Datering, period

Fynd
avslag kvartsit

Beskrivning
Med anledning av bostadsbebyggelse utfördes en utredning.
Vid besiktning som föregick utredningen tillvaratogs ett avslag av kvartsit väster om utredningsområdet. Sökschakt upptogs, men i dessa påträffades inget av arkeologiskt intresse. En mörkfärgning som påträffades kunde sättas i samband med sentida torpbebyggelse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Romfartuna 375	Västmanland	Västmanland	Romfartuna

AIS Nr
1228

År
1992

Namn/plats
Talvsta

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Bo Annuswer

Fornlämningskategori
Gravfält, stensträng, boplats, hålväg

Datering, period
romersk järnålder, folkvandringstid

Fynd
harts, keramik, pärlor, glasmassa, bronsspiral, spiralpärla

Beskrivning
(se även AIS 1229)
Med anledning av omdragning av väg utfördes en arkeologisk undersökning av en del av ett gravfält med boplatslämningar.
På undersökningsytan, som omfattade närmare 5000 m2, påträffades fyra stensättningar, en stensträng och två förhistoriska boplatslämningar. Dessutom fanns en hålväg i östra utkanten av utgrävningsytan.
Gravarna som undersöktes utgör södra delen av ett större gravfält. De tre större stensättningarna, två röseliknande och en med tydlig kantkedja, varierade i storlek mellan 6,5 och 11,5 m och i höjd mellan 0,5 och 0,7 m. Den mindre stensättningen hade en utbredning på ca 2,5 m och var ca 0,3 m hög.
En grav saknade identifierbar gravgömma, medan de övriga tre var brandgravar, två med enstaka brända ben, en med urnegrop. Bland fynden förekom harts, keramik, pärlor, glasmassa och en bronsspiral, spiralpärla av tillplattad tråd.
Gravarnas läge, form och gravskick samt föremålen ger en grov datering till romersk järnålder folkvandringstid.

Två ytor med boplatslämningar påträffades i samband med gravundersökningarna. Den ena, som omfattade ca 200 m2, påträffades i nordvästra delen av undersökningsområdet och bestod dels av ett kulturlager, som täckte hela boplatsytan, dels av 50 anläggningar av förhistorisk karaktär, som påträffades i botten och under nämnda kulturlagret. Anläggningarna, bestod av härdar, kokgropar, stolphål, pinnhål, nedgrävningar, mörkfärgningar. Den andra boplatsytan påträffades under en stensättning i sydvästra delen av gravfältet. Den bestod av ett kulturlager med tre underliggande härdar och strax öster därom ytterligare ett mindre kulturlager
Båda boplatsytorna utgjorde att döma av det topografiska läget upp mot moränhöjden utkantsområden av en eller två boplatser.
Strax utanför undersökningsområdets sydöstra del påträffades en hålväg. Den låg i en sydsluttning, som den passerade lite på snedden, antagligen för att underlätta passagen uppför densamma. I sydväst var hålvägen avskuren av slänten till den befintliga vägen mellan Västerås och Kolbäck. Här var den också som bredast och djupast. I nordöst övergick den i en knappt skönjbar väg som kunde urskiljas i ytterligare ca 30 m.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Dingtuna 147:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
1178

År
1992

Namn/plats
Kvarteret Klingsmeden

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Magnus Elwendahl

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
högmedeltid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning för fjärrvärme utfördes en förundersökning.
Schaktet kom till största delen att endast beröra de översta partierna av kulturlagren på platsen. På en sträcka grävdes dock schaktet ner till den sterila bottenleran, varvid rester efter en gränd/ gatusträckning från olika tidpunkter påträffades. Denna Smedjegatans föregångare har troligen haft samma sträckning som dagens och anlagts i slutet av 1200-talet, utifrån gjorda dendrodateringar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1421

År
1992

Namn/plats
Slottsgatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
tidigmedeltid, högmedeltid, nyare tid

Fynd
kammakerispill, läderspill från skomakeri; keramik (yngre rödgods)

Beskrivning
Med anledning av omläggning av fjärrvärme m m i Slottsgatan (från Stora gatan till hotell Klipper i kv Kråka) utfördes en schaktövervakning.

Kulturlager från 1000-tal till 1300-tal har tidigare undersökts i kvarteren Linnea (1988) och Lundahlska jorden/kv Klaudia (1987). I kv Linnea dokumenterades 1990 delar av en tegelkällare byggd på 1680-talet.
Fjärrvärmeschakten grävdes ej ner i steril lera; de synliga kulturlagren var 1,0-1,2 m tjocka (ca 1,6 m kulturlager finns över steril lera). Sektioner dokumenterades i flera partier; den längsta sammanhängande var 35 m lång.
Från Skomakargatan fram till Kungsgatan fanns medeltida bebyggelselämningar. Inga daterade fynd påträffades. Med ledning av tidigare undersökningar bör kulturlagren vara från 1100-tal - 1300-talets mitt. Mitt i Skomakargatan fanns en träbroläggning - antagligen gatans medeltida föregångare.
I hörnet Slottsgatan-Kungsgatan påträffades delar av samma tegelkällare som undersöktes 1990. Ev fanns rester av ytterligare en källare i

Kungsgatan. Nordväst om Kungsgatan fanns endast kulturlager från nyare tid, troligen 1600-1700-tal.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1215

År
1992

Namn/plats
Kvarteret Birka, Bjurhovda

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Anders Biwall, Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
Gravfält, bytomt/gårdstomt

Datering, period
romersk järnålder, folkvandringstid, vendeltid, vikingatid

Fynd
keramik, brända ben (människa), järnnit, löpare, förgylld krona till ryggknappsspänne, likarmat spänne, glaspärlor

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation av servicehus utfördes en slutundersökning av kraftigt störda lämningar efter förhistoriska gravar. Vid undersökningen påträffades femton anläggningar, två kraftigt förstörda stensättningar med brandlager, elva brandgropar, en bengrop samt en nedgrävning med obestämbar funktion.
I brandgroparna med en sot-kolinblandad fyllning påträffades i endast en av dessa brända ben efter en människa. De övriga var dock så pass lika till form, storlek och fyllning att även dessa bör betraktas som gravar. Fyndmaterialet i övrigt från dessa anläggningar var magert och bestående av enstaka keramikfragment. Dessa anläggningar har till stor del C14-daterats och visat sig ligga i intervallet romersk järnålder-vendeltid. Ingen av dessa anläggningar hade några bevarade spår efter en överbyggnad. Bengropen, till formen lik brandgroparna men utan sot/kol inblandning i fyllningen, innehöll brända ben efter en människa. Som gravgåvor fanns fragment av keramik, en järnnit samt en löpare. Anläggningen är odaterad men bör sannolikt förläggas inom samma tidsintervall som brandgroparna. De två fragmentariska stensättningarna var rester av vikingatida gravar med brandlager där

hela överbyggnaden samt troligen delar av brandlagren försvunnit. Trots det ofullständiga skicket på dessa två gravar påträffades flera sällsynta och mycket betydelsefulla fynd. Den ena visade sig vara en kvinnograv med en datering till 800-talet med fynd av en förgylld krona till ett ryggknappsspänne, ett likarmat spänne, glaspärlor samt keramik. Denna uppsättning av gravgåvor kan direkt jämföras med fynd från en samtida båtgrav från Tuna i Badelunda. Ryggknappsspännena från dessa två gravar är av en udda typ och synes vara närmast identiska. Den andra graven var en mansgrav daterad till 900-talet i vilken en torshammarring, delar av ett svärd samt keramik påträffades. Både svärd och torshammarringar är extremt sällsynta i Västmanland och denna kombination är överhuvudtaget sparsamt förekommande i hela Mälardalen.
Gravarna som påträffades vid undersökningen av delar av kvarteret Birka fyller till stor del en kronologisk och rumslig lucka i det år 1968 undersökta och intilliggande Bjurhovdagravfältet och indikerar att detta gravfält sannolikt är betydligt större och mer komplext än man tidigare insett. Detta innebär också att det i området mellan 1968 års undersökningsområde och 1992 års dito och som ännu inte berörts av någon exploatering med stor sannolikhet finns fler oupptäckta gravar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 459:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 459:3	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1131

År
1992

Namn/plats
Västerås, Irsta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
Naturföremål/-bildning med tradition, boplats, stensträng

Datering, period
stenålder, bronsålder, järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nedläggning av telekablar utfördes en förundersökning omedelbart följt av slutundersökning, på tre platser längs den 4,2 km långa sträckan.
De förundersökta delsträckorna var:
1. Norr om Klinta, väster om Irsta 358:1 (flyttblock med tradition), en delsträcka på 140 m.
2. Mellan Källtorpet och Tureborg, norr om Irsta 34:1 (gravfält), en delsträcka på 160 m.
3. Norr om Irsta 262:2 (stensträng), öster om Irsta 384:1 (stensträng), en delsträcka på 400 m.

Inom område 2 påträffades boplatslämningar i åkermarken (Irsta 399:1) tre härdar, fyra större och tre mindre nedgrävningar, nio säkra stolphål och sex osäkra stolphålsbottnar. Sannolikt utför anläggningarna delar av två långhus. Anläggningarna slutundersöktes. Boplatsytan som följer nivån 15 möh kan kopplas till gravfältet Irsta 34:1 och angränsande fornlämningskomplex med stensättningar, stensträngssystem, skålgropsförekomster och en eventuell husgrundsterrass.

De två övriga delsträckorna saknade fornlämningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Irsta 358:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 399:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 384:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 262:2	Västmanland	Västmanland	Irsta

AIS Nr
1351

År
1992

Namn/plats
Gustavsberg

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Åsa Svedberg, Lars-Inge Larsson

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
bronsålder, äldre järnålder, folkvandringstid, vendeltid

Fynd
bronsblock

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en förundersökning. I de sökschakt som togs upp påträffades anläggningar av boplatskaraktär. De 14 C-dateringar som gjordes visade att anläggningarna hade en stor kronologiskt spridning.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 637:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1423

År
1992

Namn/plats
Västra Skälby

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lars Wilson

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
förromersk järnålder, romersk järnålder

Fynd
Keramik, lerklining, bränd lera, brända och obrända ben, slagg, löpare, malstenar, brynen, svärd/kniv, bärnsten

Beskrivning
Med anledning av byggnation av bostäder genomfördes en arkeologisk undersökning.

Hela ytan utgjordes av brukad åker, ploglagret borttogs med hjälp av maskinkraft. Den yta som berördes av utredning uppgick till ca 60 ha. Undersökningsytan omfattade 80 000 m2 varav 65 000 m2 avbanats. Målsättningen med undersökningen var att försöka utröna boplatsens struktur.
I anslutning till undersökningsområdet finns ett antal registrerade fornlämningslokaler. Dessa utgöres av gravfält (Västerås 258:1, 345:1, 406:1), en fornborg (Västerås 263:1), stensträngar (Västerås 328:1, 345:1, 406:1). Vid undersökningen påträffades omfattande boplatslämningar bestående av ca 25 långhus samt fyrstolpshus och hägnader. Stolphålen var kraftiga och tydliga med stenskoning, kol och bränd lera. Dessutom har ett 50-tal brunnar påträffats. I några av dem påträffades risflätningar och andra trädetaljer.
Husens rumsliga fördelning och inbördes placering tyder på att det kan röra sig om en tidig bybildning eller en komplex gårdsorganisation. Det

faktum att husen inte verkar överlagra varandra tyder på att huvuddelen av boplatsens anläggningar sannolikt är samtida.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 952:3	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 952:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 865:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1214

År
1992

Namn/plats
Kvarteret Birka, Bjurhovda

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Anders Biwall, Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
gravfält, bytomt/gårdstomt

Datering, period
medeltid? Odaterat

Fynd
keramik, brända ben, järnfragment, kol

Beskrivning
Med anledning av byggnation utfördes en förundersökning. Exploateringsområdet ligger omedelbart SV om Bjurhovda bytomt och enligt det äldre kartmaterialet har det varit bebyggt sedan 1600-talet. Vid undersökningen påträffades, i NÖ delen av undersökningsområdet, delar av ett kulturlager, troligen medeltida. Vidare påträffades fyra härdar i undersökningsområdets södra del. Fynden från dessa bestod av keramik, brända ben, järnfragment och kol.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 459:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 459:3	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1374

År
1993

Namn/plats
Tortuna, Sörby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Bengt-Göran Waks

Fornlämningskategori
skålgropar

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en förundersökning.
Inga indikationer på förhistorisk verksamhet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tortuna 95:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1375

År
1993

Namn/plats
Bollbacken, Nicktuna

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Magnus Artursson

Fornlämningskategori
grav- och boplatsområde

Datering, period
mellanneolitikum, senneolitikum, bronsålder, förromersk järnålder, romersk järnålder

Fynd
keramik, kvarts, flinta och brända ben

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en förundersökning.

Undersökningsområdet är ca. 500 m långt (västsydvästlig-östnordöstlig riktning) och mellan 20-40 m brett. Bansträckningen går här rakt över ett mindre impediment, på vilket det sedan tidigare finns fornlämningar registrerade; två gravfält Tortuna 82:1 och 129:1, en gravgrupp Tortuna 78:1-3 samt tre skålgropslokaler Tortuna 76:1, 77:1 och 81:1. Bansträckningen passerar mellan Tortuna 82:1 och 129:1 och undersökningen berörde endast den södra spetsen av gravfältet Tortuna 82:1. Områdena öster och väster om impedimentet, ute i åkermarken, gav indikationer på boplatser under den särskilda utredningen.
Rent metodiskt delades förundersökningsområdet upp i två delar, impedimentet med känsliga gravlämningar samt vissa indikationer i form av fynd av en neolitisk boplats undersöktes helt för hand, medan åkermarken undersöktes med hjälp av grävmaskin med planskopa.
Under förundersökningen påträffades en större gropkeramisk boplats centralt placerad på impedimentet. Höjden varierade mellan ca 30-34 m.ö.h. Fyndmaterialet var rikt och bestod av porös keramik med grop-

och kamstämpelornering, slagen kvarts samt flinta. Dessutom påträffades ett antal anläggningar i form av stolphål och gropar, vissa av dem placerade på ett sådant sätt att man kan misstänka att det finns hyddkonstruktioner i området. Överlagrande den gropkeramiska boplatsen finns med största sannolikhet ett gravfält från förromersk-romerskjärnålder. Ett flertal indikationer i ytan i form av stensättningsliknande lämningar samt en urnebrandgrav visar att det förmodligen finns ett större antal gravar i området. Eventuellt kan man tänka sig att Tortuna 82:1 och 129:1 hänger ihop och bildar ett enda gravfält. I undersökningsområdet påträffades dessutom två skålgropslokaler, skärvstenssamlingar samt tre terrassliknande bildningar.
Undersökningarna i åkermarken öster och väster om impedimentet gav indikationer på att det finns ett antal boplatser i området. Anläggningarna i form av stolphål, gropar och härdar var sönderplöjda och endast mindre rester återstår av dem.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tortuna 258:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1376

År
1993

Namn/plats
Strö, Köping

Typ av undersökning
efterundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lars Wilson

Fornlämningskategori
grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en efterundersökning. Undersökningen utfördes på platsen för ett tidigare undersökt gravfält. Målsättningen var att fastställa om det fortfarande fanns gravanläggningar kvar. Området visade sig dock ha blivit utschaktat under senare tid. Inga fornlämningar påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 86:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1377

År
1993

Namn/plats
Kramsta

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lars Wilson

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period
yngre järnålder

Fynd
keramik, knivar, nitar, pärlor, bronskedjor, bronshängen och spännen

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en slutundersökning.
Området är beläget i en svagt sluttande moränbacke mot nord-ost. En yta av ca 800 m2 avgränsades och undersöktes. Gravfältet innehöll 1 omarkerad grav, 5 högar, 11 stensättningar, flertalet runda till formen. Västra delen befanns terrasserad med två högar anlagda ovanpå den uppbyggda terrassen. Samtliga gravar var brandgravar av vilka flertalet innehöll brandlager men dessutom fanns en brandgrop och ett benlager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 192:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1381

År
1993

Namn/plats
Skoftesta

Typ av undersökning
särskild undersökning, kartering

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Håkan Aspeborg

Fornlämningskategori
stenröjda ytor, boplats

Datering, period
järnålder

Fynd
bränd lera, lerklining, järnfragment

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en slutundersökning och kartering. Vid avbaningen påträffades 76 anläggningar i form av sotfläckar, pinnhål, härdar, mörkfärgningar, nedgrävningar och stolphål. Boplatsen ansågs fortsätta i nordväst utanför undersökningsområdet. En huskonstruktion utan härd och en stolphålsrad påträffades. Nordost om boplatsen karterades ett antal stenfria ytor.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 244:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1382

År
1993

Namn/plats
Skoftesta

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Håkan Aspeborg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
järnålder

Fynd
obrända ben, bränd lera, lerklining, keramik

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en slutundersökning.
Området sluttar svagt åt väst och ligger strax norr om den historiska bytomten. Hela området utgjordes av åkermark och ploglagret banades av med hjälp av grävmaskin. Ett 9827 m2 stort område togs upp. I den sydöstra delen påträffades ett antal stolphål i dubbla rader vilket tolkades som ett långhus, dock utan spår av härd. Kulturlagren var till största delen sönderplöjda och var endast några centimeter tjocka. I övrigt påträffades härdar, mörkfärgningar, nedgrävningar, pinnhål, stolphål. Totalt påträffades 287 anläggningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 238:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1318

År
1993

Namn/plats
Fågelbacken, Hubbo, Jädra

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Per Lekberg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
mellanneolitikum, järnålder, nyare tid

Fynd
keramik (stridsyxe-, grop- och vikingatida), kvartsavslag, flintavslag, vävtyngder, smidestång, kniv, mynt

Beskrivning
Med anledning av utbyggnaden av den nya snabbtågsjärnvägen Mälarbanan utfördes en för- och slutundersökning.

Landskapet kring Fågelbacken domineras av Badelundaåsen. Det undersökta området var beläget på 40 m ö h i åkermark på en sandig platå strax Ö om åsen. I närområdet finns talrika fördämningar och fyndplatser, bl a hålvägssystem, gravfält, ensamliggande stensättningar och högar, boplatser, depåfynd samt en runsten. Kronologiskt finns tidigneolitikum, mellanneolitikum, yngre bronsålder, äldre järnålder och yngre järnålder representerade. NO om området ligger Jädra by, med ett medeltida förflutet.
Inom den undersökta ytan, som omfattade ca 8.300 kvm, påträffades knappt 1000 anläggningar, de flesta stolphål och härdar och pinnhålen oräknade. Inga sammanhängande kulturlager fanns på ytan, men här och var hade plogen sparat mindre rester av ett sådant. I västra och centrala delarna av den undersökta ytan påträffades resterna efter sammanlagt nio hus, fördelade på tre komplex. I den västra delen fanns fyra hus, varav en "stacklada" (en kvadratisk stolpkonstruktion) och tre

30-40 m långa långhus av yngre järnålderskaraktär. Två av långhusen låg orienterade N-S, medan det västligaste hade en Ö-V orientering. I centrala delen av ytan påträffades ett svårtolkat komplex av fyra långhus, 12-35 m långa och orienterade i Ö-V riktning, som i varierande omfattning alla genomlagrade varandra. Kronologiskt bör dessa hus på typologisk grund kunna hänföras till perioden romersk järnålder-vikingatid. Söder om detta komplex påträffades, intill en stor härdkoncentration, ett ca 13 m långt och 4 m brett mesulabyggt långhus, orienterat i N-S riktning, som att döma av konstruktionens utseende och fyndmaterialet bör ges en mellanneolitisk datering och hänföras till stridsyxekultur. I det sydvästligaste hörnet av ytan påträffades ett lager innehållande gropkeramik. Lagret överlagrade anläggningar som bedömdes som tillhörande järnåldersfasen på boplatsen, varför det sannolikt plöjts/eroderat ned från det högre belägna området till väster om det.
Den mellanneolitiska bebyggelsen på platsen har endast i ringa grad berörts av undersökningen. Med största sannolikhet har den sin största omfattning söder om exploateringsområdet, i den där registrerade stenåldersboplatsen. När det gäller järnåldersbebyggelsen ger undersökningsresultaten vid handen att den första gården i området, haft sin varelse under romersk järnålder. Det är troligt att gravfältet strax SV om undersökningsområdet ska kopplas till denna bebyggelsefas. Eventuellt representerar de undersökta järnåldershusen en platskontinuitet in i vikingatid, åtminstone bör minst två av husen i områdets V del vara av denna datering. Den vikingatida bebyggelsen kan i så fall kopplas till runstenen strax SV om den undersökta ytan.
Av lämningar från historisk tid påträffades ett mindre antal avfallsgropar, som kan sättas i samband med den torpbebyggelse som fanns på platsen under såväl 1700- som 1800-tal. I en härd påträffades ett mynt från 1790. Dessutom identifierades resterna efter den väg som på 1800-talets mitt löpt genom området.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Hubbo 147:1	Västmanland	Västmanland	Hubbo

AIS Nr
1373

År
1993

Namn/plats
Vändle, Bastubacken

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Magnus Artursson

Fornlämningskategori
grav, gravfält

Datering, period
äldre romersk järnålder

Fynd
keramik, hartstätning, järnknivar, järnskäror, bennål, glaspärlor, guldfoliepärlor, lansspetsar, eneggat svärd, skänkelsporrar, skålgropssten

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en förundersökning.

Undersökningsområdet är ca. 500 m långt (öst-västlig riktning) och ca. 20 m brett. Bansträckningen går rakt över en flack höjdsträckning i åkermark med en sedan tidigare känd gravgrupp, Tortuna 73:1-3, i direkt anslutning till förundersökningsområdets sydvästra del. Tortuna 73:1-3 består av tre stensättningar; två med ca. 20 m i diameter och en med ca. 6 m i diameter. Indikationer under den särskilda utredningen tydde på att den här gravgruppen endast utgjorde en liten, synlig del av ett mycket större, överplöjt gravfält. Därför ansågs det nödvändigt att göra förundersökningen mer omfattande än vanligt och att bla gräva ett antal av de gravar som man förmodade skulle hittas. Detta skulle hjälpa till att förhindra problem med fyndhantering och bearbetning av det osteologiska materialet vid slutundersökningen. Dessutom ansågs det viktigt för att kunna göra en korrekt tids- och kostnadsberäkning. Inom förundersökningsområdet drogs 22 schakt med grävmaskin försedd med planskopa. Totalt påträffades 25 troliga gravar, varav 13 undersöktes. Av dessa var 7 skelettgravar och 6 brandgravar. Dessutom

hittades 2 överplöjda stensättningar. Samtliga gravar med fynd kunde dateras till äldre romersk järnålder. Indikationerna från den särskilda utredningen kunde därmed bekräftas. I området norr om gravgruppen Tortuna 73:1-3 finns ett stort antal överplöjda stensättningar, skelettgravar med olika typer av stenkistor samt brandgravar av olika slag. De båda sistnämnda kategorierna hade ingen bevarad markering ovanför själva graven. Samtliga gravar ligger på postglacial lera, ca. 20-22 m.ö.h.
Fyndmaterialet var mycket rikt, bl. a. påträffades l vapengrav och 2 rika kvinnogravar, alla tre skelettgravar. I en av de rika kvinnogravarna hittades dessutom en skålgropssten med 17 skålgropar, lagd i det nordvästra hörnet av stenkistan. Det osteologiska materialet var relativt välbevarat och kunde i de flesta fall bestämmas och mätas in situ för att sedan tas upp i preparat.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tortuna 73:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna
Tortuna 73:2	Västmanland	Västmanland	Tortuna
Tortuna 73:3	Västmanland	Västmanland	Tortuna
Tortuna 73:4	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1372

År
1993

Namn/plats
Himmelsberga, Sandudden nedre

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
fiskeläge, grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av elkabel utförde en antikvarisk kontroll.
I närheten av sträckningen fanns en stensättning (Torpa 89:1) och ett fiskeläge (Torpa 87:1). Inga kulturlager eller anläggningar påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Torpa 87:1	Västmanland	Södermanland	Torpa
Torpa 89:1	Västmanland	Södermanland	Torpa

AIS Nr
1379

År
1993

Namn/plats
Skoftesta

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lars Wilson

Fornlämningskategori
grav, odlingsröse

Datering, period

Fynd
keramik, brända ben

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en slutundersökning. Anläggningen var 9 x 8 m i diameter utan någon markerad kantkedja. De glest lagda stenarna var av varierande storlek från 0,10 m upp till 1,0 m i diameter. Högt upp i fyllningen, alldeles under torven, gjordes fynd av keramik och en bränd benbit. I anslutning till den registrerade fornlämningen fanns ytterligare en stensamling som också grävdes ut. Denna var helt fyndtom. Båda anläggningarna tolkades som odlingsrösen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 247:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1383

År
1993

Namn/plats
Ullvi

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lars Wilson, Mats Eriksson

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period
folkvandringstid, vendeltid

Fynd
Brända ben, keramik, pärlor, spännen (t ex ringspänne, ryggknappspänne, likarmat) , knappar, kamfragment

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en slutundersökning.
På platsen fanns endast två skadade högar registrerade. Efter avbaning och rensning påträffades ytterligare 35 stensättningar. Samtliga gravar var runda utom en som var fyrkantig. De varierade i storlek, höjd samt stenmaterial. I 33 anläggningar påträffades brandläger, vilka oftast innehöll stora mängder brända ben och dräktföremål. Gravskicket i de övriga utgjordes av bengropar. I områdets östra del påträffades lämningar efter en järnframställningsplats.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 83:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 83:2	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1437

År
1993

Namn/plats
Gillberga

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Leif Karlenby

Fornlämningskategori
fyndplats, boplats

Datering, period
stenålder?

Fynd

Beskrivning
Med anledning av lertäkt utfördes en slutundersökning.
I anslutning till de schakt som grävdes vid utredningen togs två ytor upp på sammanlagt 1200 m2. Sammanlagt påträffades 17 anläggningar, stolphål, härdar och nedgrävningar. En större grop kan ha varit en ugn. Anläggningarna utgjordes sannolikt resterna efter en i övrigt bortplöjd boplats, som troligen legat något högre upp i sluttningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Vittinge 134:1	Uppsala	Uppland	Vittinge

AIS Nr
1429

År
1993

Namn/plats
Vasagatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
medeltid, nyare tid

Fynd
skor, slagg, järnföremål, tegel

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme och VA utfördes en schaktningsövervakning.
I korsningen Vasagatan-Smedjegatan påträffades kulturlager och bebyggelselämningar, som dokumenterades i profil. Kulturlagren var 1,90 m tjocka. I de undre lagren påträffades medeltida skor, för övrigt saknades daterande fynd.
Många lager innehöll mycket slagg och kol. Slagglager har också påträffats vid tidigare observationer i området. Under medeltiden liksom idag ledde Smedjegatan ut från torget. Den rikliga förekomsten av slagg gör det troligt att Smedjegatan gör skäl för sitt namn.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1430

År
1993

Namn/plats
Vasagatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid, medeltid?

Fynd
keramik (yngre rödgods), porslin, järnföremål

Beskrivning
Med anledning av schakt för fjärrkyleledningar i Vasagatan från Munkgatan till Hantverkargatan utfördes en schaktningsövervakning.

Eftersom gamla ledningsschakt utnyttjades dokumenterades endast profiler. Schaktet, som var ca 1,5-2 m djupa nådde endast i undantagsfall till steril nivå.
Vasagatan mellan Munkgatan och Stora Gatan:
Från Stora Gatan sluttar marken nedåt mot Munkgatan, f d Lillan. I schaktet, som inte var grävt till steril nivå, fanns i de ostörda partierna ca 0,3-0,7 m tjocka kulturlager. Förutom kulturlager med mycket organiskt material och raseringslager med tegel påträffades vid Munkgatan en stenmur, ev en kantskoning vid ån.
De daterbara fynden var från nyare tid, men medeltida datering för de undre kulturlagren kan inte uteslutas. Medeltida kulturlager bör också finnas bevarade under schaktdjup.
Vasagatan mellan Stora Gatan och Hantverkargatan: Under medeltiden låg S:t Ilians kyrka och kyrkogård vid Hantverkargatan. Troligen har Vasagatan schaktats ned, eftersom inga kulturlager eller byggnadsrester

påträffades mellan Stora Gatan och Hantverkargatan.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1431

År
1993

Namn/plats
V Kyrkogatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik (yngre rödgods), kakel, kritpipsskaft, spik, järnbeslag, slagg

Beskrivning
Med anledning av förnyelse av VA-ledningar utfördes en schaktningsövervakning.

De nya rören trycktes igenom de gamla och schakt grävdes endast vid anslutningspunkterna.
I området kan kulturlager från medeltid/nyare tid finnas och arbetet skedde med antikvarisk schaktkontroll. Västra Kyrkogatan, som passerar framför domkyrkan, ledde till Kvarntullen och vidare ut ur staden mot Skultuna. I Skolgatan, som korsar Västra Kyrkogatan anses stadsdiket, den medeltida stadens gräns, ha gått.
Sammanlagt grävdes elva schakt. I nio av dessa dokumenterades profiler. Kulturlagrens tjocklek varierade mellan 0,1 och 1,7 m. Vid Skolgatan dokumenterades i flera schakt upp till nio äldre gatunivåer. Fynden var få och samtliga från nyare tid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1432

År
1993

Namn/plats
Smedjegatan, Vasagatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Karin Pettersson

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
senmedeltid, nyare tid

Fynd
djurben, tegelflis, slagg, keramik (yngre rödgods Bll:4), kakel

Beskrivning
Med anledning av rörläggning utfördes en förundersökning.
Äldre schakt utnyttjades vid rörläggningen. Schaktet maskingrävdes till ett djup av 2,30-3,0 m under marknivå och var ca 1,5 m brett. Under sentida sand- och singelfyllning fanns inom vissa delar ett äldre ca 0,80 m tjockt omrört lager; eventuellt äldre fyllnadsmassor. En ostörd kulturlagernivå påträffades ca 1,45 m under markytan (12,25 möh enligt Västerås stads höjdsystem). Lagret hade en tydlig stratigrafi; bl a kunde en eventuell golvnivå, dvs en tränivå, urskiljas.
Fynd: Relativt fyndfattigt, vilket främst torde bero på undersökningens karaktär. De fynd som påträffades var bl a djurben, tegelflis, slagg, keramik (Bll:4) och kakel. Inga fynd sparades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1433

År
1993

Namn/plats
Västerås C, Västerås N

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Bo Annuswer

Fornlämningskategori
grav, gravfält

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av planerad utbyggnad av järnväg utfördes en utredning med specialinventering i fält. Utredningen föranleddes av att det i anslutning till järnvägen finns ett flertal registrerade fornlämningar och att det planerade arbetsområdet ligger inom ett område där man kunde förvänta sig ytterligare, ej kända fornlämningar.
Utredningsområdet var över stora delar redan hårt exploaterat. Inom undersökningsområdet påträffades inget av arkeologiskt intresse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Hubbo 118:1	Västmanland	Västmanland	Hubbo
Västerås 216:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 217:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1434

År
1993

Namn/plats
Källhagen

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
gravfält, stensträng, boplats

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av anläggning av en gång- och cykelväg i samband med breddning av befintlig järnväg utfördes en förundersökning, omedelbart följt av slutundersökning.

Området ligger intill Västerås 217:1, ett skadat gravfält, med bl a två treuddar(?), på krönet av en skogsbevuxen bergsrygg. Förundersökningen utfördes i form av schaktningsövervakning i nedre kanten av bergsryggen, ca 20-70 m öster om den befintliga järnvägssträckningen och omfattade 120 m av schaktet, som var 7 m brett. En del av en boplatsyta, med stensamlingar och stenblock med anslutande stenar i rad, samt en del av en stensträng påträffades. Vid slutundersökningen dokumenterades stensträngen, som var 30 m lång, varav 18 m inom undersökningsytan. I anslutning till strängen undersöktes sju anläggningar, två härdar, en kolfläck, en stenpackning och tre mindre mörkfärgningar med kolflis.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 217:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1047:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1047:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1305

År
1993

Namn/plats
Hubbo, Jädra

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning, Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Per Lekberg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en förundersökning och slutundersökning.
Inom undersökningsområdet påträffades endast tio anläggningar som, bla på grund av den totala avsaknaden av fynd, inte kunnat dateras. Inte heller kunde de tolkas i strukturella termer, utan får betraktas som utkantsföreteelser till en boplats, belägen förslagsvis norr om den undersökta ytan.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Hubbo 158:1	Västmanland	Västmanland	Hubbo
Hubbo 158:2	Västmanland	Västmanland	Hubbo

AIS Nr
1436

År
1993

Namn/plats
Gillberga

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jenny Holm

Fornlämningskategori
fyndplats, boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av lertäkt utfördes en utredning.
Enligt uppgift i fornminnesregistret har en stenyxa påträffats inom det berörda området vid 1900-talets början. I de sökschakt som drogs på platsen kunde boplatsspår iakttas, i form av enstaka härdar och mörkfärgningar under ploglagret.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Vittinge 134:1	Uppsala	Uppland	Vittinge

AIS Nr
1302

År
1993

Namn/plats
Förlunda

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Karin Pettersson

Fornlämningskategori
bytomt/gårdstomt

Datering, period
järnålder, medeltid, nyare tid

Fynd
slagg, järnföremål, tegel, keramik (yngre rödgods, keramik), bryne, brända ben (människa), bronsring, bränd lera

Beskrivning
Med anledning av förnyelse av transformatorstation utfördes en förundersökning.
Bytomten ligger på ett lövträdsbevuxet impediment i åkermark. Området är påverkat av sentida byggnation och markarbeten. De inventerade (nyinventering 1988) bebyggelselämningarna beskrivs som en husgrund med spisröse och en källargrund. Förhistoriska lämningar förekommer i närheten av bytomten.
Ett område, 150 m2, i direkt samband med den äldre stationen banades av. Förundersökningsytan var delvis störd av diverse kabeldragningar och andra markarbeten.
I schaktets norra del påträffades en smedja. Anläggningen togs inte fram i sin helhet. Det förekom en mängd smideslagg i anläggningen, diverse järnföremål och tegelflis. En rektangulär förhöjning i stenpackningen kan tolkas som själva härdplatsen. Ett eventuellt spisröse låg i schaktets sydöstra begränsning. Anläggningens ytterkant berördes av schaktningen. Det fanns rikligt med sot och skärvig sten i samband med anläggningen. En skärva yngre rödgods påträffades. Preliminärt kan dessa anläggningar dateras till medeltid - nyare tid.

Ett diffust kulturlager tog sin början strax söder om smedjan. Kulturlagret bestod huvudsakligen av gråbrun lera med inblandning av mylla och var upp till ett par decimeter tjockt. I lagret fanns inslag av tegel, bränd lera och kolstänk. Någon stratigrafi gick inte att urskilja vid förundersökningen.
Under kulturlagret och strax söder om smedjan påträffades tre förhistoriska anläggningar. De utgjordes av en grav, en härd samt en nedgrävning. Graven låg invid ett markfast block. I graven påträffades en del av ett bryne, en keramikskärva och brända människoben. I härden fanns både brända och obrända djurben. Direkt söder om kantkedjan påträffades en enkel bronsring. Nedgrävningen var rektangulär och fyllningen utgjordes av myllinblandad lera med inslag av små bitar av bränd lera och kolflis. Preliminärt kan de förhistoriska anläggningarna dateras till äldre järnålder. 14C prov är inskickade för analys.
Vid upptäckten av smedjan gjordes en omdisponering av exploateringsområdet på så sätt att det försköts 13 m söderut. Detta innebar att vi inte gjorde någon slutundersökning av smedjan; den och det ev spisröset täcktes istället över igen.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Haraker 45:1	Västmanland	Västmanland	Haraker

AIS Nr
1401

År
1993

Namn/plats
Aberga

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
boplats, grav- och boplatsområde

Datering, period
bronsålder

Fynd
kvarts, keramik

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en förundersökning. Impedimentet är ett aktivitetsområde med härdar och en troligt brandgrav. Kvarts och keramik förekom i mindre mängd.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tillberga 164:1	Västmanland	Västmanland	Tillberga
Tillberga 179:1	Västmanland	Västmanland	Tillberga

AIS Nr
1400

År
1993

Namn/plats
Nicktuna, Bollbacken

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Magnus Artursson

Fornlämningskategori
grav- och boplatsområde

Datering, period
mellanneolitikum, förromersk järnålder, romerskjärnålder, nyare tid

Fynd
keramik, kvarts, flinta, skifferpilspetsar, fragment av bergartsyxor samt ett eggparti från en stridsyxa, brända ben, bältessöljor, fibulor, glaspärlor

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en slutundersökning.

Slutundersökningsområdet är ca. 320 m långt (västsydvästlig-östnordöstlig riktning) och mellan 20-45 m brett, arean är ca. 9600 kvm. Området består av odlad mark samt ett impediment. Höjden varierar mellan 27,5-35 m.ö.h. På impedimentet finns ett antal registrerade fornlämningar; två gravfält (Tortuna 82:1 och 129:1), en gravgrupp (Tortuna 78:1-2) samt tre skålgropslokaler (Tortuna 76:1, 77:1 och 78:1). Slutundersökningsområdet ligger mellan de två gravfälten Tortuna 82:1 och 129:1, men berörde endast den södra delen av det inregistrerade området for Tortuna 82:1.

Slutundersökningsområdet delades in i två områden, i vilka olika undersökningsmetodik användes:
-Impedimentet, ca 3600 kvm undersöktes med en något modifierad s.k. single context metodik,
dvs. ytan lagergrävdes efter sin naturliga stratigrafi och varje enskild stratigrafisk enhet fick ett eget

nummer. Ett område på ca 770 kvm, centralt placerat på impedimentets höjdrygg, grävdes helt för
hand och en stor del av anläggningarna vattensållades. Detta gjorde det möjligt att tömma
nedgrävningarna för järnåldersgravarna och på så sätt få en någorlunda ostörd gropkeramisk
boplatsyta kvar. Resten, ca 2830 kvm schaktades med maskin ned till steril nivå, varefter
anläggningarna snittades och dokumenterades. Den övergripande målsättningen med undersökningen
var att identifiera och dokumentera större konstruktioner och strukturer som t.ex. eventuella hyddor,
samt att försöka knyta fördelningen av keramik och slagen kvarts till dessa.
-Åkermarken, ca 6000 kvm, undersöktes på traditionellt sätt. Ploglagret schaktades bort med
maskin och anläggningarna dokumenterades i plan och profil samt mättes in med totalstation. Någon
totalavbaning av området gjordes inte, utan ytor på ca 10x30 m banades av en i taget. Detta gjordes
bl. a. för att förhindra uttorkning i den styva västmanländska leran.
Slutundersökningen visade att det på impedimentet legat en stor gropkeramisk boplats på en nivå mellan ca 30-34 m.ö.h. Fyndmaterialet var omfattande och bestod av porös och bergartsmagrad gropkeramik med framförallt grop- och kamstämpelornering, en mindre mängd stridsyxekeramik, snörornerad keramik både med och utan gropar, slagen kvarts, flinta, skifferpilspetsar, fragment av bergartsyxor, ett eggparti från en stridsyxa samt brända ben. Ett antal hyddlämningar med tillhörande aktivitets- och avfallsområden påträffades också, samt en hyddliknande konstruktion med brända djur-och människoben i tillhörande lager. Troligen rör det sig om ett dödshus eller benhus av något slag. Konstruktionen kunde med stor säkerhet knytas till den gropkeramiska kulturen, bl. a. pga keramikmaterialets karaktär.
Överhuvudtaget fanns det gott om brända djur- och människoben i anläggningar och lager knutna till boplatsen. Dessutom hittades 3 kokgropar innehållande bl. a. svedda och brända människoben. Hur detta skall tolkas är svårt att säga, eventuellt kan man tänka sig att någon kultisk aktivitet ligger bakom. Djurbensmaterialet består av bl. a. säl, svin, torsk, hund etc.
Överlagrande den gropkeramiska boplatsen fanns ett gravfält daterat till förromersk-romersk järnålder. På gravfältet fanns 3 stensättningar, ca 3,4-8,0 m i diameter samt 25 brandgravar utan synlig eller med mycket otydlig markering ovan mark. De utgjordes utav brandlager, bengropar, brandgropar, urnebengropar och urnebrandgropar. I anslutning till vissa av dessa men också helt fristående fanns 21 stycken urnenedsättningar, vilka troligen kan tolkas som offer av olika slag. Dessutom påträffades 2 grupper av skålgropar; 83 stycken på en häll vid den södra schaktkanten samt 5 stycken på ett större, friliggande stenblock. Eventuellt kan dessa knytas till gravfältet.
Fyndmaterialet från gravarna var relativt fattigt. Den rikaste graven

innehöll 2 järnfibulor och 5 glaspärlor. Utöver detta påträffades 3 bältessöljor. I undersökningsområdets västra del, överlagrande ett antal gravar utan yttre markering, fanns ett stort skärvstenslager.
I övrigt påträffades ett antal lämningar som tolkats som rester av sentida odling, bl. a. 3 vallar med röjsten samt 3 större odlingsrösen. Vallarna med röjsten karakteriserades som "troliga terrasskanter" under förundersökningen. Dessutom påträffades rester av den gamla landsvägen öster om impedimentet. Denna finns med på skifteskartor från 1700-talet och lades igen på 1930-talet.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Tortuna 258:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1378

År
1993

Namn/plats
Skoftesta

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lars Wilson

Fornlämningskategori
grav

Datering, period
yngre bronsålder, förromersk järnålder

Fynd
brända ben

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en slutundersökning.
Anläggningen hade en storlek av 7,5 x 5,5 m i diameter och en gles stenpackning med ett mycket blandat stenmaterial. I gravens mitt fanns ett brandlager med brända ben.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 242:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1317

År
1993

Namn/plats
Fågelbacken, Hubbo, Jädra

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Per Lekberg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
tidigneolitikum, mellanneolitikum, äldre järnålder

Fynd
keramik, flinta, kvarts, skiffer och bergart, lerklining, tunnackig bergartsyxa, håleggad bergartsmejsel, fragment av tunnackiga bergartsyxor, håleggad mejsel, lansspets, människoben, däggdjursben, fågelben, fiskben, hasselnötsskal

Beskrivning
Med anledning av utbyggnaden av den nya snabbtågsjärnvägen Mälarbanan utfördes en för- och slutundersökning.
Landskapet kring Fågelbacken domineras av Badelundaåsen, på vars barrskogsbeväxta krön och V sluttning boplatsen var belägen (ca 43-45 m ö h). Boplatsen har även tidigare varit föremål för arkeologiskt intresse, bl a har Eskil Olsson, Axel Bagge och Stig Welinder genomfört provundersökningar i området. Boplatsen genomkorsades av två recenta men ur bruk tagna vägbankar och var i östligaste delen helt ödelagd av ett grustag, som skurit sönder åsens östsluttning. Den sydligaste delen av den registrerade boplatsen (som är belägen utanför exploateringsområdet) har kraftigt beskurits av ett vägbygge för ca 30 år sedan, som försiggick utan någon som helst antikvarisk kontroll. I närområdet finns talrika registrerade fornlämningar och fyndplatser, bl a hålvägssystem, gravfält, ensamliggande stensättningar och högar, boplatser, depåfynd samt en runsten. Kronologiskt finns tidigneolitikum, mellanneolitikum, yngre bronsålder, äldre järnålder och yngre järnålder representerade i fornlämningsregistret över området.
NO om området ligger Jädra by, med ett medeltida förflutet.

Inom den undersökta ytan, som omfattade ca 7.200 kvm, påträffades drygt 400 anläggningar, de flesta avfallsgropar, härdar och stolphål, samt ett fyndmaterial som huvudsakligen knyter boplatsen till sen tidigneolitikum-tidig mellanneolitikum. I de centrala delarna av boplatsen kunde tre hyddliknande konstruktioner urskiljas och ytterligare fem anas, dels genom anläggningarnas placering, men också genom lerkliningens spridning och keramikens fragmenteringsgrad. Hyddkonstruktionerna var D-formade och 5-6 x 4-5 m stora och bestod främst av stolphål och bågformade avfallslager, ställvis av gropkaraktär. Benmaterialet dominerades av brända/svedda människoben, vilka påträffades främst i avfallsgropar på boplatsen tillsammans med neolitisk keramik. Den totala avsaknaden av fynd av järnålderskaraktär och det faktum att benen inte företedde tecken på medveten krossning möjliggör att benen ska tolkas i ett neolitiskt sammanhang, kanske som gravar eller uttryck för andra rituella aktiviteter. I anslutning till två av de hyddliknande konstruktionerna påträffades stenpackningar med vardera tre grova, kraftigt stenskodda pål- eller stolphål. Även i dessa stenpackningar påträffades brända/svedda människoben tillsammans med stora skärvor neolitisk keramik, flinta och fragment av slipade bergartsyxor. I södra delen av det centrala området påträffades en konstruktion bestående av en vinkellagd, hörnliknande stenpackning med stolphål längs långväggen och i kortväggen. Innanför väggarna fanns ett kulturlager med fynd av bl a stora skärvor neolitisk keramik, avslag i flinta, lerklining, en tunnackig slipad bergartsyxa och en håleggad mejsel i bergart. Konstruktionen har tolkats som en rituell byggnad, men har inte undersökts i sin helhet då den skärs av gränsen för exploateringsområdet. En hålväg som löpte i NV-SÖ riktning genom området skar genom den sistnämnda konstruktionen. Hålvägen undersöktes utan att några daterande fynd kunde tillvaratas, men den bör sannolikt sättas i samband med järnåldersgravfältet söder om undersökningsområdet. V delen av den undersökta ytan gränsade till en mosse vid åsens fot och karakteriseras främst av sitt fyndmaterial, som nästan uteslutande bestod av slagen kvarts av god kvalitet och helt saknade keramiska inslag. I övrigt påträffades ett antal mindre härdar och en lansspets av järn. Lansspetsen har preliminärt daterats till förromersk järnålder. På det absoluta åskrönet avtäcktes en stensättning, ca 2,5 x 1,5 m stor, med kantkedja av kantställda stenflisor och gravgömma i form av hårt brända ben i en liten stenkista i den centrala delen. Inga daterande fynd. Stensättningen har på typologisk grund preliminärdaterats till äldre järnålder och den bör tolkas som sammanhörande med gravfältet strax S om den undersökta ytan. Mossen vid V åsfoten undersöktes för att fastställa ev utkastlager från boplatsen, men utan resultat. Paleobotanisk provtagning i syfte att erhålla ett daterat pollendiagram över området genomfördes av doktorander från Kvartärgeologiska institutionen vid Uppsala universitet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Hubbo 73:1	Västmanland	Västmanland	Hubbo
Hubbo 188	Västmanland	Västmanland	Hubbo

AIS Nr
1304

År
1993

Namn/plats
Tränhammar

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
fossil åker

Datering, period

Fynd
enkel skafthålsyxa

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en förundersökning.
Vid undersökningen påträffades ett utkantsområde av boplats med fossila åkrar. Några kontexter kunde ej beläggas. Lösfynd av fragment av enkel skafthålsyxa.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Hubbo 180:1	Västmanland	Västmanland	Hubbo

AIS Nr
1303

År
1993

Namn/plats
Hässelby, Bogärde

Typ av undersökning
Särkskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Sverker Söderberg

Fornlämningskategori
bytomt/ gårdstomt, boplats

Datering, period
yngre stenålder, vikingatid, senmedeltid, nyare tid, odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbreddning utfördes en utredning.
Inom sträckningen fanns en tidigare känd fornlämning, Harbo 196:1. Härtill kommer tre boplatsindikationer. En ligger i anslutning till Hässelby, påvisad genom topografi och fornlämningsmiljö. Två finns inom Bogärde, där det ena indikeras av topografin och markuppgifter i kartmaterialet, den andra av topografi och lösfynd av flinta (Harbo 94:1). Dateringen för den sistnämnda indikationen kan vara yngre stenålder, då ytterligare lösfynd av flintföremål finns i området, för de övriga troligen yngre järnålder. Hässelby är omnämnt i skrift första gången år 1312.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Harbo 196:1	Uppsala	Uppland	Harbo
Harbo 196:2	Uppsala	Uppland	Harbo
Harbo 219:1	Uppsala	Uppland	Harbo
Harbo 220:1	Uppsala	Uppland	Harbo
Harbo 94:2	Uppsala	Uppland	Harbo

AIS Nr
1435

År
1993

Namn/plats
Tunby gård

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Karin Pettersson

Fornlämningskategori
boplats, bytomt/gårdstomt

Datering, period
nyare tid

Fynd
tegel, fönsterglas, pressat glas, porslin

Beskrivning
Med anledning av VA-schakt utfördes en slutundersökning.
Tunby gård och området däromkring är rikt på fornlämningar från förhistorisk tid och byn finns skriftligt belagd från medeltiden. En arkeologisk förundersökning gjordes 1991 i samband med kommunens planer på förtätning av bebyggelsen i området. Då påträffades boplatslämningar inom hela byområdet från skilda förhistoriska perioder. Anläggningarna daterades till förromersk och romersk järnålder liksom vikingatid. Man fann även byggnadsrester och föremål som kan dateras till eventuellt medeltid och nyare tid.
Vid slutundersökningen maskingrävdes ett 25 m långt schakt i nno-ssv riktning. Schaktet påbörjades norr om en lada, och fortsatte sedan in i byggnaden, i sektionen inuti ladan påträffades en anläggning vilken kan tolkas som lämning efter en sentida huskonstruktion. Fynden i samband med anläggningen var ifrån 1800-tal eller möjligen tidigt 1900-tal. l övrigt gick det inte att urskilja något kulturlager eller några anläggningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 21:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 21:3	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1335

År
1993

Namn/plats
Skoftesta

Typ av undersökning
kartering

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Håkan Aspeborg

Fornlämningskategori
torp

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en kartering.
En husgrund och en stenmur karterades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 250:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1217

År
1993

Namn/plats
Översta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Beng-Göran Waks

Fornlämningskategori
Torp

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en förundersökning. Undersökningen gällde en torpgrund med spisröse. Torpet har varit i bruk under 1800-tal eller tidigt 1900-tal. Några tecken på förhistoriska lämningar under eller i samband med grunden kunde inte påvisas.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Björksta 466:1	Västmanland	Västmanland	Björksta

AIS Nr
1218

År
1993

Namn/plats
Orresta, Kärsta

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Bengt-Göran Waks

Fornlämningskategori
skärvstenshög, boplats

Datering, period
bronsålder, järnålder

Fynd
keramik, slagg, lerklining, bränt ben, obränt ben

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en arkeologisk undersökning. Undersökningen utfördes i anslutning til skärvstenshögen Björksta 1:1. Boplatsrester påträffades. Ett hus kunde klart urskiljas såsom tillhörande yngre bronsålder, och en annan konstruktion har preliminärt tolkas som stacklada. Övriga fyra huskonstruktioner kan i inte bestämmas närmare. Efter avtorvning påträffades en kantkedja på skärvstenshögen och under den tunna skärvstenspackningen fanns inre konstruktioner i form av dubblerade stenkretsar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Björksta 1:1	Västmanland	Västmanland	Björksta

AIS Nr
1380

År
1993

Namn/plats
Skoftesta

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Håkan Aspeborg

Fornlämningskategori
gravfält, grav

Datering, period
förromers järnålder, romersk järnålder, folkvandringastid

Fynd
brända ben, bränd /sintrad lera, lerklining, slagg, bryne, järnfragment, spännen (brons & järn), kniv, sölja, kam, keramik. Glaspärlor

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en slutundersökning. Gravfältet Köping 66:1 och gravgruppen Köping 243:1-2 togs upp inom samma schaktområde (totalt 2.200 m2) och stensättningen Köping 245:1 låg 55 m SSV därifrån. Köping 66:1 sluttade svagt väster ut mot Köping 243:1-2. Terrängen var blockrik och några av gravarna var svåra att avgränsa. Området låg i gränsen mellan skog och håg-mark. Totalt grävdes 12 gravar. Dessa var stensättningar, högar, omarkerade gravar och en blockgrav. Gravskicket var brandlager, brandgropar och benlager. Harts återfanns i två av gravarna. I några fall kunde gravskicket ej urskiljas. Under några av gravarna framkom boplatsrester i form av härdar, nedgrävningar och stolphål. Högt beläget på gravfältet fanns ett område med förekomst av slagg och ett antal härdar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 66:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 243:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 243:2	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 245:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1219

År
1993

Namn/plats
Lundby

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Bengt-Göran Waks

Fornlämningskategori
skålgropar, boplats

Datering, period
stenålder, bronsålder, järnålder

Fynd
brända ben, lerklining

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en arkeologisk undersökning. Vid undersökningen påträffades rester av ett boplatslager. Detta innehöll ett skärvstensflak, härdar och gropar. Inga konstruktioner kunder urskiljas då boplatsen är förstörd av åkerbruk.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Björksta 490:1	Västmanland	Västmanland	Björksta

AIS Nr
1220

År
1993

Namn/plats
Orresta, Kärsta

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Bengt-Göran Waks

Fornlämningskategori
boplats, grav

Datering, period
vendeltid, odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en arkeologisk undersökning. Vid undersökningen påträffades en grav, en tom stensättning, två huskonstruktioner (varav ett daterat till vendeltid), övriga boplatskonstruktioner som gropar och härdar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Björksta 467:1	Västmanland	Västmanland	Björksta

AIS Nr
1343

År
1993

Namn/plats
Hornsvik, Horn

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
fossil åker, boplats

Datering, period

Fynd
järnten, kvarts, bränd lera

Beskrivning
Med anledning av planerad husbyggnation utfördes en utredning.

Utredningen omfattade ett 17,5 ha stort område vid Borgåsund utmed Mälarviken Freden, ca 2 km söder om Strömsholms slott. I norr begränsas området av herrgården Hornsvik, i söder av bebyggelse vid Hornssund. En mindre del ingår i ett område med kulturvärden av riksintresse. Hornsåsen med ett flertal stora gravfält ligger ca 200 m öster om planområdet. Bl a finns här Västmanlands största gravfält med ca 200 registrerade lämningar från bronsålder och järnålder, Rytterne 1:1. Inga lämningar fanns dock registrerade inom det aktuella området. Den västra hälften av utredningsområdet utmed stranden utgörs till större delen av högländ skogsmark på morän. Storblockig morän förekommer närmast Borgåsund och moig blockfattig morän i norr. Nivåskillnaderna är stora, med en högsta höjd på 20 m ö h. Inom detta kuperade område upptecknades vid specialinventeringen ett 20-tal objekt, varav åtta av sannolik förhistorisk karaktär. De utgörs bl a av ett flertal röjda ytor, röjnings- och odlingsrösen, stensträngar, gropar och en eventuell hålväg. Den östra hälften består av åker på lera. Här

tillvaratogs en jämten, kvarts och bränd lera. Historiska kartöverlägg som upprättades i samband med utredningen visar att det planerade boplatsområdet infaller på inägomarken till Horns by, år 1650, med fem gårdar. Namnet Horn är tidigast känt från år 1315, medan namnet Hornsvik härrör från 1850-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Rytterne 180:2	Västmanland	Västmanland	Rytterne
Rytterne 180:1	Västmanland	Västmanland	Rytterne

AIS Nr
1344

År
1993

Namn/plats
Hornsvik, Horn

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
fossil åker, kulturlager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en förundersökning.
I mellersta och östra delen av undersökningsområdet upptogs elva schakt med grävmaskin inom en åkeryta, ca 35000 m2. Ett spritt diffust kulturlager och en kolfläck påträffades. Ingen vidare undersökning krävdes.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Rytterne 180:1	Västmanland	Västmanland	Rytterne

AIS Nr
1216

År
1993

Namn/plats
Sorby

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Håkan Aspeborg

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
yngre järnålder

Fynd
brända ben, obrända ben, bränd lera, bronsfragment, brodd, järnring, keramik, slagg

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en arkeologisk undersökning. Undersökningsytan utgjordes dels av åkermark, dels ett mindre impediment. Ett 4862 m2 stort område maskinavbanades. I sydöstra delen av undersökningsområdet påträffades ett svart, sotigt lager med rikliga mängder skärvsten, 10 x 40 m stort. Inom skärvstensområdet grävdes bla två ca 1,80 m djupa anläggningar, tolkade som brunnar. Dessa innehöll rester av trä. I övrigt påträffades härdar, stolphål, nedgrävningar och mörkfärgningar spridda över ytan. Inga huskonstruktioner kunde urskiljas.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Björskog 44:1	Västmanland	Västmanland	Björskog

AIS Nr
1336

År
1993

Namn/plats
Grömsta, Åsselsta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundesökning, särkild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
neolitikum?

Fynd

Beskrivning
Med anledning av dragning av optokabel utfördes en förundersökning, som övergick i en slutundersökning.

Vid förundersökningen togs schakt upp med grävmaskin på en 650 m lång sträcka. De lämningar som slutundersöktes låg ovanför nivån 25 m ö h. Vid Grömsta undersöktes inom ett 180 m långt schakt delar av en eller flera boplatsytor med 23 anläggningar och kulturlager av förhistorisk karaktär. Boplatsytorna hade en utsträckning av 25,20,10 och 35 m inom schaktet. Tidigare har ett flertal lösfynd tillvaratagits i närheten, bl a två skafthålsyxor och en flintpilspets. Dessutom finns en större fyndsamling på gården med fragment av båtyxa, skafthålsyxa, ett flertal knackstenar, slipstenar, flintavslag och keramikfragment. Två älvkvarnsförekomster med 80 respektive 40 älvkvarnar och fem avlånga fördjupningar finns på blocksamlingar strax söder om kabelsträckan. Vid Åsselsta undersöktes fem anläggningar och rester av kulturlager utmed en sträcka av 40 m. Lösfynd i form av en skafthålsyxa och ett yxämne har tidigare hittats på gården. Ett stort gravfält hör till vardera gården. De undersökta delsträckorna med lämningar av boplatskaraktär

hör sannolikt ihop med stora komplexa miljöer med dateringar från yngre stenålder/senneolitisk tid och senare.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Munktorp 458:2	Västmanland	Västmanland	Munktorp
Munktorp 585:2	Västmanland	Västmanland	Munktorp

AIS Nr
1334

År
1993

Namn/plats
Skoftesta

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Håkan Aspeborg

Fornlämningskategori
grav

Datering, period
Förromersk järnålder, romersk järnålder, Folkvandringstid

Fynd
Brända ben, järnslagg, keramik, harts

Beskrivning
Med anledning av den nya dragningen av E 18 mellan Köping och Arboga företogs en undersökning.

Gravskicket som varierade från grav till grav utgjordes av brandlager, benlager samt spridda brända ben. Vid avbaningen och rensningen påträffades ytterligare en stensättning. Denna innehöll inga spår efter begravning. En av stensättningarna visade sig överlagra en skärvstenshög. Under gravarna påträffades i övrigt ett kulturlager som innehöll järnslagg. Under kulturlagret fanns ett mindre antal anläggningar som stolphål och härdar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 68:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 68:2	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 68:3	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1132

År
1993

Namn/plats
Tortuna, Tillberga

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
Boplats, grav

Datering, period
Romersk järnålder, vendeltid, vikingatid, odaterat

Fynd
Keramik, harts, bränd lera, järnföremål med trähandtag, bryne

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en slutundersökning. Undersökningen koncentrerades till tre områden, varav det östligaste tycks ha utsatts för kraftig odling redan under förhistorisk tid.
De två västliga områdena står i direkt kontakt med gravfältet Tillberga 4:4. inom dessa områden upptäcktes omfattande boplatslämningar; rester av tolv hus, aktivtetsytor, en brunn med bevarat flätverk, en brandgrav och fossila åkerytor. Fem av husen är säkra långhus, preliminärt daterade till romersk järnålder-vendel/vikingatid. Vidare kan fyra mindre hus med tre stolppar konstateras, troligen uthus. Beträffande de övriga husen är tolkningen ännu osäker.
Den nedre delen av brunnen togs in i preparat, vid undersökningen påträffades flera skalbaggar (jordlöpare, tordyvel), löv, näver och repstump. Övriga fynd från brunnen var keramik från fyllnadslagret, ett järnföremål med trähandtag och ett bryne.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tillberga 163:1	Västmanland	Västmanland	Tillberga

AIS Nr
1200

År
1993

Namn/plats
Hospitalet, Marieborg

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Håkan Aspeborg

Fornlämningskategori
Gravfält

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en slutundersökning.
Fem osäkra stensättningar undersöktes, vilka låg på ett moränimpediment omgivet av åkermark. Anläggningarna visades sig vara naturbildningar med en del påförd odlingssten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 36:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1133

År
1993

Namn/plats
Översta, Ängesta

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Bengt-Göran Waks

Fornlämningskategori
Stensträng, grav, torp

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge genomfördes en kompletterande utredning.
Utredningen bestod av inventering och provrutsgrävning. Vid utredningen upptäcktes fyra icke tidigare registrerade fornlämningar; en stensträng (Tortuna 259:1), stensättning (Björksta 464:1), torpgrund (Björksta 466:1), stensättning (Tortuna 282:1 ?).

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tortuna 259:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna
Björksta 464:1	Västmanland	Västmanland	Björksta
Björksta 466:1	Västmanland	Västmanland	Björksta
Tortuna 282:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1201

År
1993

Namn/plats
Kvarteret Boktryckaren 1

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
medeltid, nyare tid

Fynd
skodelar, keramik (yngre rödgods), skaft till kritpipor

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation och ledningsdragning för VA utfördes en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning. Under 1993 renoverades 1700-1800-talshusen i kvarteret Boktryckaren. I samband med ombyggnaden förnyades VA-ledningarna i Kapellgatan och inne på gården. I schaktet, som inte grävdes till steril nivå, påträffades partier med 0,6-1,5 m tjocka kulturlager. Kulturlagren, som var av medeltida karaktär, innehöll välbevarade bebyggelselämningar av trä. Endast ett fynd, en fragmentarisk sko, kan med säkerhet dateras till medeltid. I de övre lagren påträffades främst keramik (yngre rödgods) och skaft till kritpipor. Båda fyndgrupperna var vanliga under 1600-1700-tlaen.
I samband med renoveringen dokumenterades en källare, som delvis revs. Den ca 4 x 3 m stora källaren var helt byggd av sten. Tunnvalvet var kallmurat och konstruerat av självbärande kilstenar. Källaren är svårdaterad. Den är äldre än 1830, då huset över breddades, och troligen yngre än medeltid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1353

År
1993

Namn/plats
Gustavsberg

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lars-Inge Larsson

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
bronsålder, äldre järnålder, vendeltid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en förundersökning.
Under tiden 23-24 augusti genomförde UV-Uppsala en förundersökning av ett område i nära anslutning till Västerås 637:1, ett gravfält med ca 10 stensättningar. Syftet var att begränsa den boplats vilken påträffats vid en förundersökning i november 1992. På grund av då otillräckligt tilltaget undersökningsområde kunde denna boplats ej begränsas. Den nu aktuella undersökningen ska därför ses som en komplettering av den förut gjorda.
I undersökningsområdet som var aktuellt i detta fall drogs sju schakt varvid 15 anläggningar av boplatskaraktär påträffades. De nu framtagna anläggningarna är en omedelbar fortsättning på de anläggningskoncentrationer som påträffades vid undersökningen 1992. Denna boplats bildar tillsammans med Västerås 637:1 en komplett fornlämningsmiljö inom en väl avgränsad yta.
Inga C-14 analyser gjordes då tre dateringar, alla från härdar, gjordes efter undersökningen 1992. Dessa kan sägas ge en rimlig bild av platsens användningstid varför det ansågs onödigt med ytterligare dateringar i detta skede. Dessa analyser pekar på att platsen varit

bebodd från mellersta bronsålder fram till vendeltid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 637:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1202

År
1993

Namn/plats
Svärdfejaren 3

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Karin Pettersson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
senmedeltid, nyare tid

Fynd
tegel, slagg, skofragment, keramik (yngre rödgods BII:4, stengods CII Westerwaldtyp)

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en förundersökning.
Den aktuella tomten ligger inom området för det medeltida Arboga och syftet var att utröna på vilken nivå kulturlagret återfinns.
Ett ca 8 m långt schakt maskingrävdes genom olika fyllnadslager ned till kulturlagret. Lagret låg ca 0,80 m under markytan (ca 11,85 möh enligt Arboga stads höjdsystem). Fynden i samband med kulturlagret visade på medeltid/nyare tid.
Inga fynd tillvaratogs.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1135

År
1993

Namn/plats
Västerfärndebo, Kila

Typ av undersökning
Särskild utredning, arkeologisk förundersökning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
Boplats, fyndplats

Datering, period
Stenålder, odaterat

Fynd
Järnfragment, yxa (Limhamnstyp), yxa (slipad)?, kvarts, flinta, hälleflinta, bränd lera, slagg

Beskrivning
Med anledning av telekabeldragning utfördes en särskild utredning, arkeologisk förundersökning med påföljande särskild undersökning. Efter utredning hade kabelsträckningen delvis justerats så att fornlämningar kom att beröras minimalt. Förundersökningarna utfördes med maskinavbaning, och följdes direkt av slutundersökningar.

Etapp 1
Område 1. Vid Stutsjön, ca 85 möh, en ca 900 m lång sträcka, i anslutning till Västerfärnebo 126:1, 127:1, 128:1, 129:1. 45 mörkfärgningar, sotfläckar och härdar samt ett upp till 0,2 m tjockt sporadiskt kulturlager undersöktes; Västerfärnebo 127:2 och 128:2.
Område 2. Vid Johannelund, ca 85 möh, 200 m lång sträcka, i anslutning till Västerfärnebo 133:1. Inget kulturlager fanns här.
Område 3. Vid Bjurforsån och Stora Matsbo, ca 80 möh, en ca 400 m lång sträcka, i anslutning till Västerfärnebo 472:1, 121:1, 482:1. Vid Västerfärnebo 482:1 påträffades ett diffust kulturlager och sex mörkfärgningar. Ett järnfragment, bränd lera och slagg påträffades i anslutning till Västerfärnebo121:1 och 482:1. Inom Västerfärnebo

121:1 påträffades en stenyxa av Limhamnstyp, avslag av flinta och hälleflinta, kvartsavslag, varav ett med retuscher, samt kvartsstycken.
Område 4. Vid Lasjövreten öster om Lövåsen, norr om Murån, ca 75 möh, 1,3 km lång sträcka, i anslutning till Västerfärnebo 393:1, 69:1-3. Åtta anläggningar och fläckvis kulturlager påträffades, Västerfärnebo 69:4-5. Vid Västerfärnebo 393:1 fanns ett kvartsstycke, vid Västerfärnebo 69:3 en järnten och avslag hälleflinta och kvarts. Spritt i åkrar påträffades ett fragment av en slipad yxa?, ett flertal kvartsavslag, varav tre retuscherade, kvartsstycken och avslag av hälleflinta.
Område 5. Sydöst om Lövåsen, ca 75 möh, en ca 750 m lång sträcka, i anslutning till Västerfärnebo 270:1, 271:1. Kulturlager påträffades norr om Västerfärnebo 270:1, fem härdar och några stolphål söder om fornlämningen.

Etapp 2
Område 1. Västra utkanten av Västerfärnebo, en sträcka på ca 300 m, i anslutning till Västerfärnebo 188:1. 14 mörkfärgningar undersöktes.
Område 2. Vid Salbohed, en sträcka på ca 65 m, i anslutning till Västerfärnebo 461:1. En härd och spridda kulturlager påträffades, Västerfärnebo 501:1. Eventuella kulturlager har plöjts bort.
Område 3. Vid Salbohed, en ca 300 m lång sträcka, i anslutning till Västerfärnebo 349:1. Inga fynd gjordes.

Etapp 3
Område 1. Gullvalla, en sträcka på ca 400 m, ca 65 möh, i anslutning till Kila 152:1. 17 mörkfärgningar inom två ytor undersöktes, Kila 200:1.
Område 2. Ringvalla, en sträcka på ca 300m, 65 möh, i anslutning till Kila 133:1. Inget av intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerfärnebo 128:2	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 127:2	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 133:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 121:2	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 482:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 69:4	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 393:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 69:5	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 270:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 188:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 501:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Kila 200:1	Västmanland	Västmanland	Kila

Kila 133:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Västerfärnebo 349:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 472:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo

AIS Nr
1134

År
1993

Namn/plats
Arboga

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Ola Nilsson

Fornlämningskategori
Boplats, grav

Datering, period

Fynd
Keramik, slagg, järn, kritpipsfragment, muskötkula av bly, flintkärna, skifferfragment

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en utredning.
Vid utredningen upptäcktes fem fornlämningar; en bebyggelselämning (Arboga socken 67:1), en gravgrupp (Arboga socken 65:1), boplats (Medåker 176:1), boplats (Götlunda 316:1) och ett gränsröse (se vidare Götlunda 317:1).

Arboga socken 67:1 bebyggelselämningen härrör från nyare tid enligt de lösfynd av keramik, slagg, järn, kritpipsfragment samt en muskötkula av bly som gjordes vid utredningen. Den ligger inom Jädersbruks ägor, vars tidigaste belägg är från 1359 då en kvarn är belägen på platsen. Sträckningen berör enligt tillgängligt kartmaterial ingen känd äldre bebyggelse eller tomtmark.

Arboga socken 65:1 gravgrupp på ett impediment ovanför 15 m kurvan. Två stensättningar iakttogs. Dessa kan eventuellt dateras till folkvandringstid utifrån konstruktion och topografi? Dessutom iakttogs i anslutning till gravarna, men utanför exploateringsområdet, två stensträngar (varav en osäker) samt en boplats utan synliga

anläggningar.

Medåker 176:1 boplats lokaliserad utifrån fosfatkartering och inventering. Platsen är belägen invid en strandvall 45 möh. På platsen iakttogs kvartssplitter, men det är osäkert om dessa härrör från redskapstillverkning eller skörbränd sten.

Götlunda 316:1 boplats belägen i en svagt mot syd sluttande sankmark ca 40 möh. I den sandiga jorden gjordes bla fynd av en flintkärna och skifferfragment. Vidare påträffades tre anläggningar av sannolikt recent karaktär.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Götlunda 316:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Medåker 176:1	Västmanland	Västmanland	Medåker
Arboga socken 65:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken
Arboga socken 67:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken

AIS Nr
1409

År
1994

Namn/plats
Fröberga

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Leif Karlenby, Jenny Holm

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
Romersk järnålder

Fynd
Keramik, del av kniv, bränd lera, risflätning i brunnen

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en särskild undersökning. Undersökningen innefattade den södra delen av ett impediment. Inom den av exploateringen berörda marken fanns förutom ett antal recenta lämningar i form av tegelblandad "kulturjord" och fyllnadsmassa, två härdar på impedimentets sydsluttning. Fröberga medeltida by/gårdstomt kunde ej lokaliseras i sydsluttningen.
Schaktet i åkermarken, öster om impedimentet, innehöll två, möjligen tre stolphål, samt en brunn. Lösfynd av förhistorisk keramik samt en del av en järnkniv återfanns även på ytan. Brunnen har kunnat dateras till romersk järnålder. Boplatsen har sannolikt haft den huvudsakliga utbredningen inom något högre markparti som återfinns i åkermarken norr om schaktet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Torpa 200:2	Västmanland	Södermanland	Torpa

AIS Nr
1322

År
1994

Namn/plats
Fågelbacken, Hubbo, Jädra

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Per Lekberg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
neolitikum, äldre järnålder, nyare tid

Fynd
keramik (järnålder, recent), bränd och sintrad lerklining, fragment av skifferbryne, avslag och kärnor i kvarts, löpare, brynen, fragment av malstenar samt fragment av enkel skafthålsyxa i bergart, järn(?)malm, slagg, metallfragment

Beskrivning
Med anledning av omdragning av väg utfördes en för- och slutundersökning.

Landskapet kring Fågelbacken domineras av Badelundaåsen. Det undersökta området var beläget på ca 33-39 m ö h i impedimentmark Ö om åsen. Under säsongen för- och slutundersöktes ytterligare två fornlämningslokaler längs den planerade vägens sträckning - en S om, och en några hundratal m NO om den här aktuella ytan. Omedelbart SÖ om det aktuella området undersöktes säsongen 1993 ett boplatskomplex (Hubbo 147:1) med bl a flera långhus från äldre järnålder samt ett mesulabyggt hus från mellanneolitikum (stridsyxekultur). I övrigt finns i närområdet talrika registrerade fornlämningar och fyndplatser, bl a omfattande hålvägssystem, gravfält, ensamliggande stensättningar och högar, boplatser, depåfynd samt en runsten. Kronologiskt finns tidigneolitikum, mellanneolitikum, yngre bronsålder, äldre järnålder och yngre järnålder representerade bland de registrerade fornlämningarna. Den redovisade lokalen var inte känd före starten av Mälarbanans arkeologiprojekt, men ska i allt väsentligt ur

tolkningssynpunkt föras till sammanhanget kring järnåldersboplatsen på Hubbo 147:1. I det omedelbara närområdet fanns under 1700- och 1800-tal emellertid ett torp, som eventuellt kan förknippas med vissa av lämningarna, men knappast kan sägas förklara förefintligheten av flertalet av dessa.
Inom den undersökta ytan, som omfattade drygt 2.400 kvm, påträffades knappt 60 anläggningar (recenta anläggningar och pinnhål oräknade), varav de flesta klassificerades som härdar och avfallsgropar. Ett antal lämningar efter kolupplag av osäker datering fanns också inom ytan. Eventuellt ska lokalen ses som ett verkstadsområde för smide/metallförädling, tillhörigt järnåldersgården på Hubbo 147:1, belägen omedelbart SÖ om undersökningsområdet.

Oklart om detta är Hubbo 147:1, men denna fornlämning är den närmst belägna, se ovan.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Hubbo 147:1	Västmanland	Västmanland	Hubbo

AIS Nr
1410

År
1994

Namn/plats
Lund, Sörfennsta

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Karin Pettersson, Jenny Holm

Fornlämningskategori
grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en förundersökning.
Vid undersökningen konstaterades att inga arkeologiska lämningar skulle komma att beröras av arbetet med banvallen. Bortsett från en obetydlig sotfläck observerades endast det naturliga markunderlaget vid schaktningarna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Torpa 35:1	Västmanland	Södermanland	Torpa

AIS Nr
1448

År
1994

Namn/plats
Vasagatan, Smedjegatan, Biskopsgatan mfl

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jonas Ros

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik (porslin, yngre rödgods, fajans), glas

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en schaktningsövervakning. Området ligger strax utanför den medeltida stadens kända begränsning. Inga kulturlager fanns i Rudbecksgatan och Linnégatan. I Vasagatan fanns kraftiga påförda lerlager, som i ett parti innehöll trärester. En anläggning i skiftesverk, troligen en brunn, dokumenterades. Området låg utanför det medeltida stadsområdet och togs troligen i bruk under 1600-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1323

År
1994

Namn/plats
Fågelbacken, Hubbo, Jädra

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Per Lekberg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
neolitikum, vikingatid, nyare tid

Fynd
keramik (förhistorisk, glaserat lergods), fragment och avslag i kvarts, kvartsit och flinta, redskap i flinta samt löpare och bryne i bergart, metallfragment

Beskrivning
Med anledning av omdragning av väg utfördes en för- och slutundersökning.

Landskapet kring Fågelbacken domineras av Badelundaåsen. Det undersökta området var beläget på ca 31-38 m ö h i åkermark Ö om åsen. Under säsongen för- och slutundersöktes ytterligare två fornlämningslokaler, bägge belägna N om den här redovisade, längs den planerade vägens sträckning. NO om det här aktuella området undersöktes säsongen 1993 ett boplatskomplex (Hubbo 147:1) med bl a flera långhus från äldre järnålder samt ett mesulabyggt hus från mellanneolitikum (stridsyxekultur). Omedelbart V om det här behandlade undersökningsområdet står runstenen Hubbo 74:1 (som bl a omnämner en brygga/bro) och V om runstenen finns gravfältet Hubbo 26:1, troligen av äldre järnåldersdatering. Ö om undersökningsområdet är den registrerade stenåldersboplatsen Hubbo 75:1, som sannolikt ska sättas i samband med de mellanneolitiska fynden från 1993 års undersökning av Hubbo 147:1 (se ovan). I övrigt finns i närområdet talrika registrerade fornlämningar och fyndplatser, bl a omfattande

hålvägssystem, gravfält, ensamliggande stensättningar och högar, boplatser, depåfynd samt en runsten. Kronologiskt finns tidigneolitikum, mellanneolitikum, yngre bronsålder, äldre järnålder och yngre järnålder representerade bland de registrerade fornlämningarna. Den redovisade lokalen var inte känd före starten av Mälarbanans arkeologiprojekt.
Inom den undersökta ytan, som omfattade drygt 2.500 kvm, påträffades ca 450 anläggningar (recenta anläggningar och pinnhål oräknade), varav de flesta klassificerades som stolphål. Huvuddelen av de påträffade anläggningarna kunde hänföras till en ca 20 x 6 m (Ö-V) stor, ursprungligen stolpbyggd konstruktion belägen i undersökningsområdets N del. Konstruktionen är placerad i högsta punkten i en N-S löpande, ursprungligen sank, svacka och har sannolikt ursprungligen utgjort en kavelbro över det sänka partiet. Det är rimligt att sätta konstruktionen i samband med den "brygga" som nämns på runstenen intill. Konstruktionen löper in i den V gränsen för exploateringsområdet och är således inte undersökt i sin helhet. Vid den för runstensfyndet angivna platsen påträffades även en anläggning som tolkats som runstenens fundamentgrop. Fyndmaterialet inom undersökningsområdet härrör både från förhistorisk och historisk tid, men var så sporadiskt förekommande och i sådant skick att det knappast lönar sig til lhjälp med tolkningen av lokalen. De få fynden av stenålderskaraktär torde härröra från nedplöjda eroderade delar av ett eventuellt kvarvarande kulturlager på stenåldersboplatsen Hubbo 75:1, belägen omedelbart Ö om undersökningsområdet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Hubbo 74:3	Västmanland	Västmanland	Hubbo

AIS Nr
1440

År
1994

Namn/plats
Tunby gård

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Karin Pettersson

Fornlämningskategori
boplats, bytomt/gårdstomt

Datering, period
nyare tid, stenålder, bronsålder, järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kabeldragning utfördes en förundersökning. Vid denna påträffades både förhistoriska och historiska boplatslämningar. Dess utgjordes i huvudsak av fyllnadsmassor innehållande tegel, samt kulturlager. Lämningarna förefaller vara omrörda med påförda och avplanade fyllnadsmassor pga senare tids byggen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 21:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 21:3	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1408

År
1994

Namn/plats
Vändle

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Scott McCracken, Jonas Wikborg

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period
romersk järnålder, vendeltid, vikingatid, tidig medeltid

Fynd
brända människoben, obrända människoben, hartstätningsringar, obrända djurben, knivar, kammar, fibulor, glas- och guldfoliepärlor. armringar, en fingerring, en tåring, eneggade svärd, lansspetsar, sporrar, sköldbuckelfragment, keramik

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en slutundesökning.

Undersökningsområdet ligger omedelbart norr om den befintliga järnvägen på en flack höjdsträckning i åkermark omkring 900 m S-O om Tortuna k:a. I direkt anslutning till undersökningsområdets sydvästra del finns en sedan tidigare känd gravgrupp (Tortuna 73:1-3) bestående av tre flacka stensättningar med 6-20 meters diameter. Området definierades som slutundersökningsområde efter en förundersökning sommaren 1993. I det 20 meter breda undersökningsområdet påträffades 71 gravar, 30 skelettgravar och 41 brandgravar, de flesta brandgropar. Många skelettgravar bestod av stenkistor av kantställda stenar, några hade dessutom lockhällar. Den vanligast förekommande fyndkategorin var hartstätningsringar från svepkärl av bark samt obrända djurben. Bland det övriga fyndmaterialet märks knivar, kammar, fibulor, bl a en järnfibula med silverinläggningar, glas- och guldfoliepärlor, två armringar, en fingerring, en tåring, 2 st eneggade svärd, 2 st lansspetsar, 3 par sporrar, sköldbuckelfragment, samt några keramikkärl, bl a en s k

gotlandskruka. I undersökningsområdets norra schaktkant påträffades ett antal stolphål och härdar från en boplats. I undersökningsområdet fanns också två gropar vilka innehöll slagg, 2 punsar samt diverse järnfragment.
Datering: gravarna dateras till äldre romersk järnålder, boplatslämningarna har C-14 daterats till vendeltid/vikingatid. Avfallsgroparna med slagg o. dyl. är C-14 daterade till sen vikingatid/tidig medeltid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tortuna 73:4	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1450

År
1994

Namn/plats
Slottsgatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jonas Ros

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
medeltid, nyare tid

Fynd
keramik (äldre rödgods, yngre rödgods, stengods)

Beskrivning
Med anledning av att vatten-, avlopp-, fjärrvärme-, tele- och elledningarna planeras utfördes en förundersökning.

Undersökningen genomfördes i syfte att klarlägga kulturlagrens djup under markytan, dess tjocklek och karaktär. Befintliga frischakt vid V A-schakt tömdes och vidgades något för att nå kontakt med den ursprungliga "sterila" marknivån intill befintliga vatten och avloppsledningar. Därefter dokumenterades de påträffade sektionerna. Fem olika schakt togs upp. De enskilda schakten var ca 2 x 2 m stora och ca 2 m sektion dokumenterades vid varje schakt. Det befintliga bärlagret
varierade i tjocklek i de undersökta schakten mellan 0,42 till 0,60 m under körbanan. Kulturlager påträffades i samtliga schakt. Kulturlagertjockleken varierade i schakten mellan 1,18-2,00 m. I Slottsgatans norra del påträffades tidig- och högmedeltida kulturlager avsatta på tomtmark. Inga indikationer finns på att det finns preurban bebyggelse där. Att döma av de resultat som påträffades inom ramen för förundersökningen kan det finnas en fast tomtstruktur med bebyggelse

som tolkas vara permanent från anläggningsskedet. I ett av schakten påträffades ett dike (tomtgräns?) nedgrävt i den ursprungliga marknivån som kan ha kontinuitet i de därefter följande bebyggelsefaserna. När bebyggelsen anlades är dock något oklart, indikationer finns på att det möjligen var redan under sent 1000-tal eller vid 1100-talets första hälft. I Slottsgatans södra del tycks bebyggelsen etableras först under efterreformatorisk tid eller möjligen under senmedeltid. I ett av schakten där påträffades stensatta gator och i ett annat schakt påträffades delar av ett stenhus.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1449

År
1994

Namn/plats
Ö Kyrkogatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jonas Ros

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
tidigmedeltid, högmedeltid

Fynd
kvarnsten, handkvarn

Beskrivning
Med anledning av byte av vattenledningar utfördes en förundersökning. Tre profiler dokumenterades. Kulturlagret hade en tjocklek av ca 1,2 m. Både bebyggelse och stenläggningar dokumenterades. Inga daterande fynd påträffades. Upp till 1,2 m kulturlager hade avsatts innan tegel började förekomma i lagren. Detta kan tolkas som att bebyggelsen etablerades i området under 1100-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1221

År
1994

Namn/plats
Översta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lars Wilson

Fornlämningskategori
Bytomt/gårdstomt

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en schaktningsövervakning. Vid undersökningen påträffades boplatslämningar i form av två stolphål och två kokgropar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Björksta 201:1	Västmanland	Västmanland	Björksta

AIS Nr
1447

År
1994

Namn/plats
Biskopsgatan, V Kyrkogatan

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jonas Ros

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
medeltid, nyare tid

Fynd
keramik (yngre rödgods, fajans), människoben, kritpipa

Beskrivning
Med anledning av byte av fjärrvärmeledningar samt anläggande av ny dagvattenledning utfördes en undersökning.

Undersökningsområdet ligger söder om domkyrkan och berörde delar av dess kyrkogård, 28 st gravar dokumenterades. Vidare undersöktes delar av bogårdsmuren vilken var bevarad till en höjd av 2 m. Delar av dagermuren påträffades, denna var uppförd av gråsten. Inget av muren är synligt ovan mark. Utanför kyrkogårdsområdet fanns kulturlager bevarat till en tjocklek av ca l m. Sannolikt etablerades bebyggelsen här i samband med kyrkans uppförande. Delar av ett hus med tillhörande brandlager dokumenterades. Förekomst av tegel på golvnivån visar att huset uppfördes tidigast under 1200-talet. Att endast ett hus påträffades kan indikera att den aktuella tomten var glest bebyggd. Närheten till domkyrkan och den ringa medeltida kulturlagertillväxten samt avsaknaden av hantverksspill kan tolkas så att tomten nyttjades av personer knutna till den kyrkliga verksamheten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1446

År
1994

Namn/plats
Källgatan, Kvarteret Norna, Kvartert Naima

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jonas Ros

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av elkablar utfördes en förundersökning.
Endast bärlager och sentida fyllnadsmassor påträffades på grund av schaktens ringa djup. Underliggande ursprungliga markyta framgrävdes inte.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1445

År
1994

Namn/plats
Stora Torget

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Johan Anund

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
högmedeltid, senmedeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av anläggande av en offentlig toalett utfördes en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning.

Området ligger inom begränsningen för medeltidsstaden.
Något oväntat påträffades en kulturlagerrest i en del av undersökningsområdet. Lagret har en mäktighet av ungefär 1,2 meter. Kulturlagret kan troligen delvis dateras till medeltiden, och dess beskaffenhet påvisade goda bevaringsförhållanden för organiskt material. Då området, södra delen av det nuvarande Stora Torget, har antagits vara platsen för stadens medeltida torg är det anmärkningsvärt att inga synbara lämningar efter ett sådant påträffades. Orsaken till detta kan till exempel vara att det äldre torget inte sträckte sig så långt österut, eller att det tillkom under sen medeltid och att lagren från denna period har schaktats bort under senare tid. I undersökningsresultatet understryks möjligheten att påträffa medeltida lämningar i delar av Västerås som generellt anses vara utschaktade.
Inga föremålsfynd tillvaratogs.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1444

År
1994

Namn/plats
Stora Gatan, Kvarteret Livia

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ylva Roslund-Forenius

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
medeltid

Fynd
keramikfragment, trälaggar

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en schaktningsövervakning. Dokumentationen utfördes av den del som grävdes mellan Vasagatan och Källgatan.
Av den ca 300 m långa sträckan mellan Vasagatan och Källgatan dokumenterades ca 275 m. Öster om Svartån påträffades mer grusiga lager och enstaka anläggningar, bla en källare. Väter om ån påträffades ca 1 m tjocka kulturjordslager med förmultnande golv, kullerstensanläggningar, risbäddar och murrester.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1443

År
1994

Namn/plats
Vasagatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
tegelflis, träbitar, ben

Beskrivning
Med anledning av nedläggning av fjärrkyla- och VA-ledningar utfördes en arkeologisk förundersökning i form av en schaktningsövervakning. Ca 200 meter grävdes i Vasagatan norrut från Engelbrektsplan och Tessingatan. Hela sträckan gick i tidigare grävda schakt, där bägge schaktväggarna uppvisade omrörda lager och sentida uppfyllningar, till största del av krossten. Orörda schaktväggar påträffades fläckvis ca 30 meter före korsningen med Utanbygatan och fläckvis även i Tessingatan. Dessa partier uppvisade steril blågrå lera med stänk av tegelflis, småsten, små benbitar och träbitar ca l m ner i leran.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1441

År
1994

Namn/plats
Kvarteret Proban

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
medeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ny nätstation utfördes en arkeologisk förundersökning.

Området ligger på en utlöpare söderut från samma åssträckning som Västerås domkyrka ligger på.
Med traktorgrävare togs ett smalt schakt upp längs den befintliga nätstationens vägg. Schaktets längd motsvarade den planerade nätstationens storlek. Efter schaktningen ritades lagerbilden i den sydvästra kortsidan och den sydöstra långsidan av schaktet. Den sterila marken bestod underst av ljus mo, delvis uppblandat med ett ovanliggande kulturjordslager. Den ursprungliga marknivån har varit vid pass +9,9 möh. Ovanpå den ursprungliga marknivån har ett 0,1-0,3 m tjockt, magert, sandigt kulturjordslager tillkommit. Det oorganiska innehållet i detta lager tycks vara av samma karaktär som det underliggande uppblandade lagret, och lagret skulle kunna tänkas ha tillkommit genom en tillförsel av organiskt material kombinerat med en kraftig och upprepad omblandning, förslagsvis gödsling och plöjning. Ett tunt träkolslager har därefter avsatts i den sydvästra delen och

ovanpå denna finns ytterligare 0,1-0,2 m mager kulturjord genom hela sektionen, varpå ännu ett träkolslager avsatts.
Över nästan hela sektionen har så ett lager grå lerig sand påförts, undantaget endast en halvmeter i den sydvästra delen. Ovanpå detta har därefter ett magert, lerigt kulturjordslager avsatts så att en jämn yta återigen bildats. På denna yta har ett träkolslager avsatts och direkt ovanpå detta ett lager som består av dels bränd sand, dels obränt, lerigt material. Med all sannolikhet är detta rester av en träbyggnad som brunnit ner. Lagerbilden avslutas så med ett 0,5 m tjockt heterogent lager av grus, sand och matjord.
En jämförelse mellan sektionen i kortsidan och i långsidan visar att riktningen för lageravsättningen är längs med schaktets långsida. En blick i det äldre kartmaterialet visar att den linje som bildas av den befintliga nätstationens sydvästra långsida och vidare av de bakomliggande husens liv torde motsvara den äldre gata som i senare tid kallades Lilla Kyrkogatan. Således tycks pålagringen skett vinkelrätt mot denna gata, vilket verkar rimligt.
Lämningarna utgörs av endast kulturlager, inte konstruktioner. Avsaknaden av konstruktioner men närvaron av tre brandhorisonter antyder att undersökningsområdet befinner sig inte direkt på platsen för byggnader men i den omedelbara närheten av dessa, t ex inne på en gård. Detta stöds även av de magra, till synes odlade jordlagren. Man kan också konstatera att det under den befintliga nätstationen finns kulturlager bevarade.
Inga fynd återfanns varför en datering av den iakttagna lagerbilden inte kunde göras. Att stratigrafin innefattar tre brandhorisonter gav dock anledning att tro att lagren motsvarar en verksamhet som ägt rum under en inte obetydlig tidsrymd. Rent generellt vore det också märkligt om ett område med så central placering och ett läge så nära domkyrkan inte innehöll rester efter medeltida bosättning eller annan aktivitet. En slutundersökning rekommenderades och utfördes samma år.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1404

År
1994

Namn/plats
Ängesta

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Scott McCracken, Jonas Wikborg

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period
yngre järnålder

Fynd
brända djurben, brända människoben, ovala spännbucklor, likarmade spännen, pilspetsar, en sköldbuckla, en lansspets, betsel, broddar, ett eldstål, keramik, brynen glas- och karneolpärlor

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en slutundersökning.

Undersökningsområdet var beläget i den södra delen av ett N-S orienterat långsmalt impediment, 1800 m SO om Tortuna kyrka. Totalt undersöktes 22 brandgravar inom det 550 m2 stora slutundersökningsområdet. Gravarna låg alla väldigt ytligt, i vissa fall fick man intryck av att bålresterna placerats direkt på marken. Två av anläggningarna hade rester av gravöverbyggnad i form av rund resp oval stenpackning. Gravarnas intensitet och antal var som störst i undersökningsområdets norra del. Med största sannolikhet ligger de undersökta gravarna i utkanten av ett gravfält som i huvudsak utbreder sig på impedimentets högre delar, omedelbart norr om undersökningsområdet. Tre av gravarna utmärkte sig genom en rikedom vad gäller gravgåvor. I en av dessa hade ett barn (Infans II) begravts med häst- och vapenutrustning. I de andra två påträffades rika smyckesuppsättningar i form av ovala spännbucklor, likarmade spännen samt ett stort antal pärlor av glas och karneol.

Fynd: i gravarna påträffades förutom brända människoben, brända djurben (häst, hund, katt, gris, fågel, ekorre), ovala spännbucklor, likarmade spännen, pilspetsar, en sköldbuckla, en lansspets, ett betsel, broddar, ett eldstål, keramik, brynen samt en stor mängd glas- och karneolpärlor.
Datering: Det stora flertalet gravar kan utifrån gravinventarier dateras till 900-talet e. Kr. Ett likarmat spänne och en fibula från sen folkvandringstid/tidig vendeltid visar att gravfältet sannolikt har använts under en längre period. Tre gravar utan gravgåvor har C-14 daterats till yngre järnålder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tortuna 283:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1439

År
1994

Namn/plats
Örsingbo

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
mesolitikum

Fynd
kvartsavslag

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en undersökning.
Ledningsdragningen berörde stenåldersboplatsen Västerfärnebo 141:1.
På och kring boplatsen som ligger i åkermark påträffades kvartsavslag.
Inga övriga anläggningar påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerfärnebo 141:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo

AIS Nr
1438

År
1994

Namn/plats
Lasjövreten

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jenny Holm, Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
boplats, fyndplats

Datering, period
mesolitikum, högmedeltid, nyare tid

Fynd
Skrapor av kvarts och porfyr, avslag av kvarts, kvartsit, flinta, porfyr, övrig bergart. Spikar och tenar av järn, keramik (stengods), slagg

Beskrivning
Med anledning av ny dragning av elkabel utfördes en förundersökning i form av en schaktövervakning.

Åtta schakt drogs över eller intill kända fyndplatser och stenåldersboplatser.
I ploglagret i schakten, och ytligt på åkerytorna ikring dem, påträffades fynd av stenålderskaraktär. Under plogsulan fanns ett fåtal anläggningar av förhistorisk typ (stolphål, nedgrävningar). En av dessa har dock fått en C14 datering till medeltid. Sentida fynd har gjorts i samband med äldre ploglager, som antas härstamma från 1800-talet, under nuvarande plogsula.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerfärnebo 26:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 70:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 70:2	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 72:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 79:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 80:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 174:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 271:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 395:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo

AIS Nr
1206

År
1994

Namn/plats
Jäder

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala Universitet

Ansvarig person
Henrik Ljungqvist

Fornlämningskategori
grav

Datering, period
äldre järnålder

Fynd
nit, bryne

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en slutundersökning.
Vid undersökningen grävdes och dokumenterades två stensättningar, en härd, fem stolphål, och två stensträngar. En av stensättningarna var 8 m i diameter med ett mittblock som var 2 x 2 m. Stensträngarna inhägnade gravgruppen. Gravgruppen daterades till äldsta järnålder. Gravarna var i stort sett fyndlösa. Gravgruppen med sin hägnad och sina fyndlösa gravar ses som ett uttryck för brytningstiden mellan bronsålder och järnålder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga socken 65:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken

AIS Nr
1205

År
1994

Namn/plats
Jäder

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala Universitet

Ansvarig person
Henrik Ljungqvist

Fornlämningskategori
Fossil åker

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en förundersökning. Undersökningen utfördes på en eventuell boplats på ett impediment i åkerkant. Vid förundersökningen påträffades recent material. Det kulturlager som påträffades vid utredningen och förundersökning bedöms utgöra en äldre åkeryta.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga socken 66:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken

AIS Nr
1204

År
1994

Namn/plats
Jäder

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala Universitet

Ansvarig person
Henrik Ljungqvist

Fornlämningskategori
Grav

Datering, period
yngre bronsålder, äldre järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en förundersökning. Undersökningen berörde en eventuell gravgrupp. Vid undersökningen påträffades sju otydliga stensättningar plus 22 andra lämningar såsom stolphål och nedgrävningar.
En av stensättningarna hade mittblock 2 x 2 m, men var i övrigt mycket förstörd och otydlig.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga socken 65:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken

AIS Nr
1203

År
1994

Namn/plats
S:t Nicolai kyrka

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Johan Anund

Fornlämningskategori
Stadslager, kyrka/ kapell

Datering, period
medeltid? Nyare tid

Fynd
keramik (yngre rödgods, fajans), spik, mynt (1800-tal) fönsterglas

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en förundersökning.
Då VA-ledningar skulle installeras i S:t Nicolai yrka grävdes ett 0,7 m brett schakt från kyrkans mittskepp till norra långhusmuren.
Schaktbotten sluttade och schaktets djup varierade från ca 0,40 m i södra änden, till ca 1,4 m vid långhusmuren i norr.
Under bitvis mycket diffusa äldre golvlager påträffades delar av två barngravar och två eller tre gravar med vuxna individer. I en av gravarna fanns bevarade rester av kistbotten och svepning. Det var inte möjligt att datera gravarna. Jorden från golvlager och fyllning sållades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1174

År
1994

Namn/plats
Björskog, Torpa

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Karin Pettersson, Britta Rosborg, Jenny Holm

Fornlämningskategori
Boplats, bytomt/gårdstomt

Datering, period
Förromersk järnålder, vikingatid, tidigmedeltid, nyare tid

Fynd
Del av vävtyngd, bränd lera, kol, keramik (yngre rödgods), järnföremål

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en förundersökning.
Fem områden förundersöktes:

Vid Eknö, vars tidigaste skriftliga belägg är från 1300-tal, undersöktes ett impediment, i äldre kartmaterial kallat Tomtbacken. Här påträffades boplatslämningar, kol från en anläggning C14-daterades till vikingatid (Björskog 46:1).

I Fröberga påträffades två i tid skilda boplatslämningar. Fröberga finns skriftligt belagt från 1400-talet och i äldre kartmaterial återfinns en bytomt på samma impediment, ungefär där dagens gård ligger. Kol från en av anläggningarna på impedimentet C14-daterades till perioden vikingatid-tidig medeltid. I åkermark öster om nämnda anläggningar påträffades ytterligare boplatslämningar vilka dateras till äldre järnålder (Torpa 200:1 & 2).

Vid Storgården, i det östra partiet av den aktuella ytan, påträffades kulturlager samt en husgrund på ett mindre impediment. Här gjordes

ingen grundligare undersökning då det exakta exploateringsområdet inte var fastslaget vid undersöknignstillfället. Förekomsten av skärvig sten och avsaknaden av tegel i kulturlagret gav dock intryck av förhistoria eller medeltid (okänt RAÄ-nummer).

Lund och Östertibble har skriftliga belägg från 1500-tal och 1300-tal samt återfinns som by/ gårdstomter på äldre kartmaterial. Vid Lund finns det även gravar. Varken vid Lund eller Östertibble påträffades någon fornlämning. Gällande by/ gårdstomterna berodde det med stor säkerhet på att exploateringsområdet är beläget i by/gårdstomternas ytterområden, vilket även stämmer med det äldre kartmaterialet (bla Torpa 198:1, 199:1).

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Björskog 46:1	Västmanland	Västmanland	Björskog
Torpa 200:1	Västmanland	Södermanland	Torpa
Torpa 200:2	Västmanland	Södermanland	Torpa
Torpa 198:1	Västmanland	Södermanland	Torpa
Torpa 199:1	Västmanland	Södermanland	Torpa
	Södermanland	Södermanland	Torshälla
	Södermanland	Södermanland	Tumbo
	Västmanland	Södermanland	Kung Karl
	Västmanland	Västmanland	Kungs-Barkarö

AIS Nr
1442

År
1994

Namn/plats
Kvarteret Proban

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
folkvandringstid, vikingatid, medeltid, nyare tid

Fynd
keramik (yngre rödgods BI, Bil: l, BII:4, Cl, CII, vexierkrug), mynt (1671?), järnföremål, slagg, kvarnsten (Malungsstenen)

Beskrivning
Med anledning av en ny nätstation utfördes en arkeologisk undersökning.

Det undersökta området mätte endast 4x8 m. Området ligger på en utlöpare söderut från samma åssträckning som Västerås domkyrka ligger på och den ursprungliga markytan ligger vid knappt 10 möh.
Den äldsta aktiviteten i området representerades av en härd av förhistorisk karaktär och en sotfläck strax öster om denna. Kol från härden har C 14-daterats till folkvandringstid (Ua-6677). Detta kan således vara lämningar från en bosättning antingen direkt på platsen eller någonstans i närheten.
Strax intill härden fanns en grävd grop fylld med skräp. Ett ben från denna fyllning har C 14-daterats till sen vikingatid- tidig medeltid (Ua-6678).
De äldsta säkra bebyggelselämningarna utgjordes av delar av en syllstensgrund till en förmodligen timrad byggnad, samt en ränna precis öster om denna och en stenpackning ännu lite längre österut. Detta kan sannolikt hänföras till högmedeltid.

Under senmedeltiden eller 1500-talet har en ny byggnad uppförts längre österut i området. Att denna byggnad förstörts genom brand är tydligt då allt som återstod var förkolnade plank eller kluvor från golvet, inbäddade i rödbränd sand (C 14-datering Ua-6676). I den västra delen fanns en tydlig gräns mot ett sandigare och grusigare parti, uppenbarligen en del av Lilla Kyrkogatan.
Det yngsta bebyggelseskedet var resterna av en timmerbyggnad från 1600-talet. Resterna bestod av en tydlig östra syllstensrad, en något diffusare norra syllstensrad och ut mot Lilla Kyrkogatan ett spisröse. Ett kopparmynt från tiden 1666-1686, troligen 1671, återfanns mellan en syllsten och den östra syllstocken. Öster om byggnaden fanns en stenläggning, skild från byggnaden av en ränna.
De äldsta lämningarna behöver inte vara spår av någon bosättning på platsen, men senast från och med medeltidens mitt har området varit bebyggt. Den första bebyggelsestrukturen ersattes dock efter en tid av en ny, där det gamla bebyggelseläget upptogs av en väg, Lilla Kyrkogatan från stigluckan Proban i domkyrkans bogårdsmur ner mot staden. Den nya bebyggelsestrukturen har sedan fortlevt i princip in i modern tid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1388

År
1994

Namn/plats
Vågtorget

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
järnföremål och ämnesjam, keramik (BII:4, CII:2, fajans), kakel, taktegel, kritpipa, butelj- och fönsterglas, mynt (1879, 1821), ring

Beskrivning
Med anledning av ny järnvägsbro, strax norr om den befintliga, och en därmed sammanhängande omläggning av järnvägsspåren och flyttning av den kulverterade Hummelbäcken, utfördes en undersökning.

Det parkliknande området ligger strax utanför den gamla stadens södra gräns, på båda sidor om Hummelbäckens ursprungliga utflöde i Köpingsån, uppströms det nuvarande, kulverterade utloppet. Undersökningen hade föregåtts av en förundersökning som visat att rester av verksamheten vid Vågtorget fanns bevarade. Det är dokumentariskt belagt att Köpings järnvåg från senast 1613 var inrymd i en byggnad (eventuellt en del av den nuvarande museibyggnaden, strax norr om undersökningsområdet), men flyttades till det område som nu heter Vågtorget någon gång i början av 1600-talet. Själva våghuset låg ca 20 m norr om undersökningsområdet.
Med maskin schaktades de ganska omfattande, sentida utfyllningsmassoma, huvudsakligen lera, bort, ner till ett anläggningsskikt. Anläggningarna bestod till största delen av olika stenkonstruktioner.

Genom hela undersökningsområdet löpte Hummelbäckens gamla stenskodda fåra i öst-västlig riktning. På södra sidan om Hummelbäcken fanns två husgrunder av sten, fundament till s k vågbodar, och på norra sidan en husgrund. De två sydliga låg öster om en väg i nord-sydlig riktning, föregångaren till den nuvarande. Vägen manifesterade sig främst genom rester av brofästet på södra sidan Hummelbäcken. Den nordliga vågboden låg på västra sidan vägen och är sannolikt densamma som den största av ett antal vågbodar som finns på Johan Pihlstrands karta från 1788. Under denna stengrund fanns en kraftig rustbädd av stockar, dendrodaterad till vinterhalvåret 1641-42. Vågtorget tycks ha fungerat fram till mitten av 1800-talet och området har först under sen tid utfyllts till dagens nivå. På grund av områdets karaktär med en ganska låg intensitet på verksamheten och funktionen som vågtorg vars omgivande bebyggelse utgjordes av förvaringsbodar för järn, har endast mycket tunna lager påförts eller avsatts under verksamhetstiden, 1600-, 1700- och 1800-talet. Undersökningen kom därför att få en något ytmässig karaktär, liknande den förhistoriska boplatsundersökningens.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 148:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1325

År
1994

Namn/plats
Östervåla, väg 272

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Karin Pettersson

Fornlämningskategori
bytomt/ gårdstomt, boplats

Datering, period
vikingatid, tidigmedeltid, högmedeltid

Fynd

Beskrivning
Inför breddningen av väg 272 utfördes en arkeologisk förundersökning.

Vid undersökningen kom tre boplatslägen att beröras liksom området direkt öster om Hässelby gamla tomt (Harbo 196:1-2), som finns skriftligt belagd från 1312. Boplatserna representerades i huvudsak av stolphål. Kol från boplatsytan (Harbo 219:1) direkt söder om Hässelby gamla tomt, C14-daterades till vikingatid-högmedeltid. Området öster om bytomten, tolkades som ett utkantsområde både utifrån äldre kartmateriel och undersökningsresultat. Själva bytomten berördes inte av den arkeologiska undersökningen då den inte skulle komma att påverkas av kommande arbeten i samband med vägbreddningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Harbo 196:1	Uppsala	Uppland	Harbo
Harbo 196:2	Uppsala	Uppland	Harbo
Harbo 219:1	Uppsala	Uppland	Harbo

AIS Nr
1324

År
1994

Namn/plats
Fågelbacken, Hubbo, Jädra

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Per Lekberg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
senneolitikum

Fynd
senneolitisk keramik, bränd lerklining, avslag, kärna och skrapa i kvarts, flintavslag, skaft del av flintdolk, fragment av bifacial flintpilspets, knacksten, slipsten

Beskrivning
Med anledning av utbyggnaden av den nya snabbtågsjärnvägen Mälarbanan utfördes en för- och slutundersökning.

Landskapet kring Fågelbacken domineras av Badelundaåsen. Det undersökta området gränsade i Ö till en mosse, och var beläget på 43 m ö h i skogsmark på en sandig platå strax V om åsen. Genom området löpte hålvägen raä 145 i SV-NÖ riktning. Hålvägssystemet fortsätter N och S om undersökningsområdet. Under säsongen undersöktes även dels en boplats belägen NO om den här behandlade ytan och dels en boplats ett hundratal m V om denna. Den förstnämnda av dessa lokaler, som låg vid N kanten av den ovan nämnda mossen, har genom fynd getts en sent mellanneolitisk/tidigt senneolitisk datering. Den andra lokalen kan, ävenledes genom fynddatering, hänföras till senneolitisk tid. Ö om mossen, på själva åsen, undersöktes säsongen 1993 en boplats från tidigt tidigneolitikum (Hubbo 73:1) och ett hundratal m Ö därom ett boplatskomplex med bl a flera långhus från äldre järnålder samt ett mesulabyggt hus från mellanneolitikum (stridsyxekultur). I övrigt finns i närområdet talrika registrerade fornlämningar och fyndplatser, bl a

hålvägssystem, gravfält, ensamliggande stensättningar och högar, boplatser, depåfynd samt en runsten. Kronologiskt finns tidigneolitikum, mellanneolitikum, yngre bronsålder, äldre järnålder och yngre järnålder representerade bland de registrerade fornlämningarna. Den nedan redovisade lokalen var inte känd före starten av Mälarbanans arkeologiprojekt.
Inom den undersökta ytan, som omfattade ca 700 kvm, påträffades endast två anläggningar, en härd och en skärvstenspackning. Fyndmaterialet från den provgropsgrävning som föregick avbaningen är begränsat, men antyder en datering av lokalen till tidig senneolitisk tid. Den senneolitiska bebyggelsen på platsen har endast i ringa grad berörts av undersökningen. Med största sannolikhet har den sin största omfattning N om exploateringsområdet. Den undersökta lokalen skall betraktas som en utkantsföreteelse till ett större senneolitiskt komplex, för vilket även de undersökta lokalerna V och NO om den här behandlade ytan utgör exponenter.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Hubbo 163:1	Västmanland	Västmanland	Hubbo

AIS Nr
1356

År
1994

Namn/plats
Broddbo, Rensmur

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
mesolitikum

Fynd
kvartsavslag

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en förundersökning.
Vid undersökningen påträffades kvartsavslag. Inga ytterligare boplatsindikationer påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala socken 34:1	Västmanland	Västmanland	Sala socken

AIS Nr
1354

År
1994

Namn/plats
Prästbyn

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jonas Ros

Fornlämningskategori
bebyggelselämning

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik (yngre rödgods, fajans), slagg

Beskrivning
Med anledning av elkabel utfördes en förundersökning.
Vid undersökningen påträffades delar av en husgrund och en äldre väg.
Dessutom påträffades nedgrävningar med slagg som har anknytning till hyttverksamheten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Skinnskatteberg 134:1	Västmanland	Västmanland	Skinnskatteberg

AIS Nr
1384

År
1994

Namn/plats
Jörlö

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
brott/ täkt, grav, stensträng

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bergtäkt utfördes en utredning.
Kartstudien visade att området utgjort utmark mellan gårdarna Jörlö och Malma. Vid inventeringen påträffades stensättningar, husgrund, stensträngar och möjliga odlingsytor.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 293:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 292:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 291:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 290:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 290:2	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 290:3	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1345

År
1994

Namn/plats
Romfartuna kyrka

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jonas Ros

Fornlämningskategori
kyrka

Datering, period
högmedeltid, senmedeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av att vatten och avlopp skulle dras in i Romfartuna kyrka genomfördes en arkeologisk förundersökning.
Två olika schakt togs upp, det ena parallellt med och norr om kyrkobyggnaden. Det andra schaktet sträckte sig i nord-sydlig riktning. I schaktet i anslutning till kyrkan dokumenterades delar av sakristians grundmur. Vidare dokumenterades lager vilka tillkommit i samband med stenkyrkans uppförande, ev dess ombyggnad under 1400-talet. I schaktet som sträcker sig i nord-sydlig riktning dokumenterades delar av en av de två murade "grundstolpar" som flankerar bogårdsporten. Omkring sju meter söder om nuvarande bogårdsmur dokumenterades vad som tolkades vara rester efter en äldre kallmurad bogårdsmur, vilken var anlagd på underliggande berg. Möjligen vidgades kyrkogården i samband med att kyrkan byggdes om till en treskeppig kyrka på 1420-talet. Inga gravar påträffades i läge i något av schakten. I det ena schaktet var orsaken till detta att jordlagret över berget inte var tillräckligt tjockt för att möjliggöra begravningar, i det andra schaktet har marknivån på kyrkogården höjts och det grävdes inte ned till tillräckligt djup för att gravarna skulle beröras.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Romfartuna 33:1	Västmanland	Västmanland	Romfartuna

AIS Nr
1385

År
1994

Namn/plats
Kastena, Skoftesta

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
gravfält, grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kraftledning utfördes en utredning.

Utredningen berörde sträckan mellan Kastena-Skoftesta (stolpläge 14-171). Utredningen visar att det finns fornlämningar samt indikationer på sådana vid de föreslagna stolplägena.
Stolpe 155 placeras på en höjdrygg där minst 10 olika fornlämningar är registrerade (Köping 33:1-36:1).
Stolpe 157 placeras i åkermark. Här observerades vid inventeringstillfället boplatsindikationer i form av kol, sot och enstaka skörbrända stenar.
Stolpe 158 är en vinkelstolpe och kommer att ta en större yta i anspråk än andra stolpar. Vid inventeringen upptäcktes här en ej tidigare känd stensträng samt ett gravröse.
Stolpe 163 placeras i åkerkant där den tangerar registrerade fornlämningar (Kolsva 146:1, Kolsva 148:1-4,149:1)
Stolpe 165 placeras i skogsmark. Vid stolpläget påträffades en husgrund. På laga skifteskartan från 1846 finns här en byggnad. Strax norr om husgrunden observerades också en grop, ca 3 m i diameter.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 33:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 33:2	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 34:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 34:2	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 36:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Kolsva 146:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 149:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 149:2	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 148:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 148:2	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 148:3	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 148:4	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1406

År
1994

Namn/plats
Ängesta

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Cecilia Ring

Fornlämningskategori
stensträng

Datering, period
romersk järnålder, vendeltid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en förundersökning.
Stensträng 75 m lång, varierande stenstorlek mellan 0,2-0,6 m.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tortuna 259:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1387

År
1994

Namn/plats
Kvarteret Fenja

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Bent Syse

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av planerad upprustning av parkanläggning utfördes en arkeologisk förundersökning. Denna skedde i samband med en geoteknisk skruvborrsundersökning.
Sammanlagt sju borrhål togs upp, varav sex stycken ner till steril lera. Resultatet i borrhålen blev att äldre kulturlager i större omfattning inte påträffades inom undersökningsområdet. Det tycks som om den senaste bebyggelsen på platsen har påverkat äldre lager och fyllt ut området en hel del med grusiga sandiga fyllnadslager. På ett par platser fanns dock bevarade kulturlager från en tidigare bebyggelse i området. Denna torde som tidigast vara etablerad kring sekelskiftet 1500/1600 enligt dateringar från omkringliggande arkeologiska undersökningar. Eftersom dessa kulturlager fanns bevarade närmast bottenleran med kraftiga fyllnadslager över sig, torde en ytlig omläggning av parkområdet kunna göras.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 148:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1407

År
1994

Namn/plats
Nicktuna

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Cecilia Ring

Fornlämningskategori
härd

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av väg utfördes en sökschaktning.
Sökschaktningen gav endast två mycket små tunna härdrester.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tortuna 75:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1389

År
1994

Namn/plats
Kungsörs kungsgård

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Boje Persson

Fornlämningskategori
slott/ herresäte

Datering, period
nyare tid

Fynd
ben, keramik (yngre rödgods), kritpipsskaft

Beskrivning
Med anledning av brobyggnation utfördes en förundersökning. Sammanlagt 16 schakt upptogs med grävmaskin: 12 st väster om Arbogaån och tre st på den östra sidan intill Kungsörs kungsgård. Inget av arkeologiskt intresse påträffades på den västra sidan. På den östra sidan påträffades däremot en stenläggning på orörd lera 1,2 meter under befintlig markninvå som sannolikt var anlagd under 1500-1800-talet.
I anslutning till ån påträffades påförda gruslager med innehåll av ben, yngre rödgods och några fragment av kritpipsskaft. Här påträffades även några stolp- och störhål som möjligen kan ha ingått i en bryggkonstruktion.
En undervattensavsökning utfördes också i Arbogaån i direkt anslutning till den befintliga bron. 18 pålar påträffades varav sex st, alla på södra åsidan, bedömdes vara sentida. Resterande pålar längs norra åstranden föreföll äldre då de var kraftigt eroderade i toppen. En tolkning är att de kan utgjort delar av bryggkonstruktioner möjligen från tidsperioden 1500-1800-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kungs-Barkarö 1:1	Västmanland	Västmanland	Kungs-Barkarö
Kungs-Barkarö 2:1	Västmanland	Västmanland	Kungs-Barkarö

AIS Nr
1390

År
1994

Namn/plats
Gunnarskäl, Skillinge

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Sofia Andersson

Fornlämningskategori
boplats, torp

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av utbyggnad av Svealandsbanan utfördes en kompletterande utredning.
Utredningen utgjordes av två separata områden. Det ena ligger vid Snartorp (Gunnarskäl), Tumbo sn, Södermanlands län (Tumbo 132:1). Inget av arkeologiskt intresse påträffades vid specialinventeringen. Det andra ligger vid Skillinge, Kung karls socken, Västmanlandslän (Kung Karl 136:1). Vid en tidigare arkeologisk utredning konstaterades ett möjligt läge för äldre bebyggelse/boplats. Platsen utredningsgrävdes och i ett av utredningsschakten påträffades skärvig sten och sot, vilket bedömdes utgöra fornlämning. Fornlämningen är dock fortfarande något osäker då endast få indikationer påträffades vid grävningen. Detta schakt låg utanför arbetsområdet. Området inom arbetsområdet för järnvägen utgör ej fast fornlämning.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kung Karl 136:1	Västmanland	Södermanland	Kung Karl
Tumbo 132:1	Södermanland	Södermanland	Tumbo

AIS Nr
1225

År
1994

Namn/plats
Eknö

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Leif Karlenby, Jenny Holm

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
folkvandringstid, vendeltid, vikingatid, tidigmedeltid

Fynd
keramik, pilspets, skära, järnföremål, hank, granatsten, lerklining, bränd lera, ben

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en arkeologisk slutundersökning.
Undersökningen omfattade en boplatsyta med lämningar från yngre järnålder och tidig medeltid. Huvuddelen av anläggningarna utgjordes av stolphål, nämligen 168 stycken, och förhållandevis många odlingsrösen låg koncentrerade på ytan. Bland de mer utmärkande anläggningarna märktes en flerskiktad stenpackning av påtaglig terrasskaraktär, ett grophus, en ässja (smidesgrop) samt en förvaringsgrop.
Med hjälp av ett antal C14-analyser har boplatsområdet kunnat dateras till tiden omkring 600-1200 e Kr. Dateringens nedre gräns styrks även av det topografiska läget. Eftersom hela boplatsytan är relativt lågt belägen, mellan 8,0 - 10,5 m ö h, borde inte platsen ha varit lämpad för bosättning före folkvandringstid/vendeltid.
Sammanlagt nio huskonstruktioner kunde lokaliseras på undersökningsytan. Husen har delats in i fem olika bebyggelsefaser (mellan ca 600-1200 e Kr). Under de två första faserna (600-800-talen) fanns uppenbarligen ett gårdskomplex på undersökningsytan. Någon

gång under fas 3 och 4 (900-1000-talen) skedde däremot en övergång till två gårdar, medan den sista perioden (1100-1200-talen) sannolikt innefattat endast en bebyggelseenhet.
Fynden påträffades huvudsakligen i de anläggningstäta delarna av undersökningsområdet. Fyndmaterialet utgörs till största delen av keramik, järnföremål, bränd lera och benfragment. De mer anmärkningsvärda metallfynden representeras av en trolig järnpilspets, en skära av järn, en järnkniv samt ett hankfaste av Cu-legering. Den mest framträdande keramiken utgörs av "äldre svartgods", och kan dateras till vikingatid. Bland keramikfynden finns dock av tillsynes något "äldre" karaktär, möjligen från folkvandringstid och/eller vendeltid. Ett fynd av granatsten bör också nämnas bland fynd av mer utmärkande slag.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Björskog 46:1	Västmanland	Västmanland	Björskog

AIS Nr
1224

År
1994

Namn/plats
Öresta

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Cecilia Ring

Fornlämningskategori
grav, stensträng

Datering, period
yngre bronsålder, romersk järnålder, folkvandringstid, vendeltid

Fynd
brända ben, dubbelknapp i brons, fragment av rakkniv i brons

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en särskild undersökning.
Ett stensättningslikt röse undersöktes, vilket var uppbyggt av större kantiga stenar. Graven var 10 x 11 m stor. Graven innehöll brända ben, en dubbelknapp i brons samt fragment av rakkniv i brons. Utifrån graven löpte en stensträng.
Dateras till senare delen av bronsåldern övergången till järnåldern.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Björksta 464:1	Västmanland	Västmanland	Björksta

AIS Nr
1403

År
1994

Namn/plats
Ängesta

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Cecilia Ring

Fornlämningskategori
väg

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägport utfördes en förundersökning.
Vid undersökningen påträffades endast en stenlagd väg. Vägen finns på en karta från 1763.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tortuna 284:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1402

År
1994

Namn/plats
Aberga

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Cecilia Ring

Fornlämningskategori
skärvstenshög

Datering, period
bronsålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en undersökning.
I ett ca 8 m2 stort område påträffades i sotig morän/sand skörbrända stenar, ca 0,06-0,10 m stora. Stenkoncentrationen, som tolkas som ett skärvstensflak, hade måtten 2,0-3,3 m och som mest en höjd på 0,58 m. Anläggningen snittades och dokumenterades. Inga daterande fynd påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tillberga 179:2	Västmanland	Västmanland	Tillberga

AIS Nr
1386

År
1994

Namn/plats
Forsby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en förundersökning.
Norr om exploateringsområdet ligger flera stensättningar. I samband med en tidigare utredning påträffades ytterligare möjliga gravar och boplatsytor. För att kunna avgränsa det kända fornlämningsområdet mot söder, samt för att bedöma de nyupptäckta lämningarnas karaktär genomfördes en förundersökning.
Undersökningen visade att vägbygget inte kommer att beröra några fornlämningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 83:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 83:2	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1319

År
1994

Namn/plats
Fågelbacken, Hubbo, Jädra

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Per Lekberg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
senneolitikum

Fynd
senneolitisk keramik, bränd lerklining, kvartsavslag, avslag i kristianstadflinta och övrig sydskandinavisk flinta, fragment av slipsten i bergart, borrtapp från skafthålsyxa i bergart, bifacial pilspets i dalaporfyrtuff, avslag i dalaporfyrtuff

Beskrivning
Med anledning av utbyggnaden av den nya snabbtågsjärnvägen utfördes en för- och slutundersökning.

Landskapet kring Fågelbacken domineras av Badelundaåsen. Det undersökta området var beläget på ca 44 m ö h i skogsmark på en sandig platå V om åsen. Under säsongen undersöktes även en boplats av samma datering belägen ett hundratal m Ö om den här behandlade lokalen, vid västra kanten av en mosse. Vid N kanten av denna mosse undersöktes ytterligare en boplats, som genom fynd getts en sent mellanneolitisk/tidigt senneolitisk datering. Ö om mossen, på själva åsen, undersöktes säsongen 1993 en boplats från tidigt tidigneolitikum (Hubbo 73:1) och ett hundratal m Ö därom ett boplatskomplex med bl a flera långhus från äldre järnålder samt ett mesulabyggt hus från mellanneolitikum (stridsyxekultur). I övrigt finns i närområdet talrika registrerade fornlämningar och fyndplatser, bl a hålvägssystem, gravfält, ensamliggande stensättningar och högar, boplatser, depåfynd samt en runsten. Kronologiskt finns tidigneolitikum, mellanneolitikum, yngre bronsålder, äldre järnålder och yngre järnålder representerade bland de

registrerade fornlämningarna. Den nedan redovisade lokalen var inte känd före starten av Mälarbanans arkeologiprojekt.
Inom den undersökta ytan, som omfattade ca 550 kvm, påträffades enstaka stolphålsliknande färgningar samt en gles skärvstenspackning. Fyndmaterialet från den provgropsgrävning som föregick avbaningen antyder en datering av lokalen till senneolitisk tid.
Den senneolitiska bebyggelsen på platsen har endast i ringa grad berörts av undersökningen. Med största sannolikhet har den sin största omfattning N om exploateringsområdet. Den undersökta lokalen skall betraktas som en utkantsföreteelse till ett större senneolitiskt komplex, för vilket även de undersökta lokalerna V och N om mossen utgör exponenter.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Hubbo 160:1	Västmanland	Västmanland	Hubbo

AIS Nr
1222

År
1994

Namn/plats
Översta

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Helena Hulth

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anlednig av vägbygge utfördes en utredning.
Av blanketten framgår inget resultat, sannolikt påträffades inga nya fornlämningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Björksta

AIS Nr
1223

År
1994

Namn/plats
Orresta, Kärsta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Cecilia Ring

Fornlämningskategori
boplats, grav

Datering, period

Fynd
bränd lera

Beskrivning
Med anledning av vägbrobygge utfördes en förundersökning.
I sökschakten hade indikationer i form av kulturlager och stolphål påträffats. I direkt anslutning till förundersökningsområdet undersöktes 1993 två hus, preliminärt daterade till yngre järnålder.
Vid undersökningen påträffades kulturlager, vilka endast innehöll små fragment av kol och bränd lera. Kulturlagren överlagrade i något fall diken med recent material. Övriga boplatsindikationer bestod endast av en härd och ett stolphål.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Björksta 467:1	Västmanland	Västmanland	Björksta

AIS Nr
1405

År
1994

Namn/plats
Ängesta

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Cecilia Ring

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en förundersökning.
Vid undersökningen påträffades inga fornlämningar. Recenta ploglager gick tvärsöver schakten och dessa trängde ner i den sterila leran.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1392

År
1994

Namn/plats
Oxelby, Hässelby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
torp, husgrund, gränsmärke

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en förundersökning.
Vid en tidigare utredning hade ett flertal husgrunders, en odlingsyta och ett gränsröse registrerats.
Odlingsytan och gränsröset dokumenterades och undersöktes. Även området kring de berörda husgrunderna undersöktes och dokumenterades. Dess har genom kartstudier daterats till mitten av 1800-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 371:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 374:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 373:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1391

År
1994

Namn/plats
Väg 56 länsgränsen, E20 Kungsör

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Åsa Svedberg

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbreddning utfördes en utredning.
Denna omfattade kart- och arkivstudier samt specialinventering i fält. I de partier där vägen är smalare än 9 m skulle den breddas. Hela vägsträckan uppgår till ca 3,5 km. Den södra deln av väg 56 går genom Stengärdets naturreservat. Äldre kartmaterial har inte visat på äldre bytomter utmed berörda sträckor. Inga fornlämningar påträffades vid specialinventeringen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Södermanland	Kung Karl

AIS Nr
1321

År
1994

Namn/plats
Fågelbacken, Hubbo, Jädra

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Per Lekberg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
yngre bronsålder, förromersk järnålder

Fynd
keramik (yngre bronsålders-/förromersk järnålder), bränd och sintrad lerklining, fragment av bearbetad flinta och kvartsit, fragment-, avslag- samt en kärna av kvarts, löpare av bergart, järn(?)malm, slagg, metallfragment

Beskrivning
Med anledning av omdragning av väg utfördes en för- och slutundersökning.

Landskapet kring Fågelbacken domineras av Badelundaåsen. Det undersökta området var beläget på ca 34-37 m ö h i åkermark Ö om åsen. Under säsongen för- och slutundersöktes ytterligare två fornlämningslokaler längs den planerade vägens sträckning, bägge belägna några hundratal m SV om den aktuella lokalen. Ca 400 m SS V om det aktuella området undersöktes säsongen 1993 ett boplatskomplex (Hubbo 147:1) med bl a flera långhus från äldre järnålder samt ett mesulabyggt hus från mellanneolitikum (stridsyxekultur). I övrigt finns i närområdet talrika registrerade fornlämningar och fyndplatser, bl a omfattande hålvägssystem, ensamliggande stensättningar och högar, boplatser, depåfynd samt en runsten. Kronologiskt finns tidigneolitikum, mellanneolitikum, yngre bronsålder, äldre järnålder och yngre järnålder representerade bland de registrerade fornlämningarna. Strax N om undersökningsområdet ligger Jädra by, med ett senast medeltida förflutet och med gårdsgravfält av yngre järnålderskaraktär

(Hubbo 33:1, 35:1). Den redovisade lokalen var inte känd före starten av Mälarbanans arkeologiprojekt, men ska möjligen ur tolkningssynpunkt diskuteras i sammanhanget kring järnåldersboplatsen på Hubbo 147:1 och en eventuell gårdsflyttningsprocess inom närområdet.
Inom den undersökta ytan, som omfattade drygt 1.100 kvm, påträffades drygt 150 anläggningar (recenta anläggningar och pinnhål oräknade), varav de flesta klassificerades som stolphål och härdar. Vissa av anläggningarna samlade sig till resterna av ett minst 20 m långt (huset skärs av gränsen för tillåten undersökning/exploateringsområdet) och 9 m brett långhus som, att döma av främst keramikfynden och en generell bedömning av planlösningen, bör ges en preliminär datering till yngsta bronsålder/förromersk järnålder. SV om huset var en verksamhetsyta, innehållande bl a ett antal härdar, som bör betraktas som samtida med huset. Ett område med årderspår samt ett möjligt grophus påträffades stratigrafiskt under hus och verksamhetsyta och ska, kanske tillsammans med delar av det påträffade fyndmaterialet, ses som exponenter för en tidigare fas av lokalens brukningshistoria.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Hubbo 161:1	Västmanland	Västmanland	Hubbo

AIS Nr
1320

År
1994

Namn/plats
Fågelbacken, Hubbo, Jädra

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning, Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB

Ansvarig person
Per Lekberg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
mellanneolitikum, senneolitikum, äldre järnålder?

Fynd
mellanneolitisk (stridsyxe-) och senneolitisk keramik, järnålderskeramik, pärlor av bärnsten, bränd lerklining, bränd modellerad lera, kvartsavslag, avslag i kristianstadflinta och övrig sydskandinavisk flinta, brända ben.

Beskrivning
Med anledning av omdragning av väg utfördes en för- och slutundersökning.

Landskapet kring Fågelbacken domineras av Badelundaåsen. Det undersökta området var beläget på ca 42-46 m ö h i skogsmark V om åsen och vid N kanten av en mosse. Under säsongen undersöktes även en boplats av tidigt senneolitisk datering belägen vid V kanten av mossen och ytterligare en boplats från senneolitikum ett hundratal m V om denna. Ö om mossen, på själva åsen, undersöktes säsongen 1993 en boplats från tidigt tidigneolitikum (Hubbo 73:1) och ett hundratal m Ö därom ett boplatskomplex med bl a flera långhus från äldre järnålder samt ett mesulabyggt hus från mellanneolitikum (stridsyxekultur). I övrigt finns i närområdet talrika registrerade fornlämningar och fyndplatser, bl a hålvägssystem, gravfält, ensamliggande stensättningar och högar, boplatser, depåfynd samt en runsten. Kronologiskt finns tidigneolitikum, mellanneolitikum, yngre bronsålder, äldre järnålder och yngre järnålder representerade bland de registrerade fornlämningarna. Den nedan redovisade lokalen var inte känd före starten av

Mälarbanans arkeologiprojekt.
Inom den undersökta ytan, som omfattade knappt 3.000 kvm, framkom drygt 60 anläggningar, bl a stolphål, härdar, skärvstenspackningar, slagplatser (kvarts) och gropar. Anläggningarna framkom främst i områdets S delar. Fyndmaterialet från den provgropsgrävning som föregick avbaningen antyder att lokalen använts under övergången mellan-/senneolitisk tid och under troligen äldre järnålder.
Den mellan-/senneolitiska bebyggelsen på platsen har endast delvis berörts av undersökningen. Med största sannolikhet har den sin största omfattning V om exploateringsområdet. Den undersökta lokalen skall delvis betraktas som tillhörande ett större senneolitiskt komplex, för vilket även de undersökta lokalerna V om mossen utgör exponenter

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Hubbo 162:1	Västmanland	Västmanland	Hubbo

AIS Nr
1355

År
1994, 1995

Namn/plats
Vallbyleden, Lillhäradsvägen, Norrleden

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
neolitikum, bronsålder?, järnålder, medletid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av planering inför förlängning av Vallbyleden mot norr inför anslutning till Norrleden i nordvästra utkanten av Västerås, strax norr om stadsdelen Vallby, gjordes en första etapp i en arkeologisk utredning.

Kart- och arkivstudier samt specialinventering i fält har ingått i denna. Utredningsområdet omfattade en yta av ca 170 000 m2. Dess utsträckning var nord-sydlig med en längd av ca 550 m och bredd av 270 m - 400 m. Det låg omedelbart öster om ett långsträckt skogklätt, delvis bergigt område, Mellanskogen. Nivån är ca 30 m ö h och något däröver. Inga registrerade fornlämningar finns inom utredningsområdet. Det äldre kartmaterialet visar bl a att området innehåller indikationer på förhistoriska lämningar i form av rösemarkeringar i åkermark. Även bebyggelse i sen tid, eventuellt tidigare antyds. Kvartsstycken tillvaratogs i åkermark i områdets södra kant, i den mellersta och i den nordvästra delen. Ett flintavslag påträffades ca 120 m öster om åkerkanten strax öster om gården Hagtorp. Åtta ytor med fornlämningsindikationer har definierats till utredningsområdets västra

mellersta del och till dess östra kant, men inte bestämts till karaktär och omfattning.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 639:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 639:3	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1038:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1173

År
1994, 1995

Namn/plats
Alväng, Gräsnäs

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Leif Grundberg, Ann Luthander

Fornlämningskategori
Röjningsröseområd, husgrund, färdväg, boplats, kolningsanläggning, tjärdal, lintorkningsgrop, gravfält, naturföremål/-bildning med tradition, plats med tradition, stenugn, gränsmärke, brott/ täkt, bytomt/gårdstomt, torp, kulturlager

Datering, period
Mesolitikum, järnålder, nyare tid, odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en utredning etapp 1 och 2. Den planerade vägens sträckning var 1,8 mil lång och utreddes inom en 200 m bred zon. Därtill kom två trafikplatser med intill 450 m bred utredningszon och sex arbetsvägar som utreddes inom en 100 m bred korridor. Vägsträckan går i väster genom ett högländ skogslandskap (Käglan), beläget 35-70 möh, med ett fåtal insprängda uppodlade dalgångar samt den nordsydliga Götlundaåsen. I öster, norr om Arbogaån, sträcker sig utredningsområdet genom ett flackt, lägre liggande odlingslandskap med låga impediment, 5-15 möh.

I skogsmarken återfinns främst lämningar från verksamheter som är avhängt skogen, såsom de talrika kolbottnarna och enstaka tjärdalar. Här finns resterna efter ett äldre vägnät i de gamla vägarna Ramstigen, Härrvägen och vägen längs åsen. Vidare finns här inom utredningsområdet fyra boplatsytor från stenålder samt en lokal som tolkats som ett kvartsbrott. Ett fåtal områden med röjningsrösen ligger i vägsträckningens västra del och ca 500 m från dessa även ett gravfält av äldre järnålderskaraktär. I den låglänta odlingsmarken utgörs

fornlämningsbilden av enstaka bebyggelselämningar eller kulturlager som med ledning av fynden kan dateras till 1600/1700-tal.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Götlunda 328:2	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 328:3	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 328:4	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 297:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 33:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 330:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 274:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 320:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 321:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 76:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 316:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 331:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 317:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 318:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 319:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Medåker 176:1	Västmanland	Västmanland	Medåker
Arboga socken 70:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken
Arboga socken 76:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken
Arboga socken 68:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken
Arboga socken 69:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken
Arboga socken 69:2	Västmanland	Västmanland	Arboga socken
Götlunda 295:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 296:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 329:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 309:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 322:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 328:1	Västmanland	Närke	Götlunda

AIS Nr
1172

År
1994, 1995

Namn/plats
RV 67/70

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jenny Holm

Fornlämningskategori
Fyndplats, boplats, gruvhål, husgrund, kolningsanläggning, milstolpe, gränsmärken

Datering, period
Mesolitikum, järnålder, nyare tid

Fynd
kvarts (avslag, kärna), finta (avslag), glaspärla, oval karneol, skifferbryne, kritpipsfragment, bränt ben, slagg

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en utredning.
Utredningen innefattade dels kart- och arkivstudier och dels en fältinventering av en ca 30 km lång sträcka. Vid utredningen konstaterades att den nya vägen eventuellt skulle komma att beröra två stenåldersboplatser indikerade av kvartsavslag, en boplats av järnålderskaraktär, en plats med förmodad metallhantering, boplats och eventuella gravar, ytterligare diffusa boplatsindikationer, en gruva och ett antal skärpningar, en kolbotten, en husgrund, samt gränsmarkeringar, milsten, äldre stenmurar och odlingsröse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Uppland	Norrby
Kila 195:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 196:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 197:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 198:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kumla 97:2	Västmanland	Västmanland	Kumla
Kumla 117:1	Västmanland	Västmanland	Kumla
Sala stad 43:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad
Sala stad 130:2	Västmanland	Västmanland	Sala stad
Sala stad 227:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad
Sala stad 228:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad
Sala stad 229:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad
Sala stad 230:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad
Sala socken 169:1	Västmanland	Västmanland	Sala socken
Sala socken 170:1	Västmanland	Västmanland	Sala socken
Sala socken 171:1	Västmanland	Västmanland	Sala socken

AIS Nr
1358

År
1995

Namn/plats
Skerike, Lista

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Karin Pettersson

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
yngre bronsålder, romersk järnålder, folkvandringstid, nyare tid

Fynd
keramik (äldre svartgods, stengods, yngre rödgods, fajans, porslin), kakel, flaskor, fönsterglas, pressglas, hästskor, hästskosöm, spik, mynt, tegel, djurben, bränd lera

Beskrivning
Med anledning av gång- och cykelväg och fjärrvärme utfördes en undersökning. I området finns flera tidigare kända fornlämningar, bl a gravhögar, stensättningar och skärvstenshögar. Genom tidigare gjorda kartstudier visste man även att man kunde förvänta sig att påträffa lämningar efter Lista bytomt. Lista finns skriftligt belagt sedan 1411, då som Ledhastum. Den äldsta kartan över Lista är ifrån 1652 och är en geometrisk avmätning. Bebyggelsen var samlad och utgjordes av en skattegård och två kronogårdar. På generalstabskartan från år 1839 finns inte längre Lista bytomt med i sitt ursprungliga läge.
Undersökningen föregicks av en förundersökning då förhistoriska boplatslämningar liksom en husgrund från nyare tid påträffades. Kol från kulturlager och en anläggning 14C daterades till yngre bronsålder och romersk järnålder-folkvandringstid. Husgrunden från nyare tid bedömdes härröra från 1600-1800-tal.
Vid slutundersökningen breddades förundersökningsschaktet till en bredd av ca 6-12 m. Den sydligaste delen av exploateringsområdet (ca 60 m) släpptes däremot beroende på att exploatören redan tagit området i bruk mellan de två undersökningstillfällena. Området ansågs

vara såpass förstört, dessutom var den sträckan den minst anläggningstäta, att det inte var ide att göra någon vidare undersökning där. Det slutgiltiga schaktet blev 162 m långt.
Vid undersökningen konfirmerades förundersökningsresultatet. Ett flertal stolphål, härdar/härdrester och kokgropar påträffades. Kulturlagret var 0,2-0,4 m tjockt, sotigt och skärvstensrikt. I lagret hittades keramik, delvis in situ, samt spridd bränd lera. Keramiken går att härleda till olika sorters kärl, typiska för bronsåldern.
Den tidigare nämnda husgrunden togs fram i sin helhet, den var ca 9x6 m stor. Grunden motsvarade ett av husen på konceptkartan över Lista hemägor från 1782. Någon ytterligare husgrund påträffades inte. Inga medeltida lämningar eller artefakter påträffades heller. Det är emellertid troligt att spår av den medeltida bebyggelsen finns i närheten av exploateringsområdet, då den ofta påträffas i närheten av förhistoriska gravfält och inom eller i anslutning till den historiska bytomten och de båda förutsättningarna finns här.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 988:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1328

År
1995

Namn/plats
Norrleden, Rönnby

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en utredning.
Utredningen visade att inga fornlämningar kommer att beröras av exploateringen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 84:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1359

År
1995

Namn/plats
Rönnby, Skultuna

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori

Datering, period
järnålder, odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en arkeologisk undersökning.
Vid slutundersökningen påträffades boplatsrester i form av stolphål, härdar, ugn, nedgrävningar och avfallsgrop inom de berörda ytorna. På en av ytorna påträffades också två gravar med rester efter begravningen i form av brända ben och del av en gravurna. Vid undersökningen kunde också två säkra husgrunder konstateras på två olika ytor.
Välbevarat osteologiskt material från bla nöt och fisk påträffades vid undersökningen vid en av husgrunderna.
Dateringen av boplatserna sträcker sig över mitten till slutet av järnåldern.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås
	Västmanland	Västmanland	Skultuna
Västerås 988:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1357

År
1995

Namn/plats
Skerike, Lista

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Karin Pettersson

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
yngre bronsålder, järnålder, medeltid, nyare tid

Fynd
keramik (svartgods, yngre rödgods, stengods, fajans, porslin), kakel, flaskor, fönsterglas, pressglas, hästskosöm, spik, mynt, tegel

Beskrivning
Med anledning av gång- och cykelväg samt fjärrvärme utfördes en förundersöking.

I området finns flera tidigare kända fornlämningar, bl a gravhögar, stensättningar och skärvstenshögar. Genom tidigare gjorda kartstudier visste man även att man kunde förvänta sig att påträffa lämningar efter Lista bytomt. Lista finns skriftligt belagt sedan 1411, då som Ledhastum. Den äldsta kartan över Lista är ifrån 1652 och är en geometrisk avmätning. Kartan avbildar följaktligen den historiska bytomten vilket inte behöver sammanfalla med den medeltida by- eller gårdstomten. Bebyggelsen var samlad och utgjordes av en skattegård och två kronogårdar. På generalstabskartan från år 1839 finns inte bytomten med längre.
Den aktuella sträckan, 223 m, maskinavbanades i omgångar och schaktbredden varierade mellan 2,8 m och 5,5 m. Vid undersökningen påträffades både förhistoriska och historiska boplatslämningar. I den norra delen av området fanns ett 0,2-0,3 m tjockt kulturlager. Lagret var mörkgrått/svart och bestod av lerblandad mo. Det var uppblandat

med skärvsten, kol, sot och lite bränd lera. Mot botten av lagret ökade förekomsten av kol. Kol från lagret daterades till yngre bronsålder. I övrigt påträffades ett tiotal anläggningar som tolkades som förhistoriska, de fördelade sig förhållandevis jämnt över det undersökta området. Kol från en av anläggningarna daterades till förromersk järnålder/folkvandringstid. Den här anläggningen överlagrades delvis av en husgrund från nyare tid. Den motsvaras med stor sannolikhet av ett av husen på kartan från 1782. Fynden som påträffades i de provrutor som grävdes i husgrunden var bl a kritpipsskaft, stengods, yngre rödgods, kakel och ett mynt från 1820-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 988:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1453

År
1995

Namn/plats
Kvarteret Hagbard

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Bent Syse

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av planerad byggnation utfördes en kombinerad geoteknisk/ arkeologisk undersökning.

De för arkeologin upptagna skruvborrsproverna visade tillsammans med tidigare arkeologiska resultat i Västra Kyrkogatan att den ursprungliga topografin varit betydligt flackare i norr än nuvarande topografi, samtidigt som kulturlager troligtvis finns bevarade under delar av den sydöstra terrassen. Under den nordvästra terrassen finns troligen inga kulturlager bevarade, den ursprungliga markytan ligger betydligt djupare än nuvarande samtidigt som störningarna efter terrassens uppbyggnad och den i terrassen inbyggda källaren har påverkat platsen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1337

År
1995

Namn/plats
Torpstång

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Helmut Bergold

Fornlämningskategori
Område med skogsbrukslämningar

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en förundersökning. Fornlämningen bestod av kolningsgropar som var mellan 3 och 5 m i diameter. Djupet varierade mellan 0,3 och 0,6 m. Formen i plan var rund eller oval och de flesta groparna hade mer eller mindre tydlig vall.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Götlunda 321:1	Västmanland	Närke	Götlunda

AIS Nr
1338

År
1995

Namn/plats
Hamre

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Helmut Bergold

Fornlämningskategori
torp, kulturlager

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik (yngre rödgods), kritpipor, kakel, järnföremål, mynt

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en förundersökning.
Fornlämningen utgjordes av ett ca 350 m2 stort område med kulturlager och innehöll rikligt med fynd.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga socken 69:2	Västmanland	Västmanland	Arboga socken
Arboga socken 69:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken

AIS Nr
1395

År
1995

Namn/plats
Herrevad

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
äldre järnålder

Fynd
bränd lera, slagg, brända ben

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en arkeologisk undersökning. Vid förundersökningen 1991 påträffades boplatsindikationer och C14-prover gav en datering till äldre järnålder.
Vid slutundersökningen hittades rester efter två husgrunder i form av stolphål.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 355:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1394

År
1995

Namn/plats
Kila, Hebo

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jenny Holm

Fornlämningskategori
fyndplats, boplats

Datering, period
stenålder, järnålder

Fynd
kvartsavslag, slagg, myrmalm

Beskrivning
Med anledning av torvbrytning utfördes en utredning i form av specialinventering.
På en mindre höjd i myrens norra ände påträffades skärvsten vid provstick med spade. På den tilltänkta upplagsplatsen, en sandig terrass mellan Grällstaåsen och myren, påträffades blästslagg dvs slagg efter järnproduktion, rikligt med myrmalm samt ett par kvartsavslag. Iakttagelserna indikerar sannolikt två boplatser och en järnframställningsplats.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kila 194:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 193:1	Västmanland	Västmanland	Kila

AIS Nr
1393

År
1995

Namn/plats
Köpings järnvägsstation

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Johan Anund

Fornlämningskategori
grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av parkeringsplatser utfördes en utredning.

I Hushagen, i det område som idag utgör bangård och stationsområde vid Köpings järnvägsstation, låg fram till 1870-talet en stor hög, den så kallade Tingshögen, en källa och Köpingshus medeltida borg. Till största delen förstördes Tingshögen och borgen då järnvägen anlades. Det finns indicier på att området kring Tingshögen kan ha varit en förhistorisk gravplats.
Det förefaller som att Tingshögen var anlagd på en naturlig grus- och stenkulle som sköt upp ur den omgivande leran och sanden i Köpingsåsen. Vid utredningen påträffades inga lämningar som, enligt utredarens bedömning, bör föranleda vidare arkeologiska undersökningar i detta parkområde.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 143:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1411

År
1995

Namn/plats
Västersäby

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
husgrund

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en utredning.
I området är tidigare gravar och gravfält registrerade, Torpa 11:1, 12:1 och 149:1.
Utredningen visade att inget av arkeologiskt intresse kommer att påverkas av exploateringen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Torpa

AIS Nr
1452

År
1995

Namn/plats
Rönnby, Skultuna

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme, gång- och cykelväg utfördes en utredning. Vid kartstudier samt utredningsgrävningar påträffades resterna efter boplatser i form av anläggningar och kulturlager.
I det aktuella området är sedan tidigare flera fornlämningar kända, så som gravfält, gravgrupper, rösen och skärvstenshögar. Det har också tidigare gjorts fynd av föremål daterade till yngre bronsålder och äldre järnålder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Skultuna
	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 988:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1238

År
1995

Namn/plats
Alväng, Gräsnäs

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Roger Edenmo

Fornlämningskategori
boplats, bebyggelselämning, röjningsröseområde

Datering, period
nyare tid

Fynd
järnfragment, keramik (rödgods)

Beskrivning
Med anledning av ny sträckning av Väg E18/E20 mellan Alväng och Gräsnäs utfördes en förundersökning.
Götlunda 309:1 registrerades i samband med en arkeologisk utredning som gjordes av Arkeologiskonslult AB, inför projekteringen av Mälarbanan. Härvid påträffades ett flintavslag och fem kvartsavslag. I anslutning till Götlunda 309:1 ligger även ett röjningsröseområde med ett 30-tal röjningsrösen och 2 husgrunder, Götlunda 296:1.
Vid förundersökningen upptogs fyra schakt med maskin. Under plogdjup eller vegetationsskikt påträffades två diken samt 5-10 fläckar, av vilka några kan ha tillhört en hägnad. Fynden utgjordes av två bitar rödgods och ett järnfragment och påträffades i vegetationsskikt eller direkt under detta. Anläggningar och fynd kan sannolikt relateras till röjningsröseområdet och bebyggelselämningarna Götlunda 296:1.
Platsens status som stenåldersboplats kunde inte verifieras genom den utförda förundersökningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Götlunda 309:1	Västmanland	Närke	Götlunda
Götlunda 296:1	Västmanland	Närke	Götlunda

AIS Nr
1237

År
1995

Namn/plats
Urvalla

Typ av undersökning
Arkeologisk utredning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
mesolitikum?

Fynd
kvarts, söm, tegel

Beskrivning
Med anledning av bergtäkt utfördes en utredning.
Tillsammans med den del av boplatsen som påträffades under förundersökningen (AIS 1236) utgör boplatsen ett minst 13500 m2 stort boplatsområde. Spridning av slagen kvarts är relativt sett gles, förutom i den sydöstra delen av området. Boplatsens begränsning i sydöst är artificiell och utgörs av planområdets gräns. Den lägst liggande delen av planområdet ligger på ca 48 möh, vilket kan antyda att boplatsen kan dateras till skiftet mellan mesolitikum och neolitikum.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Götlunda 324:1	Västmanland	Närke	Götlunda

AIS Nr
1208

År
1995

Namn/plats
Hamre

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Helmut Bergold, Odd Johansen

Fornlämningskategori
Bytomt/gårdstomt, fossil åker

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en förundersökning.
Fornlämningen utgjordes av agrara lämningar bestående av byggnadsrester, åkrar, hägnader, terrasseringar, vägar och brunnar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga socken 68:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken

AIS Nr
1236

År
1995

Namn/plats
Urvalla

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Arkeologikonsult AB, Uppsala universitet

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
boplats, kolbotten

Datering, period
mesolitikum?

Fynd
kvarts

Beskrivning
Med anledning av bergtäkt utfördes en förundersökning. Tillsammans med den del av boplatsen som påträffades i den kompletterande utredningen (AIS 1237) utgör boplatsen ett minst 13500 m2 stort boplatsområde. Spridning av slagen kvarts är relativt sett gles. Fynd av slagen kvarts kunde konstateras i mindre än 10% av provrutorna och den undersökta ytan är mindre än 0,5% av den totala. Spridningen av kvartsen antyder ett relativt sett extensivt utnyttjande av området. En kolbotten karterades inom undersökningsområdet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Götlunda 324:1	Västmanland	Närke	Götlunda

AIS Nr
1235

År
1995

Namn/plats
Alväng, Gräsnäs

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Roger Edenmo

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
mesolitikum

Fynd
kvarts

Beskrivning
Med anledning av ny sträckning av E18/E20 samt bergtäkt utfördes en förundersökning.
Boplatsen har utifrån höjd över havet och fyndtyper daterats till mesolitikum. Den södra delen av boplatsen avgränsades för att undantas från exploatering för bergtäkten. Boplatsens norra del berörs av vägsträckningen och utvärderades för ett eventuellt borttagande.
Boplatsen, vilken är belägen ca 72 m ö h, ligger på en svagt östsluttande avsats med ljusröd sand/mo, i den norra kanten mer grusig och stenig. Boplatsen består av ställvisa förekomster av kulturlager och anläggningar, samt av koncentrationer av slagen kvarts. Boplatsens södra del avgränsas dels genom fynd av kvarts och anläggningar, dels genom topografiska och geologiska förhållanden. I boplatsens norra del påträffades två separata områden med anläggningar och fynd (slagen kvarts), samt ett område med enbart slagen kvarts. I det västra anläggningsområdet fanns även rester efter ett kulturlager. Mellan dessa anläggnings- och fyndområden påträffades inga lämningar. Boplatsen har här en avgränsning mot väster vid en höjdrygg och mot öster vid en tydlig sluttningskant.

Anläggningarna utgörs av små härdar, icke undersökta mörkfärgningar och stensamlingar. Den slagna kvartsen dominerades av avslagsfragment, men också kärnor och hela avslag fanns. Plattformsteknik är dominerande. Flera kvartsbitar har kunnat sammanfogas.
Utifrån en antagen strandbundenhet bör boplatsen vara en av de äldsta i regionen och därigenom vara avsevärt intressant för förståelsen av Närkes tidigaste innevånare. Två 14C-prov är inlämnade för analys.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Götlunda 320:1	Västmanland	Närke	Götlunda

AIS Nr
1234

År
1995

Namn/plats
Granhammar

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Lillemor Schützler

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
nyare tid, odaterat, stenålder?, bronsålder?, järnålder?

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägomläggning utfördes en förundersökning. Förundersökningen berörde fornlämningens nordöstra del, som var nästan helt sönderplöjd. Förutom recenta lämningar påträffades en del anläggningar, exempelvis mindre gropar, av förhistorisk karaktär. Några av dessa anläggningar kommer att dateras genom C-14 för att få en tidsbestämning.
Eftersom undersökningen av de förmodade förhistoriska anläggningarna kunde slutföras vid undersökningen, föreslås inga vidare arkeologiska åtgärder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Götlunda 322:1	Västmanland	Närke	Götlunda

AIS Nr
1230

År
1995

Namn/plats
Erikslunds industriområde

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av rondellbygge utfördes en utredning.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 175:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1492

År
1995

Namn/plats
Svingbolsta

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning, särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jenny Holm

Fornlämningskategori

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en förundersökning och utredning. Utredningen visade att inga fornlämningar kommer beröras av vägbygget. Likaså visade förundersökningen att vägen inte kommer beröra husgrunderna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Uppsala	Västmanland	Östervåla

AIS Nr
1455

År
1995

Namn/plats
Biskopsbron, Biskopsgatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vattenledning utfördes en schaktningsövervakning. Schakten, totalt ca 50 m, innehöll enbart fyllnadsmassor. I ett schakt öster om bron fanns några stenblock. De har antagligen varit syllsten för en byggnad.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1454

År
1995

Namn/plats
Biskopsgatan, Ö Kyrkogatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
senmedeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av anläggandet av en dagvattenledning samt nedsättandet av två gatubrunnar utfördes en antikvarisk kontroll.
Ett flertal mindre undersökningar har tidigare genomförts i och i anslutning till det närbelägna kv Proban. Vid två schaktningsövervakningar 1970 påträffades lämningar av grundmurar i sten. Den ena övervakningen genomfördes i själva Biskopsgatan och den andra ett tiotal m norr där om i kv Domkyrkan. De grundmurar som påträffades i Biskopsgatan tros härröra från den skolbyggnad som finns utsatt på den äldsta kända kartan över Västerås från 1688. Möjligen kan även de stenmurar som påträffades i kv Domkyrkan härröra från skolbyggnaden.
Ett ca 20 m långt och l m brett schakt upptogs med maskin från korsningen Biskopsgatan/Östra Kyrkogatan och väster ut. Den västra delen av schaktet grävdes till ett djup av 0,8-0,9 m, varvid rester av en tegelkonstruktion och en intill liggande stengrund påträffades. I schaktets västra ände grävdes ett vinkelställt ca 8 m långt schakt tvärs över Biskopsgatan, varvid ytterligare rester av grunden frilades. I den västra schaktväggen syntes förutom ett fyllnadslager också rester av två

kulturlager. Genom att jämföra den äldsta kartan över Västerås med en modern stadskarta där schakten var markerade, framgick det att schakten kommit att skära rakt igenom den skolbyggnad som på 1600-talskartan låg i det östra hörnet av kyrkogården. Hur gammal byggnaden är går inte att säkert säga men enligt Jonas Carlsteens karta användes byggnaden så sent som 1688 som skola.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1207

År
1995

Namn/plats
Alväng, Gräsnäs

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Roger Edenmo, Agneta Schierbeck

Fornlämningskategori
Brott/täkt, boplats

Datering, period
neolitikum

Fynd
kvarts (slagen), keramik

Beskrivning
(Gäller förundersökning, Raä dnr 421-3989-1996 (AIS 1210) och denna kompletterande förundersökning)
Under senhösten 1995 samt sommaren 1996 förundersöktes ett område med förhistoriska kvartsbrott med anledning av den planerade, nya E18/E20 genom Västmanland. Fornlämningen hade påträffats i samband med en arkeologisk utredning (Luthander och Grundberg ST 95/031), då slagen kvarts konstaterats invid kvartsådror samt vid friliggande moränkvartsblock på flera ställen inom utredningsområdet. Den förundersökning som utfördes 1995 visade att fornlämningen var betydligt mer omfattande än vi kunnat ana, vilket föranledde en kompletterande förundersökning nästföljande sommar. Agneta Schierbeck och Roger Edenmo var projektledare och ansvariga vid förundersökningarna. Förundersökningsområdet karaktäriseras av bergig skogsmark med insprängda kärrmarker och mossar. Bergen, där Arboga socken 70:1 påträffats, är mycket rika på naturligt förekommande kvarts, såväl i form av moränblock med stora andelar kvarts, som kvartsådror i berget.
Den förundersökta ytan, totalt 17 000 m2, ligger på en höjdplatå med

berg i dagen som exponerar mot sydöst. Ytan omfattar även vissa våtmarkspartier. Totalt upptogs 12 maskinschakt av varierande storlek, till en sammanlagd yta av drygt 1000 m2. I sex av schakten påträffades kvartsbrott, dvs ådror eller block vilka bearbetats för att utvinna kvarts. Totalt registrerade vi nio kvartsbrott, varav tre utgjordes av ådror i berg. En av dessa (A 688) var särskilt iögonfallande med rikliga mängder, såväl slagen som frostsprängd kvarts som låg kring ådern på, vilken också tydliga slagmärken syntes. De andra brotten utgjordes av kvartsrika moränblock vilka utnyttjats för att utvinna kvarts. Även kring dessa låg anhopningar av slagen och frostsprängd kvarts. I ett av schakten påträffades även ett kvartsitblock (A443) vilket förefaller vara bearbetat. Två schakt (636, 734) upptogs på en flack, sydvänd yta som skyddades av en bergrygg i norr. Här påträffades slagen kvarts av varierande kvalité samt krukskärvor, såväl dekorerade som odekorerade. Krukskärvorna var samtliga av ett fast gods med dekorer i form av kryss, vinklar, linjer och streck utfört med enkelt och tandat redskap samt intryckta gropar och prickar. En samling krukskärvor påträffades i en möjlig anläggning (F291). En samling skärvsten, som möjligen kan utgöra en anläggning noterades även i det NO hörnet av ruta R660.
I det schakt som upptogs i den lilla mossen inom undersökningsområdet fann vi, förutom ett fåtal bitar slagen kvarts, även en samling huggspån av trä. I våtmarkerna inom området upptogs provborrkärnor för att utvärdera möjligheterna till kvartärgeologiska studier i anslutning till fornlämningen. En serie fosfatprover togs också för att kunna bedöma möjliga fosfatvariationer inom ytorna, som ett tecken på olika utnyttjandeintensitet. Inom ramen för förundersökningen gjordes även en begränsad inventering av kvartsförekomster inom ca 100 meters radie från Arboga socken 70:1. Totalt påträffades 17 förekomster, varav två i block medan övriga 15 bestod av kvartsådror i berget. Fem av de 17 fyndigheterna, alla kvartsådror, uppfattades vara bearbetade.
Det är troligt att de påträffade lämningarna kan dateras till tidig gropkeramisk tid, främst med utgångspunkt från fynden av dekorerad keramik. Vid denna tid har sannolikt havet stått kring 30-35 m ö h och ytterligare boplatslämningar kan då förväntas på lämpliga platser närmre den dåtida stranden. En indikation om detta erhölls genom fyndet av slagen kvarts i två av provrutorna söder om undersökningsområdet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga socken 70:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken

AIS Nr
1451

År
1995

Namn/plats
Horrsta

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jenny Holm

Fornlämningskategori
boplats, kalkugnsruin, fyndplats, tjärdal, kolbotten, grav

Datering, period
neolitikum, mesolitikum, nyare tid

Fynd
kvartsavslag, keramik (förhistorisk), slagg

Beskrivning
Med anledning av bostadsbygge och industri utfördes en arkeologisk utredning.
Utredningen omfattade arkivstudier, fältinventering och sökschakt.
Inom utredningsområdet var sedan tidigare en kalkugnsruin och fyndplats för slagg (Västerlövsta 207:1-2) och två boplatser (Västerlövsta 106:1 och 211:1) kända.
Vid utredningen konstaterades ytterligare boplatslämningar i åkermark mellan de båda tidigare kända boplatserna. I skogsmarken påträffades ett flertal kolbottnar, en kolarkoja, en tjärdal, ett par mindre stenbrott och en eventuell stensättning.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerlövsta 106:1	Uppsala	Uppland	Västerlövsta
Västerlövsta 207:1	Uppsala	Uppland	Västerlövsta
Västerlövsta 207:2	Uppsala	Uppland	Västerlövsta
Västerlövsta 211:1	Uppsala	Uppland	Västerlövsta
Västerlövsta 336:1	Uppsala	Uppland	Västerlövsta
Västerlövsta 331:1	Uppsala	Uppland	Västerlövsta
Västerlövsta 332:1	Uppsala	Uppland	Västerlövsta
Västerlövsta 333:1	Uppsala	Uppland	Västerlövsta
Västerlövsta 334:1	Uppsala	Uppland	Västerlövsta
Västerlövsta 335:1	Uppsala	Uppland	Västerlövsta

AIS Nr
1231

År
1996

Namn/plats
Dingtuna Klockaregård

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
grav, skålgropar

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en utredning.
Utredningen omfattade kart- och arkivstudier, specialinventering i fält och sökschaktning.
Området är beläget ca 50 m väster om Dingtuna kyrka och tillhör enligt äldre kartor Dingtuna kyrkby och klockaregård. Efter studier av äldre kartor och specialinventering kunde huskroppen placeras i ett nytt läge så att mindre risk för fornlämning förelåg. Vid schaktningen kunde endast recenta lager och kraftigt störda och omrörda byggnadslager konstateras inom en tidigare avschaktad platå. En stensträng inmättes utanför exploateringsgränsen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 10:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 11:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 11:2	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
1398

År
1996

Namn/plats
Åsen, Olvsta

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
gravfält, boplats, grav, härd, torp, väghållningssten, bytomt/gårdstomt

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av anläggande av golfbana utfördes en utredning. Hela det tilltänkta golfbaneområdet, inklusive natur- och parkytor uppgår till en yta av ca 78 ha. Den areal, som beräknas omfatta exploatering i form av utslagsplatser, banor etc omfattar ca 60 ha. I utredningen har ingått: kart/arkivstudier, specialinventering i fält och dragning av sökschakt. Utredningsområdet har en längd av ca 1,2-1,6 km och en bredd av ca 270-700 m (NV-SÖ) med den östra kanten utmed Kolbäcksån. I områdets NV del finns en våtmark, som skall bevaras. Den yta med befintlig idrottsplats och restaurangrörelse i den gamla kvarnbyggnaden Västerkvarn, som ligger söder om infartsvägen till Mölntorp, skall enligt planeringen inte ytterligare exploateras. Historiska kartöverlägg upprättades över området, varvid fyra lägen för torp bestämdes förutom bytomten Västerkvarn. Vid specialinventeringen kunde möjliga lägen för boplatsytor markeras beroende av indikationer som välvda terränglägen i åkermark - vilka främst förekom mellan den f d åsen och Kolbäcksån - och rikligt förekommande skarpkantig sten samt lägen i förhållande till tidigare undersökta gravfält belägna på åsen. Sökschakten drogs vid indikerade

boplatslägen, sammanlagt 640 löpschaktmeter.
Sex fornlämningar finns registrerade inom undersökningsområdet, varav fyra är borttagna och undersökta. Det är stora gravfält på åskrönet och i kanten av åsen, som daterats till yngre bronsålder-romersk järnålder. De tidigare undersökningarna gav intressanta resultat beträffande gravöverbyggnader, inre gravkonstruktioner och fynddateringar. Både urnebrandgropar och djupt nedgrävda obrända skelettgravar, ofta markerade med resta stenar, finns representerade.
Efter sökschaktsdragningen kunde tre ytor med fornlämningar och fornlämningsindikationer konstateras, vilka bör förundersökas vid en eventuell exploatering: Det är två ytor mellan den f d åsen och Kolbäcksån: den ena i undersökningsområdets N ände utmed en längd av 260 m och bredd av 30-50 m (NV-SÖ) och den andra mellan Kolbäck 190:1-191:1 och ån, ca 150x50-100 m stor (N-S). Den tredje ytan finns i anslutning till Kolbäck 236:1 omedelbart intill före detta åskanten och uppgår till ca 100x40 m (NV-SÖ). Kulturlager, sannolikt både från förhistorisk och sen tid fanns i N. Dessutom påträffades några härdar, ett flertal mörkfärgningar, sotfläckar och kolflisförekomster. Sannolika stolphål i rödbränd sand framrensades i den N delen tillvaratogs obrända fågelben vid sidan av en härd och mörkfärgningar. Det är oklart om den tredje ytan intill Kolbäck 236:1 indikerar gravar eller boplats eller är rester av ett, enligt det äldre kartmaterialet konstaterat sentida torp.
På impedimenten, som enligt planerna inte kommer att beröras av exploatering, vid Kolbäck 289:2 och vid Västerkvarns kvarvarande bebyggelse norr om vägen till Mölntorp och som enligt det äldre kartmaterialet har äldre bytomtslägeindikationer, drogs inga sökschakt.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 190:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 191:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 249:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 250:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 236:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 256:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 280:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 280:2	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 280:3	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 192:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 289:2	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1397

År
1996

Namn/plats
Malma prästgård

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av en ny högspänningsledning utfördes en förundersökning.
Undersökningen berörde fyra stolplägen vid vilka det i samband med utredningen påträffats indikationer på förhistoriska aktiviteter. Samtliga berörda stolplägen ligger intill tidigare kända förhistoriska lämningar.
Vid undersökningen öppnades schakt med hjälp av traktorgrävare inom exploateringsytorna.
Det påträffades inget vid undersökningen som föranleder ytterligare arkeologiska undersökningar inom exploateringsytorna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 36:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 51:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Kolsva 148:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 148:2	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 148:3	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 148:4	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 149:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 149:2	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1493

År
1996

Namn/plats
Lindsbro

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jenny Holm

Fornlämningskategori
bebyggelselämning

Datering, period
nyare tid, odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes dels en förundersökning på platsen för den från en 1700-talskarta kända Lindsbro krog. (Östervåla 181:1), dels en arkeologisk utredning inom ett område där det enligt uppgift skall finnas två stensättningar.
Vid förundersökningen av Lindsbro krog dokumenterades en synlig, ca 8 x 10 m stor syllstengrund. Mindre provschakt grävdes i och utanför syllstengrunden. Inga kulturlager eller andra fornlämningar kunde konstateras.
Vid lokalen för de eventuella stensättningarna upptogs 8 provschakt. Inga stensättningar påträffades.
I ett av schakten påträffades inom en mindre yta mörkfärgade lager med kolstänk.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Östervåla 181:1	Uppsala	Uppland	Östervåla

AIS Nr
1396

År
1996

Namn/plats
Kastena, Skoftesta

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kraftledning utfördes en kompletterande utredning.
En rund stensättning, ca 5,0 m i diameter och 0,3 m hög. Intill den ligger en grop, ca 3,0 m i diameter och 0,60 m djup. Närmsta RAÄ nr är Kolsva 149:1.
På platsen för stolpläge 165 påträffades en bebyggelselämning i form av en rektangulär förhöjning ca 11 x 8 m. Torpet finns med på kartan över laga skiftet 1846. På det ekonomiska kartbladet 1907 är det borta. Intill bebyggelselämningen finns en grop, ca 3,0 m i diameter och 0,3 m djup. Närmsta RAÄ-nummer är Kolsva 292:1.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 149:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1464

År
1996

Namn/plats
Domkyrkoesplanaden

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
senmedeltid

Fynd
gjutformar, keramik (stengods), spik

Beskrivning
Med anledning av ledningsarbeten utfördes en schaktningsövervakning. Större delen av schaktet var stört av tidigare schaktningar, men intakta kulturlager fanns i ett mindre parti. Lagren innehöll mycket kol och bitar av gjutformar av bränd lera. Gjutformarna har använts vid grytgjutning, eventuellt också klockgjutning.
Verkstadslämningarna låg på Skolstuvugärdet strax utanför den medeltida bebyggelsen men innanför stadsdiket. Gjuterilämningarna är preliminärt daterade till senmedeltid. Under 1600-talet fanns främst kålgårdar i området. Enligt skriftliga källor från 1600-1700-tal fanns ingen gjutare eller verkstad i området.
Verkstaden bör ha haft anknytning till domkyrkan. Den låg på domkyrkans mark och så nära som det var möjligt med tanke på bebyggelsen. Under senmedeltid, särskilt under 1400-talet, utfördes omfattande ombyggnadsarbeten på domkyrkan.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1456

År
1996

Namn/plats
Vedbo, Eriksborg, Västra Sjukhuset

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
grav, grav- och boplatsområde, stensträng, husgrund

Datering, period
nyare tid, odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av en planerad bostadsbebyggelse utfördes en utredning.

I utredningen ingick kart- och arkivstudier, specialinventering och sökschaktsdragning. Utredningen berörde tre separata ytor som var ca 4 ha, 13 ha och 30 ha stora.
Vid specialinventeringen påträffades i utredningens västra del, på moränimpediment i utkanten av skogsmarken, tre tidigare ej kända fornlämningar. Dessa utgjordes av en 25 m lång stensträng, en stenfylld grop och en stensättningsliknande lämning.
Vid sökschaktsdragningen inom de tre områdena kunde inga spår av fornlämningar iakttas i schakten. I utredningsområdets sydvästra resp. sydöstra utkant ligger dock de nyupptäckta fornlämningarna kvar och området är därmed inte helt fritt för exploatering.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 117:4	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 114:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1057:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 306:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1059:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1457

År
1996

Namn/plats
Järnvägsstationen

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lena Flodin

Fornlämningskategori

Datering, period
odaterat

Fynd
fönsterglas, slagg

Beskrivning
Med anledning av ny stationsbyggnad utfördes en utredningsgrävning. Totalt grävdes 13 schakt ned till orörd mark. Av dessa grävdes 11 norr om befintliga järnvägsspår i området för det planerade stationshuset och två stycken söder om spåren där trapphuset planerades.
Inga äldre lämningar eller fynd påträffades norr om spåren. I de södra schakten påträffades ett naturligt lerlager som innehöll växtdelar och som kan utgöra en äldre strandzon. På lagret låg en stock och plankor.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1458

År
1996

Namn/plats
Kvarteret Gad, Skolgatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jonas Ros

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
senmedeltid?, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av VA-ledning utfördes en förundersökning.
Fyra schakt grävdes i befintliga ledningsschakt. Kulturlagret av oviss datering påträffades i ett schakt. Inga fynd eller konstruktioner påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1459

År
1996

Namn/plats
Köpmangatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jonas Ros, Lena Flodin

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
senmedeltid?, nyare tid

Fynd
keramik (yngre rödgods), kritpipor

Beskrivning
Med anledning av VA-ledningar utfördes en schaktningsövervakning. Sju schakt grävdes i befintlig ledningssträcka. Kulturlager dokumenterades i sektion i fem av schakten. Bla påträffades rester av stenhus och bebyggelselämningar av trä.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1460

År
1996

Namn/plats
Källgatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Jonas Ros, Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
Keramik (yngre rödgods, fajans) hästsko

Beskrivning
Med anledning av fjärrkyla utfördes en schaktningsövervakning. Schaktet, som var 56 m långt, grävdes med maskin. I den östra delen dokumenterades en ca 4,5 m lång sektion med kulturlager. För övrigt innehöll schaktet endast fyllnadsmassor.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1461

År
1996

Namn/plats
Kvarteret Hilde

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
senmedeltid, nyare tid

Fynd
Keramik (yngre rödgods, stengods, fajans), kakel, kritpipor, fönsterglas, yxa och knivar av
järn, hank av trä

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en slutundersökning.

Kvarteret bebyggdes troligen inte förrän under 1600-talet och låg utanför den medeltida bebyggelsen. Däremot fanns möjligheten att det medeltida stadsdiket fanns i området.
Västerås stadsdike nämns första gången i ett salubrev den 30 maj 1353. Riddaren Nils Turesson (Bielke) sålde jord och gårdar för 400 mark svenska penningar till västeråsborgaren Harteke Forenholt. I det på latin skrivna brevet nämns "fossa", som är liktydigt med grav eller dike. I köpet ingick bland annat en åker mellan diket (fossa) som gränsade till Västerås stads östra sida och Tombobäck samt därintill en åker och en äng som kallas Kärlingholmen. Tombobäck anses identisk med den nuvarande Tunbybäcken. Kärlingholmen låg mellan stadsdiket och bäcken öster om staden. Man har antagit att diket gått i eller i närheten av nuvarande Utanbygatan, som gränsar till kvarteret Hilde i nordöst. Stadsdiket omnämns flera gången under 1300- och 1400-talen. Den vanligaste beteckningen är grop, dvs dike eller ränna. År 1543 talas i Gustaf den förstes registratur om "Grafwens uppkastning".

Området, som bebyggdes under 1600-talet, kallades Utanby eller Utomby. Det gav också namn åt Utanbygatan. På den äldsta kartan från år 1688 utgör tomterna utmed gatans nordöstra sida gränsen mot landsbygden. Samma förhållande rådde fortfarande vid 1800-talets mitt.
Vid undersökningens början var det känt att stadsdiket kan ha legat inom Mejeritomten. Med maskin grävdes schakt utmed Utanbygatan och vinkelrätt in över tomten. Under ditförda fyllnadsmassor med fynd från 1500-1800-talen syntes staketstörar och ett dike i ett av schakten. Diket syntes svagt som en mörkfärgad nedgrävning i den grå bottenleran. Ett ca 200 m2 stort område schaktades ned och de understa lagren undersöktes. Det visade sig att stadsgränsen markerats på olika sätt under olika tider. Ett staket och två diken påträffades.
Den yngsta anläggningen var lämningar efter minst två olika staket. En del störar och annat trävirke var bevarat, men framförallt fanns i bottenleran en mängd störhål av varierande storlek. De äldsta fynden är från 1600-talet. Sannolikt var detta resterna av tullstaket, den konkreta innebörden av begreppet "stadens hank och stör". I samband med att lilla tullen infördes 1622 anbefallde kronan städerna att bygga tullstaket. Lilla tullen gällde inrikes handel, dvs alla varor som skulle införas och säljas i städerna. Viktigast var tullen fram till 1780, men den avskaffades först 1810. Den första tullen i Västerås, Galgbackstullen eller Gamla östra tullen, anlades vid ett vägskäl mellan Smedjegatan och Utanbygatan. I tomtlängden till 1668 års karta anges en del tomter ligga "inom Staquetet".
På staketets nordöstra sida fanns ett äldre dike, ca 3,0-3,5 m brett och ca 0,9 m djupt. De äldsta fynden var från 1600-talet, men diket kan vara äldre. Av sektionen framgår att diket grävts om flera gånger, troligen när det slammat igen.
På staketets andra sida fanns ytterligare ett dike, som i stort sett löpte parallellt. Det var minst 5 m brett och ca 0,6-0,9 djupt. Daterande fynd saknas från fyllningen. Troligen var detta bredare dike det äldsta medeltida stadsdiket. I Vadstena avsåg man att i försvarssyfte anlägga ett stadsdike. Gropen (diket) skulle vara 10 alnar bred, dvs 5-6 m. Innanför skulle en lika bred vall, gropabacke, läggas upp. Det är möjligt att diket i Västerås var uppbyggt på samma sätt.
Att det verkligen var fråga om en långvarig stadsgräns bekräftades av att kulturlager saknas bortom anläggningarna. Stadsgränsen mot nordöst var densamma från medeltid till sent 1800-tal. Under minst 500 år utgjorde området vid kvarteret Hilde stadens gräns mot landsbygden.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1463

År
1996

Namn/plats
Vasagatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Lena Flodin

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
tegel, keramik (yngre rödgods (BII:4)), slagg, enstaka läderspill, enstaka djurben

Beskrivning
Med anledning av schaktningsarbeten för byte av vattenledning och anläggande av en ny brandpost utfördes en arkeologisk förundersökning. Arbetena utfördes till stor del nattetid, med antikvarisk kontroll före schaktens igenfyllande. Totalt grävdes ca 82 löpmeter schakt. Det grävdes inte ned till orörd mark. Längs den västra schaktväggen upprättades två profiler i områden där bevarade äldre lämningar påträffades. De påträffade lämningarna bestod av ett ca 0,3-0,45 m tjockt kulturlager som bl a innehöll brandlager och nivåer med fragmentariskt virke. Stora delar av schaktsträckningen hade skadats av tidigare utförda schaktningsarbeten. Överst fanns ca 0,8-1 m tjocka fyllnadsmassor.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1210

År
1996

Namn/plats
Alväng, Gräsnäs, Älholmen

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Agneta Schierbeck, Roger Edenmo

Fornlämningskategori
Brott/täkt, boplats

Datering, period
neolitikum

Fynd
kvarts, kvarsit, flinta, keramik, brända ben, kol

Beskrivning
(Gäller förundersökning, Raä dnr 421-5096-1995 (AIS 1207) och denna kompletterande förundersökning)
Under senhösten 1995 samt sommaren 1996 förundersöktes ett område med förhistoriska kvartsbrott med anledning av den planerade, nya E18/E20 genom Västmanland. Fornlämningen hade påträffats i samband med en arkeologisk utredning (Luthander och Grundberg ST 95/031), då slagen kvarts konstaterats invid kvartsådror samt vid friliggande moränkvartsblock på flera ställen inom utredningsområdet. Den förundersökning som utfördes 1995 visade att fornlämningen var betydligt mer omfattande än vi kunnat ana, vilket föranledde en kompletterande förundersökning nästföljande sommar. Agneta Schierbeck och Roger Edenmo var projektledare och ansvariga vid förundersökningarna. Förundersökningsområdet karaktäriseras av bergig skogsmark med insprängda kärrmarker och mossar. Bergen, där Arboga socken 70:1 påträffats, är mycket rika på naturligt förekommande kvarts, såväl i form av moränblock med stora andelar kvarts, som kvartsådror i berget.
Den förundersökta ytan, totalt 17 000 m2, ligger på en höjdplatå med

berg i dagen som exponerar mot sydöst. Ytan omfattar även vissa våtmarkspartier. Totalt upptogs 12 maskinschakt av varierande storlek, till en sammanlagd yta av drygt 1000 m2. I sex av schakten påträffades kvartsbrott, dvs ådror eller block vilka bearbetats för att utvinna kvarts. Totalt registrerade vi nio kvartsbrott, varav tre utgjordes av ådror i berg. En av dessa (A 688) var särskilt iögonfallande med rikliga mängder, såväl slagen som frostsprängd kvarts som låg kring ådern på, vilken också tydliga slagmärken syntes. De andra brotten utgjordes av kvartsrika moränblock vilka utnyttjats för att utvinna kvarts. Även kring dessa låg anhopningar av slagen och frostsprängd kvarts. I ett av schakten påträffades även ett kvartsitblock (A443) vilket förefaller vara bearbetat. Två schakt (636, 734) upptogs på en flack, sydvänd yta som skyddades av en bergrygg i norr. Här påträffades slagen kvarts av varierande kvalité samt krukskärvor, såväl dekorerade som odekorerade. Krukskärvorna var samtliga av ett fast gods med dekorer i form av kryss, vinklar, linjer och streck utfört med enkelt och tandat redskap samt intryckta gropar och prickar. En samling krukskärvor påträffades i en möjlig anläggning (F291). En samling skärvsten, som möjligen kan utgöra en anläggning noterades även i det NO hörnet av ruta R660.
I det schakt som upptogs i den lilla mossen inom undersökningsområdet fann vi, förutom ett fåtal bitar slagen kvarts, även en samling huggspån av trä. I våtmarkerna inom området upptogs provborrkärnor för att utvärdera möjligheterna till kvartärgeologiska studier i anslutning till fornlämningen. En serie fosfatprover togs också för att kunna bedöma möjliga fosfatvariationer inom ytorna, som ett tecken på olika utnyttjandeintensitet. Inom ramen för förundersökningen gjordes även en begränsad inventering av kvartsförekomster inom ca 100 meters radie från Arboga socken 70:1. Totalt påträffades 17 förekomster, varav två i block medan övriga 15 bestod av kvartsådror i berget. Fem av de 17 fyndigheterna, alla kvartsådror, uppfattades vara bearbetade.
Det är troligt att de påträffade lämningarna kan dateras till tidig gropkeramisk tid, främst med utgångspunkt från fynden av dekorerad keramik. Vid denna tid har sannolikt havet stått kring 30-35 m ö h och ytterligare boplatslämningar kan då förväntas på lämpliga platser närmre den dåtida stranden. En indikation om detta erhölls genom fyndet av slagen kvarts i två av provrutorna söder om undersökningsområdet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga socken 70:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken

AIS Nr
1465

År
1996

Namn/plats
Kvarteret Olympia

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
glas, järnföremål och spik, ugnskakel, tegel, keramik (yngre rödgods BII:4, CIL2), porslin

Beskrivning
Med anledning av dränering utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Byggnaden, som uppfördes år 1945, ligger på den gamla slottsvreten strax nordväst om slottet, i området kan kringbyggnader och andra anläggningar med anknytning till slottet ha funnits.
Från husets sydöstra hörn maskingrävdes ett 15,60 m långt schakt mot söder. Djupet varierade mellan 1,40 - 2,00 m. I schaktets botten, som inte nådde ner till steril nivå, påträffades en stengrund som sträckte sig tvärs över schaktet samt tegel som troligen härrör från en raserade byggnad.
I nästan hela schaktet låg ett omrört lager med mycket tegel och sten. Stenarna kan eventuellt ha utgjort en stenpackning i lagrets botten.
Fynden spänner över ett längre tidsrum. Över detta fanns endast påförda massor med främst lera. Den kan komma från urgrävningen av Landstatshusets källare.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1360

År
1996

Namn/plats
Tunby

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Katarina Nohrstedt

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
romersk järnålder, folkvandringstid

Fynd
keramik, silkärl, malstenslöpare, knivar, nålsbryne, glasskärva från bägare med pålagda trådar, kam och kamfragment, metkrok, metaller, lerklining, slagg, vävtyngd, sländtrissa samt brända och obrända ben

Beskrivning
Med anledning av förtätning av bebyggelse utfördes en arkeologisk undersökning.
Tunby gård ligger i ett mycket fornlämningsrikt område och vid förundersökningen 1991 konstaterades att det inom hela området förekom kulturlager/anläggningar från förhistorisk tid och nyare tid. Vid slutundersökningen påträffades en mycket välbevarad, tät och intensiv boplats från äldre järnåldern. Boplatsen har bevarats tack vare att en lada och den dåvarande vägen in till byn skyddat lämningen samt att området aldrig har nyttjats som åkermark i modern tid. Sammanlagt påträffades ca 750 anläggningar varav största delen var stolphål och käpphål tillhörande de 8 hus som påträffades. I övrigt påträffades 2 brunnar och ett stort antal härdar, varav flera var långhärdar. Husen var alla treskeppiga långhus som främst låg i öst-västlig riktning, flera av husen överlagrade varandra. I ett välbevarat och fyndförande kulturlager påträffades huvuddelen av fynden. Även rester av de historiska gårdar som man kan följa på kartor från 1600-, 1700-, 1800-talen påträffades.
Fornlämningen har ej kunnat avgränsas.

I samband med denna undersökning drogs några VA-schakt till de befintliga gårdarna och i nästan samtliga fall påträffades förhistoriska och historiska lämningar, bland annat en grav och en skärvstenshög.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 21:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1361

År
1996

Namn/plats
Brottberga, Norrleden

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
fossil åker, torp, gravfält, skärvstenshög, skålgropar, fyndplats, boplats, grav

Datering, period
neolitikum, bronsålder?, järnålder, medeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes den första etappen i en arkeologisk utredning.

Den planerade vägen har en nordöst-sydvästlig sträckning, till större delen genom en lerdalgång utmed en längd av ca 1,6 km. Den norra delen är projekterad genom ett bergigt skogsparti, kallat Mellanskogen. Utredningen har omfattat kart/arkivstudier, varvid historiska kartöverlägg över området framtagits, samt specialinventering i fält inom en 100 m bred korridor. Två registrerade fornlämningar finns inom vägområdet, som ligger på en nivå av ca 30 m ö h och strax över. Vid specialinventeringen kunde elva ytor med fornlämningsindikationer, i form av möjliga kulturlagerförekomster och ensamliggande objekt samt lösfyndsplatser konstateras. Av tillvaratagna lösfynd i åker förekommer några skrapor av kvarts. Dessutom påträffades retuscherade bergartsavslag, avslag och stycken av kvarts, ett keramikfragment, ett fragment yngre rödgods, ett bränt ben och lite bränd lera.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 167:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 167:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 644:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 645:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 645:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 645:3	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 645:4	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1073:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1076:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1075:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1362

År
1996

Namn/plats
Hagaberg, Västerås

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
bytomt

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av VA-ledning utfördes en förundersökning.
I området är sedan tidigare ett flertal fornlämningar kända. Ledningen tangerar bla begränsningen för Västerås 114:2, en bytomt. Vid undersökningen påträffades endast en recent dräneringsbrunn.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 114:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1462

År
1996

Namn/plats
Kvarteret Joakim, Trappgränd

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist, Jonas Ros

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
högmedeltid, senmedeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av byte av pumpstation utfördes en schaktningsövervakning.
Schaktet låg vid ån intill Trappgränd, som har medeltida anor. Förutom kulturlager påträffades stenar och liggande trä i tre nivåer. Stockarna utgör troligen grändens träbroläggning.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1326

År
1997

Namn/plats
Ullvi

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Anna-Maria Renck, Ann Vinberg

Fornlämningskategori
bolats

Datering, period
förromersk järnålder, romersk järnålder, folkvandringstid, nyare tid

Fynd
Keramik, bränd lera/lerklining?, malsten/underliggare, redskapssten?, brända ben, hästskosöm (sentida)

Beskrivning
Med anledning av anläggandet av en gång- och cykelbana utfördes en arkeologisk undersökning.
Området låg i åker på en moränplatå. Vid undersökningen påträffades boplatslämningar från äldre järnålder på krönet av platån, inom en ca 500 m2 stor yta. Detta är samma boplats som delvis undersöktes 1992 med anledning av att en kabel då skulle dras ca 10 m norr om den nu undersökta ytan. I boplatsens östra del påträffades stolphål efter ett treskeppigt hus, Hus I. Trä och kol från två stolphål har 14C-daterats till romersk järnålder folkvandringstid. Huset sträckte sig snett över schaktet och kunde endast delundersökas. Huset ligger kvar utanför undersökningsområdet i norr, men är formodlingen förstört av vägen och diket i söder. I två av husets stolphål fanns föremål som kan vara s k husoffer, bl.a. har en underliggare till en malsten använts om skoningssten.
Väster om huset fanns ytterligare stolphål, nedgrävningar, härdar och sotlinser, mörkfärgningar och ett par ytor med kulturpåverkade lager. En härd i boplatsens västra utkant daterades till sen förromersk järnålder - romersk järnålder. Inom boplatsytan fanns spridda fynd av

keramik, bränd lera och brända ben. Fynden påträffades huvudsakligen i anläggningar, framför allt vid Hus I.
Öster om boplatsen fanns resterna av ett äldre odlingslager med en liten stensamling i botten. Odlingslagret är kanske samtida med boplatsen.
Ett sentida odlingsröse undersöktes intill huslämningen på krönet av undersökningsområdet. Här påträffades en keramikskärva.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Irsta 399:1	Västmanland	Västmanland	Irsta

AIS Nr
1364

År
1997

Namn/plats
Brottberga

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Leif Karlenby

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
senneolitikum, äldre bronsålder

Fynd
Föremål och avslag av flinta och kvarts. Malstenar och skafthålsyxor av bergart. Keramik och trärester, bl a en bit av en stockstege

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en undersökning.

Vid undersökningen påträffades en boplats som bestod av ett större antal anläggningar, framförallt stolphål och nedgrävningar utan fastställd funktion. Bland dessa kunde ett tiotal tvåskeppiga hus av senneolitisk typ iakttas. Till detta kom två brunnar, varav den ena innehöll stora mängder senneolitisk keramik samt nackpartiet av en stridsyxa. Detta daterar brunnen till tiden kring 2000 f Kr. Tre 14C-dateringar av boplatsanläggningar har i skrivande stund analyserats, varav två givit samma resultat, intervallet vid ett sigma ligger mellan 1800 och 2300 f Kr. Det tredje provet var daterat till 5000 f Kr och daterade förmodligen organiska rester i den naturliga glacialleran. Det finns inga tecken som tyder på att det skulle förekomma en senare inblandning, bortsett från en del sprängstensgropar och störhål från gärdesgårdshägnader. Detta innebär att vi här har en i stort sett ostörd senneolitisk bosättning med flera boplatslägen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 645:4	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1327

År
1997

Namn/plats
Limsta

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Bo Annuswer

Fornlämningskategori
grav, gravfält, fossil åker, bytomt/gårdstomt, stensträng, skålgropar

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsarbete utfördes en utredning.
Utredningen omfattade en studie av olika ledningsalternativ för renat avloppsvatten med tillhörande våtmark. Utredningsområdet för vattenledningar sträckte sig från Limsta i väster till Berga gamla bytomt i öster. Våtmarken planeras från i höjd med Berga mot sydost fram till den numera närmast helt utdikade Ångsjön.
Utredningens syfte var att i möjligaste mån hitta passager i terrängen som undviker kända eller möjliga fornlämningsområden samt att på plats söka bedöma den planerade våtmarkens påverkan på kulturmiljön.
Utredningen visar att merparten av områdets fornlämningar kan undvikas med mindre justeringar av de föreslagna ledningsalternativen. Vidare antikvariska åtgärder är dock nödvändiga kring Åby gamla bytomt. Här berör såväl den norra som den södra passagen bytomten. I söder tangerar dessutom ledningen den norra delen av gravfältet Irsta 156:1. Inom och i anslutning till bytomt och gravfält finns dessutom topografiska lägen för en äldre bebyggelse.
Den planerade utformningen av våtmarken ses inte som störande inom kulturlandskapet. Den sedan 1930-talet utdikade Ångsjön återskapas

samtidigt som nytillkomna våtmarker snarast förstärker järnåldersmiljön med ett vassbevuxet område inom platsen för den dåtida havsviken.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Irsta 56:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 56:2	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 54:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 54:2	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 313:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 156:2	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 156:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 312:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 153:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 153:2	Västmanland	Västmanland	Irsta

AIS Nr
1500

År
1997

Namn/plats
Vågtorget, kvarteret Gåsen

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid, odaterat

Fynd
keramik (yngre rödgods), kritpipor, glas

Beskrivning
Med anledning av ledningsschakt utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Området ligger inom Gamla stan i Köping och i den södra delen av fornlämningsområdet för den medeltida staden. Sammanlagt grävdes 14 schakt i befintliga ledningsgravar. Endast sektioner dokumenterades. Större delen av området ligger på en grusås och bevaringsförhållandena är dåliga.
På Vågtorget vid Köpingsån låg vågen och järnbodar. Våghandlingar är kända från 1607. Järnvågen låg år 1613 i ett tegelhus som troligen ingår i nuvarande Köpings Museum. Den flyttades efter en tid till Vågtorget strax söder därom. År 1993 utfördes en större undersökning av grunderna till några av järnbodarna på Vågtorget. Vid schaktningarna påträffades ytterligare stengrunder till järnbodarna. Inga fynd påträffades i samband med grunderna, men lagret under innehöll fynd från 1600-1700-talen, bl a keramik av yngre rödgods med och utan vitleredekor och en kritpipa.
Schakten i Järnvägsgatan och Östra Långgatans södra del innehöll endast sentida husgrunder, gatubeläggningar eller fyllnadsmassor. I det

nordligaste schaktet i Östra Långgatan var kulturlager bevarade i ett mindre parti. Bl a fanns ett kraftigt brandlager och fynd av keramik av yngre rödgods och en kritpipa. Lagret är preliminärt daterat till sent 1600-tal-1700-tal.
I Skeppargränd påträffades inga anläggningar förutom en stenläggning i partiet närmst ån. Schaktet innehöll främst mylla, lera som kunde vara kulturjordsblandad, grus och sand. Steril lera eller sand fanns ca 25-55 cm under marknivån. Fynden var från ny och modern tid - keramik av yngre rödgods, glas, spik etc.
I området vid kvarteret Gåsen finns äldre uppgifter om en kyrka och kyrkogård. I det angränsande kvarteret Gautiod har vid olika schaktningar, senast 1966, skelettdelar efter ca 80 individer kommit i dagen. Någon arkeologisk undersökning utfördes inte och det osteologiska materialet har antingen försvunnit eller återbegravts. Begravningsplatsen bör vara äldre än Mullgatan, som anlades på 1550-talet. Schakten som grävdes vid förundersökningen innehöll endast fyllnadsmassor och återfyllt åsmaterial.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 148:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1496

År
1997

Namn/plats
Södra Bärby

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Åke Johansson

Fornlämningskategori
stensträngssystem, täktgrop, boplats

Datering, period
äldre järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en utredning.
Den centrala delen av området utgjordes av ett skogsbeväxt höjdparti med omgivande åkermark. Tidigare var en fångstgrop samt delar av stensträngssystem registrerade. Inom höjdpartiet påträffades omfattande stensträngssystem som innebär en intensifiering och utvidgning av det tidigare kända. I anslutning till stensträngssystemet och i skiftet mellan skog och åker kunde även en boplats i form av sot, kol och skärvsten konstateras i ett sökschakt.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 889:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 889:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 890:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1363

År
1997

Namn/plats
Brottberga

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Leif Karlenby

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
äldre järnålder

Fynd
keramik, järn, bränd lera, förslaggad lera, flinta, kvarts, malsternar

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en särskild undersökning.
Vid undersökningen påträffades en bosättning som bestod av stora mängder stolphål, härdar och andra nedgrävningar. Bland dessa kunde framförallt ett förmodligen romartida hus med treskeppig konstruktion iakttas. På området fanns dessutom hägnadssystem som delade in området i olika delar. Det fanns också rester efter verkstadsområden, eventuellt med ugnar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 639:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1209

År
1997

Namn/plats
Hamre

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Olof Pettersson

Fornlämningskategori
bebyggelselämning, kulturlager

Datering, period
Nyare tid

Fynd
djurben (bränt, obränt), glas (fönster, hushåll), järnföremål (hästsko, knivblad, spik, söm), keramik (yngre rödgods), kritpipa (skaft, huvud) och tegel

Beskrivning
Med anledning av motorvägsbygget mellan Arboga och Örebro genomfördes en särskild arkeologisk undersökning av en gårdstomt vid Hamre, strax norr om Arboga.
Undersökningsområdet utgjordes av övergiven och igenväxande åkermark i anslutning till ett skogbeväxt bergmassiv. I områdets södra del låg en större ansamling med röjningssten. Inom undersökningsytan fanns ett avsatt kulturlager, 0,1-0,3 meter tjockt, med rikligt innehåll av främst keramik (yngre rödgods BII:4) men också kritpipor och järnföremål. Fynden ger en tydlig datering till senare hälften av 1600-talet och början av 1700-talet. Kulturlagret täckte i princip hela undersökningsområdet som var på drygt 450 m2. Totalt handgrävdes 66 m2 eller knappt 15% av kulturlagret.
Den verksamhet som bedrivits på platsen bör utifrån kulturlagrets sammansättning kunna kopplas till en gård eller ett torp. I det historiska kartmaterialet finns ingen bebyggelse markerad på platsen. Ej heller konstaterades några bebyggelselämningar vid 1995 års förundersökning. Vid nu genomförd undersökning frilades i områdets östra del en linjärt anlagd stenkonstruktion med tillhörande lerpackning, cirka tolv meter

lång och en meter bred. Ställvis förekom också en relativt jämn stenpackning. Hela konstruktionen hade karaktären av en utrasad stenmur eller stensyll. Kulturlagret täckte delvis stenarna och hade i anslutning till dessa också inslag av spik och fragmentariskt trävirke. Det senare antyder att det rörde sig om en bebyggelselämning. Stora delar av konstruktionen var också kraftigt skadad av ett angränsande vägdike.
I undersökningsuppdraget ingick också att kontrollera att de delar av kulturlagret som kvarligger utanför arbetsplanens område skyddas genom stängsling. Efter anmälan från NCC om utförd stängsling har platsen besiktigats och de vidtagna åtgärderna har konstaterats vara utförda i enlighet med länsstyrelsens direktiv.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Arboga socken 69:2	Västmanland	Västmanland	Arboga socken
Arboga socken 69:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken

AIS Nr
1466

År
1997

Namn/plats
Brottberga

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Leif Karlenby, Åsa Svedberg

Fornlämningskategori
torp, fossil åkermark

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en undersökning.
Invid det undersökta området finns rester efter en torpbebyggelse. I de undersökta schakten, som drogs i fossil åkermark tillhörig torpbebyggelsen, fanns inga lämningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 167:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 167:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1467

År
1997

Namn/plats
Dominikanerklostret, Munkgatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid, medeltid?

Fynd
fönsterglas

Beskrivning
Med anledning av ny entré utfördes en förundersökning i form av en provborrning.
Undersökningsområdet låg under medeltiden på en ö kringfluten av Mälaren, Svartån och Lillån. På ön låg dominikanklostret, som grundades år 1244. Undersökningsområdet låg norr om klostret vid Lillån, som idag är kulverterad i Munkgatan. Undersökningens syfte var att fastställa om kulturlager och bebyggelselämningar fanns vid åkanten. Inga anläggningar eller daterbara kulturlager påträffades. Lagren över steril lera dominerades av lera med inslag av sand, grus, kol och tegelkross. Troligen utgör de utfyllnad eller raseringsmassor. Ett enda fynd påträffades - en bit grönaktigt fönsterglas. Dominikanklostret var byggt i tegel och läkningarna i borrproverna kan härröra därifrån.
Steril lera låg på nivån ca +1,65-2,85 m ö h (RH 1900).
Dominikanklostret anlades vid 1200-talets mitt på nivån+2,6-3,2 mö h.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1468

År
1997

Namn/plats
Vasaparken, Kvarteret Oden

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
Keramik (yngre rödgods, bl a krukmakeriavfall, fajans, flintgods), ugnskakel, kritpipor, fönsterglas, mynt.

Beskrivning
Med anledning av ny gång- och cykelväg, anläggning av en damm samt flyttning av en staty utfördes en förundersökning.
Området ligger nära Mälaren i stadens södra del. I modern tid har hamnområdet i söder fyllts ut. År 1244 grundades ett dominikankloster strax norr om undersökningsområdet. Då låg platsen på en ö som begränsades av Lillån, Svartån och Mälaren. Lillån idag är kulverterad under Munkgatan. Klostret, som låg där Statshuset ligger idag, undersöktes på 1950-60-talen. År 1527 hölls reformationsriksdagen i klostrets konventsal och ett år senare lämnade munkarna ön. Större delen av området lades ut som Kungsträdgård. År 1617 fanns enligt tomtlängden enstaka tomter vid ån, hospitalets marknadsstånd utmed trädgårdsbalken och i sydväst våghuset. På 1640-talet anlades Nya Torget (Fiskartorget) och en rad med tomter vid Hamngatan. Flera av dessa berördes av undersökningen. Bebyggelsen och gatan fanns kvar fram till 1950/60-talet. Under 1600-talet låg som tidigare järnvågen med bodar i områdets sydvästra del. Inget är känt om eventuell medeltida bebyggelse i området. Enstaka byggnader kan ha funnits i Kungsträdgården. En karta från 1735 visar platsen för ett lust- eller

stenhus. Byggnaden (som låg utanför undersökningsområdet) anses vara medeltida. Stengrunden påträffades när statyn över Gustav Vasa restes. Endast en arkeologisk observation är gjord: en murad källare påträffades på 1950-talet en bit in från Hamngatan. Troligen tillhör den 1600-talsbebyggelsen. Vid förundersökningen grävdes tre schakt i den östra och nio schakt i den västra delen av Vasaparken. Ingen bebyggelse eller verksamhet äldre än 1600-tal kunde beläggas. I öster saknades anläggningar helt. Antagligen har området enbart nyttjats som trädgård och park. I den västra delen fanns gatubeläggningar från Hamngatan och husgrunder från 1600-tal till 1900-tal. Vid Svartån påträffades en mycket kraftig stengrund till en av bodarna, som låg vid järnvågen. Svartån är idag stenskodd. Ett schakt grävdes vid åkanten. Det visade sig att man under 1600-1700-tal vid minst två tillfällen påfört massor för att jämna ut den ursprungliga sluttningen.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1469

År
1997

Namn/plats
Slottsgatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
högmedeltid, senmedeltid, nyare tid

Fynd
kamfragment, keramik (svartgods, yngre rödgods), läderspill, kammakerispill, ben

Beskrivning
Med anledning av byte av VA- och fjärrvärmeledningar utfördes en schaktningsövervakning.

Schaktningen utfördes nästan helt i befintliga ledningsgravar. I ett flertal schakt påträffades endast fyllnadsmassor. Fynden var mycket få och kulturlagren är därför svåra att datera. I de medeltida lagren fanns lämningar av trä, troligen från hägnader och byggnader. Från ny tid påträffades flera husgrunder och ev igenrasade källare byggda i sten och/eller tegel.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1399

År
1997

Namn/plats
Strömsholms ridbana

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
slott, byggnad, parkanläggning

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik (yngre rödgods)

Beskrivning
Med anledning av utbyggnad av ridbana utfördes en förundersökning. Enligt äldre ritningar från 1669 och 1700-talets mitt anlades eller planerades en parkanläggning öster om Strömsholms slott. Undersökningens syfte var att fastställa om planerna genomfördes och om lämningar från dessa anläggningar finns bevarade.
Schakt grävdes med maskin på några utvalda punkter där anläggningar kunde påträffas enligt de äldre ritningarna. Runt ridbanan grävdes också ett VA-schakt till varierande djup. Anläggningar som påträffades i detta dokumenterades översiktligt.
Undersökningen kunde bekräfta att parkanläggningen genomfördes åtminstone i den västra delen, sannolikt även i den östra delen. En terrassmur skiljde parkens västra tredjedel från den östra delen. Väster om muren fanns i schaktet ett flertal stenpartier/eventuella murar. Några av dem är troligen lämningar efter parkernas symmetriskt uppbyggda planteringsytor. Det var dock inte möjligt att med säkerhet avgöra varje anläggnings funktion utan fortsatt undersökning. Endast ett fynd, en keramikskärva av yngre rödgods, påträffades vid terrassmuren.

Några anläggningar (kullerstensläggningar och lerlager med tegel) är troligen av yngre datum och kan höra ihop med bebyggelse. Det var inte möjligt att datera de olika anläggningarna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 230:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1470

År
1997

Namn/plats
Stora Torget, V Kyrkogatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av indragning av fjärrkyla utfördes en förundersökning. Arbetet utfördes med styrd borrning. Det innebar att ledningen borrades under gatan och Stora Torget på en sträcka av drygt 200 m. Djupet var ca 3-4 m, dvs 0,5 m under kulturlagrens lägsta djup.
Endast ett schakt grävdes på Västra Kyrkogatan för inkoppling av servisledningen. De undre lerblandade kulturlagren var av medeltida karaktär. De övre lagren med sten, grus etc är troligen gatulager från nyare tid. Inga anläggningar eller daterande fynd påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1471

År
1997

Namn/plats
Bondtorget, Prästgatan, Polisgränd, Badhusgatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
högmedeltid, senmedeltid, nyare tid

Fynd
stroppsko

Beskrivning
Med anledning av ledningsarbeten utfördes en förundersökning. Syftet var att klarlägga kulturlagrets beskaffenhet och stadens struktur. Fyra schakt grävdes, i Prästgatan, på Bondtorget, i Polisgränd och i Badhusgatan. De två sistnämnda grävdes helt och hållet inom gamla rörschakt varför inga kulturlager kunde dokumenteras. I de båda förstnämnda schakten fanns dock orörd stratigrafi att dokumentera genom sektionsritning. Båda schakten har vid kartstudier visat sig ligga på mark som ursprungligen var tomtmark men som förvandlades till torg vid gatureglering på mitten av 1600-talet, vilket också kunde utläsas i lagerbilden.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1473

År
1997

Namn/plats
Kvarteret Konrad

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
senmedeltid, nyare tid

Fynd
Keramik (svartgods, äldre rödgods, stengods, yngre rödgods)

Beskrivning
Med anledning av studentbostäder utfördes en förundersökning.
På tomten låg tidigare Idrottshallen, som revs för några år sedan.
Kvarteret ligger strax utanför Västerås fornlämningsområde, vars gräns går i Kopparbergsvägen. Ingen medeltida bebyggelse är känd, men området ligger helt innanför det medeltida stadsdikets antagna sträckning.
Enligt 1688 års karta ingick hela kvarteret i stadsområdet. Två tomter berördes av undersökningen. Tomten i väster var borgmästare Carl Prints änkas grästäppa och anges ligga inom staketet, dvs tullstaketet som troligen följde stadsdikets sträckning. Den östra tomten brukades som kålgård av sju stadsinvånare.
Vid undersökningen påträffades inga lämningar efter bebyggelse. Däremot fanns elva diken/rännor och nedgrävningar. De löpte i nord-sydlig eller östvästlig riktning. De flesta bör ha varit dräneringsdiken, men i något fall kan det vara fråga om en tomtgräns. Kulturlagren dominerades av kulturjordsblandad lera med inslag av tegel, kolbitar m m.
Fynden var mycket få. Två diken/rännor kunde genom fynd av keramik

dateras till senmedeltid, men troligen är flera anläggningar medeltida. Övriga anläggningar var från 1500-1700-tal och i något fall modern tid. Åtminstone från senmedeltid och under 1600-talet användes marken för odling.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1495

År
1997

Namn/plats
Västra Långgatan, Nygatan

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsschakt utfördes en undersökning.
Inga kulturlager eller anläggningar påträffades, förutom en sentida husgrund i Västra Långgatan. Schakten innehöll endast återfyllt åsmaterial och fyllnadsmassor.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 148:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1501

År
1997

Namn/plats
Hökartorget

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid, odaterat

Fynd
keramik (stengods, porslin)

Beskrivning
Med anledning av anläggande av fontän utfördes en förundersökning.

Sex schakt grävdes inom området.
Den medeltida staden anses ha legat på åns västra sida. Först från 1550-talet bebyggdes den östra sidan, där Hökartorget ligger. År 1641 skänkte drottning Kristina Prästgärdet öster om ån till staden. Där skulle ett rätlinjigt gatunät läggas ut. Under sent 1640-tal byggdes en bro i Stora gatans förlängning. Den norra delen av Prästgärdet indelades i 31 tomter. De koncentrerade sig kring Stora gatan, som idag gränsar till Hökartorget i norr. Prästgärdets södra del utarrenderades för jordbruk och kreatursbete.
Den västra delen av Hökartorget utgjorde från 1600-talet till 1900-talets början tomtmark. Ursprungligen var torget mindre och låg i den östra delen av det nuvarande Hökartorget. Platsen har även kallats Oxtorget och Lilla Torget. Efter brons tillkomst på 1640-talet fick kringresande försäljare av glas och porslin hålla till på allmänningen (nuvarande Hökartorgets östra del). År 1685 anslogs det till en torgplats. Limmareds glasbruk hade före 1732 tillstånd att ha en

salubod där. Gatan öster om torget fick namnet Glasgatan. År 1740, när torget var fullt utbildat, fick det namnet Hökartorget.
Vid förundersökningen påträffades en anläggning. I ett schakt på Hökartorgets västra del fanns en husgrund av slaggsten. Bortsett från fyllnadsmassor dominerades lagren av lera med tegelkross och kol. De enda fynden var två skärvor av brunglaserat genomsintrat stengods (CII:2) och en porslinsskärva.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 148:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1339

År
1997

Namn/plats
Månsta, Björke, Sörtuna

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Per-Erik Egebäck

Fornlämningskategori
boplats, grav

Datering, period
odaterat

Fynd
bränd lera

Beskrivning
Med anledning av vägbygge genomfördes en arkeologisk utredning.
Sörtuna
I utredningsschakten väster om Stäholmsbäcken påträffades kulturlager samt enstaka fragment av kol och bränd lera.
Intill utredningsområdet, ca 80 m norr om järnvägen upptäcktes rester efter två gravhögar.
Hög l oval ca 14-20 m (Ö-V), samt ca 1,5 m hög.
Hög 2 ca 80 m öster om hög l. Oval ca 9-12 m (V-S), samt ca 0,5 m hög.
(Närmsta RAÄ nr Munktorp 610:1)
Björke
I utredningsschakten påträffades kulturlager samt enstaka fragment av kol och bränd lera. Kulturlagren var som tjockast ca 10 cm. (närmsta RAÄ-nr Munktorp 587:1)
Måsta
I utredningsschakten öster om vägen till vägen till gården påträffades kulturlager och bränd lera. I schakten väster om vägen till garden fortsätter kulturlagret. Området sluttar åt väster och ca 130 cm väster

om vägen är kulturlagret borta. Kulturlagret var i genomsnitt endast ett par cm tjockt. (Munktorp 650:1)

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Munktorp 650:1	Västmanland	Västmanland	Munktorp
Munktorp 610:1	Västmanland	Västmanland	Munktorp
Munktorp 587:1	Västmanland	Västmanland	Munktorp

AIS Nr
1340

År
1997

Namn/plats
Sörtuna, Månsta

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Hans Göthberg

Fornlämningskategori

Datering, period
nyare tid, odaterat

Fynd
tegel

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en arkeologisk undersökning. Det fanns sparsamma spår av äldre verksamhet i området, med bland annat kol och tegel. Delvis kan detta dock ha samband med järnvägsbygget på 1870-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Munktorp

AIS Nr
1300

År
1997

Namn/plats
Urvalla

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Olof Pettersson

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en utredning.
Den berörda mossen ligger ca 40 möh och området har under mesolitisk tid utgjort en vik i ett flikigt skärgårdslandskap. I närområdet till mossen har bland annat en stenåldersboplats påträffats i samband med den arkeologiska utredningen av den nya motorvägssträckningen.
Vid utredningen grävdes sökschakt i första hand i anslutning till de tidigare strandbundna partierna, dock utan att fornlämning påträffades.
I mossens västra kant påträffades däremot två störar/grenar med huggmärken, varav den ena hade det i båda ändar. Störarna låg på ca 1 m djup. De var 1,5-2,2 m långa och hade en diameter på 0,05-0,07 m.
Inom mossen påträffades också ett flertal grövre stockar på 2-3 m djup. Stockarna uppvisade inga spår av bearbetning utan tolkades som stormfällen.
På den södra delen av mossen har täktverksamhet bedrivits i modern tid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Götlunda 330:1	Västmanland	Närke	Götlunda

AIS Nr
1472

År
1997

Namn/plats
Sturegatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
högmedeltid, senmedeltid, nyare tid

Fynd
Ben (kammakerispill), keramik (yngre rödgods), slagg

Beskrivning
Med anledning av schaktningsarbeten utfördes en förundersökning.

I schaktet fanns kulturlager från medeltid och nyare tid (troligen 1600-1700-tal). Lagren kan inte dateras närmare. Bortsett från kammakerispill och en skärva av yngre rödgods i ett av de yngsta lagren påträffades inga daterande fynd. Bland de troligen medeltida lagren fanns flera tränivåer som kan vara spår av bebyggelse. Från ny tid fanns bl a en stengrund, stenläggning och kraftiga brandlager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1211

År
1998

Namn/plats
Älholmen Gärdselbäcken

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Jenny Holm, Henrik Runesson

Fornlämningskategori
Brott/täkt, boplats, fyndplats

Datering, period
mellanneolitikum

Fynd
keramik, kvarts, flinta, brända ben

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en arkeologisk undersökning av en gropkeramisk boplats med intilliggande kvartsbrott.
Boplatsen omfattade 300 m2. Huvuddelen av boplatsen har undersökts och endast en mindre del antas ligga kvar utanför vägområdet. Ett mindre antal anläggningar kunde dokumenteras; härdar, stolphål och gropar. Stenröjda ytor visar troligen var mindre hus kan ha varit placerade.
Kvartsbrott förekommer både i fast berg och i lösa block inom ett stort område. Ett urval av kvartsbrotten inom exploateringsytan har undersökts. Brotten i fast berg karaktäriseras av skålformade urgröpningar. Brotten i block har avslagsnegativ på en eller flera sidor. Vid båda typerna av brott fanns kvarlämnat avfall från bearbetningen. De lösa block som utnyttjats hade i flera fall grävts upp och avfallet samlats i gropen när arbetet var klart.
Datering: Mellanneolitikum (MN A) (14C 2 sigma, 3340-2910 fKr)

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga socken 70:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken
Arboga socken 70:3	Västmanland	Västmanland	Arboga socken
Arboga socken 70:2	Västmanland	Västmanland	Arboga socken

AIS Nr
1082

År
1998

Namn/plats
Kolsva, Torp

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Odaterat, romersk järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ny vägsträckning utfördes en förundersökning.
På platsen förekom spridda kulturlager och anläggningar som har olika datering. Delar av kulturlagren och vissa anläggningar, så som härdar och stolphål har sannolikt en förhistorisk datering, medan vissa är av historiskt datum. En härd har daterats till romersk järnålder. Dessa skilda datering är naturliga med tanke på närheten till Torps bytomt, som är bebodd än idag, samt närheten till järnåldersgravfält. Anläggningsspridningen och anläggningarna i sig tyder snarats på att det rör sig om sönderplöjda rester av en boplats ytterområde

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolsva 257:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1146

År
1998

Namn/plats
Kristina, Väsby kungsgård

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Byggnad

Datering, period
Senmedeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av VA-ledningar utfördes en förundersökning.
Delar av två källarvalv påträffades vid undersökningen. Grundmurarna till dessa bestod av skalmurar av gråsten med detaljer av tegel. På grundmurarna fanns delar av stickvalv. De påträffade murarna stämmer väl överrens med de uppmätningar som gjordes av källargrunden på 1730-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 56:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1044

År
1998

Namn/plats
Enåkersby

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson

Fornlämningskategori
Bytomt/gårdstomt

Datering, period
Odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nya el-stolpar utfördes en förundersökning. Kulturpåverkade lager påträffades i schakten, men daterbara fynd och anläggningar saknades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Enåker 58:1	Uppsala	Uppland	Enåker
Enåker 58:2	Uppsala	Uppland	Enåker

AIS Nr
1233

År
1998

Namn/plats
Blomsterängen

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
mesolitikum

Fynd
kvarts

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en utredning. Utredningsområdet var beläget på äldre tomtmark mellan 75 och 80 möh. En registrerad eventuell stenåldersboplats, Enåker 122:1, är belägen ca 10 m sydväst om utredningsområdet. Vid undersökningen grävdes sju schakt med hjälp av maskin och åtta provgropar grävdes helt för hand. I ett av schakten påträffades vid handgrävning ett avslag av kvarts, men för övrigt påträffades inga indikationer. Indikationerna ansågs vara av sådan liten omfattning att en förundersökning av det begränsade området som berördes av byggnationen inte skulle kunna ge ytterligare information. De berörda området tolkades som den allra yttersta kanten av den tidigare registrerade boplatsen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Enåker 122:1	Uppsala	Uppland	Enåker

AIS Nr
1051

År
1998

Namn/plats
Alvestaboda

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson

Fornlämningskategori
Bytomt/gårdstomt

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Järnspikar, tegel, keramik

Beskrivning
Med anledning av byggande av luftledning utfördes en förundersökning. Vid undersökning påträffades kulturlager med fynd från efterreformatorisk tid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Hed 95:1	Västmanland	Västmanland	Hed

AIS Nr
1505

År
1998

Namn/plats
Stömsholms slott

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
slott/herresäte

Datering, period
nyare tid

Fynd
Keramik (yngre rödgods, fajans, porslin), skaft till kritpipor

Beskrivning
Med anledning av upprustning av parkanläggningen vid Strömsholm slott utfördes en förundersökning.
Det äldsta fasta huset byggdes av Gustav Vasa under 1550-talet på en holme i Kolbäcksån. Hans änka Katarina Stenbock innehade Strömsholm från 1560 till sin död 1621. År 1669 revs stenhuset och Hedvig Eleonora lät uppföra det nuvarande slottet på den gamla källaren. Från Gustav Vasas dagar och in på 1800-talet fanns byggnader på borggården väster om slottet.
I parken, på den f d borggården, väster om slottet grävdes 50 schakt. Schakten grävdes ej till steril nivå. Det påträffades byggnadslämningar i form av bl a syllsten och rivningslager med tegel och kalkbruk. En del hus har kunnat identifieras med hjälp av kartor från 1600- och 1700-talen medan andra saknas i kartmaterialet. Bland de identifierade byggnaderna finns Hedvig Eleonoras flygelbyggnader, Guvernörsbyggnaden och Drottningbyggnaden.
I flera schakt fanns moränliknande lager med sand, grus och sten eller lager med lera och sten. Troligen var det i de flesta fall fråga om påförda massor. Stenarna låg ansamlade i skikt och kan möjligen ha

utgjort en (eller flera) gles stenpackning på gårdsplanen.
På slottsholmen, norr om slottet, påträffades en kraftig skalmur i gråseten med fyllning av sten,
tegel och kalkbruk. Muren kan antingen höra till det äldsta fasta huset eller vara en del av 1600-1700-talens trädgårdsanläggningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 230:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1093

År
1998

Namn/plats
Gåby, Holmsmalma, Malma prästgård

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
Gravfält, boplats

Datering, period

Fynd
Bränd lera, brända ben

Beskrivning
Med anledning av ny vägsträckning utfördes en förundersökning. Undersökningen visade att det på den mellersta delen av området norr om väg 250 fanns en del av en boplats med bevarade kulturlager, stolphål och härdar. Några av stolphålen låg så till att huskonstruktioner sannolikt finns inom exploateringsytan. Kulturlagret på platsen var upp till 0,15 m tjockt och innehöll bränd lera, brända ben och skärvsten.
Gravfältet visade sig vara betydligt större än vad inventeringen hade fastställt. Flera mindre stensamlingar och åtta möjliga stensättningar påträffades i schakten, samt mindre sotfläckar och mörkfärgningar som kan vara gravar. Inom området hittades även enstaka brända ben som ytterligare stärker gravindikationerna. Inom området kan även boplatslämningar finnas.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolsva 102:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 102:2	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 254:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1094

År
1998

Namn/plats
Holmsmalma

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
grav, boplats

Datering, period
stenålder, bronsålder, järnålder, medeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ny vägsträckning utfördes en förundersökning.
I området närmast bytomten påträffades kulturlager och anläggningar vilka kan dateras i huvudsak till historisk tid. Möjligen kan även inslag av förhistoriska anläggningar finnas i det nordligaste området.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolsva 205:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 205:2	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1301

År
1998

Namn/plats
Torpstång

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Stockholm

Ansvarig person
Helmut Bergold

Fornlämningskategori
område med skogsbrukslämningar

Datering, period
järnålder, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en särskild undersökning.
Vid undersökningen konstaterade ca 30 lämningar varav hälften var kolningsgropar och resten fördelades mellan gropar efter stubbrytning, täktgropar och en härd.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Götlunda 321:1	Västmanland	Närke	Götlunda

AIS Nr
1503

År
1998

Namn/plats
Harkie

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Olof Pettersson

Fornlämningskategori
grav, stensträng, boplats, härd, bytomt/gårdstomt

Datering, period
folkvandringstid, yngre järnålder, tidigmedeltid, högmedeltid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av planering inför ett större fritidshusområde utfördes en utredning.
Utredningen föranleddes av att det förväntades finnas fler fornlämningar än de sedan tidigare registrerade, en stensättning (Kärrbo 97:1) och en stensträng (Kärrbo 123:1).
Vid utredningen registrerades följande nya fornlämningar: en boplats från vikingatid-medeltid (Kärrbo 229:1), två platser för härd (Kärrbo 230:1 och 231:1), Harkie bytomt (Kärrbo 235:1) och åtta stensträngar (Kärrbo 231:2-5, 232:1, 233:1 och 234:1 varav 231:3 utgör två). Stensträngarna har förmodligen ingått i ett större system, som det i dag bara återstår delar av. De ensamliggande härdarna har daterats till yngre järnålder-medeltid. Merparten av fornlämningarna ligger i området väster om Harkie bytomt. Vidare noterades flera gränsmarkeringar.
Det förekommer också omfattande ansamlingar med röjningssten upplagd i olika formationer. De utgör biotoper för flera av jordbrukslandskapets växt- och djurarter samt ingår som en viktig komponent i kulturmiljön.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kärrbo 97:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 123:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 229:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 230:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 231:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 231:2	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 231:3	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 231:4	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 231:5	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 235:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 232:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 233:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 234:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo

AIS Nr
1247

År
1998

Namn/plats
Kvarteret Domkyrkan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
medeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av omdragning av VA-ledning utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Vid undersökningen påträffades kulturlager från 1200-talet (?) och brandhorisont med överliggande rester efter en träkonstruktion.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1124

År
1998

Namn/plats
Kvarteret Tinget, kyrkan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Vid undersökningen påträffades bebyggelserester från 1700-talet och framåt och kulturlager av efterreformatorisk karaktär. Vid en stör, troligen en hägnadsrest, började och slutade olika kulturlager. Detta visar troligen att ytorna på var sin sida om hägnaden hyst olika typer av aktiviteter.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Norberg 380:1	Västmanland	Västmanland	Norberg

AIS Nr
1092

År
1998

Namn/plats
Skoftesta skans, Kramsta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson

Fornlämningskategori
Fornborg

Datering, period
Odaterat, högmedeltid?

Fynd

Beskrivning
Med anledning av VA-ledning utfördes en förundersökning. Undersökningen visar att aktiviteter har försiggått norr och nordöst om Skoftesta Skans. Norr om borgen påträffades ett härdområde med fyra kolrika eldstäder. Nedanför denna påträffades kolfragment. Härdarna var inte av brons- och järnålderskaraktär. Troligen har de fyllt en annan funktion än boplatshärdar. Enligt tradition ska borgen ha använts under högmedeltid. I sydvästra kanten av mossen påträffades två stråk med mörkfärgningar som kan vara resterna efter en träpalissad eller brygg/ -träkonstruktion. Stenborgen kan således ha varit kompletterad med en yttre träpalissad ned mot sankmarken. Lämningarna visar den potential som borgarna och deras närmiljö innehåller för fortsatta studier kring borgarnas datering, funktion och miljö.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 79:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1504

År
1998

Namn/plats
Strömsholms slott

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
slott/herresäte

Datering, period
nyare tid

Fynd
kopparmynt, keramik (yngre rödgods, Bartmannskrus), flaskglas, kritpipor, fönsterglas, formtegel, byggnadssten, skal från olika skaldjur

Beskrivning
Med anledning av att några rum skulle iordningställas som slottsmuseum i källaren till Strömsholms slott utfördes en mindre provundersökning som ledde till en förundersökning. I ett av rummen påträffades kulturlager under ett modernt betonggolv
Den första kända byggnaden var ett fast hus som Gustav Vasa lät uppföra på en holme i Kolbäcksån vid 1500-talets mitt. Efter hans död var det änkesäte för drottning Katarina Stenbock. Hon levde på Strömsholm i ca 60 år fram till sin död år 1621. Det nuvarande slottet uppfördes under 1670-talet av änkedrottning Hedvig Eleonora. Slottet byggdes på det äldre stenhusets källare. Kunskapen om det äldsta stenhuset är mycket fragmentarisk. Sannolikt har det byggts till en eller flera gånger.
Under yngre golvlager fanns ett ca 4.8 x 2,9 m stort rum som fyllts med rivningsmassor. Det omslöts av kraftiga skalmurar i sten och kalkbruk. Murarna hörde till den äldsta byggnaden, medan tegelvalvet tillkommit senare. Tegelvalvet utnyttjade muren, men väggarna var indragna 1-2 m i förhållande till murens insida. I källarrummets södra vägg finns två fönster som idag vetter mot ytterligare ett rum. Det har därför antagits

tillhöra Gustav Vasas fasta hus. Detta är inte riktigt, men rummet kan ha tillkommit vid en ombyggnad av det äldsta stenhuset.
Rummet var fyllt med rivningsmassor, som troligen kom från rivningen av stenhuset 1669.
Över murarna och rivningsmassorna hade funnits minst två golv. Det äldsta, som varit ett trägolv över lager med sand och kalkbruk, tillkom när det nuvarande slottet byggdes. I golvlagren påträffades två kopparmynt från 1667 respektive 1671.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 230:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1095

År
1998

Namn/plats
Kolsva, Åsby

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period

Fynd
Ja

Beskrivning
Med anledning av ny vägsträckning utfördes en förundersökning. Inom undersökningsområdet har tydliga lämningar efter en delvis välbevarad boplats konstaterats. Påträffade anläggningar, som tex stolphål, härdar, mäktiga kulturlager samt tillvarataget fyndmaterial tyder på en boplats med lång kontinuitet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolsva 256:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1088

År
1998

Namn/plats
Kräggesta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Bronsålder, järnålder

Fynd
Keramik

Beskrivning
Med anledning av ny vägsträckning utfördes en förundersökning. Undersökningen visade förekomst av boplatslämningar (stolphål, kulturlager, sotfläckar, härdar) och indikationer på gravar. Området kan tolkas som ett större boplatsområde där flera bebyggelseenheter kan ha varit etablerade samtidigt eller ha följt på varandra.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolsva 255:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1086

År
1998

Namn/plats
Kolsva, Åsby, Myra

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
Gravfält

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ny sträckning av väg utfördes en förundersökning. Undersökningen visade ett antal gravläggningar spridda över hela undersökningsområdet, framförallt i två koncentrationer runt de före undersökningen synliga gravarna. I den västra delen, Kolsva 105:1, fanns ett mindre antal stensättningar/anläggningar och i den östra delen, Kolsva 142:1, fanns centralt ett större antal anläggningar, och runt dessa mindre och mer anonyma anläggningar.
Gravfältet utökat mot V, vilket gör att Kolsva 142:1 (tidigare bedömd som stensättningsliknande lämning) har utgått och nu ingår i gravfältet Kolsva 105:1 som en av tre stensättningar i en gravgrupp.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolsva 142:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 105:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1085

År
1998

Namn/plats
Kolsva, Barksta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Odaterat, yngre bronsålder, förromersk järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ny sträckning av väg utfördes en förundersökning. Vid undersökningen konstaterades tydliga förhistoriska boplatslämningar i åkermarken på den norra förlängningen av undersökningsområdet, i form av förhistoriska kulturlager, härdar samt stolphål, störhål och mörkfärgningar. Förhistoriska boplatslämningar konstaterades även i tomt- och skogsmarken öster om väg 250 i form av härdar, en kokgrop samt stolphål, pinnhål, mörkfärgningar, ett möjligt grophus och kulturlager, blandade med anläggningar av sannolikt historiskt datum.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolsva 256:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1474

År
1998

Namn/plats
Kvarteret Olympia

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Uppsala

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
Keramik (yngre rödgods, stengods, porslin), kritpipsskaft, kritpipshuvud, ugnskakel, flaskglas

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en schaktningsövervakning. Ett ca 45 m långt schakt grävdes i borggården på Västerås slott och i sluttningen ned mot Svartån. Schaktet var ca l m djupt, men grävdes till steril nivå på två punkter.
På borggården och i porten var kulturlagren till största delen bortgrävda i samband med tidigare ledningsdragningar. På borggården kunde en, möjligen två, stenläggningar dokumenteras. Slottets ytterväg mot öster var inklädd med betong och det mesta av kulturlagren var bortgrävda. Endast de understa kulturlagren med kulturjordsblandad lera och mjäla fanns bevarade. Inga anläggningar påträffades. Vid ån har det tidigare funnits byggnader. I sluttningen mot ån påträffades också en kraftig stengrund. Där fanns också ca 2 m tjocka lager med mycket tegel, kalkbruk och sand. Eftersom byggnaderna vid ån var i trä är det troligen raseringsmassor från ombyggnader av slottet. De fåtaliga fynden kan dateras till nyare tid.
Ett ca 55 m långt schakt grävdes från slottets port till garaget söder om slottet. Schaktet var endast 0,5-0,6 m djupt och berörde endast kulturlagrens övre del. Främst var det omrörda kulturlager och

raseringsmaterial med tegel och kalkbruk. Fynd av yngre rödgodsskärvor och kritpipsskaft daterar lagren till 1600-1700-tal. Vid infarten vid Slottsgatan undersöktes två schakt för nya grindstolpar. Där fanns bl a två brandlager, varav det äldsta låg direkt över steril nivå. Även här fanns raseringsmassor med mycket tegel. De enda fynden var skaft och delar av ett huvud till en kritpipa.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1365

År
1998

Namn/plats
Ulvsbo

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Ulla Bergquist

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
mesolitikum, nyare tid

Fynd
kvarts, bergart, slagg

Beskrivning
Med anledning av teleledning utfördes en schaktningsövervakning. Där ledningen passerade två stenåldersboplatser drogs en skopbredd brett schakt med maskin. I ploglagret påträffades ett antal stenföremål, främst kvartsavslag, men även bergartsavslag och slagg. Under ploglagret fanns fyra anläggningar i form av diffusa gropar. Det är oklart om dessa har haft något samband med stenåldersboplatsen och fyndmaterialet i ploglagret.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala socken 47:1	Västmanland	Västmanland	Sala socken
Sala socken 48:1	Västmanland	Västmanland	Sala socken

AIS Nr
1502

År
1998

Namn/plats
Stora Gatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Olof Pettersson

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av renovering och omläggning av vatten- och fjärrvärmeledningar utfördes en förundersökning.
Det aktuella partiet ligger inom fornlämningsområdet för Köpings stad (Köping 148:1). Detta delas i en västlig och en östlig del av Köpingsån. Den medeltida staden anses ha legat på åns västra sida, medan den östra sidan började att bebyggas på 1550-talet. Stora Gatan förlängdes österut och med början under 1640-talet utlades tomter på det dåvarande Prästgärdet. Man hade för avsikt att upprätta ett linjärt gatunät i den nya stadsdelen. Undersökningsområdet har omfattat delar av det senare partiet.
Förundersökningen genomfördes under hösten 1998 och omfattade arbeten för vattenledningar. Uppdraget inkluderade även omläggning/nydragning av fjärrvärme, men detta senarelades och skulle utföras under april 1999. På grund av vissa omständigheter kom dessa schaktningar att utföras utan antikvarisk kontroll. Efter samråd mellan Köpings kommun, Länsstyrelsen i Västmanlands län och UV Bergslagen har ärendet avslutats.
Förundersökningen utfördes i form av schaktkontroll och sammanlagt

togs fem schakt upp, motsvarande en yta på ungefär 110 kvadratmeter. I de två schakt som låg närmast Prästgärdsgatan noterades ställvis kulturlager med en sammanlagd tjocklek på upp till drygt 0,3 meter, vilka vilade på orörd lera. Kulturlagren bestod främst av humös sand med rikligt inslag av träpinnar och grenar samt på enstaka ställen fragmentariskt virke. Det påträffades inga daterande fynd, men man kan utgå från att kulturlagren representerar 1600-talets stadsutvidgning. Eventuellt kan de föras ned i 1500-talet, men förmodligen inte in i medeltid. Undersökningen visade att de bäst bevarade partierna med kulturlager återfanns på Stora Gatans nordöstra sida. I övrigt noterades enstaka "kulturlagerklackar" som dock saknade relevant arkeologisk kontext. De tre övriga schakten uppvisade inget av arkeologiskt intresse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 148:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1212

År
1999

Namn/plats
Valskog, Arboga

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Leif Karlenby

Fornlämningskategori
Husgrund, terrassering

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik (glaserat rödgods 1600-tal), bryne i sandsten, tegel

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en utredning.
Längs med befintlig järnväg gjordes en specialinventering i en 5-20 m bred korridor. Inga fornlämningar påträffades utom i anslutning till Arboga stad 40:1. Här drogs sökschakt för att fastställa om denna fornlämning fortsatte upp till järnvägen. Här påträffades rester efter ett par terrasseringar. Eventuellt kan detta vara en vägbank eller en husgrund.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 40:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1226

År
1999

Namn/plats
Hälla, Lundby

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt Wikborg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
romersk järnålder, folkvandringstid, vendeltid

Fynd
bränd lera, keramik, löpare

Beskrivning
Med anledning av ny väg utfördes en särskild undersökning. Vägområdet passerade ett tiotal meter söder om det kända gravfältet Västerås 480:1, bestående av sex runda stensättningar. Västmanlands läns museum gjorde därför våren 1999 en arkeologisk utredning med sökschaktning inom det tänkta vägområdet. Närmast gravfältet påträffades tydliga boplatslämningar. Vägområdet anpassades något efter dessa resultat och flyttades några meter söderut för att undvika det anläggningstätaste området. En särskild undersökning var trots detta nödvändig, som utfördes av Västmanlands läns museum.
Vid den särskilda undersökningen i juni 1999 avbanades en yta på 1030 m2. Ett komplett hus påträffades, del av ett andra hus samt ett område med stolphål som förmodligen ingår i ytterligare ett hus. Det kompletta, treskeppiga huset bestod förmodligen av två stolppar och en gavelstolpe och mätte troligen 12x 6 m. En anläggning som kan utgöra en väggrest antyder hur brett huset kan ha varit. Få anläggningar kunde knytas till andra boplatsaktiviteter, t. ex. påträffades endast en härd. Den intensivast utnyttjade boplatsytan ligger dock norr om undersökningsområdet. Huslämningarna har en förmodad datering till

romersk järnålder -folkvandringstid. 14C-dateringarna är i skrivande stund inte analyserade.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 480:3	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1369

År
1999

Namn/plats
Gryta

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
boplats, skålgropar, hålväg

Datering, period
bronsålder, äldre järnålder, folkvandringstid

Fynd
bränd lera

Beskrivning
Med anledning av planerat anläggande av en ICA-butik utfördes en arkeologisk utredning.
Inom undersökningsområdet fanns inga tidigare registrerade fornlämningar. I områdets närområde, en omkring 1,5x1 km stor yta, fanns det däremot rikligt med lämningar från bronsålder till yngre järnålder, vilket talade för att boplatslämningar och gravar från yngre bronsålder och äldre järnålder kunde förväntas påträffas inom utredningsområdet.
Vid fältinventeringen påträffades ett block med skålgropar omkring 50 m öster om undersökningsområdet. I södra delen av undersökningsområdet påträffades en cirka 130 m lång hålväg som löpte i väst-östlig riktning. På en höjdrygg, belägen i östra delen av undersökningsområdet, påträffades det en cirka 0,55 m tjock, sotig och kolbemängd fyllning med spridda skärviga och skörbrända stenar. Fyllningen övergick mot botten till en kolsvart fet fyllning. En bit bränd lera påträffades i fyllningen samt en bit kvarts. På höjdryggen iakttogs även tre stycken stensättningsliknande lämningar. Fältinventeringen kompletterades därefter med sökschakt.

Vid schaktningen påträffades det inga lämningar runtomkring och nedanför höj dryggen. På höjdryggen påträffades det en skärvstenspackning som fortsatte omkring 3 m österut.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 970:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 968:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 969:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 969:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1175

År
1999

Namn/plats
Björksta, Tortuna, Badelunda

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt Wikborg

Fornlämningskategori
Boplats, grav

Datering, period
Bronsålder? Mellanneolitikum, äldre järnålder, järnålder? Odaterat

Fynd
Keramik (förhistorisk, yngre rödgods), brända ben, obrända ben, bränd lera, flinta, harts, kvarts.

Beskrivning
Med anledning av nedgrävning av optokabel mellan Sagån i öster och Västerås i väster utfördes en förundersökning. För kabelns räkning skulle ett ca 0,4 m brett schakt grävas. På fem av Länsstyrelsen och Västmanlands läns museum utvalda platser drogs därför sökschakt på l meters bredd i kabelsträckningen. De fem områdena var:
Område 1. Broby 1:13, Fycklinge 1:6, Björksta 93:3 (arbetsnamn i rapporten: Fycklinge).
Område 2. Ängesta 3:3, Tortuna 154:1 mfl, (arbetsnamn: Ängesta).
Område 3. Tortuna-Vändle 1:9, Tortuna 183:1, (arbetsnamn: Tortuna).
Område 4. Nicktuna 2:1, Tortuna-Hälla 1:17, Tortuna 258:2, mfl (arbetsnamn: Bollbacken)
Område 5. Badelunda-Myrby 5:2, Västerås 775:4 (arbetsnamn: Myrby)

Av de för förundersökningen utvalda fem områdena påträffades klara indikationer på förhistoriska aktiviteter på tre av dessa områden; Fycklinge 1:6, Bollbacken (Nicktuna 2:1) och Myrby (Badelunda Myrby 5:2). Framför allt är det lämningarna vid Fycklinge och på Bollbacken som tilldrar sig uppmärksamheten.

Anläggningstätheten och det påträffade kulturlagret vid område l, Fycklinge, visar att det förmodligen finns ytterligare förhistoriska lämningar av betydande omfattning i området. Intill området ligger Björksta 93:1, en registrerad boplats, som eventuellt kan höra samman med den nu påträffade. Boplatsen kan antas täcka tämligen stora ytor och uppvisa en stor anläggningstäthet. Bland annat påträffades vid förundersökningen ett mäktigt kulturlager med rikligt med skärvsten och bränd lera. Bland anläggningarna märktes ett kraftigt stolphål och en härd. Under romersk järnålder framstår Fycklinge som ett område av speciell karaktär, med tanke på fyndet av Apollo Grannusvasen.
Vid Bollbacken, område 4. (Nicktuna 2:1(, Tortuna 258:1 & 2, 80:1, 82:1 påträffades dels en brandgrav, urnebrandgropen A330 från äldre järnålder, dels påträffades kvartsmaterial och anläggningar som visar på neolitiska boplatsaktiviteter i området. Dessa resultat kan kopplas till de undersökningar som genomfördes under 1993. Då undersöktes gropkeramiska boplatslämningar och ett brandgravfält från äldre järnålder på impedimentet inför anläggandet av Mälarbanan. Undersökningarna genomfördes av Arkeologikonsult under ledning av Magnus Artursson (Artursson 1995). Den under år 1999 undersökta brandgravens läge i åkermark bekräftar senare års rön om att äldre järnåldersgravfält belägna på impediment också kan fortsätta ut i åkermarken.
De påträffade boplatslämningarna kan härröra från en senare bosättningsfas, då de vid den gropkeramiska boplatsens tid bör ha legat precis vid vattenbrynet eller i vattnet. Det är möjligt att platsen har bebotts även under järnåldern.
Vid område 2 och område 3 påträffades ingenting av arkeologiskt intresse. Vid område 5, Myrby, Badelunda sn, påträffades ett litet stolphål med en bit förhistorisk keramik (Västerås 775:4). Ingenting mer påträffades i schaktet, men den omgivande fornlämningsbilden tyder på en datering till järnålder.
Fycklinge Fynd:
Förhistorisk keramik och yngre rödgods, brända och obrända ben, bränd lera, flinta
Datering: Troligen bronsålder
Bollbacken Fynd:
Harts
Keramik
Kvarts
Datering: Mellanneolitikum, äldre järnålder
Myrby Fynd:
Keramik
Datering: Järnålder?

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Björksta 93:3	Västmanland	Västmanland	Björksta
Tortuna 154:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna
Tortuna 183:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna
Tortuna 258:2	Västmanland	Västmanland	Tortuna
Västerås 775:4	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1232

År
1999

Namn/plats
Folkesta, Österby, Dingtuna, Mälby, Husta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt Wikborg

Fornlämningskategori
gravfält, boplats

Datering, period
järnålder, yngre järnålder?, medeltid, nyare tid

Fynd
keramik (förhistorisk, yngre rödgods), malsten, slagg, obränt ben, tegel, bränt ben, bränd lera, nit i kopparlegering och järn

Beskrivning
Med anledning av nedgrävning av optokabel från Uppsala till Oslo genomfördes en förundersökning för delsträckan genom Dingtuna socken.
Undersökningarna genomfördes som förundersökningar på fem delområden, område 3-7 (område 3: Folkesta 3:1, område 4: Österby 1:2, område 5: Dingtuna-Mälby 2:1, område 6: Husta :3, område 7: Österby 1:2). Vid de olika områdena drogs ett schakt med skopbredd 1,4 m, i kabelsträckningens längdriktning. Om inga indikationer påträffades kunde ett hopp göras i schaktningen inom området. På område 3, 4 och 5 påträffades anläggningar av historisk eller förhistorisk karaktär.
I schaktet på område 3, Folkesta 3:1, blottades minst sex stycken brandgravar, med eller utan stenpackning. Ca 40 m väster om kabelsträckningen har en stensättning undersökts, Dingtuna 551:1. Den daterades till yngre järnålder, varför det är mycket möjligt att de i schaktet påträffade gravarna är från samma period. Gravarna undersöktes ej, utan kabelsträckningen ändrades i samråd mellan Länsstyrelsen, Länsmuseet och exploatören till att gå i en grusväg.

Därefter lades schaktet med gravarna igen (Dingtuna 636:1).
Inom område 4, Österby l:2, påträffades diffusa boplatslämningar i form av två små stolphål och tunna stråk av ett kulturlager eller ett gammalt ploglager (Dingtuna 594:1).
Område 5, Dingtuna-Mälby 2:1, uppvisade också lämningar av boplatskaraktär, kraftiga stolphål och ett kulturlager (Dingtuna 632:1, 633:1). Lämningarna kan vara både förhistoriska och historiska och kanske knytas till den övergivna bytomten Mälby (Dingtuna 19:1) eller det förhistoriska gravfältet Dingtuna 6:1.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Dingtuna 631:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 594:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 633:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 632:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
1250

År
1999

Namn/plats
Kvarteret Hagbard, Västerås

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nya belysningsstolpar utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
De påträffade lagren härrör från olika utfyllnader längs med Svartån, som gjorts under senare del av historisk tid. Fyndmaterialet pekar på efterreformatorisk tid och i en av groparna överväger fyndmaterial från 1800-talet. Endast en av groparna grävdes ned till steril nivå, således kan äldre lager och anläggningar ligga kvar på större djup.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1249

År
1999

Namn/plats
Kvarteret Kleopatra, övre Kungsgatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av VA-ledningar utfördes en förundersökning.
I schaktet som låg i korsningen Gamla Bryggerigatan och Övre Kungsgatan påträffades ställvis bevarade äldre lager. Lagren kan delas upp i tre olika typer. Först fyllnadslager med sten, kol, grus och trärester. Nästa typ är olika gatläggningar, de övre bestod av kullerstensläggningar, de undre risbäddar och träslanor. Inga dateringar av de undre lagren, de torde höra till efterreformatorisk tid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1150

År
1999

Namn/plats
Rådmansgatan, Stora Torget, Södra Esplanden mfl

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Islägg, keramik (yngre rödgods), kritpipa

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Undersökningen berörde nuvarande gatumark. Enligt det bevarade kartmaterialet från stadens grundläggning år 1624 har undersökningsområdet sedan dess utgjorts av just gator. Den arkeologiska förundersökningen visade också mycket riktigt att så varit fallet. I botten av schakten återfanns de ursprungliga gatunivåerna i form av glesa träläggningar och utkastad silverslagg. På Stora Torget påträffades även grunda träskodda rännor för ytvatten och avlopp. Rännorna har tillhört de äldre faserna i staden.

I delar av Norrbygatan fanns även rester av ett tjockare kollager som torde höra samman med den senaste stadsbranden i Sala år 1880 eller vara rester efter en koldepå. I ett av ledningsschakten för en servis i Rådmansgatan påträffades även delar av en syllstock direkt under det nuvarande huset på platsen. Fyndet belyser den stabila gatu- och kvartersindelningen i Sala.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1149

År
1999

Namn/plats
Södra Esplanaden, Stora Torget, Rådmansgatan mfl

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Keramik (rödgods, fajans), skosula av näver, slagg

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärmedragning utfördes en förundersökning.
I nästan alla schakt påträffades spår av Sala stads äldsta historia, främst bestående av kulturlager, gatubeläggningar i form av kullersten och slagg, trähuggflis från tidigare byggnationer. De övre lagren 0,3-0,5 m bestod av recenta fyllnadsmassor och grus. Därunder fanns kulturlager som var 0,05-0,30 m tjocka, innehållande brandlager. Dessa kunde härröra från någon av stadsbränderna år 1749 eller 1880.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1148

År
1999

Namn/plats
Kristina, Silvergruvan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson

Fornlämningskategori
Gruvhål

Datering, period
Nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragningar utfördes en schaktövervakning. Undersökningen utfördes som en schaktningsövervakning över redan grävda schakt, en sträcka på ca 150 m. Vid undersökningen påträffades kulturlager från gruvdriften och rester av en husgrund från mitten av 1800-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 25:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1147

År
1999

Namn/plats
RV 70

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
milsten, offerkast, fornlämningsliknande lämning, plats med tradition, väghållningssten, kolningsgrop, område med skogsbrukslämningar, fossil åker, blästplats, naturföremål/-bildning med tradition, dammvall

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av omdragning av väg utfördes en arkeologisk utredning steg 1, mellan Broddbo och länsgränsen mot Dalarna.
På 66 platser observerades och inprickades ett antal indikatorer på forn- och kulturlämningar, dessutom gjordes bedömningar av var stenåldersboplatser kunde finnas.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Sala stad
	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
	Västmanland	Västmanland	Kila
Västerfärnebo 4:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 6:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 6:2	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 7:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo

Västerfärnebo 8:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 170:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 191:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 192:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 193:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 202:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 202:2	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 202:3	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 203:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 204:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 206:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 207:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 217:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 218:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 220:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 224:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 224:2	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 225:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 225:2	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 226:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 227:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 228:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 229:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 230:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 231:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 251:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 283:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 323:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 324:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 324:2	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 324:3	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 477:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo

Sala stad 156:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad
Kila 181:1	Västmanland	Västmanland	Kila

AIS Nr
1248

År
1999

Namn/plats
Alvesta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period
senneolitikum

Fynd
kvars

Beskrivning
Med anledning av utbyggnad av sommarstuga utfördes en förundersökning i form av antikvarisk kontroll av redan gjorda skador. Inga gravar var skadade. Två bitar kvarts påträffades, varav den ena var en retuscherad skrapa.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västra Skedvi 16:1	Västmanland	Västmanland	Västra Skedvi

AIS Nr
1096

År
1999

Namn/plats
Västra Långgatan, Kvarteret Gautiod

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nya ledningar för fjärrvärme utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Vid undersökningen påträffades olika fyllnadslager som hör till äldre gatläggning. Två stenar i schakten har tolkats som syllstenar, vilka skulle kunna höra samman med äldre byggnader som rivits när Västra Långgatan breddades på 1900-talet. Schakten grävdes ej ned till steril botten och äldre kulturlager kan finnas bevarade på ett större djup.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 148:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1497

År
1999

Namn/plats
Kanik, Lundby

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Mathias Bäck

Fornlämningskategori
stensträngssystem

Datering, period
förromersk järnålder, romersk järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbebyggelse utfördes en arkeologisk undersökning.
Undersökningsresultat: Stensträngar, källare, ev grav.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 889:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 889:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1510

År
1999

Namn/plats
Kila, Muren

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt-Wikborg

Fornlämningskategori
fångstgrop, färdväg, gränsmärke, fornlämningsliknande lämning

Datering, period
medeltid, nyare tid, odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av grustäkt utfördes en utredning etapp1.
Fastigheten är belägen på Badelundaåsen i Kila sn och omges av sänka lågt liggande områden. På ägan ligger en varggrop, Kila 178:1. Vid inventeringen påträffades förutom fångstgropen lämpliga lägen för stenåldersboplatser, en åsryggsväg och en stor grop med märkligt utseende som möjligen kan tolkas som en tjärdal eller jordkällare. Ett gränsröse påträffades på en idag känd ägogräns. Åsryggsvägen har med all sannolikhet förhistoriska anor och har i senare tid ersatts med Kopparbergsvägen vid åsens fot, som i modern tid ersatts med nuvarande asfalterade landsväg.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kila 178:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 240:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 241:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 239:1	Västmanland	Västmanland	Kila

AIS Nr
1509

År
1999

Namn/plats
Kvarteret Disa

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ann-Sofie Wigg

Fornlämningskategori
stadslager, byggnad

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik (stengods)

Beskrivning
Med anledning av reparation av grundmur utfördes en arkeologisk förundersökning i form av en antikvarisk kontroll.

Eftersom uppdragsgivaren inte visste före arbetsföretagets igångsättande hur djupt det skulle grävas för att kunna åtgärda skadorna på grundmuren fanns det risk för att Köpings medeltida kulturlager, Köping 148:1, skulle beröras.
I kvarteret Disa nr 9, omkring 20 m nordnordost om det aktuella undersökningsområdet, har det påträffats lämningar från sent 1500-tal och 1600-tal. Den byggnadsminnesförklarade fastigheten, Köping 150:1, var även av byggnadsantikvariskt intresse och därför genomfördes en byggnadsantikvarisk dokumentation av den frilagda grundmuren av Barbro Johansson vid Västmanlands läns museum.
I schaktet längs med Barnhemsgatan påträffades inget av arkeologiskt intresse medan det påträffades delar av kullerstensläggning i de resterande undersökningsschakten. Kullerstensläggningen anlades huvudsakligen samtidigt som huset uppfördes i slutet av 1880-talet, men det framgick även att gatunivån hade höjts vid ett flertal tillfällen för att

slutligen komma att täcka husets grundmur.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 148:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 150:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1508

År
1999

Namn/plats
Kvarteret Domherren, Torggatan, Sveavägen

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Olof Pettersson

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid, odaterat

Fynd
Keramik (yngre rödgods, fajans), buteljglas, djurben

Beskrivning
Med anledning av ianspråktagande av parkmark utfördes en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning.

Totalt grävdes sju schakt motsvarande en yta på omkring 60 m2 .
Inom kvarteret Domherren 3 och parallellt med Torggatan noterades en linjär stenkonstruktion (NÖ-SV). Den kunde följas på en 1,5 meter lång sträcka och var där 0,6-0,8 meter bred samt uppbyggd av 0,25-0,8 meter stora stenar som delvis låg inbäddade i lera. Konstruktionen har tolkats som en trolig husgrund. Den kan inte närmare dateras, men bör inte vara äldre än från 1600- eller 1700-talet. I schaktet närmast gatukorsningen förekom ställvis omrörda kulturlager, cirka 0,1 meter tjocka, med inslag av keramik (BII:4a och fajans), buteljglas och djurben samt recent material. Fyndmaterialet har ej sparats.
I flera av de övriga schakten fanns också spår av omrörda kulturlager. Vid rondellen kontrollerades läget för en spolpost, men här var hela området sedan tidigare utschaktat. För flertalet schakt gäller att marken i varierande omfattning tidigare varit föremål för olika typer av ledningsdragningar. Likaså är inte något avsnitt undersökt ned till orörd

nivå.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 148:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1507

År
1999

Namn/plats
Norsa

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
fossil åker, boplats, fyndplats

Datering, period
senmedeltid, nyare tid

Fynd
förslaggad lera

Beskrivning
Med anledning av att Köpings kommun hade planerat att anlägga vassbäddar för vattenrening i anslutning till reningsverket i Norsa utfördes en arkeologisk utredning.
I utredningsområdets närhet fanns det ett fåtal registrerade fornlämningar. Projektet berörde emellertid delar av Norsa bys ägor och avståndet till Norsa bytomt samt båt- och kammargravfältet vid Norsa var relativt litet.
Vid den inledande fältinventeringen inom utredningsområdet för vassbäddarna iakttogs boplatsindikationer på ett antal platser och i inom området påträffades förslaggad lera. Vid schaktningen påträffades det däremot varken lämningar eller fynd och det fastställdes att utredningsområdet för vassbäddarna inte var av arkeologiskt intresse.
Inom utredningsområdet för den sammanbindande vattenledningen påträffades röjda ytor och röjningsrösen och vid den efterföljande karteringen påträffades en brunn, en stensträng, hägnadsskoning och fossila åkrar. Flera av de röjda ytorna var baljformade i profil och tolkades därmed som fossila åkrar. Tolkningen förstärktes dessutom av de intilliggande röjningsrösena. De fossila åkrarna och de röjda ytorna

finns varken återgivna på det äldsta eller yngsta kartmaterialet vilket talar för att de är äldre än 1770-tal. Utredningsområdet är hårt exploaterat utan att tidigare ha föregåtts av antikvarisk utredning, varför det bedömdes vara betydelsefullt att de fossila åkrarnas skyddas genom att vattenledningens sträckning delvis flyttades 40 m västerut inom det berörda området.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 275:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 298:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 299:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1506

År
1999

Namn/plats
Gålby

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
förromersk järnålder

Fynd
slagg, recenta fynd

Beskrivning
Med anledning av anläggandet av en dagvattenledning utfördes en särskild undersökning.

De undersökta lämningarna påträffades i dagvattenledningens öst-västliga sträckning och utgjordes av kulturlager, stolphål, härdar och en brunn. Lämningarna var som intensivast på västra och östra sidan om ett, kraftigt stört, impediment. I öst närmast Valstaån påträffades ett kulturlager innehållande brända ben och sintrad bränd lera. Detta kulturlager kom likt de övriga, vid impedimentet påträffade kulturlagren, oavsiktligt att grävas bort utan föregående undersökning. Anledningen var väderleken vilken medförde snötäckta schakt och djup tjäle.
Undersökningen visade att en boplats troligen legat på impedimentet och nordöst om detsamma. Boplatsen har vätt mot den vattenled som nuvarande Valstaån utgör en rest av. Dateringen visar på samtidighet mellan denna boplats och den vid Holmsmalma (delundersökt 1999) och likaledes med Holmsmalma/Gålbygravfältet (delundersökt 1999).

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 286:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1499

År
1999

Namn/plats
Kanik, Lundby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Mathias Bäck

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en förundersökning. Undersökningen berörde förmodad fossil åkermark. Man konstaterade att den röjda ytan inte använts för odling, däremot påträffades ett antal gravliknande stenformationer, vilket senare föranledde en kompletterande förundersökning.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1341

År
1999

Namn/plats
Måsta, Gränby, Bålsta, Harnesta

Typ av undersökning
särskild utredning, arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson

Fornlämningskategori

Datering, period
järnålder, medeltid, nyare tid

Fynd
ben (obrända, brända), bränd lera, slagg, keramik (förhistorisk)

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en utredning och förundersökning.

Projektet föranleddes av att Banverket, Östra Regionen, skulle anlägga en enskild väg längs järnvägen Mälarbanan och bredda en befintlig väg. UV Uppsala/Västerås hade 1997 utfört en utredning på Måsta och Björkes ägor och påträffat kulturlager. Detta område förundersöktes och ytterligare ett område österut utreddes av VLM i juli 1999. Förundersökningsområdet är beläget ca 10 möh, nedanför bytomterna Björke och Måsta som har medeltida anor. Eventuella arkeologiska lämningar skulle kunna vara av medeltida natur eller från yngre järnålder.
Resultaten av förundersökningen visade att de vid Björke påträffade kulturlagren inte säkert kunde påvisas vara kulturpåverkade. De innehöll vare sig kol, sot eller bränd lera utan hade istället karaktär av vattenavsatta. Eventuellt skulle delar av lagret kunna utgöra ett gammalt gödselpåverkat ploglager eller ett kulturlager. (Närmsta RAÄ-nr Munktorp 587:1)
De kulturlager som påträffats vid utredningen i Måsta var av något

tydligare karaktär. De var dock diffusa och uppvisade inga fynd av förhistorisk karaktär. En mycket liten bit förhistorisk keramik påträffades, men dess kontext måste betraktas som osäker. En anläggning påträffades, en härd som det togs kolprov ur. Schaktningen och provgropsgrävningen vid förundersökningen bedömdes vara tillräcklig som arkeologisk åtgärd på området och slutundersökning ansågs ej nödvändig. (Munktorp 650:1)
Utredningen på övriga ägor inleddes med en fältinventering i delvis nyplöjd åker. Vid den konstaterades att området var mycket låglänt, det lägst belägna området mellan två byar, ca 10 möh. Små provgropar grävdes i för hand men ingenting av arkeologiskt intresse kunde påvisas. Området avskrevs därför för ytterligare arkeologiska insatser.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Munktorp 587:1	Västmanland	Västmanland	Munktorp
Munktorp 650:1	Västmanland	Västmanland	Munktorp

AIS Nr
1367

År
1999

Namn/plats
Kvarteret Fataburern

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt-Wikborg

Fornlämningskategori

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av äldreboende utfördes en särskild utredning. Undersökningsområdet utgjordes av åker som sedan länge legat i träda. Ca 50 m SV om området är två stensättningar belägna, Västerås 166:1-2. Kvarteret Fataburen tolkades som ett möjligt boplatsområde. Sökschakt drogs på topografiskt lämpliga ställen, men inga spår av förhistorisk aktivitet kunde iakttagas inom undersökningsområdet. Norra delen av området visade sig bestå av fyllnadsmassor på blålera. Kanske har de förväntade boplatslämningarna varit belägna öster om undersökningsområdet, där dagens bostadsområden är belägna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 166:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1028

År
1999

Namn/plats
Västerås, Karlsro

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
Gravfält, hålväg, grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av tillbyggnad av bostadshus och ny VA-ledning utfördes en antikvarisk kontroll av schaktning.
Vid undersökningen påträffades inga äldre lämningar. De lämningar som påträffades visade på sentida aktivitet kring huset och fynd av tegel, avfallsgropar med djurben och glas, samt rester efter sentida trädgårdskonstruktioner.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 418:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 419:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 420:3	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 427:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1498

År
1999

Namn/plats
Kanik, Lundby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Mathias Bäck

Fornlämningskategori
bytomt/gårdstomt

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbebyggelse utfördes en förundersökning. Undersökningsresultat: Gård med historiska belägg till 1600-talets mitt. Vid undersökningen påträffades åtta separata byggnader, varav en eller två kan tolkas som bostadshus. I övrigt rör det sig om ekonomibyggnader av olika slag, sannolikt bakstuga, ladugård, stolpbod och stall. Byggnaderna kan preliminärt föras till två skeden; en äldre, 1600-talsfas och en 1700-talsbebyggelse som sedan funnits till 1900-talets början. Fyndmaterialet har en kronologiskt spännvidd från 1600-talets andra hälft till 1900-tal.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1020

År
1999

Namn/plats
Norra skogen, Säterbo, Hamre, Vretberga

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
Bytomt

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en arkeologisk utredning, etapp 1 och 2.
Det undersökta området uppvisade inte sådana lämningar att vidare åtgärder var nödvändiga.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga socken 68:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken

AIS Nr
1019

År
1999

Namn/plats
Norra Skogen

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori
Boplats, fyndplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av anläggande av trafikplats utfördes en arkeologisk utredning
Inget av de undersökta områdena uppvisade sådana lämningar att vidare åtgärder var nödvändiga.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Arboga socken
Arboga socken 81:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad
Arboga socken 48:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1481

År
1999

Namn/plats
Kvarteret Oden, Vasaparken

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Mathias Bäck

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
senmedeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av gång- och cykelväg utfördes en arkeologisk undersökning.
Undersökningsresultat: Bebyggelse och odlingsmark från 1600-talets början. Järnvägen vid Svartån identifierad. Tomtgränser.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1370

År
1999

Namn/plats
Gryta

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt-Wikborg

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av elkabel utfördes en utredning etapp 1.
Uppdraget utfördes som ett konsultuppdrag för Västra Mälardalen Nät AB. Sträckningen för kabeln inventerades och befanns ej gå över i områden där fornlämningar kan riskeras att påträffas. Därför bedömdes att inga vidare arkeologiska åtgärder behövdes för kabelsträckningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 15:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1412

År
1999

Namn/plats
Vändle

Typ av undersökning
särskild utredning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt-Wikborg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
stenålder, bronsålder, järnålder

Fynd
kvartsavslag, bränd lera

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en slutundersökning och utredning.

Vid en tidigare gjord besiktning av platsen av kommunantikvarie Jan Melander iakttogs en härd i schaktkanten till en täktgrop. Därför beslutades att en slutundersökning av härden skulle göras och att området söder därom skulle utredas. Länsstyrelsen bekostade projektet eftersom tomten skulle bebyggas med ett enfamiljshus av en privatperson.
Vid utredningen påträffades ytterligare en förhistorisk härd samt ett kvartsavslag i ett recent påfört lager. Den sedan tidigare kända härden slutundersöktes. I sin helhet var området kraftigt skadat av sentida täktverksamhet. Resultaten tyder på att en boplats har legat delvis inom UO, men förmodligen haft sin största utsträckning norr om UO, på ett högre beläget område.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tortuna 285:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1476

År
1999

Namn/plats
Hälla trafikplats

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt-Wikborg

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period
odaterat

Fynd
järnbetsel

Beskrivning
Med anledning av vägkorsning, utfördes en utredning.
Den del av Badelundaåsen som utredningen var förlagd till har blivit illa åtgången av senare tids grustäkter och exploateringar. Inga spår av förhistoriska aktiviteter kunde iakttagas inom UO, men det är möjligt att delar av gravfältet Västerås 771:1 redan förstörts vid tidigare åverkan på åsen. Gravfältet Västerås 771:1 snitslades in för att skyddas vid vägbygget.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 771:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1478

År
1999

Namn/plats
Gillberga

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt-Wikborg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
stenålder, bronsålder, järnålder

Fynd
Keramik, avslag i bergart

Beskrivning
Med anledning av planerade lertäkter utfördes en utredning. Sökschakt drogs på sammanlagt fyra ställen. På ett område, Vargbacken Vittinge 139:1, påträffades tydliga boplatslämningar i form av stolphål och härdar. Lämningarna kan vara samtida med de folkvandringstida boplatslämningar som undersöktes 1994 på en höjd ca 200 m öster om Vargbacken. Ett fynd av ett avslag i bergart visar dock att inslag av stenålder också kan finnas på området. På de övriga områdena påträffades ingenting av arkeologiskt intresse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Vittinge 251:1	Uppsala	Uppland	Vittinge

AIS Nr
1479

År
1999

Namn/plats
Stora Torget

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson, Ann-Sofie Wigg

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av reparation av elledning utfördes en arkeologisk förundersökning i form av en snabbutryckning till ett redan grävt schakt. Schaktet grävdes ej ned djupare än exploateringen krävde. Äldre konstruktioner och kulturlager berördes därför inte.
Undersökningsområdet låg centralt inom området för Västerås stads medeltida stadslager, Västerås 232:1. Undersökningen berörde ett numera rivet bostadskvarter beläget på nord-nordöstra delen av dagens Stora Torget. Kvarteret finns med på stadskartor från år 1617, 1688 och år 1878.
Omkring 0,6 m under den nuvarande gatunivån påträffades kulturlager och bebyggelserester. Under det påförda lagret påträffades det förkolnade stockar varav en vilade på tre stycken obrända stockar. Den begränsade undersökningsytan och frånvaron av daterande fynd gjorde det svårt att placera bebyggelselämningarna kronologiskt och försvårade tolkningen av vad det rörde sig om för konstruktion. En möjlig tolkning är att bebyggelselämningarna utgjorde resterna av en timmerkonstruktion - timmerhus - där de förkolnade stockarna kan ha varit det undre stockvarvet med näver mellan stengrunden och

stockarna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1477

År
1999

Namn/plats
Hamregravfältet

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt-Wikborg

Fornlämningskategori
grav, grav- och boplatsområde

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kabelnedgrävning utfördes en antikvarisk kontroll. Kabelsträckningen skulle gå i vägdiket längs med Hamregatan som löper längs med Hamregravfältet. Vid ett besök på området av Västmanlands läns museum upptäcktes ytterligare 3 ej undersökta stensättningen i direkt anslutning till den tänkta kabeldragningen. Enligt beslut av Länsstyrelsen genomförde Västmanlands läns museum därför en antikvarisk kontroll i form av en schaktövervakning. Schaktningen konstaterades inte beröra några fornlämningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 576:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 576:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1371

År
1999

Namn/plats
Gryta

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt-Wikborg

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av VA-ledning utfördes en utredning etapp 1. Uppdraget utfördes om konsultuppdrag åt Västerås Energi och Vatten. Alternativ A passerade mycket nära gravfältet Västerås 7:1 och bedömdes ej som lämplig. Alternativ B däremot passerade över ett låglänt parti mellan två bergshällar och bedömdes som lämpligt för ledningen. Inga ytterligare arkeologiska åtgärder behövdes.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 7:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1368

År
1999

Namn/plats
Gryta

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt-Wikborg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
bronsålder?

Fynd
brända ben, djurtänder

Beskrivning
Med anledning av byggnation av en ICA-affär utfördes en särskild undersökning.

Vid en tidigare utförd utredningen påträffades spår efter förhistoriska aktiviteter i form av ett skärvstenslager, en hålväg och ett möjligt skålgropsblock. Endast ytan med skärvstenslagret kom att beröras av slutundersökningen. Den ytan utgjordes av en moränhöjd på ca 500 m2 omgiven av ett fuktigt, låglänt område. I anslutning till moränhöjden låg en liten våtmark.
Slutundersökningen visade att moränhöjdens topp och nordöstra sida täcktes av ett skärvstenslager, A377, med sotig sand. Skärvstenslagret mätte ca 8,2 x 7,8 m i diameter och var ca 0,1-0,5 m tjockt. I detta lager påträffades tre anläggningar: en kokgrop, en härd och en förvaringsgrop. De enda påträffade fynden utgjordes av några fragment brända ben och ytterst dåligt bevarade djurtänder. Detta pekar mot att det snarare förekommit matlagning än t. ex metallframställning på platsen. Inga spår av bostäder påträffades och inga fynd av keramik gjordes.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 970:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1366

År
1999

Namn/plats
Gryta

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt-Wikborg

Fornlämningskategori
hålväg

Datering, period
förhistorisk

Fynd

Beskrivning
Med anledning av cykelväg utfördes en utredning etapp 1.
Ärendet utfördes som konsultuppdrag åt Västerås stad.
Den planerade sträckningen för cykelvägen befarades korsa en tidigare undersökt och borttagen hålväg, Västerås 969:2. För att spara den sista delen av hålvägen flyttades sträckningen av cykelvägen. Därmed behövdes inga ytterligare arkeologiska åtgärder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 969:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 969:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1413

År
1999

Namn/plats
Karlslund

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt-Wikborg

Fornlämningskategori
grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kabelnedgrävning utfördes en schaktningsövervakning.
Kabeln skulle grävas ned som närmast 10 m från stensättningen Tortuna 169:1. En sträcka av 46 m övervakades men inga iakttagelser av arkeologiskt intresse gjordes.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tortuna 169:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1480

År
1999

Namn/plats
Kvarteret Mima

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Mathias Bäck

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbebyggelse utfördes en arkeologisk undersökning.
Undersökningsresultat: Bebyggelse och odlingsmark från 1600-talets första hälft. Tomtgränser.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1475

År
1999

Namn/plats
Hälla

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Thomas Eriksson, Ann-Sofie Wigg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
bronsålder, järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av planerad bebyggelse utfördes en arkeologisk utredning.
Inom det cirka 4700 m2 stora utredningsområdet påträffades förhistoriska boplatslämningar i sju av totalt 16 sökschakt. Lämningarna utgjordes av tre mörkfärgningar, två rännor, sex stolphål, en härd, en sotfläck samt kulturlager. Anläggningarna låg framför allt i den centrala och i den östra delen av undersökningsområdet. Det påträffades också en historisk lämning, en omkring 0,25 x 0,15 m stor röjd yta som begränsades av ett dike åt norr och på kortsidorna. Omgivande fornlämningar i form av bland annat stensträngsystem, järnåldersboplatser och gravfält liksom arkeologiska undersökningar i närområdet talar för att det kan röra sig om en förhistorisk boplats som i nuläget inte kan dateras närmare än till bronsålder-järnålder.
Den röjda odlingsytan är av dess utseende att döma historisk.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 976:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1280

År
200

Namn/plats
Rocklunda

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
grav, skålgropar, fornlämningsliknande bildning, skärvstenshög, gravfält

Datering, period
bronsålder, järnålder

Fynd

Beskrivning
Västmanlands Läns museums kulturmiljöavdelning utförde en särskild utredning, etapp l, inför planerat byggande av ett fotbollsstadium. Arbetet utfördes under oktober och november 2002.
Fornlämningarna i området har reviderats vid Riksantikvarieämbetets fornminnesinventering 1988. Vid den särskilda utredningen påträffades inga nya fornlämningar.

Det kunde konstateras att några av gravarna var svårt skadade. Västerås 24:1-4 bestående av tre stensättningar och en osäker skärvstenshög ligger i en hästhage. Marken är kraftigt sliten och gravarna saknar skyddande gräs/torv. Skadorna hade uppmärksammats vid revideringen 1988.
Två av skärvstenshögarna och tre av stensättningarna var registrerade som osäkra fornlämningar. Det visade sig också att en av de registrerade skärvstenshögarna, Västerås 27:1, var undersökt 1975 (Simonsson, VLM arkiv).
Det finns uppgifter om älvkvarnar på Västerås 22:1, 25:1 och 26:1. Dessa kunde inte återfinnas varken vid 1988 revidering eller den

särskilda utredningen. Nya älvkvarnar däremot har registrerats av Västmanlands läns museum 2002 norr om Norrleden, Västerås 984:1, 985:1 och 986:1. För både Apalby och Rocklunda finns kartmaterial från 1600-talet. Genomgången av historiskt kartmaterial gjordes endast för Apalby eftersom kartorna för Rocklunda inte fanns tillgängliga på Lantmäteriet (muntlig uppgift Karin Nordström). Vid genomgången påträffades några intressanta saker om topografiska förhållanden i området. Vid mitten av 1800-talet finns ett antal odlingshinder —rösen " i Apalbys centrala åkermark. Dessa finns på kartorna från 1837, 1850, 1917 och 1960-talet. Antalet impediment är reducerat på 1960-talets karta, troligtvis på grund av uppodling med moderna jordbruksmetoder. Intressant är att på samma plats som några av ovan nämnda impediment finns idag registrerad fornlämning: Västerås 138:1-2 är stensättning och skärvstenshög. Det torde därför finnas möjlighet att några av de bortodlade impedimenten kan ha hyst fornlämning, idag ej synliga ovan mark (muntlig uppgift Karin Nordström).
Sydväst om Apalby tomt finns från 1850 och framåt "Ladugårdstomten", av vilken inga byggnader återstår synliga idag. Platsen för Ladugårdstomten är inom utredningsområdet och har tillhört Stora Apalby by.
Med hänsyn till Rocklunda gårds, Apalbys och gravfältets (Västerås 138:1) läge utgörs område A ett boplatsläge. På området finns en motorövningsbana. Banan är utförd med belagda gator i markhöjd och inga större schaktningar torde ha förekommit (VLM arkiv).
Vad beträffar område B, kan det finns kvar boplatslämningar i områdets västra del i anslutning till de registrerade fornlämningarna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 23:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 23:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 23:3	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 22:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 22:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 22:3	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 22:4	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 27:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 25:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 26:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 24:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 24:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 24:3	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 24:4	Västmanland	Västmanland	Västerås

Västerås 31:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 29:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 30:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 37:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 36:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 36:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 32:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 32:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 138:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 138:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 984:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 34:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 33:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 50:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 50:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 50:3	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 985:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 986:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 38:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 39:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 40:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 40:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 40:3	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 41:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1257

År
2000

Namn/plats
Norrgärsbo

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
Bytomt/gårdstomt

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik (fajans/flintgods)

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en förundersökning. Schaktet, som var ca 276 m, skar över den sydligaste änden på bytomten och vidare norrut längs med och utanför den östra kanten. Större delen av schaktet grävdes alltså genom odlad åker och under 0,2 m åkerlera fanns gul silt. Längst i sydöst fanns dock på bytomten ett omrört och upp till 0,4 m tjockt kulturlager med sannolikt ganska låg ålder. Endast ett föremålsfynd omhändertogs, två skärvor av ett fat av fajans eller flintgods, sannolikt inte äldre än 1800-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerfärnebo 499:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo

AIS Nr
1252

År
2000

Namn/plats
Brottberga

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
äldre järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av byggnation utfördes en särskild utredning.
Vid sökschaktningen påträffades boplatslämningar på flera platser inom tomten. Lämningarna bestod av kulturlager, härdar och stolphål. Vid inventeringen påträffades en stenmur, en väg, en hålväg och en röjd yta SV om utredningsområdet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1049:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1049:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1253

År
2000

Namn/plats
Kvarteret Ingrid

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
knopp, butelj, ring

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en förundersökning.
Två schakt grävdes och en sektion dokumenterades i vardera schaktet. I schakt 1 fanns ovanpå den sterila leran några små rester av ett magert kulturlager och en del byggnationsrester, trä och kalkbruk. Ovanpå detta fanns ett omrört lager med kulturjordsrester som påförts som utjämning. Resterande lager var tämligen recenta. I schakt 2 fanns i bottenleran en liten ränna som var fylld av ett magert kulturjordslager som också tunt täckte den ursprungliga markytan utanför rännan. Ovanpå detta fanns liksom i schakt 1 ett utjämningslager av omrörda massor med inslag av kulturjord och därefter recent fyllning. I kulturjorden i rännan återfanns en buteljskärva och en ring och i lagret ovanpå en glasknopp.
Kartstudier visar att området låg utanför den bebyggda delen av staden under slutet av 1600-talet och vidare in i 1800-talet. Inte heller fynden eller den allmänna karaktären på de dokumenterande lämningarna tyder på något annat än att området tagits i besittning för bosättning först någon gång under 1800-talets andra halva.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1511

År
2000

Namn/plats
Gålby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
odaterat

Fynd
brända ben, keramik (rödgods)

Beskrivning
Med anledning av tilläggsarbeten till V 250, ny dragning av väg 605 samt en ny avfartsväg från den, genomfördes en förundersökning. Boplatsen hade upptäckts i samband med schaktning för en dagvattenledning.
Vid förundersökningen påträffades inga anläggningar. Dock påträffades kulturlager, vilka var mellan 0,05-0,15 meter tjocka. I kulturlagren påträffades två brända ben förutom inslag av rundad bränd lera. Vid undersökningen hittades också en sentida keramikskärva dock inte i kulturlagret. Kulturlagren tolkas som möjlig odlingsmark. Odlingsytan kan möjligen knytas till boplatsen vars lämningar påträffades vid undersökningen för nämnda dagvattenledning. En datering från boplatsen, till romersk järnålder, visar att den är samtida med boplatsen och gravfältet vid Holmsmalma/Gålby (delundersökta 1999).

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 286:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1254

År
2000

Namn/plats
Engelsbergs bruk

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
hyttområde

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av restaurering utfördes en förundersökning.
Tre gropar grävdes runt rostugnen, i syfte att kontrollera murarnas kondition och grundläggning, med anledning av att murarna börjat ge vika. Groparna grävdes för att planera framtida åtgärder för att förhindra murarnas förfall. Syftet med en arkeologiska undersökningen var att utröna behovet av antikvariska insatser i samband med murarnas kommande restaurering.
Rostugnen visade sig vara mycket grunt grundlagd och materialet under ugnen bestod av morän. I moränen hade nedgrävning gjorts för uppförandet av en slaggstensmur som bär upp träbyggnaden runt ugnen. Nedgrävningen var återfylld med mörkbrun, sotig och sandig jord med lite sten, slagg och kol.
Behovet av antikvariska insatser är svårt att avgöra utan att veta vilka åtgärder murrestaureringen kommer att innebära. Jordlagret kring rostugnen innehöll till synes inget intressant ur antikvarisk synvinkel, men de stratigrafiska förhållandena, som kan ge svar på den relativa dateringen, är inte till fullo utredda och kan därför behöva kompletteras.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västervåla 20:1	Västmanland	Västmanland	Västervåla

AIS Nr
1083

År
2000

Namn/plats
Malma prästgård

Typ av undersökning
Särskild utredning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jonas Wikborg

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Odaterat, romersk järnålder

Fynd
Keramik, bränd lera, järnfragment

Beskrivning
Med anledning av anläggandet av ny cykelbana utfördes en utredning och en slutundersökning.
Fornlämningen påträffades vid en förundersökning. Vid slutundersökningen påträffades lämningar efter två treskeppiga hus, stolphål, pinnhål, härdar och 1 kokgrop. Lämningarna inom undersökningsområdet är undersökta och borttagna. Delar av boplatsen ligger kvar N och NV om undersökningsområdet, bl a resterna av det ena huset. En anläggning har C-14 daterats till yngre romersk järnålder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolsva 261:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1256

År
2000

Namn/plats
Kvarteret Domkyrkan, Rudbeckianska skolan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
högmedeltid

Fynd
ben (människa)

Beskrivning
Med anledning av ombyggnad av Rudbeckianska skolan utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Schakten grävdes i redan grävd mark. Ett parti mellan domkyrkan och annexet dokumenterades där stratigrafin utgjordes av ca en meter omrört lager, vilket utgjordes av lera med mylla, sand och enstaka stenar. I lagret påträffades dessutom skelettdelar från människa, dels löst i lagret, dels i en koncentration i botten. Schaktet ligger där domkyrkans kyrkogård tidigare låg. Skelettdelarna omhändertogs ej utan återdeponerades i botten av det nya schaktet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1068

År
2000

Namn/plats
Hagelsberga

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Bytomt/gårdstomt, skålgropar

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för elinstallationer utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Vid undersökningen togs fyra gropar och ett smalt schakt upp. Inga byggnadslämningar eller fynd påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 26:2	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 26:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1258

År
2000

Namn/plats
Brottberga

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
yngre bronsålder, äldre järnålder, folkvandringstid

Fynd
keramik, lerklining, bränd lera, bränt ben

Beskrivning
Med anledning av bostadsbebyggelse utfördes en förundersökning. Resultatet blev att två nya boplatser påträffades samt att en tidigare delundersökt boplats, Västerås 639:?, kunde ges en vidare avgränsning än vad tidigare varit möjligt.
Två av boplatserna var belägna i åkermark och en var till största delen belägen inom ett moränbundet område. De två åkerboplatserna uppvisade olika karaktär. Den tidigare delundersökta Västerås 639:? utgjordes av ett kraftigt kulturlager i vilket anläggningar påträffades på olika nivåer. Utöver kulturlagret påträffades stolphål och härdar. Lämningarna utgjorde den södra kanten av boplatsen. Lämningarna vittnar om en intensivt nyttjad boplats, vilket var känt från den föregående undersökningen. Den andra boplatsen är troligen av en mycket extensiv karaktär. Här påträffade enstaka stolphål samt en härd. Anläggningarna kom tätt, vilket kan tyda på att platsen hyser lämningar av en byggnad.
Förundersökningen berörde ett moränbundet område. Sedan den tidigare utredningen var lämningar från historisk tid kända. Dessa bestod av röjda ytor, odlingssten och husgrunder, samt en förmodad

väg. Vid förundersökningen påträffades även förhistoriska boplatslämningar i form av stolphål, härdar och kulturlager på platsen. Förutom dessa lämningar påträffades spår av terrasseringsarbeten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 639:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 639:3	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1039:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1038:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1259

År
2000

Namn/plats
Västerås, S:t Gertruds kapellruin

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
kyrka/kapell

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kabelschaktning utfördes en särskild undersökning.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 274:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1261

År
2000

Namn/plats
Sör Hårsbäck

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
stenålder

Fynd
keramik (stenålderstyp

Beskrivning
Med anledning av kabeldragning utfördes en schaktningsövervakning. Två schakt (A och B) drogs inom området. Schakt A låg i en svag sydöstlig sluttning. Det var 25 m långt, 0,60 m djupt och ca 1,0 m brett. Under det ca 0,2 m djupa ploglagret påträffades ett kulturlager vars tjocklek varierade mellan 0,2-0,35 m. Därunder vidtog sand. I schaktet fanns fyra pinnhål. En mynningsbit av ett lerkärl påträffades.
Schakt B låg på en avsats i en svag sydlig sluttning. Schaktet var ca 22 m långt, 0,3 m djupt och 0,6 m brett. I schaktet strax under torven påträffades rester av en härd. I härden påträffades ett bukfragment av ett kärl. Krukskärvan var av grovmagrad lera utan dekor.
Fornlämningsmiljön i området domineras av stenåldersboplatser. De nu påträffade fynden utgör en del av ett stort boplatskomplex som ligger på ömse sidor om länsgränsen mellan Västmanland och Uppland. Av fyndmaterialet att döma kan bosättningen dateras till stenålder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerlövsta 70:1	Uppsala	Uppland	Västerlövsta

AIS Nr
1262

År
2000

Namn/plats
Sör Hårsbäck

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
fyndplats

Datering, period

Fynd
lerkliningsfragment

Beskrivning
Med anledning av schaktning för elledning utfördes en antikvarisk kontroll.
Inga fornlämningar påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerlövsta 25:1	Uppsala	Uppland	Västerlövsta
Västerlövsta 142:1	Uppsala	Uppland	Västerlövsta

AIS Nr
1255

År
2000

Namn/plats
Stadsparken

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik (fajans, yngre rödgods), kritpipa, fönsterglas, benföremål

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en förundersökning. Syftet var främst att dokumentera fornlämningen och att minimera ingreppet och skadan.
De tre schakten I-III grävdes, inte helt enligt planerna, dels i terrasserade rabatter, dels i en gräsplan. Sammanlagt nio olika lager kunde dokumenteras, inget av dem ett avsatt kulturlager utan snarare utfyllnadslager av olika slag. I schakten påträffades åtta fynd.
Fyndens datering tyder på 1600-tal och senare men det är tvivelaktigt om fynden representerar områdets bosättningshistoria. Kartmaterialet från 1600-talet visar att området var bebyggt med stadsgårdar, men den föreliggande undersökningen har inte berört några rester av dessa.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1022

År
2000

Namn/plats
Kvarteret Kungsgården, Kapellgatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Högmedeltid, Senmedeltid, Nyare tid

Fynd
Keramik (yngre rödgods, fajans), glas, hästsko

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en arkeologisk förundersökning.
Vid undersökningen dokumenterades 90 m sektion genom kvarteret Kungsgården och Kapellgatan varvid 100 olika stratigrafiska enheter, lager och konstruktioner dokumenterades.
Tre prov från några välavgränsade konstruktioner kunde inte dateras med dendrokronologi men ett prov från en risbädd kunde C14-dateras till 1256 (1295) 1400. Risbädden har således lagts runt år 1300 eller under 1300-talets lopp.
Stratigrafin i kvarteret Kungsgården dateras sannolikt från som äldst nyare tidens början till modern tid, medan lagren i Kapellgatan tycktes representera medeltid, dels modern tid och möjligen nyare tidens slut. Sålunda tycks en del av stratigrafin saknas i Kapellgatan, dvs en del lager har vid något tillfälle avlägsnats. Detta kan möjligen sättas i samband med att Kapellgatan vid en tidpunkt fått en något ändrad orientering.
Något som möjligen kan vara en tidigare okänd källare påträffades i den västra kanten av kvarteret Kungsgården.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1007

År
2000

Namn/plats
Västmanland

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nedgrävning av optokabel utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning. Ca 60 RAÄ-nummer ingick i ärendet. Vilka nummer som berördes framgår ej av blanketten eller kartan.
Inga fornlämningar berördes pga att de var väl markerade längs med hela sträckan, vilken var ca 8-10 mil lång.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
	Västmanland	Västmanland	Säby
	Västmanland	Västmanland	Svedvi
	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
	Västmanland	Västmanland	Munktorp
	Västmanland	Västmanland	Köping

Västmanland	Västmanland	Kolsva
Västmanland	Västmanland	Björskog
Västmanland	Västmanland	Arboga socken
Västmanland	Västmanland	Arboga stad
Västmanland	Västmanland	Götlunda
Västmanland	Västmanland	Björksta
Västmanland	Västmanland	Kungsåra
Västmanland	Västmanland	Irsta
Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1181

År
2000

Namn/plats
Brottberga

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna Egebäck

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en antikvarisk kontroll. I det 500 m långa kabelschaktet påträffades varken några synliga anläggningar eller fynd. Schaktet drogs längs den gamla väg som återfinns på kartor från mitten av 1800-talet.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1158

År
2000

Namn/plats
Fredsgata´n

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Silverslagg, keramik (fajans, yngre rödgods), kritpipa

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en förundersökning.
En knappt 20 m lång sektion dokumenterades i ett lika långt schakt. Ca 0,6 m tjocka lämningar dokumenterades men schaktet grävdes inte på något ställe ner till sterila lager. Endast ett fynd, ett stycke silverslagg omhändertogs. Stratigrafin bestod av 24 lager eller anläggningar. Tre äldre gatunivåer i form av kullersten- eller slaggplatteläggningar med påföljande kulturlageravsättning iakttogs. Området har således varit gatumark hela den tid som sektionens lagerbild representerar, dateringen torde vara 1700-tal och framåt.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1157

År
2000

Namn/plats
Stora Torget, Rådmansgatan, Kungsgatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna Egebäck

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Keramik (rödgods), tegel, slagg, spik, obrända ben

Beskrivning
Med anledning av anläggande av dagvattenbrunnar och belysningsfundament utfördes en förundersökning. Undersökningen skedde genom sex schakt vid Kungsgatan, Rådmansgatan samt vid Stora Torget. I alla brunnsschakten utom ett påträffades spår av Sala stads tidigaste historia. Främst bestående av kulturlager, gatubeläggningar i form av kullersten och slagg samt en del föremål som spik, rödgods och slagg. Spår av någon äldre bebyggelse före stadens grundande kunde inte påvisas. I schakten för belysningsfundamentet vid Stora Torget påträffades 0,30 m under dagens rännsten mot torget, en rest av ett dike/ rännstensformation.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1156

År
2000

Namn/plats
Södra Ingborgbo, Jugansbo mfl

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
Bytomt/gårdstomt

Datering, period

Fynd
Kvarnstenar, keramikkärl, kakel, slagg, järn, kritpipa, keramik, fönsterglas

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en antikvarisk kontroll.
I området finns många fornlämningar, framträdande är lämningar från gruvhantering, här finns även fossil åker, fynd av stenyxor, fångstgropar, boplatser och ett kalkbrott och kalkbruk.
Vid undersökningen omhändertogs 15 fynd från Södra Inborgbo bytomt och Jugansbo bytomt. Av dessa kan särskilt nämnas de bitar av kvarnstenar av Malungssten som hittades på båda platserna. I övrigt hittades ett keramikkärl och recent kakel i Södra Ingborgbo, medan fynden från Jugansbo bestod av keramik, slagg, järn, kritpipa och fönsterglas.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala socken 154:1	Västmanland	Västmanland	Sala socken
Sala socken 179:1	Västmanland	Västmanland	Sala socken

AIS Nr
1155

År
2000

Namn/plats
Sala Silvergruva

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av omläggning av elkabel utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
I den västligaste delen av schaktet påträffades rester av bebyggelse. Under ett slaggområde påträffades ett omfattande kollager, vilket dateras till tiden för gruvbyns existens.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 15:2	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1154

År
2000

Namn/plats
Västra sjukhuset

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en särskilt utredning. Vid undersökningen påträffades boplatslämningar i form av stolphål, härd och mörkfärgning.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1014:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1153

År
2000

Namn/plats
Brottberga Hage

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Yngre bronsålder, förromersk järnålder, romersk järnålder

Fynd
Keramik, lerklining, bränd lera, flinta, malsten, malstenslöpare, brända ben, obrända ben

Beskrivning
Med anledning av bostadsbebyggelse utfördes en särskild undersökning. Området banades av med maskin ned till anläggnings- eller steril nivå. Påträffade anläggningar plandokumenterades genom inmätning med totalstation. De påträffade anläggningarna undersöktes genom att halva anläggningen grävdes. Dessa dokumenterade sedan genom sektionsritning och beskrivning. Sektioner av speciella anläggningar fotograferades även. Pga ett pressat tidsschema och blöt väderlek kom anläggningar inom vissa ytor, vilka stod under vatten, att inte undersökas. Vidare medförde regnandet att anläggningarna inte gick att återfinna efter det att de upptäckts. Dokumentationen av dessa anläggningar utförs således endast av inmätningar i plan. Kulturlager och skärvstensflak undersöktes genom rutgrävning varefter de banades bort.

Lämningen utgjordes av två boplatslägen, ett i norr och ett i söder. Den norra lämningen utgjorde en fortsättning av en boplats som delundersökt år 1997. Den södra delen torde utifrån topografi och utbredning inte utgöra en del av den norra boplatsen. Inom båda lägena

påträffades kulturlager, brunnar, stolphål, härdar osv. I den norra lämningen var kulturlagret kraftigt fyndförande, där hittades keramik, flinta och ben. Lagret låg i boplatsens östra kant ca 30 m öster om den närmsta byggnaden. Mellan byggnaderna och lagret återfanns fyra brunnar. Byggnaderna i denna del av undersökningsområdet var 13 till antalet, tolv av dem var treskeppiga och en var fyrsidig. De treskeppiga byggnaderna är av olika konstruktion och visar således på en byggnadsteknisk utveckling. Daterat kol från stolphål visar att boplatsen ägt bestånd från slutet av bronsålder till åtminstone romersk järnålder. Möjligen utgörs lämningen av två gårdslägen där byggnaderna avlöst varandra så länge gårdarna ägt bestånd. I det södra läget återfanns lämningar av tre byggnader, vilka överlagrat varandra, samt två brunnar. En datering förlägger lämningen till förromersk järnålder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1039:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 639:3	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1075

År
2000

Namn/plats
Norsa

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av planerad anläggning av återvinningsanläggning och upplag av massor utfördes en särskild utredning.
Inom det norra utredningsområdet grävdes 37 schakt. Inget av arkeologiskt intresse påträffades.
Inom det södra utredningsområdet grävdes 9 schakt. I ett av schakten påträffades lite sot och kol och enstaka skärviga stenar. Inget av arkeologiskt intresse påträffades dock.
I området med igenvuxna tomter grävdes 10 schakt. Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 298:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1021

År
2000

Namn/plats
Kvarteren S:t Olof & Härbärget, Smedjegatan mfl

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Keramik (yngre rödgods, fajans, eventuellt porslin), fönsterglas

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en arkeologisk förundersökning.
I kvarteret S:t Olof och i Smedjegatan påträffades endast recenta myllager respektive sandiga bärlager. Först när schaktet gick helt intill stengrunden till byggnaden längs Smedjegatan i Härbärget 4 kunde kulturlager skymtas i botten av schaktet. Den södra delen av schaktets sträckning, inom kvarteret Härbärget, gav även den ett påfallande magert resultat, men i den nordöstligaste delen av schaktet, Härbärget 6, kunde en mer innehållsrik lagerbild dokumenteras. Några kulturjordslager, ett brandlager samt en gårdsplansyta var sammanfattningsvis vad stratigrafin representerade. Fyra föremålsfynd bestående av kärlfragment av yngre rödgods, fajans och eventuellt porslin samt fönsterglas återfanns i två kulturlager som eventuellt tolkas som samma lager. Någon exakt eller ens noggrann datering har inte låtit sig göras, men de äldsta lagren kan troligen betraktas som 17000-talslager och de yngsta lagren har troligen tillkommit i samband med att Arboga museums nya lokaler iordningsställt, endast en kort tid före undersökningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1076

År
2000

Namn/plats
Frösåker

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Stensträng, grav, terrassering, äldre väg, husgrund

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbebyggelse utfördes en särskild utredning, etapp 1.
Innan utredningen fanns fem registrerade fornlämningslokaler i området. Vid inventering påträffades nio nya fornlämningslokaler.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kärrbo 107:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 107:2	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 107:3	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 107:4	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 107:5	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 189:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 195:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo

Kärrbo 195:2	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 195:3	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 197:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 210:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 290:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 289:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo

AIS Nr
1024

År
2000

Namn/plats
Malma

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Hålväg

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av säkerhetsbefrämjande åtgärder vid folkracebana utfördes en särskild undersökning.
En hålväg dokumenterades. Inga anlagda konstruktionsdetaljer kunde urskiljas.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 862:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1251

År
2000

Namn/plats
Eriksberg, Kvarntorp

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
Hammare/ smedja

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för elkabel utfördes en förundersökning i form av antikvarisk kontroll.
Vid undersökningen påträffades sot- och kolhorisonter vilka tolkas som rester efter aktiviteter i anslutning till hammaren och smedjan.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västra Skedvi 3:1	Västmanland	Västmanland	Västra Skedvi

AIS Nr
1263

År
2000

Namn/plats
Örsingbo, Äkersbo, Gullvalla, Skinnarbo mfl

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
fyndplats, kalkugn

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för huvudvattenledning utfördes en utredning etapp 1.
Inga fornlämningar identifierades efter sträckan.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kila 155:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 157:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 158:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 159:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 160:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 185:1	Västmanland	Västmanland	Kila

AIS Nr
1041

År
2000

Namn/plats
Västerås, Dingtuna, Olsta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Boplats, plats med tradition, stensträng, stenröjda ytor

Datering, period
Äldre järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av uppförandet av en tillfällig el-ledning utfördes en antikvarisk kontroll.
Ledningen skulle löpa i nord-sydlig riktning. Vid den södra änden påträffades boplatslämningar i form av kulturlager, stolphål och härdar. De tolkas som en del av boplatslämningen Dingtuna 585:1.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 585:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Västerås 738:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 743:8	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 743:7	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 952:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 952:3	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 865:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1227

År
2000

Namn/plats
Badelunda Tibble

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt Wikborg

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kabelschaktning utfördes en antikvarisk kontroll. I närheten finns bla gravfältet Västerås 447:1. Kabeln plöjdes ned i ett gammalt befintligt kabelschakt. Inga iakttagelser av arkeologiskt intresse gjordes dock och kabelplöjningen lämnande mycket små spår efter sig.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 447:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1064

År
2000

Namn/plats
Kungsåra, Råby

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av anläggandet av driftvändplats utfördes en särskild utredning.
Vid utredningen påträffades boplatsanläggningar i form av skärvstensförekomst, en mörkfärgning och en härd.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kungsåra 204:1	Västmanland	Västmanland	Kungsåra

AIS Nr
1151

År
2000

Namn/plats
Västra Sjukhuset

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Bytomt/gårdstomt

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nedläggning av optokabel utfördes en antikvarisk kontroll.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 114:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1213

År
2000

Namn/plats
Koberg

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Helmut Bergold

Fornlämningskategori
husgrund (hospital, fattighus)

Datering, period
nyare tid

Fynd
Keramik (yngre rödgods BII:4), ben, järnföremål

Beskrivning
Med anledning av järnvägsbygge utfördes en arkeologisk undersökning. Vid undersökningen konstaterades en ca 9 x 5 m stor husgrund. Den hade delvis bevarade stensyllar samt invändig stenläggning. I anslutning till grunden fanns kulturlager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 40:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1152

År
2000

Namn/plats
Knektbacken

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jonas Wikborg

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av elkabeldragning utfördes en antikvarisk kontroll. I botten av det halvmeterbreda schakt som grävdes för kabeln framträdde fyra anläggningar, varav två kan vara härdar/ kokgropar eller brandgravar. De andra två har bedömts som ett stolphål respektive en grop. Dessutom iakttogs ett kulturpåverkat lager av okänd ålder. Området var kraftigt stört av tidigare kabeldragningar men inga ytterligare skador uppstod. Resultatet visar att det trots störningar finns spår efter förhistoriska aktiviteter på platsen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Svedvi 133:2	Västmanland	Västmanland	Svedvi

AIS Nr
1487

År
2000

Namn/plats
Kvarteret Bladbaggen

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ann-Sofie Wigg

Fornlämningskategori
boplats, torp

Datering, period
yngre bronsålder, äldre järnålder, nyare tid

Fynd
löpare, bränd lera, bearbetad kvarts

Beskrivning
Med anledning av planerad nybyggnation utfördes en arkeologisk förundersökning.
Förundersökningen föranleddes av två utredningar vilka genomfördes på våren 1999 i samband med att en ny väg skulle anläggas på tomten Hälla, Västerås 3:59, strax öster om kvarteret Bladbaggen, då det påträffades delar av ett kulturlager samt enstaka boplatsanläggningar, och den andra utredningen genomfördes på våren 2000 när det påträffades spridda förhistoriska boplatslämningar liksom en torpgrund från senare delen av 1700-talet vilken hade varit i bruk fram till 1950-talet samt tre husgrunder.
På grund av fåtalet anläggningar påträffade vid utredningen påbörjades en totalavbaning i centrala delen av undersökningsområdet. Där påträffades förutom historiska lämningar i form av avfallsgropar och odlingsrösen, förhistoriska boplatslämningar.
I undersökningsområdets yttre delar drogs det sökschakt men enbart historiska lämningar påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 996:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 996:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1482

År
2000

Namn/plats
Kvarteret Handelsboden

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ann-Sofie Wigg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kyrkobyggande i utfördes en arkeologisk förundersökning.
Förundersökningen föranleddes av en anmälan från en privatperson som hade upptäckt tidigare okänd fornlämning intill exploateringsområdet samt att det ställvis fanns skärvig sten inom exploateringsområdet. Länsstyrelsen besiktigade undersökningsområdet och iakttog boplatsindikationer varför det beslutades om en arkeologisk förundersökning. Riksantikvarieämbetet bekostade förundersökningen eftersom tillstånd för byggnation beviljades 1995.
I norra delen av undersökningsområdet påträffades det spridda skärviga stenar i matjorden samt i den underliggande postglaciala leran. I västra delen påträffades ett stensatt dike med skärviga och rundade stenar. I östra delen påträffades ytterligare ett dike liksom i södra delen där det även ytligt påträffades en eldpåverkad yta som bedömdes vara recent.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 974:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1109

År
2000

Namn/plats
Häljeby

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Skärvstenshög, grav, skålgropar, stenröjd yta, fornlämningsliknande lämning

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Munktorp 126:1	Västmanland	Västmanland	Munktorp
Munktorp 126:2	Västmanland	Västmanland	Munktorp
Munktorp 126:3	Västmanland	Västmanland	Munktorp
Munktorp 126:4	Västmanland	Västmanland	Munktorp
Munktorp 126:5	Västmanland	Västmanland	Munktorp
Munktorp 437:1	Västmanland	Västmanland	Munktorp
Munktorp 437:2	Västmanland	Västmanland	Munktorp

AIS Nr
1485

År
2000

Namn/plats
Kvarteret Rimfrosten

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ann-Sofie Wigg

Fornlämningskategori
stensträng

Datering, period
yngre bronsålder, förromersk järnålder, romersk järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av planerat område för bullervall utfördes en förundersökning.
Den planerade bullervallen längs med El8 visade sig komma att beröra nordvästra delen av ett stensträngsystem, Västerås 579:1. I förundersökningsschakt intill stensträngen påträffades det två sotgropar under en packning bestående av morän och skärvsten. Groparna kan vara äldre än stensträngen och eventuellt täcktes de över i samband med markberedning när stensträngen anlades.
På förundersökningsytan väster om Rimfrosten l påträffades det historiska lämningar i form av sex stolphål samt ett odlingslager. Stolphålen härrör troligen från ett staket eller liknande och det homogena och humösa odlingslagret täckte ett av de recenta stolphålen. Delar av kulturlagret som påträffades vid utredningen på Rimfrosten l undersöktes liksom en härd men i övrigt påträffades det inga fler anläggningar än de som var kända sedan utredningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 579:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1490

År
2000

Namn/plats
Stora Torget

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ann-Sofie Wigg

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kabelmätarskåp utfördes en schaktningsövervakning. Undersökningsområdet låg centralt inom området för Västerås stads medeltida stadslager, Västerås 232:1. Exploatören var innan förundersökningen osäker på hur stor yta som skulle beröras, men det visade sig att det enbart schaktades i befintlig rabatt. Schaktet var endast 0,7 m djupt vilket gjorde att det medeltida stadslaget inte berördes.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1122

År
2000

Namn/plats
Kvarteret Höjen, Kvarteret Tinget

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ronnie Carlsson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärmeledningar utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
I Engelbrektsgatan återfanns äldre kulturlager samt troligen spår av odling. Längs hela Engelbrektsgatan fanns äldre väglager, framförallt bestående av after.
I kv. Höjen återfanns ett relativt sentida lager, mestadels matjord. I kv. Tinget och Fagerstavägen fanns en del yngre kulturlager men schakten grävdes ej ned till sterila lager varför ev. äldre kulturlager inte kunde dokumenteras.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Norberg 380:1	Västmanland	Västmanland	Norberg

AIS Nr
1488

År
2000

Namn/plats
Kvarteret Bladbaggen

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
boplats, torp

Datering, period
äldre järnålder

Fynd
keramik, bränd lera

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild undersökning. Totalavbaningen som påbörjades vid förundersökningen återupptogs för att kunna avgränsa de förhistoriska boplatslämningarna. Endast ett fåtal anläggningar tillkom. Delar av ett hus påträffades liksom mindre härdområden.
Boplatslämningarna hör förmodligen ihop med de härdar som påträffades när ett gravfält undersöktes norr om kvarteret Bladbaggen 1969 och de är troligen samtida med boplatsen cirka 100 m österut som är daterad till romersk järnålder - folkvandringstid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 996:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 996:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1486

År
2000

Namn/plats
Kvarteret Bladbaggen

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Emelie Schmidt-Wikborg

Fornlämningskategori
boplats, torp

Datering, period
romersk järnålder, folkvandringstid, nyare tid

Fynd
tegel, glas, keramik (yngre rödgods, stengods)

Beskrivning
Med anledning av byggnation utfördes en utredning.
Vid utredningen påträffades förhistoriska och historiska lämningar. De sistnämnda utgjordes av en torpgrund som troligen anlagts under 1700-talet med två tillhörande uthusgrunder samt ett vattenhål och en brunn. De förhistoriska lämningarna var två härdar, en kokgrop och ett stolphål.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 996:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 996:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1104

År
2000

Namn/plats
Skälby gård, Kvarteret Bakformen

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Bytomt/gårdstomt

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av uppförande av belysningsstolpar utfördes en antikvarisk kontroll.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 954:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1483

År
2000

Namn/plats
Brottberga

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna Egebäck

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
romersk järnålder, folkvandringstid, nyare tid

Fynd
keramik (förhistorisk?, yngre rödgods, fajans), lerklining, bränd lera, tegel

Beskrivning
Med anledning av bebyggelse utfördes en arkeologisk förundersökning. Förundersökningsområdet var 8560 m2 stort. Undersökningsområdet var kraftigt stört, inom stora ytor hade schaktningsarbeten, med varierande djup, företagits. I norra delen av undersökningsområdet påträffades lämningar från torpet Hagtorp med anor från mitten av 1700-talet. Delvis överlagrade av torplämningarna påträffades förhistoriska lämningar i form av kulturlager, härdar och stolphål i norra och södra delen av undersökningsområdet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1049:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1512

År
2000

Namn/plats
Stora gatan, Humlegärdsgatan, Prästgårdsgatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ann-Sofie Wigg

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik (Rödgods (BII:4)), del av knivblad, eldslagningsflinta, tegel, horn, slagg, masugnsslagg

Beskrivning
Med anledning av renovering av befintliga VA-ledningar, reparation av fjärrvärmeschakt samt anläggandet av sex trädgropar utfördes en arkeologisk förundersökning .

Förundersökningsområdet låg i utkanten av området för Köpings medeltida kulturlager, Köping 148:1, öster om Köpingsån vid kvarteren Menja och Runa.
I det östligaste förundersökningsschaktet i Humlegårdsgatan påträffades avsatta kulturlager samt en trolig tomtgräns. Tomtgränsen sammanfaller mer eller mindre med tomt 105 på Carlsteens karta från 1685. Keramiken, yngre rödgods, som påträffades i det avsatta lagret daterar lagret till efterreformatorisk tid. I schaktet i östra delen av Stora Gatan påträffades rester av en husgrund av gråsten. I schaktet beläget i korsningen mellan Stora Gatan och Prästgärdsgatan påträffades en risbädd cirka 0,80 m under gatan. I fjärrvärmeschaktet i hörnet Prästgärdsgatan och Stora gatan påträffades också delar av en risbädd liksom yngre lämningar såsom en träkonstruktion strax under asfalten och under denna en kullerstensläggning. De sistnämnda är troligen från

1800-talet medan risbädden inte kunde dateras eftersom det inte påträffades daterbara fynd i anslutning till den. Förekomst av risbädd i tidigare undersökning i Stora gatan talar för att hela korsningen troligen har varit täckt av risbädd. De sex 2x2 m stora trädgroparna på Stora gatan längs med kvarteret Menja var 0,50 m djupa och fyllningen utgjordes av grus.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 148:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1484

År
2000

Namn/plats
Kvarteret Rimfrosten

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ann-Sofe Wigg

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
bronsålder, äldre järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av planerad bebyggelse utfördes en arkeologisk utredning.
Inom det cirka 4700 m stora utredningsområdet påträffades förhistoriska boplatslämningar i sju av totalt 16 sökschakt. Lämningarna utgjordes av tre mörkfärgningar, två rännor, sex stolphål, en härd, en sotfläck samt kulturlager. Anläggningarna låg framför allt i den centrala och i den östra delen av undersökningsområdet. Det påträffades också en historisk lämning, en omkring 0,25 x 0,15 m stor röjd yta som begränsades av ett dike åt norr och på kortsidorna. Omgivande fornlämningar i form av bland annat stensträngsystem, järnåldersboplatser och gravfält liksom arkeologiska undersökningar i närområdet talar för att det kan röra sig om en förhistorisk boplats som i nuläget inte kan dateras närmare än till bronsålder-järnålder.
Den röjda odlingsytan är av dess utseende att döma historisk.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 976:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1489

År
2000

Namn/plats
Ullvi

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period
senneolitikum, äldre bronsålder

Fynd
keramik, lerklining med avtryck

Beskrivning
Med anledning av ett otillåtet ingrepp i en fast fornlämning fick Västmanlands läns museum i uppdrag av Länsstyrelse att utföra en räddningsundersökning. Västerås kommun hade utan tillåtelse schaktat och markberett en yta invid gravfältet Irsta 71:1 och anlagt träningsredskap invid ett befintligt motionsspår.
Undersökningen utformades som en förundersökning med syfte att undersöka en av två skadade förmodade stensättningar samt utröna om ytterligare skador tillfogats fornlämningen vid markingreppet.
Schaktning längs den urschaktade ytans kanter och avtorvning av den förmodade stensättningen, som skulle undersökas, företogs. Efter avtorvning och ställvis rensning visade sig den förmodade stensättningen vara ett skärvstensflak överlagrat av en troligen rektangulär/kvadratisk stensättning. Skärvstensflaket var delvis bortschaktat, den överlagrande stensättningen var oskadd. Ingen av lämningarna undersöktes vidare. De plan och sektionsdokumenterades endast. Vid schaktningen påträffades också två stolphål. Vid rensning av sektionerna påträffades ytterligare tre stolphål samt några störhål i sektion.
Således visade det sig att gravfältet, delvis, anlagts på en äldre boplats.

Av dateringarna att döma skulle det röra sig om en boplats från senneolitikum eller äldsta bronsålder.

Datering: Två l4C-prover från skärvstensflaket daterades till 2140 b c-1940 b c och 2290 bc-1920 b c.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Irsta 71:1	Västmanland	Västmanland	Irsta

AIS Nr
1128

År
2000, 2002

Namn/plats
Vikhus, Lilla Rytterne kyrkoruin

Typ av undersökning
Forskningsundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ronnie Carlsson, Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
Kyrka/ kapell, ödekyrkogård

Datering, period
Vikingatid, medeltid, nyare tid

Fynd
Mynt, pärlor, keramik, glas, spik

Beskrivning
Av forskningsskäl utfördes två undersökningar åren 2000 och 2002 av Lilla Rytternes kyrkoruin.

Lilla Rytterne kyrka, som traditionellt dateras till 1200-talets andra hälft, övergavs tillsammans med Stora Rytternes kyrka efter att Lilla och Stora Rytternes socken slagits samman och en ny kyrka byggts, vilken invigdes 1819. Ruinen fick sedan förfalla till 1938 då den tömdes på rasmassor, och konserverades och delvis rekonstruerades.

För undersökningen 2000 formulerades två frågeställningar: Undersökningen syftade dels till att klarlägga frågan om den eventuella förekomsten av ett smalare, äldre kor, dels till att samla in underlagsdata för frågor om myntcirkulationen i Västmanland under medeltid. Undersökningen 2002 syftade dels till att undersöka huruvida kyrkans västtorn anlagts samtidigt som långhuset, dels till att ytterligare komplettera det redan framkomna materialet gällande myntförekomst. Inga rester av det äldre smalare kor påträffades vid undersökningen 2000, dock kunde det vid den påföljande grävningen

konstateras att kyrkans västtorn är sekundärt uppfört. Vid de båda undersökningarna påträffades sammanlagt 15 mynt, varav elva medeltida.

Den stratigrafiska sekvensen visar att området har använts innan kyrkan uppfördes. Fynd av förhistorisk keramik och två vikingatida pärlor indikerar att det kan ha funnits ett gravfält på platsen. Därefter uppfördes kyrkans långhusmur, sannolikt under 1200-talet. De påföljande skeendena innefattar påförandet av ett jordlager, en avslutande utjämning av nivån och anläggandet av ett trägolv. Vid ett senare skede anlades det delvis bevarade tegelgolvet, vilket idag är täckt av grästorv.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Rytterne 75:2	Västmanland	Västmanland	Rytterne
Rytterne 75:1	Västmanland	Västmanland	Rytterne

AIS Nr
1039

År
2001

Namn/plats
Erikslund

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Grav- och boplatsområde (grav, skärvstenshög, stensträng, boplats, röjningsröse)

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av anläggandet av nytt dagvattendike utfördes en antikvarisk kontroll.
Inga nya fornlämningar påträffades inom fornlämningsområdet. En del av stensträngen lyftes bort med länsstyrelsens tillstånd. Inga odlings- eller kulturlager kunde identifieras under denna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 593:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1164

År
2001

Namn/plats
Skerikes by

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Grav

Datering, period
Vikingatid

Fynd
Spännbuckla

Beskrivning
Med anledning av schaktning för lågspänningsnät utfördes en antikvarisk kontroll.
Undersökningen utfördes i närheten till tidigare kända fornlämningar Västerås 626:1-3 (gravgrupp och stensträng). Den aktuella ledningen skulle dras ca 20 m väster om närmast synliga grav. Inga antydningar till ytterligare gravar fanns i ytan varför den antikvariska kontrollen påbörjades. Endast efter ca 5-6 m påträffades en tidigare ej känd grav, vilken delvis skadades av grävskopan. Fet kol- och sotbemängd fyllning från gravgömman framträdde, brända ben och en spännbuckla påträffades. Hela gravgömman blev dock inte skadad. Den antikvariska kontrollen avbröts.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1101	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1043

År
2001

Namn/plats
Rosendal

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Fyndplats

Datering, period
Järnålder?

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en antikvarisk kontroll. Vid undersökningen påträffades nio boplatsanläggningar: stolphål, kulturlager, härdar och avfallsgropar. Anläggningarna var endast synliga i schaktväggen till följd av grävmetoden. Boplatslämningarna kan troligtvis tidsfästas till järnåldern.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Enåker 120:1	Uppsala	Uppland	Enåker
Enåker 120:2	Uppsala	Uppland	Enåker

AIS Nr
1268

År
2001

Namn/plats
Kvarteret Lothar 2

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
pest/kolerakyrkogård, stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik (yngre rödgods), glas, slagg

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en förundersökning.
Av anmälan framgår inget undersökningsresultat.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 374:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1165

År
2001

Namn/plats
Kvarteret Berverdien 5

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av utbyggnad av bostadshus utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Inget undersökningsresultat framgår av blanketten, sannolikt påträffades inget av arkeologiskt intresse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1159

År
2001

Namn/plats
Sura gamla kyrka

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Kyrka/ kapell

Datering, period
Medeltid, nyare tid

Fynd
Bronsbeslag, järnbeslag, textilfragment, dräktnål, fingerborg, fingerringar, hyska, bronshänge, kisthandtag, träknapp, knappnålar, kniv, kritpipsfragment, keramik (porslin), påsyningsbleck, remändebeslag, bronstråd, ringsölja, mynt, kvartsavslag

Beskrivning
Med anledning av att Sura gamla kyrka brann ned år 1998 och grunden skulle iordningsställas som friluftskapell, utfördes en särskild undersökning.
Vid undersökningen totalundersöktes den medeltida kyrklämningen som påträffats på förundersökningen. Kyrkans långhus var ca sju m långt och det smalare koret ca tre m. Bredden på kyrkan var svår att fastställa då den södra halvan saknades. 38 gravar påträffades tillhörande kyrkans alla användningsfaser (både den medeltida och 1600-tals kyrkan). 10 C14-prover och 61 mynt har lämnats för datering.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sura 140:1	Västmanland	Västmanland	Sura
Sura 140:4	Västmanland	Västmanland	Sura

AIS Nr
1054

År
2001

Namn/plats
Irsta, Lista

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Kolerakyrkogård

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av tillbyggnad utfördes en särskild utredning. Ingen synlig avgränsning finns för kolerakyrkogården. Inget av antikvariskt intresse påträffades vid utredningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Irsta 78:1	Västmanland	Västmanland	Irsta

AIS Nr
1058

År
2001

Namn/plats
Simanbo

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Fyndplatser, kalkugn

Datering, period

Fynd
Slagg, tegel

Beskrivning
Med anledning för schaktning för huvudvattenledning utfördes en antikvarisk kontroll.
I 14 av 18 schakt påträffades små mängder slagg och tegel. Inga boplatslämningar påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kila 155:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 155:2	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 157:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 158:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 159:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 160:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 185:1	Västmanland	Västmanland	Kila

AIS Nr
1166

År
2001

Namn/plats
Kvarteret Bokaren

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av rörarbeten utfördes en förundersökning. Undersökningen utfördes som en begränsad schaktningsövervakning. Den kom att avbrytas i ett tidigt skede eftersom undersökningsytan inte bedömdes kunna hysa orörda lager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1105

År
2001

Namn/plats
Kanik, Lundby

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Stensträng

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av avstyckning av tomtmark utfördes en särskild utredning etapp 2.
Ingen fast fornlämning påträffades vid utredningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 414:3	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 415:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
1163

År
2001

Namn/plats
Nordanby

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Leif Karlenby

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Senneolitikum? Äldre bronsålder? Nyare tid, odaterat

Fynd
Flintavslag, kvartsavslag

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en förundersökning. Exploateringsytan dominerades av ett 90 x 150 m stort impediment i mitten, med ett flertal ekonomibyggnader, och bestod i övrigt av flack, svagt sluttande åkermark.
Tydliga boplatslämningar av förhistorisk karaktär, i form av kulturlager, stolp- och käpphål, gropar och härdar påträffades i undersökningsområdets västra och östra delar, medan några anläggningar påträffades norr om impedimentet. På grund av den befintliga bebyggelsen var det dock svårt att avgöra boplatsindikationernas omfattning på den sistnämnda platsen. Det konstaterades också att impedimentets norra del består av tätpackade fyllnadsmassor som åtminstone delvis överlagrar förhistoriska boplatslämningar.
Anläggningarnas fyllning, höjden över havet samt fynd av kvarts- och flintavslag antyder att de påträffade anläggningarna härrör från yngre stenålder eller bronsålder.
Inom undersökningsområdet hittades även ett flertal husgrunder från historisk tid med en sannolik koppling till det närbelägna lanteriet från

1800-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 987:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1162

År
2001

Namn/plats
Brottberga

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna Egebäck

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Folkvandringstid

Fynd
Keramik, lerklining, bränd lera, flinta, kvarts, brända ben

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en särskild undersökning. I undersökningsområdets närhet har boplatser från bronsålder-äldre järnålder samt folkvandringstid undersökts.
Sammanlagt avbanades 1116 m2 med maskin. Inom ytan fanns förhistoriska boplatslämningar i form av kulturlager, härdar, stolphål och en brunn. Det fanns även lämningar från historisk tid i form av två stycken torpgrunder från 1700-talet.
Inom undersökningsytan fanns två härdområden. Det fanns även ett flertal stolphål men inga direkta huskonstruktioner kunde skönjas. Vid avbaning av det 0,20-0,30 m tjocka kulturlagret påträffades en brunn med välbevarad risflätningskonstruktion.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1049:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1049:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1161

År
2001

Namn/plats
Brottberga

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en utredning etapp 1 och 2.
Ingen fornlämning berördes av arbetsföretaget.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 677:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1160

År
2001

Namn/plats
Sura gamla kyrka

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum, UV Bergslagen

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Kyrka/ kapell

Datering, period
Medeltid, nyare tid

Fynd
Mynt, bärnstenspärla, guldfoliepärla, knappnålar, fingerborg, hyska, nyckel, kritpipsfragment, kniv, psalmbokspärm, knappar, bronsbeslag

Beskrivning
Med anledning av att Sura gamla kyrka brann ned år 1998 och grunden skulle iordningsställas som friluftskapell, utfördes en förundersökning. Anledningen till förundersökningen var att se om 1600-talskyrkan hade en föregångare. Under 1600-tals kyrkans golv påträffades lämningar efter en äldre kyrkobyggnad, som med myntfynd dateras till medeltid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sura 140:1	Västmanland	Västmanland	Sura
Sura 140:1	Västmanland	Västmanland	Sura

AIS Nr
1069

År
2001

Namn/plats
Grällsta

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Färdväg

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av utvidgning av grustäkt utfördes en särskild utredning etapp 1.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kila 208:1	Västmanland	Västmanland	Kila

AIS Nr
1491

År
2001

Namn/plats
Kvarteret Slottsträdgården

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av VA-ledning utfördes en antikvarisk kontroll.
Inga kulturlämningar påträffades vid kontrollen.
Undersökningsområdet är beläget direkt söder om Västerås 232:1.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1089

År
2001

Namn/plats
Kolsva, Åsby

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren, Anna Egebäck

Fornlämningskategori
Gravfält, boplats, skålgropar

Datering, period
Odaterat, vendeltid

Fynd
Keramik, brända ben, kamfragment, pärlor, nitar, pilspets, vävtyngder

Beskrivning
Med anledning av nydragning av väg utfördes en arkeologisk undersökning.
Undersökningen ingår i ett större projekt, "Malmaprojektet", ett samarbete mellan Riksantikvarieämbetet UV Bergslagen, Västmanlands läns museum och Societas Archaeologica Upsaliensis.
Undersökningsområdet är beläget i direkt anslutning till Köpingsåsen. Gravfältet är placerat på en mindre höjdrygg som löper ungefär i öst-västlig riktning. Vägarbetsområdet skar över den yttre, östra delen av gravfältet Kolsva 111:1. Tre stensättningar och resterna av ytterligare en skadad grav kom att undersökas. Delar av fyndmaterialet kan knytas till vendeltid. Söder och väster om, samt under gravfältet har boplatsrester i form av stolphål och härdar undersökts. Inga säkra konstruktioner i form av hus har kunnat fastställas, detta till stor del beroende på att bredden på undersökningsområdet inte var mer än tio meter. Norr om gravfältet undersöktes en ca 10 m2 stor keramikkoncentration. Denna var belägen i kanten av en äldre våtmark. Våtmarksoffer?

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolsva 111:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 111:2	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 111:3	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1090

År
2001

Namn/plats
Kolsva, Torp

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Odaterat, romersk järnålder, folkvandringstid

Fynd
Keramik, bränd lera, brända ben, eldslagningssten, kvarnstensförekomst, vävtyngdsfragment

Beskrivning
Med anledning av nydragning av väg utfördes en arkeologisk undersökning.
Undersökningen ingår i ett större projekt, "Malmaprojektet", ett samarbete mellan Riksantikvarieämbetet UV Bergslagen, Västmanlands läns museum och Societas Archaeologica Upsaliensis.
Undersökningsområdet är beläget på krönet av en svag sluttning mot Hedströmmen i sydväst, med en moränbunden skog i öster. Största delen av UO är beläget inom bebyggda fastighetstomter.
Vid undersökningen påträffades boplatslämningar i form av stolphål, härdar, förvaringsgropar mm. Trots boplatsens läge på bebyggda fastighetstomter var lämningarna förvånansvärt välbevarade. Totalt undersöktes 122 anläggningar, av vilka de flesta kan knytas till den förhistoriska boplatsen. Delar av två långhus undersöktes. Dessa var placerade i öst-västlig riktning och fortsätter utanför undersökningsområdet. I det ena huset, hus I, undersöktes fyra stolphålspar samt en eldstad. Flera av stolphålen innehåll rikligt med keramik. I ett av dem återfanns även vävtyngdsfragment. Huset löpte över hela undersökningsytans bredd, ca 16 m. Det andra huset, hus II,

var placerat drygt fem meter nordost om hus I. Av detta undersöktes endast två stolphålspar. I stolphålen påträffades kvarnstensfragment samt eldslagningssten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolsva 262:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1091

År
2001

Namn/plats
Ullvi

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
grav, fornlämningsliknande lämning, skålgropar, fyndplats, stensträng, kulturlager, boplats

Datering, period

Fynd
Mynt (historisk tid), keramik, malstenslöpare

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild utredning. Utredningen omfattande dels inventering, dels upptagande av sökschakt. Nya fornlämningar påträffades inom stora delar av området. I de skogsbevuxna moränpartierna hittades bla stensättningar, stensträngar och röjda ytor. I åkermarken i moränpartiernas närhet påträffades boplatslämningar i form av mörkfärgningar och kulturlager. Boplatslämningar påträffades också i ett av moränpartierna. En malstenslöpare hittades i åkermarken.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 81:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 81:2	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 82:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 257:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 277:2	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 278:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 277:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 280:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 285:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 279:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 279:2	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 282:2	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 282:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 281:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 284:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 283:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 296:1	Västmanland	Västmanland	Köping
Köping 297:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1017

År
2001

Namn/plats
Kvarteret Sämskmakaren

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kabelschakt för ledningsgrävning utfördes en antikvarisk kontroll.
Inga kulturlager påträffades, kabelschaktet gick främst genom störda lager. En recent stenläggning påträffades i delar av kabelschaktet på en nivå av ca 0,2 m från marknivån. Stenarna var runda, ca 0,1-0,2 m i diameter och glest lagda. Inga övriga iakttagelser av arkeologiskt intresse gjordes.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1015

År
2001

Namn/plats
Kvarteret Klingsmeden

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Högmedeltid, Nyare tid

Fynd
Keramik (stengods)

Beskrivning
Med anledning av schaktning för fjärrvärme utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Kulturlager 0,50-0,60 m tjocka (ej ned till steril nivå), huvudsakligen grå fet lera samt gulgrå sand. Två stenpackningar dokumenterades varav en möjligen tolkas som gränd, vilket inte skulle stämma med den vedertagna bilden av Arboga stadsplan.

(Kvarteret Klingsmeden = västra delen av kvarteret Harneskmakaren)

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1031

År
2001

Namn/plats
Vångsta

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Gravfält

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en arkeologisk utredning.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 244:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 247:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
1271

År
2001

Namn/plats
Hässlö

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av misstänkt olaga intrång i stensättningsliknande lämning utfördes en kompletterande förundersökning.
Bakgrunden var att Länsstyrelsen misstänkte olaga intrång i fornlämning när ett mobiltelefoniföretag avvikit geografiskt från den plats de av länsstyrelsen blivit anvisade för mastanläggning.
Under december 2001 utförde Västmanlands läns museum en förundersökning där det påträffades en stensättningsliknade anläggning, vars östra tredjedel var skadad (Ählström 2001). Syftet med en kompletterande förundersökningen var att fastställa om den skadade lämningen från förundersökningen var en fast fornlämning eller ej. Om lämningen visade sig vara en fornlämning skulle den kompletterande förundersökningen fastställa och dokumentera de eventuella skador som uppkommit på grund av mobiltelefonmastens anläggande.
Vid den kompletterande förundersökningen kunde dock ingen klar begränsning av den stensättningsliknande anläggningen urskiljas. Det fanns inte heller några konstruktionsdetaljer, brända ben eller brandlager som indikerade att anläggningen var en grav. Resultaten av den kompletterande förundersökningen visar därför att den

stensättningsliknande lämningen inte var en fast fornlämning utan en ansamling av naturligt åsmaterial. Det kan inte beläggas att anläggandet av mobiltelefonmasten har skadat någon sedan tidigare okänd fast fornlämning inom fornlämningsområdet för Västerås 563:1, 2, 3 och Västerås 564:3.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 563:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 563:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 563:3	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 564:3	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1011

År
2001

Namn/plats
Nygatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för VA-ledning utfördes en förundersökning i form av antikvarisk kontroll.
Delen av Nygatan uppgrävd redan 1963, då den fotodokumenterades.
Inga kulturlager identifierades vid den antikvariska kontrollen 2001.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1066

År
2001

Namn/plats
Barksta, Åsby

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen, SAU

Ansvarig person
Leif Karlenby

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Bronsålder, järnålder, nyare tid

Fynd
Keramik (förhistorisk, rödgods), lerklining, bränd lera, slagen kvarts och flinta, pilspets av flinta, järnföremål, kritpipor, föremål med kopparlegering, mynt, glasbitar, tegel

Beskrivning
Med anledning av omläggningen av Riksväg 250 mellan Köping och Kolsva utfördes en särskild undersökning. Undersökningarna utfördes som ett samarbetsprojekt mellan Riksantikvarieämbetet, UV Bergslagen (huvudman) och Societas Archaeologica Upsaliensis, SAU. Projektet utgör en del av etapp II i det övergripande "Malmaprojektet" längs Riksväg 250. Uppdragsgivare var Vägverket, Region Mälardalen och anläggningsarbetet för vägen omfattade såväl en breddning av riksvägen som en ny dragning av en gång- och cykelväg, en brukningsväg samt ny vatten- och avloppsledning. I samband med den arkeologiska utredningen delades fornlämningen (Kolsva 256:1) upp i två lokaler, 4 och 5. Rent arkeologiskt bör dock lokalerna ses som delar av ett och samma boplatskomplex.
Södra delen av undersökningsområdet (lokal 4) låg i åkermark på sydvästsidan av Köpingsåsens fot, väster om och alldeles intill gång- och cykelvägen. På ytan fanns ett flerskiktat kulturlager som blev gradvis tjockare (upp till 0,4 meter) och relativt sett intensivare, vad gäller skärvstensinblandning, kolstänk, sot och fynd, mot områdets centrala del där det fanns en markant förhöjning vinkelrätt ut från åsen. Det

fanns anläggningar på olika nivåer i kulturlagret, bland annat härdar, stolphål och gropar. De övre delarna av lagret innehöll något mer skärvsten och fynd än de undre delarna. Lagret innehöll förhistorisk keramik, lerklining, bränd lera, bitar av slagen kvarts och flinta samt en förmodad pilspets av flinta. Inga fynd av recent karaktär påträffades i lagret.
Flera av stolphålen gick att tolka som klara eller möjliga delar av konstruktioner. I det östra partiet av området fanns ett cirka nio meter långt treskeppigt hus. I husets norra och längsta spann låg en mycket välbyggd eldpall eller ugnskonstruktion. Längre västerut hittades en koncentration av störhål och en stenpackning som låg så till att de sannolikt ska ses som resterna efter ett röjningsröse uppslängt kring en hägnad. Det fanns spår av ytterligare minst två treskeppiga hus i den södra delen av undersökningsområdet, centralt på ytan respektive västerut. Dateringarna i denna del av Kolsva 256:1 hamnar i bronsålder och äldre järnålder.
Boplatsens norra del (lokal 5) tar vid uppe på Köpingsåsens krön omedelbart öster om vägen. Undersökningsytorna sträcker sig genom tomtmark i söder, vidare genom ett område med delvis igenväxt åkermark och äldre tomtmark samt längst i norr skogsmark. Området utgjordes av en relativt plan yta i den centrala delen, som sedan successivt övergick i en svag sluttning mot nordväst. Längst i söder sluttade ytan brant mot sydväst. Det fanns förhållandevis rikligt med anläggningar över hela den centrala delen, vilken framstår som en huvudsaklig aktivitetsyta. Inom detta högre parti återfanns bebyggelselämningar både från förhistorisk och historisk tid. De förhistoriska lämningarna utgjordes av ett över 18 meter långt treskeppigt hus, ett grophus, spår efter ytterligare minst två hus, sporadiskt bevarade kulturlager, ett flertal rektangulära härdar samt stolphål och gropar. Den historiska tiden representerades av en delvis bevarad syllstensgrund, ett kulturlager, en källargrop samt stora gropar och rännor. Två hålvägar med oklart ursprung sträckte sig rakt genom område i riktning mot ån. Fyndmaterialet utgjordes främst av förhistorisk keramik, bränd lera, järn föremål, bitar av slagen flinta och kvarts, tegel, yngre rödgods, kritpipor, föremål med kopparlegering, mynt och bitar av glas.
Dateringarna i den norra delen av Kolsva 256:1 har en spridning från bronsålder och vidare in i äldre järnålder och övergången mot yngre järnålder. Därefter blir det ett hopp fram till efterreformatorisk tid och tiden därefter.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolsva 256:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1314

År
2001

Namn/plats
Ängsö slott

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
slott/ herresäte

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av tillbyggnad av trappa utfördes en schaktningsövervakning.
Inga fynd påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Ängsö 4:1	Västmanland	Västmanland	Ängsö

AIS Nr
1123

År
2001

Namn/plats
Olsbenning

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum, Framtidshyttan

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Hytt- och hammarområde

Datering, period
Odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schakt för elledning utfördes en antikvarisk kontroll. Områden med påförd slaggsten påträffades i de svaga sluttningarna söder om själva byn.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Karbenning 27:1	Västmanland	Västmanland	Karbenning

AIS Nr
1273

År
2001

Namn/plats
Horrsta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerlövsta 106:1	Uppsala	Uppland	Västerlövsta
Västerlövsta 336:1	Uppsala	Uppland	Västerlövsta

AIS Nr
1167

År
2001

Namn/plats
Silvergruvan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Gruvområde

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för el och vatten utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Endast skrotstensuppfyllnad fanns i schakten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 214:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1260

År
2001

Namn/plats
Vasaparken

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för konserthus utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Av anmälan framgår inget undersökningsresultat, sannolikt inget av arkeologiskt intresse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1112

År
2001

Namn/plats
Morgendal, Sörstafors, Eriksberg, Västjädra mfl

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Härd

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägarbete utfördes en förundersökning. Undersökningen utfördes som schaktningsövervakning vid ett antal trafikplatser (Morgendal, Sörstafors, Eriksberg, Västjädra) och vid två rastplatser (Svedvi, Råby). Markarbetena vid vissa partier övervakades antingen vid ordinarie schaktningsarbete eller innan detsamma. Två av lokalerna, Sörstafors och Svedvi, kunde avföras som övervakningsobjekt eftersom ingen orörd mark berördes. Vid fyra av lokalerna (Eriksberg, Svedvi, Västjädra, Råby) påträffades inget av arkeologiskt intresse. Endast vid Morgendal berördes en fornlämning (Munktorp 856:1) i form av en härd.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Munktorp
	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
	Västmanland	Västmanland	Svedvi
	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Munktorp 856:1	Västmanland	Västmanland	Munktorp

AIS Nr
1270

År
2001

Namn/plats
Kvarteret Livia

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för fjärrkyla utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Vid undersökningen påträffades i sen tid påförda gruslager från byggnation.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1269

År
2001

Namn/plats
Östra Hamnen

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en antikvarisk kontroll. Det berörda området ligger utanför Västerås 232:1 (det medeltida Västerås), men då man genom studier av historiska kartor kunnat påvisa att det har funnits en pir samt sjöbodar på platsen under 1700-talet ansågs en antikvarisk kontroll nödvändig.
Fyra schakt grävdes med maskin ned till Mälarens vattenyta. Inga konstruktioner påträffades i något av schakten. Samtliga innehöll fyllnadsmassor bestående av sprängsten, småsten, tegelkross och grus. I schakt 3 påträffades på 1 m djup ett träflislager som kan utgöra rester en tidigare bebyggelsefas. Möjligheten finns att 1700-talets marknivå på grund av marksättningar idag befinner sig under dagens vattennivå.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 368:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1264

År
2001

Namn/plats
Kvarteret Rimfrosten

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av gång- och cykelbana utfördes en schaktningsövervakning.
De undersökta anläggningarna utgjordes av fyra härdar och ett stolphål. Anläggningarna snittades och dokumenterades. Härdarna var mellan 0,8-1,3 m i diameter och intill 0,35 m djupa. I flera av härdarna fanns skärvig sten. Stolphålet var 0,7 m i diameter och ca 0,1 m djupt. Ingen av anläggningarna innehöll några fynd. Anläggningarnas karaktär och dess förhållande till den kända boplatsen Västerås 976:1 (daterad till förromersk järnålder och vendeltid) gör att dessa tolkas som att ha ingått i samma boplatsområde. Västerås 976:1 tycks alltså ha sträckt sig ytterligare 25-30 m österut än vad som tidigare var känt.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 976:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1265

År
2001

Namn/plats
Hässlö

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av anläggande av övningsbana samt körslinga utfördes en utredning etapp 1.
Inom området påträffades ingen ovan mark synlig fornlämning. I väst och nordöst utpekades några områden där länsmuseet rekommenderar ytterligare arkeologiska insatser.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1266

År
2001

Namn/plats
Örsingbo

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av anslutning av vattenförsörjning till kommunens huvudvattenledning utfördes en antikvarisk kontroll.
Inom den givna sträckan för vattenledningen berördes inte någon av boplatserna. Boplatsernas sydliga gräns är sannolikt belägen norr om ledningsschaktets sträckning.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerfärnebo 140:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 144:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo

AIS Nr
1267

År
2001

Namn/plats
Nordanby

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av optokabel utfördes en antikvarisk kontroll.
Vid undersökningen påträffades ett stolphål och en härd i schaktets nordligaste del. Detta tolkade som en västlig del av boplatsen Västerås 987:1, som förundersöktes av UV Bergslagen under 2001.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 987:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1272

År
2001

Namn/plats
Gillberga

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
odaterat

Fynd
bränt ben

Beskrivning
Med anledning av lertäkt utfördes en utredning etapp 1 och 2.
I den sydvästra delen av undersökningsområdet (ca 50 m öster om sydöstra hörnet av Gillberga 1:39) påträffades kulturlager med kol, sot, enstaka brända ben. Kulturlagret indikerar att en förhistorisk boplats har funnits på platsen, men avsaknaden av anläggningar tyder på att det är ett utkantsområde.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Vittinge 295:1	Uppsala	Uppland	Vittinge

AIS Nr
1087

År
2001

Namn/plats
Kolsva, Torp

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Jenny Holm

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Romersk järnålder

Fynd
Keramik, brända ben, flinta

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en arkeologisk undersökning. Vid undersökningen avbanades ca 3500 kvadratmeter. Inom ytan återfanns boplatslämningar i form av stolphål, härdar, störhål och nedgrävningar inom ett relativt begränsat område. 182 st anläggningar undersöktes, varav 43 utgick. Boplatsområdet begränsades i norr av en hägnad bestående av ett tjugotal stolphål, i väster och söder avtog anläggningstätheten. Endast i öster fortsatte boplatsen i under väg 250. Inom boplatsområdet fanns minst två hus (i form av stolphål). Under förundersökningen daterades en av härdarna till romersk järnålder, vilket även stämmer överrens med det övriga fyndmaterialet. I väntan på ytterligare dateringar ser materialet relativt homogent ut, inga skiftande tidsperioder kunde skönjas.
Keramiken är av en vardaglig typ utan orneringar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolsva 257:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1037

År
2001

Namn/plats
Dingtuna, Vändle

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av utvidgning av bergtäkt utfördes en särskild utredning etapp 1.
Inga fornlämningar synliga ovan mark påträffades inom undersökningsområdet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 607:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 605:1	Västmanland	Västmanland	Säby

AIS Nr
1070

År
2001

Namn/plats
Tullsta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Hyttlämning, brunn

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Keramik, slagg

Beskrivning
Med anledning av ledningsschaktning utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Undersökningen visade på slagg över en större yta och en knuttimrad brunn påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kila 93:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 237:1	Västmanland	Västmanland	Kila

AIS Nr
1071

År
2001

Namn/plats
Norsagravfältet

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Gravfält, skålgropar?

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av parkeringsplatsbyggande utfördes en antikvarisk kontroll.
Av anmälan framgår inget undersökningsresultat, sannolikt inget av arkeologiskt intresse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 131:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1168

År
2001

Namn/plats
Gruvgatan, Stora Torget, Rådhusgatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för VA utfördes en förundersökning i form av en schaktningsövervakning.
Vid undersökningen påträffades påförda lager av sand, after, och slagg på en kort sträcka, annars omrörda lager efter ledningsdragningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1169

År
2001

Namn/plats
Kvarteret Rådmannen

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för fjärrvärme utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Av blanketten framgår inget undersökningsresultat.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1108

År
2001

Namn/plats
Barkarö, Gotö, Kanik, Lundby

Typ av undersökning
Särskild utredning, arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av förläggning av elkabel utfördes en särskild utredning och förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Kabeln drogs genom ett fornlämningsrikt område, med lämningar främst från brons- och äldre järnålder.
Inga fornlämningar påträffades i kabelsträckningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås-Barkarö 8:1	Västmanland	Västmanland	Västerås-Barkarö
	Västmanland	Västmanland	Västerås-Barkarö

AIS Nr
1110

År
2001

Namn/plats
Grömsta

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Fyndsamling

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation av sädestork utfördes en särskild utredning etapp 2.
I närområdet finns fornlämningar från yngre stenålder, bronsålder och järnålder. Hos markägaren finns en stor samling fynd bestående av bla knackstenar, eggdel av en stridsyxa, en skafthålsyxa, avslag av flinta samt bitar av lerkärl.
Ingen fast fornlämning påträffades vid utredningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Munktorp

AIS Nr
1084

År
2001

Namn/plats
Kolsva, Åsby, Myra

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
Gravfält

Datering, period
Folkvandringstid, odaterat

Fynd
Keramik, brända ben, agraffknappar, fibula, dräktnål, hartstätningsringar, slipsten

Beskrivning
Med anledning av nydragning av väg utfördes en arkeologisk undersökning.
Undersökningen ingår i ett större projekt, "Malmaprojektet", ett samarbete mellan Riksantikvarieämbetet UV Bergslagen, Västmanlands läns museum och Societas Archaeologica Upsaliensis.
Undersökningsområdet är beläget dels på nordöstsidan och del krönet av ett bevarat parti av Köpingsåsen. Undersökningen omfattade två sedan tidigare kända fornlämningar, Kolsva 105:1 & 142:1.
De stenpackningar som undersöktes inom Kolsva 105:1 visade sig vara naturbildningar. Inga förhistoriska lämningar undersöktes.
Inom Kolsva 142:1 undersöktes åtta gravar; två högar, en stensättning samt fem omarkerade gravar. Fyra av de fem omarkerade gravarna utgjordes av urnegravar eller urnebengropar som påträffades vid undersökningen av en av högarna. Om de var sekundärgravar som grävts ned i högen eller om de täcktes av gravhögen gick inte att utläsa stratigrafiskt. Tre av gravarna har fynddaterats till folkvandringstid. I samband med undersökningen grävdes ytterligare två gravar. Dessa var placerade mellan vägarbetsområdet och en grustäkt. Då ett bevarande

av dessa gravar ansågs olämpligt undersöktes även dessa på uppdrag av länsstyrelsen.
Gravfältet utökat mot V, vilket gör att Kolsva 142:1 (tidigare bedömd som stensättningsliknande lämning) har utgått och nu ingår i gravfältet Kolsva 105:1 som en av tre stensättningar i en gravgrupp.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Kolsva 105:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva
Kolsva 142:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1013

År
2001

Namn/plats
Kvarteret Hattmakaren, Laggaren

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Keramik, glas, bryne, islägg

Beskrivning
Med anledning av schaktning för fjärrvärme utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning. Ställvis orörda kulturlager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1081

År
2001

Namn/plats
Västmanland

Typ av undersökning
Skadeinventering

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
Torp, husgrund, skålgropar, grav, gravfält, fyndplats, bytomt/ gårdstomt, fornlämningsliknande lämning, milstolpe, stensträng, avrättningsplats, skärvstenshög, fornborg

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av grävning för optokabel utfördes en skadeinventering. Under 1999 och 2000 grävdes schakt för nedläggning av optokabel genom Västmanlands län, från länsgränsen i väst (Örebro län) till länsgränsen i öst (Uppsala län). Större delen av sträckan grävdes innan samråd skett med länsstyrelsen. Efter beslut av länsstyrelsen gjordes därför en särskild utredning i form av skadeinventering i fält, för att se om fornlämningar kommit till skada vid kabelnedgrävningen. 27 områden med sammanlagt 52 fornlämningar inventerades.
Vid inventeringen påträffades inga skadade fornlämningar, förutom de som redan skadats vid tidigare vägbyggen och dikning (Säby 22:1)

Björskog 11:1 (stensättningsliknande lämning) är sannolikt ett odlingsröse.
Lillhärad 2:1 (grav). I området påträffades även stensträngar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga socken 43:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken
Västerås 414:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 428:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 432:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 442:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 555:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 556:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 558:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 559:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 572:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 586:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 836:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Björskog 11:1	Västmanland	Västmanland	Björskog
Dingtuna 96:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 108:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 109:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 110:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 120:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 121:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 122:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 131:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 166:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 395:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 460:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 532:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 553:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 556:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Irsta 7:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 8:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 14:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 15:1	Västmanland	Västmanland	Irsta

Irsta 16:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 365:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 369:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 378:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Kolbäck 118:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 153:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Lillhärad 2:1	Västmanland	Västmanland	Lillhärad
Lillhärad 33:1	Västmanland	Västmanland	Lillhärad
Munktorp 62:1	Västmanland	Västmanland	Munktorp
Munktorp 332:1	Västmanland	Västmanland	Munktorp
Munktorp 370:1	Västmanland	Västmanland	Munktorp
Västerås 608:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 641:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Säby 12:1	Västmanland	Västmanland	Säby
Säby 22:1	Västmanland	Västmanland	Säby
Säby 30:1	Västmanland	Västmanland	Säby
Säby 31:1	Västmanland	Västmanland	Säby
Säby 81:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Säby 113:1	Västmanland	Västmanland	Säby
Arboga socken 40:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken

AIS Nr
1111

År
2001

Namn/plats
Möklinta Prästgård

Typ av undersökning
Skadeinventering

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna Egebäck

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Mesolitikum

Fynd
Avslag (porfyr), knacksten (sandsten)

Beskrivning
Med anledning av att en kabel grävts ned utan att länsstyrelsen meddelats utfördes en skadeinventering.
Inventeringen genomfördes genom rensning av massor på sidan om kabelschaktet och genom handgrävda provgropar utmed den dragna kabelns sträckning.
På en plats påträffades två avslag av porfyr och en knacksten i sandsten i massor från kabelschaktet. Det bekräftar att platsen är en stenåldersboplats.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Möklinta 168:1	Västmanland	Västmanland	Möklinta

AIS Nr
1040

År
2001?

Namn/plats
Kvarteret Draglinan, Lintrumman, Västerås

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Skärvstenshög, röjningsröse, skärvstensförekomst, fyndplats, grav, stensträng, boplats

Datering, period

Fynd
Flintavslag, malstenslöpare

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild utredning. Utredningen utfördes i två steg, där momenten kart- och arkivstudie, fältinventering och sökschaktning ingick. Vid inventeringen påträffades flera lämningar i utredningsområdets höglänta delar. Lämningarna utgjordes av skärvstenshögar och stensträngar. Vid sökschaktningen påträffades boplatslämningar i åkermarken i områdets sydvästra hörn. Vid utredningen tillvaratogs även två lösfynd (flintavslag och malstenslöpare).

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 626:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 627:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1097	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 629:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 628:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 190:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1098	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 630:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 482:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 482:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 481:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 481:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1099	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1100	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1220	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1170

År
2002

Namn/plats
Tranbäret

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Järnålder?

Fynd
Keramik, bränd lera, lerklining, flinta, gjutformsfragment? bränd ben, obränt ben

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en förundersökning.
Vid undersökningen påträffades förhistoriska boplatslämningar i form av omrörda kulturlager och enstaka anläggningar i tomtens östra del. Vid grävande av provrutor i kulturlagren gjordes fynd av keramik, bränd lera/lerklining, flinta och möjligt gjutformsfragment. Ställvis påträffades årderspår under kulturlagren. Anläggningarna var överlagrade av kulturlagren. Lagren tolkas som förhistoriska odlingslager. Av fyndmängden att döma, som är hög för att förekomma i ett odlingslager, kan möjligen odlingen redan under förhistorisk tid ha stört ett aktivitetsområde på platsen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 21:4	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1012

År
2002

Namn/plats
Nytorget del av Nygatan, Ahlöfsgatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Keramik

Beskrivning
Med anledning av schaktning för ledningsbyte utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
På 1,1 m djup kunde en träbroläggning dokumenteras. Längd ca 3 m, bredd ca 1,8 m.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1005

År
2002

Namn/plats
Kvarteret Sämskmakaren

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Keramik, kakel, sandstensbryne (?), kopparföremål, slagg

Beskrivning
Med anledning av uppförande av bostadshus utfördes en förundersökning.
Bebyggelselämningar från efterreformatorisk tid hittades. Kaklet dateras till 1600-tal.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1006

År
2002

Namn/plats
Kvarteret Giktringen

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av planerad bostadsbebyggelse utfördes en förundersökning. I undersökningsområdet hittades omrörda påförda avfallslager tillsammans med matjord.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1171

År
2002

Namn/plats
Skerikesby

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Grav

Datering, period
Vikingatid

Fynd
Brända ben, keramik, metallfynd (delar av två? spännbucklor)

Beskrivning
Med anledning av efterundersökning av en skadad grav (påträffad vid en tidigare antikvarisk kontroll) utfördes en särskild undersökning. Graven var rund och ca 3,2 x 3,0 m stor. Den bestod av en enskiktad stenpackning av stenar i varierande storlek, främst 0,3-0,6 m stora. Gravgömma med brända ben, keramik och metallfynd i form av delar av två? spännbucklor.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1101	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1049

År
2002

Namn/plats
Hubbo, Jädra, Malma

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Torp, hålväg, boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av byggnation av gång- och cykelbana utfördes en särskild utredning.
Utredningen motiverades av att fornlämningsbilden i denna del av Västerås visar på ett intensivt landskapsutnyttjande från stenålder till historisk tid. Utredningen genomfördes inom ett ca 20 000 m2 stort område. En del av den sträcka som skulle utredas hade dock schaktats bort av misstag tidigare under hösten.

Inget av arkeologiskt intresse påträffades vid utredningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 809:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 810:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Hubbo 162:1	Västmanland	Västmanland	Hubbo

AIS Nr
1127

År
2002

Namn/plats
Stora Ekeby

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Gravfält

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av förläggning av jordkabel och uppförande av transformatorstation utfördes en antikvarisk kontroll.
Inga anläggningar eller kulturlager påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Rytterne 21:1	Västmanland	Västmanland	Rytterne

AIS Nr
1125

År
2002

Namn/plats
Odensvi prästgård

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna Egebäck

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nedläggning av VA-ledning utfördes en antikvarisk kontroll.

Av anmälan framgår inte något undersökningsresultat.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Odensvi

AIS Nr
1115

År
2002

Namn/plats
Stora Rocklunda, Odensvi, Hagby, Grinda mfl

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Christina Svensson

Fornlämningskategori
Härd

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kabelnedläggning utfördes en antikvarisk kontroll.

Av anmälan framgår inte något undersökningsresultat. Enligt markering på bifogad karta påträffadest en härd .

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 274:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1114

År
2002

Namn/plats
Sundsbacka

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Nyare tid, odaterat

Fynd
Bränd lera, tegelfragment

Beskrivning
Med anledning av brobygge och vidhängande korrigering av väg utfördes en antikvarisk kontroll.
Inom den högst belägna (över 60 möh), västra delen av undersökningsområdet, påträffades ett kulturlager. Kulturlagret var beläget direkt under det 0,1-0,2 m tjocka matjordslagret. Lagret bestod av grå-brun sandblandad silt och innehöll relativt mycket kol. Förutom små rundplöjda bitar av bränd lera och små tegelfragment påträffades inga fynd. På krönet påträffades även en kokgropsliknande anläggning. Anläggningen var ca 1,5 x 1,5 m stor och 0,2 m djup och var fylld av söndersprängd sten, kol och sot. Det stora inslaget av mylla i fyllningen samt en järnspik som påträffades i anläggningens botten tyder på att anläggningen inte är förhistorisk. Anläggningen var placerad på kulturlagret och är således yngre än detta.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Möklinta 209:2	Västmanland	Västmanland	Möklinta

AIS Nr
1113

År
2002

Namn/plats
Törunda

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av husbygge utfördes en antikvarisk kontroll samt en förundersökning.
Undersökningen utfördes i omedelbar närhet till stensättningarna Munktorp 72:1 & 2, men dessa påverkades ej av byggnationen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Munktorp 72:1	Västmanland	Västmanland	Munktorp
Munktorp 72:2	Västmanland	Västmanland	Munktorp

AIS Nr
1080

År
2002

Namn/plats
Strömsholms slott

Typ av undersökning
Forskningsundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
Slott/ herresäte

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Keramik, glas, kritpipsfragment

Beskrivning
Med anledning av en planerad utställning och en eventuell rekonstruktion av trädgårdsanläggningen vid Strömsholms slott utfördes en trädgårdsarkeologisk undersökning, inom det område där köksträdgården legat sedan 1500-talet fram till mitten av 1900-talet. Trädgårdsanläggningen finns dokumenterad i skriftliga källor och kartor från olika tider. Syftet med den arkeologiska undersökningen var att bekräfta köksträdgårdens form från barocken, utifrån befintliga ritningar och kartor. Inom undersökningen skulle man även söka eventuella spår av äldre trädgårdar. Huvudfrågeställningen var i vilken utsträckning Tessin den äldres generalplan från 1600-talet genomfördes, samt hur den äldre Vasaträdgården var utformad. Andra frågeställningar var hur trädgårdsgångarna var uppbyggda, hur dammens konstruktion såg ut och var den hade sitt till- och frånflöde. Vid undersökningen påträffades lämningar från minst två generationer trädgårdar. Anläggningarna bestod av till största delen av sönderplöjda trädgårdsgångar, planteringsgropar för träd, stenfyllda dräneringsdiken samt en eventuell dammanläggning. Huvuddelen av de påträffade spåren stämmer väl överrens med barockträdgården som finns på kartor från

mitten av 1700-talet och framåt. Vissa av anläggningarna hör dock till en äldre fas.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 230:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1079

År
2002

Namn/plats
Strömsholm

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Christina Svensson

Fornlämningskategori
Gravfält

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av återställning av skadad fornlämning utfördes en antikvarisk schaktningsövervakning.
Fornlämningen hade inte tagit skada av det otillåtna ingreppet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 227:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1078

År
2002

Namn/plats
Frösåker

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Stensträng, grav, terrassering, äldre väg, husgrund

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild utredning, etapp 2.
Inga fornlämningar påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kärrbo 107:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 107:2	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 107:3	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 107:4	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 107:5	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 189:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 210:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo
Kärrbo 290:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo

AIS Nr
1077

År
2002

Namn/plats
Guttsta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna Egebäck

Fornlämningskategori

Datering, period
Järnålder?

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kabelnedläggning utfördes en antikvarisk kontroll. Undersökningen skedde i form av 25 st 3-5 m långa schakt för att konstatera om fornlämningar skulle beröras. Det enda som påträffades var ett visst kulturpåverkat material innehållande kol och bränd lera under ploglagret, men inga anläggningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1074

År
2002

Namn/plats
Silvergruvan, Kila, Jungfrubo, Sörbo

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Bebyggelselämning, fyndplats, boplats

Datering, period
Odaterat, Nyare tid

Fynd
Fyndmaterial av hushållskaraktär,

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en förundersökning av fem lokaler utmed vägsträckningen.
Dess utgjordes av två boplatser (möjligen från stenålder), en boplats och en möjlig bebyggelselämning, en slaggförekomst och slutligen en bebyggelselämning. Undersökningen resulterade i att en av bebyggelselämningarna karterades och att den andra kunde beläggas genom en fragmentarisk grund och genom fyndmaterial av hushållskaraktär. Båda bebyggelselämningarna kunde grovt dateras till 1800-1900-talen. Av boplatslämningarna och slaggförekomsten påträffades inga spår.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Sala stad
Kila 95:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 195:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 196:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 197:1	Västmanland	Västmanland	Kila
Kila 201:1	Västmanland	Västmanland	Kila

AIS Nr
1073

År
2002

Namn/plats
Borgvik, Kungsgården

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
Slott/ herresäte

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Ben, keramik (1600-tal och senare)

Beskrivning
Med anledning av villabygge utfördes en förundersökning.
Det berörda området har av länsstyrelsen föreslagits att ingå i fornlämningsområdet tillhörande Kungsgården (Kungs-Barkarö 1:1), och på platsen finns synliga lämningar i form av en husterrass där det Kungliga Beridarhuset som ingick i Stallgården från 1600-talet har legat.

Undersökningen planerades i två steg, denna anmälan gäller endast steg 1. Steg 1 syftade till att lokalisera eventuella lämningar utöver de redan kända samt att bedöma bevarandegraden och utbredningen av de befintliga. Vid undersökningen grävdes 14 schakt. Lämningar påträffades endast på husterrassen. Lämningarna utgjordes av delar av grunden till den norra väggen av Beridarhuset. I två av schakten som grävdes på terrassen påträffades även sotiga avfallslager med ben och keramik.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kungs-Barkarö 2:1	Västmanland	Västmanland	Kungs-Barkarö

AIS Nr
1035

År
2002

Namn/plats
Dingtuna, Råby

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Christina Svensson

Fornlämningskategori
Stensträng, grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av förlängning och breddning av påfart till E18 utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
En tidigare ej registrerad stensättning påträffades. Inget övrigt av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 558:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 660:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
1106

År
2002

Namn/plats
Johannisbergs flygplats

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Torp, fyndplats, fornlämningsliknande lämning

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en antikvarisk kontroll.

Av anmälan framgår inte något undersökningsresultat.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 901:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 901:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 342:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1014

År
2002

Namn/plats
Kvarteret Åldermannen, Boktryckaren

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärmeutbyggnad utfördes en förundersökning i form a schaktningsövervakning.

Intakta kulturlager på ca 3 m påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1042

År
2002

Namn/plats
Hässlö

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktarbeten för jordkabel utfördes en antikvarisk kontroll, i närheten av Västerås 563:1, 2, 3.
Kabelschaktet låg i åsens västsluttning upp mot dess krön till platsen för en mobiltelefonmast. Inget av antikvariskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 563:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 563:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 563:3	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1036

År
2002

Namn/plats
Östjädra

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
Gravfält, fyndplats

Datering, period
Vikingatid

Fynd
Silverhänge, bronsbeslag, bronskedja, remändebeslag i brons, bronsknappar, glaspärlor, benpärlor, nitar, nålar, belag i järn, keramik, brända ben

Beskrivning
Med anledning av nedläggande av kablar och uppförande av ny transformator utfördes en särskild undersökning.
Det arkeologiska arbetet har utförts i tre omgångar efter två separata beslut från Länsstyrelsen. Det inledande arbetet (Lst dnr 431-9843-02) rörde markingrepp inom det instängslade stationsområdet där dels det nya transformatorhuset skulle uppföras, dels skulle ett kabelschakt dras från denna till ett redan befintligt kabelschakt ca 8 meter nordväst därom. Det andra ärendet berörde markingrepp utanför transformatorområdet (Lst beslut dnr:431-11991-02) med nedläggningar av nya kablar, framförallt i redan befintliga kabelschakt. När det arkeologiska arbetet inleddes hade redan ett område inne på stationsområdet schaktats av. Vid schaktarbetet påträffades rikligt med slagg och kolfläckar varpå arkeologer tillkallades. Vid framrensningen påträffades brända ben och keramik från en skadad brandgrav. Öppnandet av det andra schaktet kontrollerades av en arkeolog. Den brandgrav som påträffades i den nordligaste delen av schaktet undersöktes, trots att den inte tagits fram i sin helhet. Detta ansågs motiverat med tanke på att den framtagna delen av brandlagret skulle

komma att skadas vid det fortsatta kabelarbetet.
I väster, framför stationsområdet öppnades omkring 40 m2 stort område. I stort sett hela ytan korsades av nedgrävda kablar. Endast mindre fläckar av orörd mark återstod. De delar av kabelschaktet från 2001 (Alström manus) som fyllts igen återöppnades för att lägga ner ytterliggare kablar. Då anläggningar som vid den antikvariska kontrollen från 2001 visade sig vara rester av gravar, istället för som man då tolkade dem härdar, valde vi att upprätta och dokumentera en långprofil i det återöppnade schaktet.
En yta norr om stationen öppnades för att sammanfoga nya och gamla kablar. Målsättningen var att här försöka gå runt eventuella gravar vilket inte lyckades då delar av två större stensättningar (A9, A10) påträffades. Den första var delvis söndergrävd av en äldre kabel och fortsatte dessutom innanför stationsområdet. Efter samråd med Länsstyrelsen och platsledaren på Mälarenergi beslutades det att en bergkabel skulle läggas över de framtagna stensamlingarna. Innan övertäckningen dokumenterades de framtagna delarna av gravarna genom planritning i skala 1:20 samt fotografering. Hela ytan täcktes med fiberduk och sand varpå kabeltrumman lades över detta. Slutligen återfylldes området med de borttagna fyllmassorna.

Resultat
Från undersökningen har 15 anläggningar och 108 fyndposter registrerats. 11 av anläggningarna utgörs av gravar eller delar av gravar och resterande av boplatsanläggningar i form av härdar och stolphål. Till följande redovisning av resultaten har endast en snabb basregistrering av fyndmaterialet gjorts så vissa förändringar och omtolkningar kommer troligtvis att ske. Förutom att dokumentera och undersöka påträffade anläggningar dokumenterades i möjligaste mån gjorda markingrepp i området.
11 av de påträffade anläggningarna utgörs av gravar eller delar av gravar. Samtliga är mer eller mindre skadade av sentida markingrepp, framförallt i form av nedgrävda kablar. Flera av gravarna påträffades då äldre kabelschakt tömdes och profilväggar rensades upp. Fyra av dem har undersökts helt (Al, A4 och A5) eller delvis (A2). Tre av gravarna har delvis tagits fram i plan, dokumenterats och sedan täckts med fiberduk och sand (A3, A9 och A10). Fyra av anläggningarna har endast dokumenterats i äldre kabelschakt (A6, A7, A8 och All).
De yttre konstruktionerna verkar till stor del utgöras av stensättningar i varierande storlekar. Endast i ett av fallen kan man säkert säga något om formen på stensättningen: A9 som är rund. Den intilliggande A10 kan möjligen vara rektangulär eller kvadratisk vilket skulle kunna indikera att gravfältet utnyttjats in i senare delen av vikingatid.
Gravskicket utgörs uteslutande av brandlager. Undersökningen visar tydligt att gravarna ligger mycket tätt placerade och i något fall är det möjligt att en grav överlagrar en annan. Gravarna utanför stationsområdet förefaller bättre bevarade än de innanför. Detta kan eventuellt förklaras med att ytan utanför inte jämnats till på samma sätt som ytan innanför.
Koncentrerat till ett mindre område i den västra delen av

undersökningsområdet påträffades tre härdar och ett stolphål. Två av härdarna var kluvna av ett äldre kabelschakt som löper i ungefär östvästlig riktning från träns fö rmatorstationen och vidare ut över vägen.
En översiktlig basregistrering har gjorts av fyndmaterialet där 108 fyndposter har registrerats. Den största delen av fyndmaterialet kommer från de två gravarna Al och A2. Enstaka fynd, främst i form av brända ben och keramik, har även tagits tillvara från flera av de andra gravarna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 691	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 351:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
1033

År
2002

Namn/plats
Fullerö, Tortuna Sörby, Klockvretarna mfl

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Bytomt/gårdstomt, skålgropar, grav, skärvstenshög, fyndplats, gravfält, ödekyrkogård, kulturlager, boplats

Datering, period

Fynd
Bränt ben

Beskrivning
Med anledning av schaktning för optokabel utfördes en förundersökning i form av en antikvarisk kontroll.
Undersökningen var uppdelad i sju olika objekt, med underobjekt.
Inom objekt 2B fanns i delar av schaktet orörda lager och i dessa påträffades kulturlager med enstaka brända ben och en kol- och sotkoncentration.
Inom objekt 6A påträffades anläggningar i form av två stycken härdar, vilka fanns på ett inbördes avstånd av ca 10 m. Härdarna var ca 1 m breda och intill 0,5 m djupa. Fyllningen var kraftigt kol- och sotbemängd och det fanns rikligt med skärvig sten. Inga övriga lämningar påträffades i schaktet.
Inom objekt 7B hittades en härd. Härden påträffades på ett djup av 0,3 m. Bredden var 0,5 m och djupet var 0,3 m. Anläggningen var skålformad. Fyllningen var kol- och sotbemängd och i fyllningen fanns enstaka skärviga stenar. Inga övriga anläggningar hittades i schaktet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås-Barkarö 51:1	Västmanland	Västmanland	Västerås-Barkarö
Tortuna 38:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna
Tortuna 86:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna
Tortuna 184:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna
Dingtuna 10:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Haraker 72:1	Västmanland	Västmanland	Haraker
Rytterne 1:1	Västmanland	Västmanland	Rytterne
Björksta 44:1	Västmanland	Västmanland	Björksta
Björksta 13:1	Västmanland	Västmanland	Björksta
Björksta 481:1	Västmanland	Västmanland	Björksta
Björksta 484:1	Västmanland	Västmanland	Björksta
Björksta 485:1	Västmanland	Västmanland	Björksta
Björksta 20:1	Västmanland	Västmanland	Björksta
Tortuna 306:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna
Tortuna 305:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna
Tortuna 305:2	Västmanland	Västmanland	Tortuna
Björksta 519:1	Västmanland	Västmanland	Björksta
Romfartuna 135:1	Västmanland	Västmanland	Romfartuna

AIS Nr
1032

År
2002

Namn/plats
Dingtuna, Vallby

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
grav, stensträng

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktningsarbeten för elnät utfördes en antikvarisk kontroll.
Inga fornlämningar berördes av arbetsföretaget.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 103:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 391:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
1029

År
2002

Namn/plats
Erikslunds industriområde

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Äldre järnålder

Fynd
Brända ben (två fragment), Keramik (tre fragment av äldre järnålderstyp)

Beskrivning
Med anledning av planerad bebyggelse utfördes en särskild utredning. Utredningen utfördes inom tre kvarter.
Inom kvarteret Kranföraren påträffades inga anläggningar eller andra strukturer.
Inom kvarteret Kugghjulet 2 och 3 påträffades en anläggning i ett av schakten. Anläggningen bestod av en rund mörkfärgning, ca 0,20 m i diameter. I anläggningen hittades två fragment brända ben och tre fragment magrad bränd lera som troligtvis är rester av keramik av äldre järnålderstyp. Anläggningen kan utgöra resterna av en grav. I de övriga schakten hittades inga ytterligare anläggningar eller strukturer.
Inom kvarteret Kuggstången 4, 6 och 9 påträffades inga anläggningar eller andra strukturer.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 625:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1097

År
2002

Namn/plats
Kvarteret Huld, Köpings museum

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kontroll av Köpings museums grund pga av sättningar, utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Två provgropar grävdes intill museibyggnadens vägg. Byggnaden är uppförd på 1760-talet, eventuellt på grunden till en 1600-talsbyggnad i tegel som ska ha legat på platsen. I det norra schaktet fanns ingen rustbädd under stengrunden till huset. Stengrunden låg direkt på steril lera på 1,4 m djup. Det har tidigare funnits utbyggnader på huset inom detta område, vilka revs på 1960- eller 1970-talet. Endast fyllnads- och rivningsmassor från detta ingrepp påträffades i schaktet.
I det södra schaktet påträffades tre äldre marknivåer bestående av två nivåer stenläggningar (rundad natursten 0,1-0,2 m stora) på ca 0,3 m respektive 0,5 m djup. På 1,5 m djup påträffades ett brandlager med inslag av bränt tegel. Detta kan röra som om marknivån för den tegelbyggnad som ska ha legat på platsen före dagens byggnad. Under museibyggnadens stengrund på 1,9 m djup fanns en rustbädd besående av ett lager ekplankor vilande direkt på den sterila leran.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 148:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
1027

År
2002

Namn/plats
Björksta, Igelsta

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna Egebäck

Fornlämningskategori
Boplats, bytomt/gårdstomt

Datering, period
stenålder, bronsålder, järnålder, Nyare tid

Fynd
Keramik (krus av stengods), lerklining

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en utredning.
Utredningen skedde genom dels kartstudier, dels sökschakt.
Kartstudierna visade att delar av den äldre bytomten låg inom utredningsområdet, övrig mark hade nyttjats som åker och hage. Vid sökschakten invid impedimenten fanns det rester efter förhistorisk aktivitet med fynd av en anläggning, keramik, lerklining, bränd lera och kol. Ett tunt skikt med kol och bränd lera fanns under matjorden. Uppe på impedimentet fanns spår av den historiska bebyggelsen med bla en smedja placerad mitt på impedimentet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Björksta 511:1	Västmanland	Västmanland	Björksta
Björksta 512:1	Västmanland	Västmanland	Björksta

AIS Nr
1026

År
2002

Namn/plats
Ytterberga

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna Egebäck

Fornlämningskategori
Skålgropar

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kabelnedläggning utfördes en antikvarik kontroll.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Björksta 359:1	Västmanland	Västmanland	Björksta
Björksta 359:2	Västmanland	Västmanland	Björksta

AIS Nr
1025

År
2002

Namn/plats
Västerås

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av byggnation utfördes en utredning etapp 1.
Av blanketten framgår inget undersökningsresultat.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1018

År
2002

Namn/plats
Strömsnäs

Typ av undersökning
Forskningsundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Johan Anund, Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
Kyrka/ kapell

Datering, period
Medeltid, Odaterat

Fynd
Spik, murbruk, ben (människa)

Beskrivning
Västmanlands läns museum utförde tillsammans med Riksantikvarieämbetet en forskningsgrävning under tre dagar av en medeltida kyrklämning, det sk Helge Svens kapell söder om Arboga. Undersökningen ingår i ett större projekt kring Arbogas äldsta kyrkotopografi och urbanisering

Vid tidigare undersökning av platsen (år 1892) hittades gravar innanför väggarna. Den nu genomförda undersökningen syftade till att få en närmare datering av platsen, samt att se om det fanns gravar även utanför kyrkan, vilket skulle kunna bidra till en närmare funktionsbestämmning av plasten. Att byggnaden inte nämns i medeltida dokument kan tyda på att den är tidig, och att den eventuellt har fungerat som privatkyrka tillhörande någon av de stora gårdarna söder om staden (Porsgården eller Gäddgården som gränsar till Porsgårdens ägor).

Fyra schakt grävdes, två på insidan och två på utsidan av väggarna. I schakten på utsidan hittades inga gravar eller andra anläggningar.

Schakten på insidan visade att hela (?) lämningen grävt ur vid undersökningen 1892. Två bensamlingar (människoben) påträffades ungefär på platsen för de tidigare påträffade gravarna, vilka sannolikt representerar återbegravningar i samband med den tidigare undersökningen. Material för C-14 datering insamlades från dessa.

Datering och den slutgiltiga tolkningen av platsen är ännu inte klara. Resultaten redovisas i samband med att projektet i sin helhet avslutas.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 5:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1016

År
2002

Namn/plats
Kvarteret Godtemplaren

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd
Keramik (rödgods, fajans)

Beskrivning
Med anledning av utbyggnad av bostadshus utfördes en förundersökning i form a schaktningsövervakning.
Kulturlager påträffades. Rödgods och fajans daterades till 1700-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1107

År
2002

Namn/plats
Kanik, Lundby, Örtagården

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Boplats, stensträng, källargrop, grav, härd

Datering, period

Fynd
Bränd lera

Beskrivning
Med anledning av detaljplan utfördes en särskild utredning.
Vid utredningen påträffades boplatslämningar i form av härdar, stolphål och kulturlager. Vid utredningen påträffades även en stensträng, en stensättning, en grop och en källargrop.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1042:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1043:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1053:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1054:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1055:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1056:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1283

År
2002

Namn/plats
Kvarteret Proban

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av markundersökning med borr utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Borrkärnorna visade på ca 2 m tjocka kulturlager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1274

År
2002

Namn/plats
Västerås, Hacksta

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
grav, boplats, bytomt/gårdstomt

Datering, period
odaterat

Fynd
keramik

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild utredning etapp 2. I området påträffades en tidigare ej känd fornlämning, en icke avgränsad boplatslämning (Västerås 1048:1), kulturlager med förhistorisk keramik. I de högre liggande partierna väster och nordväst om Västerås 298:1 fanns stensamlingar och ålderdomliga åkerytor, i ett schakt påträffades kol och sot. I det högt liggande området norr om Västerås 339:1 finns stora stenar och detta är en del av Hacksta gamla tomts närmaste inägomark. Vidare arkeologiska åtgärder rekommenderas för dessa områden innan marken kan tas i anspråk.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 298:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 339:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1048:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1275

År
2002

Namn/plats
Hässlö

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en utredning etapp 2.
Inga fornlämningar påträffades inom ytan.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1276

År
2002

Namn/plats
Morgongåva

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
järnbruk

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en utredning etapp 1 och 2.
Inga sedan tidigare okända fornlämningar påträffades inom ytan.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Vittinge 147:1	Uppsala	Uppland	Vittinge

AIS Nr
1277

År
2002

Namn/plats
Kvarteret Bjurhovda

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Christina Svensson

Fornlämningskategori
bytomt/gårdstomt

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av optokabel utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 459:3	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1278

År
2002

Namn/plats
Kvarteret Kleopatra

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbebyggelse utfördes en kompletterande undersökning.
Av anmälan framgår inget undersökningsresultat, sannolikt inget av arkeologiskt intresse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1245

År
2002

Namn/plats
Tortuna, Sörby

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ny idrottsplan utfördes en utredning etapp 1 och 2. Närområdet är rikt på fornlämningar som tex skålgropar, gravar och skärvstenshög. Ca 100 m NÖ om utredningsområdet är Tortuna kyrkby belägen.
Vid undersökningen påträffades boplatslämningar i sju av schakten, i form av kraftiga kulturlager, härdar och skärvsten. Kulturlagren var till färgen gråbruna med inslag av kol, sot, bränd lera samt lerklining. Lagren var intill 0,2 m djupa. Härdarna var i storleken ca 0,4-0,5 m i diameter och innehöll mycket kol, sot och skärvsten. Boplatsen är inte avgränsad. Boplatslämningarna är spridda över hela utredningsytan. Den centrala delen av ytan tycks dock ligga på den höjdplatå/terrass som är belägen i norr.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tortuna 304:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1282

År
2002

Namn/plats
Stora Gatan, Kvarteret Lennart

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för vattenledningar utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
På två platser kunde lagerföljen i Stora Gatan dokumenteras genom sektionsritningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1285

År
2002

Namn/plats
Kvarteret Oden

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för fundament utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Vid undersökningen påträffades kulturlager använt som fyllnadslager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1284

År
2002

Namn/plats
Norra Källgatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av optokabel utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Av anmälan framgår inget undersökningsresultat, sannolikt inget av arkeologiskt intresse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1315

År
2002

Namn/plats
Ängsö slott

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
slott/ herresäte

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning pga dräneringsproblem utfördes en schaktningsövervakning.
Inga fynd påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Ängsö 4:1	Västmanland	Västmanland	Ängsö

AIS Nr
1286

År
2002

Namn/plats
Vändle

Typ av undersökning
Särskild utredning, arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av utvidgning av bergtäkt utfördes en utredning etapp 2 och förundersökning.
Vid undersökningen påträffades stensättningsliknande naturformationer och grävda fördjupningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
1179

År
2002

Namn/plats
Skerike, Tibble

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av utbyggnad av golfbana utfördes en särskild utredning etapp 1 och 2.
Området är beläget i Svartåns dalgång, vilken är mycket rik på fornlämningar, bla i form av gravar och skålgropsförekomster.
Inga fornlämningar påträffades vid utredningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1281

År
2002

Namn/plats
Fullerö

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Byggnad

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för VA utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Av anmälan framgår inget undersökningsresultat, sannolikt påträffades inget av arkeologiskt intresse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås-Barkarö 1:1	Västmanland	Västmanland	Västerås-Barkarö

AIS Nr
1913

År
2002

Namn/plats
Silvergruvan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
gruvhål

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktningar för gruvbyggnad utfördes en förundersökning i form av murverksdokumentation.
Murarna tillhörde grunderna för den lave som stod ovan gruvhålet till mitten av 1960-talet då byggnaden föll ihop av ålder och uteblivet underhåll.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 22:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1279

År
2002

Namn/plats
Västerås slott, Kvarteret Olympia

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
stadslager, slott

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning över borggården utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Vid undersökningen påträffades endast fyllnadsmassor och en eventuell äldre marknivå.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1194

År
2002

Namn/plats
Södra Nackby, Gillberga, Lista

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Christina Svensson

Fornlämningskategori
gravfält, skärvstenshög, grav, boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nedläggning av elkabel utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Vid undersökningen påträffades kulturlager (Skultuna 239:1 & 2).

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Skultuna 50:1	Västmanland	Västmanland	Skultuna
Skultuna 57:1	Västmanland	Västmanland	Skultuna
Skultuna 73:1	Västmanland	Västmanland	Skultuna
Skultuna 28:1	Västmanland	Västmanland	Skultuna
Skultuna 239:2	Västmanland	Västmanland	Skultuna
Skultuna 239:1	Västmanland	Västmanland	Skultuna
Västerås 96:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1184

År
2002

Namn/plats
Fredsgatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av utbyte av ledningar utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Av anmälan framgår att en anläggning undersökts.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1185

År
2002

Namn/plats
Kvarteret Hantverkaren/ Norrbygatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av miljöarbete i form av trädplantering utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Vid undersökningen påträffades trästockar samt stenrader och någon form av begränsningsanläggning.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1287

År
2002

Namn/plats
Vetterslund, Västerås

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en utredning etapp 1.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1186

År
2002

Namn/plats
Norrbygatan, Kvarteret Smeden

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
I schaktet påträffades kol och trärester av en trolig konstruktion.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1187

År
2002

Namn/plats
Broddbo, Kila, Jungfrubo

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
boplats, fornlämningsliknande lämning

Datering, period
mesolitikum?

Fynd
kvarts

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en kompletterande utredning, för nytillkomna anslutningsvägar och förändrade vägsträckningar på RV 70 vid Broddbo-Evelund.
Utredningen berörde lokaler inom delsträckans norra del vid Broddbo och Kila-Jungfrubo. I samtliga fall var det lokalernas topografiska lägen, vilka ansågs kunna hysa boplatslämningar, som motiverade utredningen. Fältdelen omfattade inventering, grävande av sökschakt och provgropar. För de områden som låg vid Broddbo genomfördes också en översiktlig kartstudie.

Vid Broddbo påträffades en stenåldersboplats (Sala socken 204:1) i form av bearbetad kvarts, vilken påträffades i samband med grävning av provrutor inom en plan och stenfri yta. Utifrån boplatsens topografiska läge medges en datering from mesolitikum.
Vid Kila-Jungfrubo påträffades ett kulturlager, som till synes var översandat, i vilket ett stolphål påträffades (Kila 234:1). Platsen är belägen på ett höjdparti och kan utifrån lagret, anläggningen och topografin tolkas som en boplats med möjlig datering from mesolitikum.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala socken 204:1	Västmanland	Västmanland	Sala socken
Kila 234:1	Västmanland	Västmanland	Kila

AIS Nr
1188

År
2002

Namn/plats
Stadsparken

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager, dammvall, kanal, byggnad

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för optokabel utfördes en antikvarisk kontroll.
Vid undersökningen påträffades kulturlager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad
Sala stad 168:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad
Sala stad 211:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad
Sala stad 109:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad
Sala stad 109:2	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1189

År
2002

Namn/plats
Handberga

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Gravfält

Datering, period

Fynd
bränt ben (fragment av skalltak från människa)

Beskrivning
Med anledning av byggnation utfördes en utredning.
Vid utredningen påträffades ett fragment av människoben ca 20 m N om begränsningen av Skultuna 87:1. Sentida lager i området innehöll en hel del stenar och sammantaget indikerar detta sannolikt förstörda stensättningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Skultuna 87:1	Västmanland	Västmanland	Skultuna

AIS Nr
1190

År
2002

Namn/plats
Kristina

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för elledning utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Vid undersökningen påträffades kulturlager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1191

År
2002

Namn/plats
Skerikesby

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktningsarbeten för elnät utfördes en antikvarisk kontroll.
Inom området hade en stensättning tidigare påträffats vid en antikvarisk kontroll 2001 (Västerås 1101).
Vid undersökningen berördes inga fornlämningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 626:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 626:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1101	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1192

År
2002

Namn/plats
Silvergruvan, Tullsta

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Kolningsanläggning, gränmärke

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en särskild undersökning i form av dokumentation.
Det rörde sig om dokumentation av fyra objekt bestående av kolbottnar, gränsmarkeringar och stenmurar. I ett fall kompletterades dokumentationen med ytterligare objekt.
Av anmälan framgår bara var två av objekten är belägna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 130:2	Västmanland	Västmanland	Sala stad
Sala stad 230:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1193

År
2002

Namn/plats
Vässtuna

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
gravfält, skålgropar

Datering, period
odaterat

Fynd
tegel, kvarts, bränt ben, keramik (förhstorisk)

Beskrivning
Med anledning av nyetablering av handel inom centrumområdet utfördes en förundersökning.
I den norra delen av undersökningsområdet, beläget strax nedanför moränhöjden, fanns orörda lager. I schaktet kunde ett ca 0,1 m tjockt odlingslager identifieras. I flera schakt uppe på själva moränhöjden fanns stenar, stora mängder tegel och omrörda lager. Dessa omrörda lager tolkas som ett resultat av bebyggelse och andra aktiviteter vilka har förändrat platserna. I ett schakt på den södra sidan av moränsluttningen, fanns ett mylligt lager med stort inslag av tegel. Lagret tolkades som en rest av trädgårdsodling eller liknande, troligtvis samtida med husgrunden på moränbacken. I lagret fanns ställvis stenar. Vid rensning påträffades bearbetad kvarts. I västra delen av schaktet fanns en nedgrävning i underliggande sterila lager, i vars yta ett fragment bränt ben och två bitar förhistorisk keramik påträffades. Inga övriga iakttagelser gjordes, varför vi kunde sluta oss till att Svedvi 131:1 inte sträckte sig in i utredningsområdet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Svedvi 131:1	Västmanland	Västmanland	Svedvi
Svedvi 131:2	Västmanland	Västmanland	Svedvi

AIS Nr
1183

År
2002

Namn/plats
Skallberget

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Skärvstenshög

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
I denna del av Västerås och i närheten av den plats där ledningen skulle grävas visar fornlämningsbilden på ett intensivt landskapsutnyttjande under framförallt bronsåldern.
Schaktningsövervakningen utfördes längs med en ca 40 m lång sträcka.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 205:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1182

År
2002

Namn/plats
Kävsta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Gravfält

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för maskinhall utfördes en antikvarisk kontroll.
Vid undersökningen påträffades fyllnadslager i form av diverse sopor och sten och jord.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 616:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 616:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1180

År
2002

Namn/plats
Brottberga

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna Egebäck

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
järnålder?

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en utredning.
På den 7500 m2 stora utredningsytan påträffades i den södra delen ett 0,3 m tjockt kulturlager och ett 0,10 m djupt stolphål. I den norra delen av utredningsytan påträffades inga okända fornlämningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1037:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1298

År
2003

Namn/plats
Andra Sidan

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
bytomt/ gårdstomt

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild utredning. Syftet var att konstatera om kulturlager fanns i området. Så var inte fallet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Fagersta 121:1	Västmanland	Västmanland	Fagersta

AIS Nr
1292

År
2003

Namn/plats
Gillberga

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
boplats, härd

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av lertäkt utfördes en särskild utredning.
I utredningsområdets nordvästra hörn påträffades boplatslämningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Vittinge 296:1	Uppsala	Uppland	Vittinge
Vittinge 296:2	Uppsala	Uppland	Vittinge
Vittinge 295:1	Uppsala	Uppland	Vittinge

AIS Nr
1196

År
2003

Namn/plats
Sör Kivsta

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström, Lisa Skanser

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en särskild utredning. Utredningen utfördes inom två områden som bedömdes kunna hysa förhistoriska boplatslämningar. Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Sala socken

AIS Nr
1060

År
2003

Namn/plats
Torp

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
romersk järnålder, folkvandringstid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en kompletterande arkeologisk undersökning.
Den kompletterande undersökningen utfördes inom två områden, dels under den befintliga väg 250, dels under uppfartsvägen till fastigheten Torp. Öster om den befintliga väg 250 fanns boplatsen Kolsva 262:1, vilken undersöktes och togs bort år 2001.
Vid den kompletterande undersökningen återfanns inget av den förhistoriska boplatsen. Endast sentida lämningar i form av planteringsgropar etc. återfanns.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolsva 262:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1056

År
2003

Namn/plats
Asarnas väg, Ullvi

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori
Grav?

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en arkeologisk utredning etapp 1.
Vid utredningen lokaliserades tre eventuella stensättningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Irsta 423:1	Västmanland	Västmanland	Irsta

AIS Nr
1294

År
2003

Namn/plats
Kvarteret Livia

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kabelplacering utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
En profil ritades trots att omfattande moderna ingrepp skett på platsen. Området har troligtvis haft kraftiga kulturlager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1055

År
2003

Namn/plats
Ullvi

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori
grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en arkeologiskt utredning etapp 2.
Vid utredningen påträffades en tidigare okänd grav i form av en stensättning.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Irsta 423:1	Västmanland	Västmanland	Irsta

AIS Nr
1296

År
2003

Namn/plats
Barkaröby

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
stensträng

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild utredning.
Vid undersökningen påträffades en stensträng, ca 130 m lång.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås-Barkarö 94	Västmanland	Västmanland	Västerås-Barkarö

AIS Nr
1103

År
2003

Namn/plats
Hacksta

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Bytomt, milstolpe, boplats, fyndplats, gravfält, grav, fornlämningsliknande bildning

Datering, period

Fynd
Brända ben, bränd lera

Beskrivning
Med anledning av byggnation av industri- och verksamhetsområde utfördes en särskild utredning, etapp 2.
Vid undersökningen påträffades fyra områden med boplatslämningar (A-D)
Inom område A (Västerås 1062:1) påträffades två stolphål samt en härd.
Inom område B (Västerås 1061:1) påträffades åtta anläggningar av förhistorisk karaktär; härdar, stolphål och en mörkfärgning med brända ben runt en sten.
Inom område C (Västerås 1060:1) påträffades tre anläggningar som kunde bestämmas antingen som stolphål eller härdar.
Inom område D (Västerås 1063:1) påträffades sex anläggningar vilka tolkades som stolphål.

Samtliga anläggningar tolkas ha ingått i förmodligen större, idag ej avgränsade, förhistoriska boplatsområden.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 348:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 737:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 868:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 287:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 287:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 288:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 288:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 289:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 289:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1063:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1062:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1060:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1061:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1102

År
2003

Namn/plats
Kanik, Lundby, Örtagården

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori
Källargrop, boplats, stensträng

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild undersökning. I enlighet med länsstyrelsens beslut dokumenterades en stensträng och en källargrop genom digital inmätning. Undersökningen omfattade även en inmätning av ett boplatsområde som undantogs för nybyggnation.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1053:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1042:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1043:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1023

År
2003

Namn/plats
Västerås, Badelunda

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Stensträng, fossil åker

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för ny transformatorstation och framdragning av elkabel utfördes en antikvarisk kontroll.
Inget av arkeologiskt värde påverkades av exploateringen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 913:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 913:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1063

År
2003

Namn/plats
Strömsholm

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Yngre bronsålder

Fynd
Hästskosömmar

Beskrivning
Med anledning av nedläggande av jordkabel utfördes en antikvarisk kontroll.
Vid undersökningen påträffades två härdar. Härdarna var ca 1,0 x 0,5 m i diameter och 0,15-0,25 m djupa. Anläggningarna tolkas som boplatslämningar och de visar att en förhistorisk bosättning funnits i närområdet. C-14 datering (770 BC-520 BC 2 sigma) från en av härdarna indikerar att boplatsen härrör från yngre bronsålder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 377	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1065

År
2003

Namn/plats
Vänsta

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Boplats, härd

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av avstyckning av fastighet utfördes en särskild utredning etapp 2.
Vid undersökningen påträffades en härd och två sotfläckar (förmodligen stolphål), på ett höjdparti i åkermarken. Dessa tolkas som en del av en ej avgränsad förhistorisk boplats.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 375	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 378	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1030

År
2003

Namn/plats
Kvarteret Kugghjulet

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild undersökning. En kulturlagerrest dokumenterades och tolkningen är att exploateringsområdet troligen ligger i utkanten av ett boplatsområde.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 625:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1067

År
2003

Namn/plats
Karbenningby

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
Hyttområde

Datering, period
Odaterat, nyare tid

Fynd
Slagg, keramik, bränt ben, söm, tegel

Beskrivning
Med anledning av schaktning för avloppsledning utfördes dels en provundersökning, dels en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
I april 2003 grävdes en provgrupp intill det föreliggande undersökningsområdet för att underlätta vidare handläggning av ärendet. Enligt markägaren skulle man vid tidigare grävning för den befintliga avloppsledningen ha påträffat ett tjockt slagglager, och syftet med provgropsgrävningen var att se om det fanns kulturlager eller anläggningar under. En 1 x 2 m stor grop grävdes, till 1,1 m djup. Enligt markägarens uppfattning skulle slagglagret kunna vara flera meter djupt, men vid schaktningen kunde det dock konstateras att det endast var ca 0,2 m tjockt. Lagerföljden såg ut enligt följande: 0,2 m torv, 0,2 m påförda massor innehållande masugnsslagg, tegel, keramik (dateras till 1600-talet) mm, 0,02-0,05 m brunsvart kulturpåverkad jord innehållande bränt ben och en söm, följt av naturlig lera.

I juli 2003 schaktningsövervakades grävningen av avloppsschaktet. I åkanten fanns större stenblock "huller om buller", vilka var resterna

efter en tidigare söndergrävd stenskoning längs ån. I övrigt påträffades inga anläggningar, endast ett påfört lager med skärvig sten, slagg och tegel som blev tjockare ned mot ån. Schaktet grävdes till 2 m djup (grundare mot ån eftersom marken sluttar, steril nivå nåddes ej). Inga lager kunde ses förutom att det tjocka slagg/stenlagret fanns i två skikt med en sandlins mellan relativt högt upp. Inga daterbara fynd påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Karbenning 39:1	Västmanland	Västmanland	Karbenning

AIS Nr
1045

År
2003

Namn/plats
Hassmyra

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
Bytomt/gårdstomt

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Keramik (tre skärvor från 18-1900 talen)

Beskrivning
Med anledning av avstyckning av tomt utfördes en arkeologisk utredning.
I schakten närmast bytomten Fläckebo 50:1 påträffades stenar och ett gruslager som tolkas som gränsmarkeirngarn/ röjningssten och rester av en äldre väg. Tolkningen baseras på studer av Laga skifteskartan från 1858-59. I två schakt hittades mörkfärgningar som tolkas som nedgrävningar för dräneringsrör. I schakten närmast dagens gårdsbebyggelse fanns rester efter byggnader som rivits nyligen.

Vid utrdningen påträffades inga anläggningar eller lager som kan sättas i samband med äldre verksamheter på platsen än de som kan iaktas på 1800-tals kartan. Ytan har sannolikt endast utnyttjas för odling sedan den togs i bruk.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Fläckebo 50:1	Västmanland	Västmanland	Fläckebo

AIS Nr
1299

År
2003

Namn/plats
Semla

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Antilla

Fornlämningskategori
hyttområde

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild utredning. Syftet med undersökningen var att konstatera om fornlämningar i form av äldre kulturlager eller anläggningar fanns inom området. Inga äldre kulturlager påträffades dock.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Fagersta 100:1	Västmanland	Västmanland	Fagersta

AIS Nr
1052

År
2003

Namn/plats
Ulvi

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori
grav

Datering, period
Odaterad

Fynd
Malsten, brända ben

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild arkeologisk undersökning.
Stensättningen innehöll inga daterande fynd och endast några mycket små fragment av brända ben. Graven har troligen anlagts under yngre bronsålder eller äldre järnålder, men resultaten får anses som mycket hypotetiska eftersom kolproverna som sändes iväg för C-14 analys gav missvisande dateringar. Det är istället den yttre konstruktionen och det inre gravskicket som får utgöra dateringskriterier.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Irsta 423:1	Västmanland	Västmanland	Irsta

AIS Nr
3016

År
2003

Namn/plats
Götlunda

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en antikvarisk kontroll.
Inget av arkeologisk intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Närke	Götlunda

AIS Nr
1072

År
2003

Namn/plats
Törnby

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
Stensträng

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild utredning. Utredningsschaktning i området motiverades av närheten till kända fornlämningar. Inga nya fornlämningar kunde konstateras vid schaktningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kärrbo 94:1	Västmanland	Västmanland	Kärrbo

AIS Nr
1050

År
2003

Namn/plats
Vänsta

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en särskild utredning. n gjordes på ett åkerimpediment, där boplatslämningar i form av stolphål och en härd påträffades. Boplatslämningarna ligger kvar eftersom undersökningen enligt länsstyrelsens intentioner var att säkerställa att fornlämningen inte berördes av bostadsbyggandet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 376	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1291

År
2003

Namn/plats
Västerbykil, Färnebo, Björsbo

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av jordkabel utfördes en antikvarisk schaktkontroll. Tre schakt drogs, sammantaget ca 400 löpmeter. I schakt ett påträffades en oregelbunden sotfläck innehållande slagg och enstaka stenar. Det sotiga skiktet var ca 3 x 1,20 m i ytan (men fortsatte in i den norra schaktväggen) och i genomsnitt tre centimeter tjockt. I samma schakt, väster om sotfläcken, påträffades två parallella, nedgrävda stenrader. Dessa tycktes löpa i nordsydlig riktning över en svag höjdplatå. Flertalet av stenarna utgjordes av sprängsten och de var tämligen löst liggande med hålrum emellan. I den ena av stenraderna fanns rester efter en stör. De två parallella stenraderna kan utgöra resterna efter en stengrund till en mindre byggnad. Det får dock ses som ett antagande då schaktets bredd endast var 1,50 m. Av samma anledning försvåras tolkningen av den sotfläck med sentida slaggrester som påträffades öster om stenraderna. Inga indikationer på förhistoriska aktiviteter påträffades i schakten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerfärnebo 380:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo

AIS Nr
3006

År
2003

Namn/plats
Dingtuna, Lundby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
gravfält, boplats

Datering, period
yngre bronsålder, äldre järnålder, vendeltid

Fynd
keramik, trekantsfibula

Beskrivning
Med anledning av nedläggande av fjärrvärmeledning mellan Västerås och Hallstahammar utfördes arkeologiska för- och slutundersökningar. Arbetet kom att utföras som en förundersökning i form av schaktningsövervakning på nio utvalda delsträckor. Syftet med förundersökningen var dels att om möjligt skydda fornlämningar från att skadas, dels att dokumentera påträffades lager och anläggningar. Om större anläggningar eller mer anläggningstäta platser påträffades skulle länsstyrelsen kontaktas. Detta aktualiserades vid två platser. Dels påträffades två gravar och eventuella boplatslämningar vid Svedvi 41:1, dels påträffades omfattande boplatslämningar (?) och två möjliga gravar på fastigheten Froby 2:6 i Dingtuna socken. I dessa två fall togs ett kompletterande beslut av länsstyrelsen om ytterliggare kostnader. Övriga påträffade lämningar undersöktes inom ramen för förundersökningen. Den totala längden på fjärrvärmeledning uppgår till ca 17 kilometer. Av dessa har omkring närmare 6 kilometer berörts av den arkeologiska förundersökningen. Totalt har 128 förundersökningsschakt med en sammanlagd längd av ca 3 800 meter tagits upp. Säkra fornlämningar påträffades på 12 platser. De

undersökta lämningarna utgjordes vanligen av boplatslämningar i form av härdar, stolphål och kulturlager. Därutöver undersöktes en brunn som preliminärt har kunnat dateras till yngre bronsålder, två skadade gravar samt delar av en aktivitetsyta/lokal där mängder av skärvsten påträffades i gropar, flak och packningar. I anslutning till skärvstenen fanns stora mängder keramik. Genom fyndet av en trekantsfibula kan lämningarna där åtminstone delvis dateras till yngre förromersk järnålder. Vilka aktiviteter som ägt rum på platsen är fortfarande något osäkert men förhoppningsvis kommer vidare bearbetning och analyser att öka förståelsen av platsen. Utöver dessa säkra fornlämningar påträffades på flera platser vaga indikationer i form av enstaka kolfläckar, spridd träkol och bränd lera. På dessa platser har dock fornlämning inte säkert kunna påvisas.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås
	Västmanland	Västmanland	Svedvi
Svedvi 41:1	Västmanland	Västmanland	Svedvi
	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
1293

År
2003

Namn/plats
Kvarteret Olympia, Västerås slott

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
slott

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för hiss utfördes en antikvarisk kontroll.
Endast modern fyllning påverkades av schaktningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 224:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1034

År
2003

Namn/plats
Västjädra, Östjädra

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
Boplats, grav, stensträng

Datering, period
Odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild utredning.
En utredning i form av sökschaktning motiverades av närheten till flera kända fornlämningar. Vid utredningen hittades tidigare ej registrerade fornlämningar; en stensättning, en stensträng samt förhistoriska boplatslämningar i form av ett kulturlager och två stolphål. Endast ett av stolphålen undersöktes. Inga fynd tillvaratogs.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 665:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 635:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 636:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
1038

År
2003

Namn/plats
Kvarteret Boktryckaren

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för fjärrvärme utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
I kvarteret Boktryckaren dokumenterades ett sektionsavsnitt på 4 m. De fåtal lager som dokumenterades bestod av sand och mörka jordlager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
3005

År
2003

Namn/plats
Dingtuna, Olsta mm

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
gravfält, boplats

Datering, period
romersk järnålder, folkvandringstid

Fynd
bränd lera, keramik, brända ben

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en schaktningsövervakning.
Det påträffades förhistoriska boplatslämningar spridda inom i stort sett hela den 700 meter långa sträckan vilket fick som följd att i det närmaste hela sträckans längd övervakades med endast några kortare avbrott. Däremot var el- och telekablar nedgrävda i direkt anslutning till ledningen utefter i stort sett hela sträckan vilket innebar att endast halva ledningen bredd (l skopbredd) öppnades.
Kulturlager i anslutning till Dingtuna 360:1 (Objekt 8).
I anslutning till gravfältet (schakt 215, 244 och 249) påträffades ett gråsvart, kolbemängt kulturlager. I lagret påträffades keramik, bränd lera och enstaka brända ben. Lagret fanns både öster och väster om gravfältet. Inom ett kortare avsnitt av sträckningen där cykelbanan löper direkt intill gravfältet, var markytan omgrävd och inget återstod här av en eventuell fortsättning på kulturlagret. I schakt 24 påträffades ett stolphål.
Spridda boplatslämningar (objekt 9)
Utefter i stort sett hela sträckan mellan Hultagård och Dingtuna 360:1 påträffades spridda boplatslämningar i form av härdar, en kokgrop,

stolphål och kulturlager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 360:1	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
1047

År
2003

Namn/plats
Nannberga

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av avstyckning av fastighet utfördes en särskild utredning.
Utredningen utfördes strax väster om stenåldersboplatsen Götlunda 128:1. I fornminnesregistret finns även anteckningar om borttagna gravar. Vid utredningen kunde konstateras att inga fornlämningar berördes. En sentida husgrund med spismursröse och en sentida stenmur fanns på platsen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Götlunda 128:1	Västmanland	Närke	Götlunda

AIS Nr
1046

År
2003

Namn/plats
Gillberga

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Helmut Bergold

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en arkeologisk förundersökning. Vid undersökningen grävdes sju schakt med grävmaskin. I två av schakten hittades sammanlagt elva anläggningar. Samtliga undersöktes, två har tolkats som rester efter härdar, möjligen förhistoriska, medan övriga är lämningar efter en sentida röjningsfas och utgörs av spår efter avbränd växtlighet och nedgrävd sprängsten. Troligt är att den sentida röjningsfasen inte bara har påverkat härdarna i negativ riktning utan även har utplånat övriga spår av äldre lämningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Fellingsbro 637:1	Örebro	Västmanland	Fellingsbro

AIS Nr
1297

År
2003

Namn/plats
Barkaröby

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Stensträng

Datering, period
odaterad

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild undersökning. En ensamliggande stensträng, ca 130 m lång, enskiktad och enkelradig, undersöktes, utmed en moränsluttning i skogsmark. Inget kol påträffades i strängen, varför inga C-14 analyser kunde göras, stensträngen är odaterad men är belägen i ett området med brons- och järnålderslämningar varför det är troligt att strängen dateras inom denna tidsperiod. Funktionen på stensträngen kunde i närmare bestämmas.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås-Barkarö 94	Västmanland	Västmanland	Västerås-Barkarö

AIS Nr
1239

År
2003

Namn/plats
Tunby

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Stefan Elgh

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bebyggelse utfördes en utredning.
Vid utredningen drog 37 sökschakt. I några schakt påträffades enstaka skärsten, sot och kolstänk. I övrigt påträffades inget av arkeologiskt intresse.
Västmanlands läns museum anser att inga ytterligare arkeologiska åtgärder är befogade inom utredningsområdet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 970:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1246

År
2003

Namn/plats
Väst Åby

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en utredning.
I utredningsområdets nordvästra del påträffades möjliga boplatslämningar i form av ett stolphål och två mörkfärgningar. I övrigt var hela området utan indikation på fornlämningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Tortuna 307:1	Västmanland	Västmanland	Tortuna

AIS Nr
1195

År
2003

Namn/plats
Prånån

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
Kanal

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av provtagning för miljöprover utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
18 provgropar grävdes längs Prånån, och 12 borrprover togs inom fastigheten Silvergruvan 1:43. Inga kulturlager eller anläggningar påträffades. Längs Prånån kunde en äldre marknivå konstateras i vissa av groparna, det handlar troligtvis om den ursprungliga marknivån från tiden för kanalens anläggande.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 211:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1290

År
2003

Namn/plats
Brottberga

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Stolphål, två mörkfärgningar samt ett område med årderspår påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1037:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
9

År
2003

Namn/plats
Västra Skälby

Typ av undersökning
särskild utredning etapp 2

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori
boplats, fossil åker, stensträng, stensättningsliknande lämningar, resta stenar, grav

Datering, period
Bronsålder, järnålder, nyare tid

Fynd
förhistorisk keramik, sentida keramik, bränt ben, knapp, kritpipa

Beskrivning
Med anledning av anläggandet av ny trafikplats på E18, vid västra Skälby, och en ny väg "Västerleden" mellan trafikplatsen och Köpingsvägen genomfördes en arkeologisk utredning på två lokaler. Utredningarna har påvisat att fasta fornlämningar berörs av planförslagen. Totalt sett grävdes 80 provgropar och 112 sökschakt. Förhistoriska boplatslämningar, ett stensträngsystem, äldre odlingsmark och en stenkonstruktion påträffades vid raä 1018 . Av de 15 anläggningarna som påträffades framkom huvuddelen i anslutning till höjdkurvan 20-25 meter över havet, i den centrala delen av Västerledens utredningsområde.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1096	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1095	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1094	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1089	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1090	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1093	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1092	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1091	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 690	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Västerås 1018:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1088	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 254:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 253:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1240

År
2003

Namn/plats
Mårtens hage, Gideonsberg

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Ristning, hällristning, skålgropar, fornlämningsliknande lämning

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av gasledning utfördes en antikvarisk kontroll.
Vid kontrollen påträffades sentida lager, förmodligen från Emaus gård som legat i närheten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1224	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 220:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 219:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1295

År
2003

Namn/plats
Kvarteret Gerhard

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsförbättring utfördes en antikvarisk kontroll. Kulturlagren var omrörda efter grundgrävningen på 1960-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1010

År
2003

Namn/plats
Olof Ahlöfsparken, Dragmansgatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
nyare tid?

Fynd
Glas, järnföremål

Beskrivning
Med anledning av schaktning för ledningsdragning utfördes dels en form av efterkontroll av redan grävda schakt, dels en antikvarisk kontroll under schaktning. Delar av sträckan som enligt den ursprungliga planen skulle kontrolleras övervakades ej, då det visade sig att man skulle gräva upp befintliga ledningsschakt och lägga nya ledningar ovanpå de gamla.

I schaktet där efterkontroll skedde hittades en stenrad på ca 0,4 m djup. Denna tolkades som en husgrund. Grunden löpte i schaktets riktning längs samma linje som det intilliggande Helga Kors kapell (stående medeltida byggnad). Dess ålder kunde ej avgöras då inga daterande fynd påträffades. Grunden är dock snarare efterreformatorisk, med tanke på det ringa djupet och en relativt riklig tegelförekomst.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1241

År
2003

Namn/plats
Tranbäret

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
äldre järnålder?

Fynd
flinta

Beskrivning
Med anledning av byggnation utfördes en särskild undersökning.
Vid undersökningen påträffades ett odlingslager, dels fyra anläggningar varav tre utgjordes av härdar, den fjärde var en grop från sen tid. Ytan har legat i utkanten av ett större boplatsområde som via tidigare dateringar har daterats till bronsålder-yngre järnålder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 21:4	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1121

År
2003

Namn/plats
Ölsta, Skorkebo

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
Fyndplats, naturföremål/-bildning med tradition

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för elkabel utfördes en antikvarisk kontroll.
Inget av arkeologiskt värde påträffades i schakten. Ingen fornlämning kom till skada.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Norrby 5:1	Västmanland	Uppland	Norrby
Norrby 3:1	Västmanland	Uppland	Norrby

AIS Nr
1199

År
2003

Namn/plats
Fjällsta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av kabelnedgrävning utfördes en antikvarisk kontroll.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Svedvi

AIS Nr
1198

År
2003

Namn/plats
Brunnsgatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av VA-ledning utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Hela sträckan var omgrävd och modern fyllning i form av grus har ersatt borttagna kulturlager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1197

År
2003

Namn/plats
Kvarteret Schaktet 3

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för VA-ledning utfördes en schaktningsövervakning.
En syllstensgrund dokumenterades. Dessutom dokumenterades en sektion av ett ostört kulturlager. Kulturlagret innehöll ett tjockt sand/afterlager liknande det som finns under torgets kullerstenar. Detta lager var väl indraget i kvartersmiljö varför frågan uppstod huruvida torget en gång varit större och sträckt sig längre norrut. Fler undersökningar måste dock till för att bekräfta en sådan hypotes.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1009

År
2003

Namn/plats
Nästkvarn

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Johan Anund, Kristina Jonsson

Fornlämningskategori

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Spik, keramik, ben

Beskrivning
Västmanlands läns museum utförde tillsammans med Riksantikvarieämbetet en forskningsgrävning på den förmodade platsen för en medeltida kyrklämning, S:t Olofs kapell. Undersökningen ingår i ett större projekt kring Arbogas äldsta kyrkotopografi och urbanisering

S:t Olof finns omnämnd i skriftliga källor från slutet av 1200-talet och torde ha varit Arbogas äldsta stadskyrka. Det är idag okänt var den låg, men 1700-talskällor vill placera den på udden vid åkröken något väster om dagens stadskärna där dagens kyrkogård ligger. Geofysiska undersökningar genomfördes på platsen år 2002 (georadar och slingram), och man kunde då se antydningar om en kvadratisk konstruktion under marken. Rektifiering av historiska kartor bidrog även till hypotesen att kyrkan skulle ha legat på denna plats.

Vid undersökningen grävdes fyra schakt. Eftersom platsen idag används som minneslund fanns stora restriktioner vad gällde schaktens placering, varvid de i huvudsak lades i grusgångar. Inga bebyggelselämningar hittades.

Närmsta RAÄ-nummer angivet för lägesbestämmning.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 10:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1116

År
2003

Namn/plats
Furuberga, Norrvåle, Stäholm

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för elkabel utfördes en antikvarisk kontroll.
Inga fornlämningar berördes av schaktningarna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Munktorp

AIS Nr
1008

År
2003

Namn/plats
Kvarteret Sämskmakaren

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Ulrika Wallebom

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Medeltid, nyare tid

Fynd
Mynt, keramik (stengods, rödgods), glas, kritpipor, smidesslagg, ben, järn, trä, läder, två ringar, en benkam, ett ev. guldbleck

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en kompletterande förundersökning.
Välbevarade kulturlager (0,2-1,8 m tjocka) över hela tomtens yta. Byggnadslämningar, sten- och träsyllar, trägolv, träflis- och gödsellager, brandlager. Stenläggningar (gårdsplan/gränd) samt flera nivåer av gatubeläggning. En, ev två stenkällare. Enstaka recenta störningar

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1288

År
2003

Namn/plats
Kvarteret Gagne och Gabriel

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för VA-ledningar och fjärrvärme utfördes en antikvarisk kontroll.
Vid undersökningen påträffades endast recenta fyllnadsmassor samt anläggningslager för befintligt hus.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1289

År
2003

Namn/plats
Kyrkbacken

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik, porslin, fönsterglas, buteljglas

Beskrivning
Med anledning av nya belysningsstolpar utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Åtta gropar grävdes, i storleken 05- x 0,7-1 m, med ett djup på mellan 0,65-0,9 m. I två av groparna påträffades husgrunder av troligtvis sentida datum (baserat på djup och förekomst av porslin, keramik, fönster- och buteljglas). I en grop fanns kulturlager, sannolikt också sentida (inga daterande fynd).

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1003

År
2003

Namn/plats
Kvarteret Lusthuset, Sturestaden

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för kabel och fjärrvärme utfördes en förundersökning i form av antikvarisk kontroll. I sträckningen påträffades fyllnadslager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
3033

År
2003?

Namn/plats
Skällby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
fornlämningsliknande bildning

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en antikvarisk kontroll. Fjärrvärmeledningen löper här i åkermark söder om vägen. I ledningens direkta närområde finns två registrerade fornlämningar; en stensättning (Svedvi 117:1) samt en stensättningsliknande lämning (Svedvi 127:1). Den stensättningsliknande lämningen var i förstagångsinventeringen registrerad som en stensättning eller hög. Ledningen drogs mellan dessa båda. Längden på förundersökningsområdet uppgick till ca 400 meter.
Resultat
Inom det föreslagna förundersökningsområdet drogs 11 (nr 25-35) schakt med en sammanlagd längd på ca 110 meter. Sträckan väster om vägen till var helt utan indikationer på mänskliga aktivitet. Marken var mycket hårt plöjd (0,5 meter) och närmast vägen ner mot Ålby återfanns nedgrävd sprängsten och singel. I schakten öster om vägen fanns svaga indikationer på kulturpåverkan i form av spridda kolstänkt och små fragment bränd lera. I ett av schakten (nr 34) påträffades spridda kolfläckar. Intill en av dessa påträffades rikligt med recent material i form av tegel och järnskrot vilket kan tyda på att även kolfläckama ska ses som recenta. Fornlämning kunde inte konstateras i

något av schakten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Svedvi 127:1	Västmanland	Västmanland	Svedvi

AIS Nr
3011

År
2003?

Namn/plats
Ytterhälla

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
boplats, terrass, odlingslämning

Datering, period
odaterat

Fynd
bränd lera, bränt ben

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en schaktningsövervakning. Längden på delsträckan uppgår till cirka 500 meter. 17 schakt till en sammanlagd längd av 270 löpmeter undersöktes.
Boplatslämningar - äldre odlingslämningar - Objekt 7
De anläggningar och lager som återfanns utefter delsträckan koncentrerades till den sydöstra sluttningen av skogsområdet och hag- och åkermarken närmast öster om sluttningen. På krönet av höjden återfanns sprängsten och fyllnadsmassor som troligtvis slängt upp i samband med vägbygget.
De påträffade lämningarna utgjordes av en härd, ett kulturlager och en terrass. Terrassen ska möjligen ses i samband med de äldre odlingsytor som finns registrerade norr härom (Västerås 1022:1). Under terrassen återfanns en härd. Kulturlagret var beläget direkt öster om slänten. I lagret påträffades bränd lera, brända ben och skärvsten. Inget kan med säkerhet sägas vara förhistoriskt. Möjligen ska lämningarna knytas till det de odlingslämningar som finns registrerade.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
3032

År
2003?

Namn/plats
Skällby, Åby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
stensträng

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en antikvarisk kontroll.
Här löper fjärrvärmeschaktet söder om vägen, bitvis i dikeskanten för att bevara en större granhäck som finns på tomten. Ledningen löper både genom åkermark, hagmark och skogsmark. I nära anslutning till ledningen återfinns Svedvi 238:1-3, bestående av en stensträng och två runda stensättningar. Innan undersökningen var det ovisst om huruvida den nordligaste delen av stenströngen skulle komma att beröras av arbetet eller ej. Det visade sig att stenströngen var belägen just utanför exploateringsområdet.
Resultat
På den omkring 600 meter långa sträckan grävdes sammanlagt sju schakt (nr 36-42) med en sammanlagd längd av omkring 90 meter. Förutom enstaka kolstänk i schakt nr 42 närmast stenströngen och i schakt 38 i hagen närmast öster om fastigheten återfanns inget av arkeologiskt intresse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Svedvi 238:3	Västmanland	Västmanland	Svedvi

AIS Nr
3013

År
2003?

Namn/plats
Ytterhälla, Västerås

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
kulturlager

Datering, period
odaterat

Fynd
keramik, bränd lera, brända ben

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en schaktningsövervakning. Norr om El8 grävdes åtta schakt (79-86) med en sammanlagd längd av 80 meter. Här påträffades i de lägre liggande delarna av åkern (schakt 81) enstaka keramikfragment (F317) och bränd lera (F318) i ploglagret. Under ploglagret återfanns inga bevarade anläggningar eller lager. Möjligen kan eventuella sådana vara bortplöjda. Trots lösfynden i kulturlagret kunde fornlämning inte säkert kunna konstateras i något av dessa schakt.
Kulturlager i åkern söder om El8 - Objekt 6 (3)
I åkermarken söder om El8 påträffades ett kraftigt kulturlager i schakt 90. Det grå-svarta kulturlagret innehöll keramik (F319), brända ben (förkomna) och bränd lera (F320). Ställvis innehöll lagret rikligt med skärvsten. Kulturlagret återfanns inom en sträcka av cirka 80 meter, placerat ungefär mitt på dagens åker. Lagrets tjocklek uppgick som mest till 0,35-0,40 meter. Inga andra boplatslämningar återfanns i anslutning till eller överlagrades av kulturlagret.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
3034

År
2003?

Namn/plats
Fjällsta, Skällby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period
bronsålder, järnålder, odaterat

Fynd
keramik, bränd lera, brända ben, obrända ben, slagg, tutulusnål

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en antikvarisk kontroll.

Fjärrvärmeledningen löper här väster respektive söder om vägen och skär genom åkermark, hagmark och skogsmark. I närområdet finns flera registrerade fornlämningar från brons- och järnålder. Dessutom har flera vikingatida lösfynd påträffats vid odling i området (VLM 1312, SHM 10347). I den sydöstra delen av delsträckan passerar ledning i utkanten av ett registrerat gravfält (Svedvi 41:1).
Resultat
Delsträckan är totalt 1,4 kilometer lång. I området drogs totalt 21 schakt med en sammanlagd längd av ca 1000 meter. Inom området utkristalliserades två tydliga fornlämningsområden, dels i form av ytterliggare gravar och möjliga boplatslämningar på det registrerade gravfältet Svedvi 41:1 dels boplatslämningar på åkern norr om vägen till Svedvi kyrka. Dessutom påträffades enstaka spridda stolphål och kulturpåverkade lager som inte kunnat tidfästas. I flera schakt påträffades dessutom delar av sentida byggnader och en brunn.
- Objekt 1: Nyupptäckta boplatslämningar norr om vägen till Svedvi

kyrka (schakt 11) Inom en ca 350 meter lång sträcka i åkermark belägen mellan vägen till Svedvi kyrka och ett större dike i norr påträffades spridda boplatslämningar. Då fornlämning återfanns inom i stort sett hela åkern i form av en brunn, spridda stolphål, enstaka störhål, mörkfärgningar och kulturlager drogs här ett långt schakt en skopbredd brett utefter hela ledningens längd. Ställvis öppnades hela bredden. Kulturlagren var överlag ganska vaga och avtecknade sig främst genom spridda förekomster av bränd lera och kolstänk. Tjockleken på lagren uppgick som mest till omkring 0,2 meter.
Ungefär mitt på åkern påträffades vid schaktningen ett svart, kol och skärvstensbemängt lager som var förhållandevis väl avgränsat i schaktets längriktning. Efter samtal med Länsstyrelsen beslutades det att öppna upp ett större område, delvis utanför exploateringsområdet, för att få fram hela lagrets/anläggningens begränsning i plan.
Vid avbaningen påträffades en 6 x 5 meter stor, rektangulär mörkfärgning med något rundade hörn. I den södra delen av anläggningen återfanns minst en härd och flera keramikkoncentrationer. Utefter anläggningens kanter kunde man ana ett flertal stolphål. Fyllningen bestod av svart - gråsvart lerblandad silt som innehöll rikligt med kol och ställvis mycket skärvsten. Anläggningen snittades i kvartar med hjälp av grävmaskin då det visade sig att det var en brunn. I brunnsschaktet återfanns delar av risflätningen bevarad.
Runt delar av brunnsschaktet återfanns flera stolp- och störhål varav flera med mycket bevarat trä. Stolphålen överlagrades av den rektangulära mörkfärgning som begränsade anläggningens övre delar.
I de övre delarna av anläggningen togs omkring 0,5 kg keramik tillvara. Denna återfanns till största delen i mindre koncentrationer i anslutning till den härd som var placerad över kanten av brunnen. I övrigt påträffades även bränd lera, brända och obrända ben mm. I brunnen (på ca 0,5 m djup) påträffades dessutom en tutulusnål i brons vilken kan dateras till yngre bronsålder (möjligen äldsta delen av förrom jää).
-Objekt 2. Spridda boplatsindikationer i hagen. I två av schakten (schakt 17 och 18) placerade på var sida om en arbetsväg som går söderut i området påträffades och undersöktes två stolphål och ett kulturpåverkat lager. Lagret som ställvis var söndergrävt av sentida nedgrävningar fyllda med recent skräp var relativt tunt (omkring 0,15 meter) och bara svagt gråsvart. I lagret återfanns spridda kolstänk och små bitar rundplöjd bränd lera. Ingenting som säkert kan säga vara förhistoriskt påträffades.
-Objekt 3. Gravar och möjliga boplatslämningar vid Svedvi 41:1.
Det registrerade gravfältet är beläget på delar av en långsträckt höjdrygg som löper i nordsydlig riktning. Området är belamrat med stora stenblock, framför allt utefter vägkanten. Troligtvis är stora delar av blocken uppslängda här i samband med att vägen byggdes om på 1950-talet. Terrängen gjorde det svårt att komma till med grävmaskin i området i stora delar av området. Den västra sluttningen gick dock att bana av och här påträffades delar av en stensättning samt ett kollager som möjligen utgör resterna av en skadad grav.
Endast hälften av stensättningen återstod att undersöka. Resten hade tagits bort utan antikvarisk kontroll då vägen anlades på 50-talet. Vid

undersökningen återfanns bara enstaka, mycket fragmenterade brända ben.
Det visade sig att gravarna överlagrade ett äldre kulturlager från vilket keramik och brända ben togs tillvara. Vid den efterföljande antikvariska kontrollen i den östra delen av skogen påträffades inga ytterliggare lämningar.
Spår av sentida bebyggelse
Inom två områden av delsträckan påträffades lämningar med sentida bebyggelse. Inom en närmare 200 meter lång sträcka direkt öster om vägen ner mot Svedvi kyrka återfanns grunderna av en lada (med cementerat golv). Området runt själva ladan var omgrävt och ställvis täcktes den ursprungliga markytan av metertjocka fyllnadslager. I den östra delen av området återfanns ett tjockt lager med fin, homogen matjord (här växte rikligt med brännässlor). Möjligen har en dynghög varit placerad på platsen.
Det andra område som innehöll spår av yngre bebyggelse var beläget öster om gravfältet på fastigheten Skällby 4:2. Här återfanns dels en stensatt brunn som var igenfyll med sprängsten. Anläggningen vattenfylldes redan på 0, l meters djup så en noggrannare undersökning bortprioriterades. Väster om brunnen återfanns en delvis cementerad husgrund varpå rikligt med tegel återfanns.

Raä Nr	**Län**	**Landskap**	**Socken**
Svedvi 41:1	Västmanland	Västmanland	Svedvi

AIS Nr
3035

År
2003?

Namn/plats
Rallsta

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
grav

Datering, period
odaterat

Fynd
tegel, slagg

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en antikvarisk kontroll. Fjärrvärmeledningen löper här väster om befintlig väg och skär genom både åker- och impedimentsmark. På impedimentets högsta punkt ligger Svedvi 29:1, en skadad stensättning. Enligt uppgift ska vid en rätning av vägen på 1930-talet stensättningar ha påträffats och undersökts (osäkert antal) på platsen. Vid undersökningen påträffades då föremål i form av bl a en bronskedja, brons och glaspärlor, en bronsfibula mm.
Resultat
Inom det föreslagna undersökningsområdet drogs tre schakt (schakt 1-3) på totalt 85 löpmeter. Två av schakten drogs på impedimentet i anslutning till graven (Svedvi 29:1) samt ett i åkermarken sydost om impedimentet. I de två schakten på impedimentet påträffades inget av arkeologiskt intresse. Det visade sig att delar av höjden var uppbyggd av påförda massor och under dessa var marken delvis vattensjuk. I åkern närmast impedimentet påträffades enstaka mindre, diffusa mörkfärgningar som innehöll tegel och en slaggklump. Fornlämning kunde inte konstateras i något av schakten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Svedvi 29:1	Västmanland	Västmanland	Svedvi

AIS Nr
3014

År
2003?

Namn/plats
Eklunda, Froby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning, särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
kulturlager, boplats, grav

Datering, period

Fynd
bränd lera, keramik, obrända ben, tegel, porslin, brända ben, trekantsfibula

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en schaktningsövervakning och en slutundersökning.

Delsträcka Froby
Eklunda 1:1:2, Froby 2:6, Dingtuna socken, Västerås kommun
Delsträcka Froby är en av de längsta delsträckorna längs med ledningen. Totalt berörs l 300 meter av både hagmark och åkermark. Ledning går här norr om vägen. I områdets västra del löper ledningen över ett större skogbeklätt impediment med flera registrerade fornlämningar; Bjärsbo gamla tomt (Dingtuna 508:1), skålgropsförekomster (Dingtuna 576:1 och 577:1) två gravgrupper (Dingtuna 157:1 och 509:1) samt en väghållningssten (Dingtuna 392:1). Impedimentet utgörs idag av ett naturskyddsområde. Öster om naturskyddsområdet vidtar åkermark som sluttar svagt ner mot öster för att sedan åter stiga upp mot nästa impediment söder om Floras kulle. På Floras kulle finns en kvadratisk stensättning samt ett gravfält (Dingtuna 158:1 och 573:1). Fjärrvärmeledningen ska läggas ca 100 meter söder om dessa på en höjd varpå en registrerad husgrund finns i nära anslutning till ledningen.

Resultat
Vid schaktningen visade sig två tydliga, relativt yttäckande fornlämningsområden som här kommit att ges flera objektnummer. Det största och mest omfattande koncentrerade sig till Vångstadalens västra sluttning och höjdpartiet intill Floras kulle. Fornlämningen hade en fortsatt utbredning österut, om än mindre omfattande. Det andra fornlämningsområdet som framkom i ledningssträckan var beläget på och i anslutning till naturskyddsområdet söder om Bjärsbo gamla tomt.
-Objekt 4:1. - Område söder om Dingtuna 509:1 (västra delen av schakt 64)
I hagmarken söder om gravgruppen Dingtuna 509:1 påträffades ett diffust, något gråflammigt kulturlager i vilket bränd lera och keramik påträffades. Ställvis innehöll lagret kolstänk och en mindre mängd skärvsten. Då lagret var ganska diffust var det svårt att avgränsa i plan men uppskattningsvis täckte det en yta på ca 30 meter i schaktet. Ledningen kommer i området att grävas ner intill befintliga el/telekablar vilket innebar att endast en dryg meter med orörd mark återstod att undersöka.
-Objekt 4:2. - Östra delen av naturskyddsområdet (östra delen av schakt 64)
Även i den östra delen av impedimentet påträffades ett kulturlager som innehöll keramik och bränd lera. Här hade tyvärr ganska omfattande markingrepp gjorts tidigare, dels i samband med nedläggande av el/telekablar men även vid andra tillfällen. Ställvisa förekomster av sprängsten och asfalt tyder på att ingreppen skett i samband med omläggningen av vägen. Enligt muntliga uppgifter från en markägare ska stora mängder med gamla vägmassor vara dumpade inom naturskyddsområdet.
Området mellan objekt 4: l och 4:2 var stört och det gick inte inom ramen för detta projekt att avgöra huruvida det rör sig om en och samma fornlämning.
I åkermarken direkt öster om impedimentet (schakt 65) påträffades inom ett ca 20 meter långt område ett kulturpåverkat lager under vilket fem anläggningar i form av härdar och mörkfärgningar påträffades. I anslutning till anläggningarna påträffades tegel och järnskrot så det kan inte uteslutas att de är av senare datum.
-Objekt 5:1 Boplatslämningar väster om Floras kulle (schakt 74 och 1214)
I åkermarken närmast impedimentet påträffades ett tydligt, svart kol och skärvstensförande kulturlager. I lagret påträffades bl a bränd lera, obrända ben och enstaka keramikfragment. Här öppnades ställvis hela ledningens bredd för att se huruvida det fanns boplatsanläggningar under kulturlagret. Så var ej fallet. Kulturlagret förefaller att kunna knytas till de tre härdar som påträffades på den närmast liggande, västra delen av impedimentet (schakt 1214). På den östra delen av den västra höjden påträffades även ett kulturlager vari både förhistorisk keramik och yngre tegel och porslin återfanns.
-Objekt 5:2 Floras kulle
Vid förundersökningen kunde inom ett mindre område på höjden intill husgrunden en fornlämning av omfattande karaktär konstateras.

Husgrunden kom aldrig att beröras av exploateringen. Inom en ca 30 meter lång sträcka av ledningen påträffades ett tjugotal anläggningar i form av vällagda skärvstenspackningar, stolphål och härdar. I anslutning till anläggningarna påträffades rikligt med keramik och bränd lera vid rensningen. Efter diskussioner med länsstyrelse och exploatören beslutades att undersökningsområdet skulle breddas ut till den befintliga vägrenen då detta område lätt skulle komma att skadas vid den fortsatta exploateringen. Efter att undersökningsområdet breddats uppgick dess storlek till drygt 200 m2 (schakt 101). På ytan undersöktes ett 30-tal anläggningar. Majoriteten av dessa utgjordes av väl avgränsade skärvstenspackningar och skärvstensfyllda gropar i varierande storlek. I och runt dessa återfanns flera keramikkoncentrationer ofta placerade på anläggningarna. Endast en mindre del av keramiken återfanns i nedgrävningarna.
I två av anläggningarna påträffades tillsammans med delar av keramikkärl koncentrationer av brända ben. Dessa kan möjligen utgöras av gravar vilket en osteologisk analys förhoppningsvis kan utvisa. Vid slutundersökningen påträffades en trekantsfibula i brons i form av ett lösfynd. Fibulan kan dateras till yngre förromersk järnålder, en datering som väl överrensstämmer med dateringen av det keramiska materialet.
- Objekt 5:3 Boplatslämningar öster om Floras kulle
Från Floras kulle sluttar åkermarken ner i Vångstadalen för att sedan återigen stiga upp mot skogen vid E18. I åkern närmast Floras kulle, på en naturlig platå, återfanns en koncentration av stolphål som trots att området utvidgades inte gick att få ihop till en huskonstruktion. I anslutning till stolphålskoncentrationen fanns ett tunnare kulturlager. Kulturlagret (något osäkert om det är ett och samma lager då det var ställvis var söndergrävt) hade sedan en fortsatt utbredning mot öster och sträckte sig närmare 200 meter ner mot dalgången. Lagret var som kraftigast mitt för infartsvägen till Dingtuna där det var närmare 0,5 meter tjock. Här var det även som kraftigast och svartast i sin sammansättning med mycket skörbränd sten, träkol, bränd lera och små keramikfragment. Fyndmaterialet var rundplöjt. Kulturlagret var ställvis stört av recenta nedgrävningar fyllda med järnskrot, tegel mm.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
3012

År
2003?

Namn/plats
Bysingsberg, Eklunda, Ellberga

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd
tegel, järnskrot, porslin

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en schaktningsövervakning. Fjärrvärmeschaktet löper här genom åkermark, hagmark och klövervall norr om vägen. I ett område söder om vägen återfinns ett stensträngssystem (Dingtuna 397:1, 399:1) tillsammans med flera stensättningar (Dingtuna 84:1, 96:1, 97:1, 98:1 och 400:1). Fornlämningsområdet fortsätter norr om vägen med ytterliggare en stensträng och en stensättning (Dingtuna 153:1). Området kring Eklunda ingick i den stora fasfatkartering som gjordes av RAÄ i slutet av 1960-talet. Resultatet visar på förhöjda fosfatvärden i åkermarken i anslutning till avfarten ner mot Dingtuna. Området är ett av de tolv områden i Dingtuna som i rapporten klassats som troliga förhistoriska boplatsområden.
Resultat
Totalt grävdes 15 schakt (nr 43-57) med en sammanlagd längd av 160 meter. Nio av schakten togs upp i klövervallen i områdets västra del. I samtliga dessa påträffades tegel, järnskrot, porslin osv. Området var inte speciellt hårt plöjt, med ett plogdjup på omkring 0,2 meter. I hagen öster om klövervallen skulle fjärrvärmen läggas ned tillsammans med en

el/telekabel i direkt anslutning till vägslänten. Detta innebar att det knappt fanns någon orörd mark kvar att undersöka. Tre mindre schakt öppnades men utan att kunna hitta den ursprungliga markytan. I åkern öster om vägen upp mot Stockkumla grävdes ytterliggare tre schakt. Här hittades rester den gamla vägen i form av spridda asfaltsklumpar, grus mm. Fornlämning kunde inte konstateras i något av schakten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
3049

År
2004

Namn/plats
Erikslund

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna Egebäck

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
romersk järnålder, folkvandringstid, högmedeltid, nyare tid

Fynd
keramik

Beskrivning
Med anledning av industri- och affärstomter utfördes en slutundersökning.
Undersökningen resulterade i ett härdområde med sex härdar från äldre järnålder. Ett grophus från 1400-1600-tal. Dessutom en bränd träkonstruktion som troligen var en skogskoja, samt en stensträng men inga andra kulturlager eller anläggningar påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1220	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1053

År
2004

Namn/plats
Ullvi

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Gravfält, skålgropar

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsförläggning utfördes en antikvarisk kontroll.

Av blanketten framgår inget undersökningsresultet, sannolikt inget av arkeologiskt intresse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Irsta 71:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 72:1	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 346:1	Västmanland	Västmanland	Irsta

AIS Nr
28

År
2004

Namn/plats
Lundby

Typ av undersökning
förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Undersökningsområdet utgörs av en numera övergiven gårdstomt (raä 348:2) med en utsträckning av ca 80 x 30-50 meter, där Slätteberga gård tidigare funnits. Det är plats för manbyggnad i NÖ och uthus i SV. Gården Slättteberga finns med på 1961 års ekonomiska karta men ej på häradsekonomiska kartan från 1907. Undersökningen visade att det endast inom den sydvästra delen av fornlämningsområdet fanns ostörda ytor där förutsättningar för äldre bebyggelse eller förhistoriska aktiviteter kunde finnas. Inga sådana äldre aktiviteter framkom dock i förundersökningsschakten. I övrigt var ytan mycket förstörd av sentida aktiviteter: stora delar av ytan innehöll schaktmassor och bråte. Undersökningen var föranledd av nybyggnation och flytt av kraftledningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 348:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
3021

År
2004

Namn/plats
Stora Äggeby

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av avstyckning utfördes en särskild utredning.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1001

År
2004

Namn/plats
Strömsnäs

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Keramik

Beskrivning
Med anledning av planerad bostadsbebyggelse utfördes en arkeologisk utredning.
Inga fornlämningar finns registrerade inom området. I 1700-talskällor och -kartor finns dock uppgifter om att ödetomter då skall ha varit synliga inom området.
I ett av schakten påträffades keramikskärvor preliminärt daterade till 1600- 1700-tal i ett omrört fyllnadslager. I övrigt fanns recenta bebyggelselämningar (?) i form av en gjuten betongplatta, samt en stenfylld nedgrävning (dränering?).

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 41	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1002

År
2004

Namn/plats
Dragmansgatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för kabelnedläggning utfördes en förundersökning i form av antikvarisk kontroll.
Då grävningen kom att göras i ett redan grävt ledningsschakt berördes inga lämningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1057

År
2004

Namn/plats
Strömsholm

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna Egebäck

Fornlämningskategori
Boplats, gjuteri

Datering, period
Järnålder

Fynd
Slagg, keramik, bränd lera, sintrad lera

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en arkeologisk utredning. Utredningen resulterade i kulturlager och en stenpackning på ett impediment. Dessutom påträffades kulturlager, stolphål, en nedgrävning samt rester av järnbearbetning i form av slagg i åkermarken.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 380	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 381	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1004

År
2004

Namn/plats
Kvarteret Riksföreståndaren

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för byte av skadad ledning utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning. Inga intakta kulturlager fanns i schaktet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
3029

År
2004

Namn/plats
Virsbo

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
bytomt/gårdstomt

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bredband utfördes en förundersökning.
Inga lämningar efter bytomten berördes av schaktningarna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Ramnäs 134:1	Västmanland	Västmanland	Ramnäs

AIS Nr
3037

År
2004

Namn/plats
Norra Esplanaden, Fiskartorget

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av dagvattenbrunnar och ledningar utfördes en antikvarisk kontroll.
Omrörda kulturlager påträffades fläckvis. Annars fanns modern fyllning i form av grus och sand.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
3038

År
2004

Namn/plats
Skultuna kyrka

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
kyrka/kapell, begravningsplats

Datering, period
nyare tid

Fynd
människoben

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en antikvarisk kontroll. Rester av människoben påträffades. I schaktets botten påträffades två ostörda gravar vars utseende kunde tyda på äldre medeltid. C-14 gav dock resultatet efterreformatorisk tid. Inga andra anläggningar påverkades av grävningarna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Skultuna 241	Västmanland	Västmanland	Skultuna

AIS Nr
3039

År
2004

Namn/plats
Kvarteret Läroverket

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av värmeledningar utfördes en antikvarisk kontroll.
Schaktet berörde endast påförda odaterbara men troligen sentida lager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
3040

År
2004

Namn/plats
Häcklöparen

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
boplats, bytomt/gårdstomt

Datering, period
vikingatid, odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av utbyggnad utfördes en antikvarisk kontroll. Påförda och troligen sentida lager påträffades. På den ursprungliga markytan påträffades en sotfläck som bör tillhöra den yngsta järnålderns boplats.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 907:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 72:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
3036

År
2004

Namn/plats
Rustberga

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
grav, boplats, bytomt/gårdstomt

Datering, period
folkvandringstid, yngre järnålder, tidigmedeltid

Fynd
bränt ben, bränd lera, bergartsavslag, ornerad bronspärla

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en särskild undersökning.

Undersökningsresultat särskild undersökning: Ett balanserat treskeppig hus med raka stolprader med 14C-dateringar till 890-1160 e. Kr. (kal 2 sigma) och 1020 AD -1240 e. Kr. (kal 2 sigma) påträffades. Tolkat som ekonomibyggnad. En omarkerad brandgrop med brända ben, bränd lera, ett bergartsavslag och en ornerad bronspärla påträffades. En relativ datering av graven, med hjälp av bronspärlan, är till folkvandringstid tom senare delen av vendeltid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 710:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
3043

År
2004

Namn/plats
Lilla Åby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
bytomt/gårdstomt, boplats

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för ledning utfördes en antikvarisk kontroll.
Lämningar i form av en troligtvis förhistorisk boplats påträffades.
Lämningar efter bytomten påträffades inte.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Torpa 201:1	Västmanland	Södermanland	Torpa

AIS Nr
3020

År
2004

Namn/plats
Kärrbo kyrka

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
kyrka/kapell

Datering, period
nyare tid

Fynd
människoben

Beskrivning
Med anledning av schaktningar för klimatförbättrande åtgärder utfördes en antikvarisk kontroll.
En kista med skelett påträffades. Skelettet dateras med hjälp av C-14 till efterreformatorisk tid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Irsta

AIS Nr
3031

År
2004

Namn/plats
Rustberga

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
bytomt/gårdstomt

Datering, period
odaterat

Fynd
brända ben

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en antikvarisk kontroll. Undersökningsresultat: I fyra schakt, nr 1-3 och 6, påträffades anläggningar av förhistorisk karaktär. I schakt 6 påträffades en omarkerad brandgrop som var rund och ca 0,8 meter i diameter. I dess gråsvarta fyllning fanns träkol, sot och brända ben. I schakt l påträffades en härd som var ca 0,6 meter stor. I samma schakt fanns även ett kraftigt färgat kulturlager med kol, sot och obrända ben. I schakt 2 och 3 påträffades sammanlagt fyra mörkfärgningar vars storlek varierade mellan 0,25-0,4 meter i diameter. I ett av stolphålen fanns en 0,25 meter stor sten. Dessa tolkades som stolphål. Fornlämning fanns inom en yta av 110x8 meter (ONO-VSV).

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 710:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1048

År
2004

Namn/plats
Smedsbo

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
grav?, boplats?, järnframställningsplats?

Datering, period
stenålder, bronsålder, järnålder, odaterad

Fynd
Slagg, järnföremål, keramik (förhistorisk), bränd lera, tegel

Beskrivning
Med anledning av planerad nybyggnation utfördes en särskild utredning. Vid utredningen grävdes 37 sökschakt på ett ca 41000 m2 stort område. I 23 av schakten påträffades indikation på fornlämning. Stora mängder slagg och kolbemängda anläggningar tyder på en omfattande smidesverksamhet (möjligen även järnframställning) i området. Dessutom påträffades stolphål och kulturlager vilka innehöll fragment av förhistorisk keramik, vilket tyder på en förhistorisk bosättning inom utredningsområdet. Vare sig boplatsen eller platsen för järnhanteringen har ytmässigt kunnat avgränsas.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Harbo 58:1	Uppsala	Uppland	Harbo

AIS Nr
3045

År
2004

Namn/plats
Dingtuna, Olsta, Tönsta

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
romersk järnålder, folkvandringstid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av industrimark utfördes en förundersökning.
Vid förundersökningen påträffades 68 anläggningar. Dessa utgjordes av 20 stolphål, l pinnhål, 3 nedgrävningar, 11 härdar, 4 sotfläckar, 2 kulturlager, 1 ansamling av sten och 26 mörkfärgningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1062:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
3022

År
2004

Namn/plats
Kolbäck, Vallby

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av byggnation utfördes en utredning.
Inom fastigheten fanns uppgifter om borttagna gravar.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 91:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 90:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck
Kolbäck 91:2	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
3046

År
2004

Namn/plats
Tönsta, Västerås

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
förromersk järnålder, romersk järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av industrimark utfördes en förundersökning.
Inom Västerås 1060:1 påträffades 82 anläggningar. Dessa utgjordes av 20 härdar, 18 stolphål, 6 pinnhål, 4 kulturlager, 3 nedgrävningar, 1 brunn och 30 mörkfärgningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1060:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
3047

År
2004

Namn/plats
Västerås

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
förromersk järnålder, folkvandringstid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av industrimark utfördes en förundersökning.
Vid undersökningen påträffades 68 anläggningar. Dessa utgjordes av 18 stolphål, 1 pinnhål, 7 härdar, 1 sotfläck, 3 rännor, 8 nedgrävningar och 30 mörkfärgningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1061:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
3019

År
2004

Namn/plats
Grissle

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktningar för markbädd utfördes en antikvarisk kontroll.
Inga arkeologiska lämningar påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Kärrbo

AIS Nr
3018

År
2004

Namn/plats
Strömparken

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av grävningar för soltrappa utfördes en schaktningsövervakning.
Schaktningarna berörde inga kulturlager eller äldre konstruktioner.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 148:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
3048

År
2004

Namn/plats
Dingtuna, Olsta, Västerås

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
romersk järnålder

Fynd

Beskrivning
Med anledning av industrimark utfördes en förundersökning.
I den flacka åkermarken strax söder om ett impediment påträffades 24 anläggningar. Anläggningarna utgjordes av 4 stolphål, 2 härdar, 1 sotfläck, 2 kulturlager, 1 ansamling av sten, 1 nedgrävning och 13 stycken mörkfärgningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1063:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
3044

År
2004

Namn/plats
Kvarteret Kraka

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av fjärrkyla utfördes en schaktningsövervakning. Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1137

År
2004

Namn/plats
Kvarteret Gotland

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna Egebäck

Fornlämningskategori
Boplats, grav, härd

Datering, period
Järnålder?

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbebyggelse utfördes en utredning.
Vid utredningen påträffades en rest sten (Västerås 1194) och en stensättningsliknande lämning (Västerås 1197) under inventeringen. På den öppna ängsmarken påträffades en härdrest (Västerås 1196) och ett stenskott stolphål (Västerås 1195). Anläggningarna låg spridda från varandra på var sin sida av området.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1195	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1197	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1194	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1196	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1059

År
2004

Namn/plats
Vägby

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns musuem

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori
Gravfält

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av grävning för bredbandskabel utfördes en antikvarisk schaktkontroll.
Undersökningen utfördes intill gravfältet Kolsva 25:1. En stenpackning påträffades, vilket utgör överbyggnaden till en grav. Kabeln kunde förläggas ytligt och därmed berörs inte fornlämningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolsva 25:1	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
1307

År
2004

Namn/plats
Rustberga

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
grav, skålgropar

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av elkabel utfördes en antikvarisk kontroll.
I den planerade kabelns sträckning påträffades inget av arkeologiskt intresse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 715:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 716:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 716:2	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1306

År
2004

Namn/plats
Kvarteret Norna, Västgötegatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en schaktningsövervakning. Då större delen av schaktningen skulle göras i redan störd mark hade det inledningsvis beslutats att övervakning under grävningens gång bara skulle göras när man grävde intill de befintliga huskropparna samt vid korsandet av Västgötegatan. På grund av en informationsmiss grävdes dock schaktet inne på gården i kvarteret Norna samt en del av schaktet i Västgötegatan utan övervakning. I samråd med Länsstyrelsen, när de grävda schakten hade besiktigats, beslöts det att även den resterande sträckan endast skulle kontrolleras genom efterbesiktning.
Sammanlagt grävdes 70 löpmeter schakt. Djupet varierade från 1,2-2,1 m. I samtliga schakt fanns endast recenta fyllmassor bestående av sand och grus (ca 0,3-0,4 m) samt under dessa sand med inslag av sten och tegelbrockor. På ca 1,2 m djup låg den sterila leran. De ytor som berörde äldre tomtmark schaktades sannolikt ut när de nu stående byggnaderna uppfördes. Även under Västgötegatan har sentida schaktningsarbeten i samband med rörnedläggningar förstört alla spår av äldre tiders verksamhet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1098

År
2004

Namn/plats
Skälby gård

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
Bytomt

Datering, period
Nyare tid

Fynd
Keramik (yngre rödgods)

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Inledningsvis grävdes tre provschakt under övervakning i syfte att ser huruvida kulturlager och anläggningar fanns på platsen. Baserat på resultatet av denna provgrävning fattades, i samråd med länsstyrelsen, beslutet att en efterbesiktning av redan grävda schakt var tillräckligt för de resterande delarna av exploateringsytan.
Ledningsschaktet grävdes ned till ca 1,5 m djup, till största delen i grusgångar på tomten men i vissa delar i gräsytor. Under myllan och det påförda gruset fanns ett ca 0,2-0,3 m tjockt brunsvart siltlager i vilket keramikfynden gjordes. Under detta kom rikligt med sten i olika storlek liggande i ett brunt siltlager. Stenpackningarna föreföll inte utgöra anläggningar utan var sannolikt naturlig moränmark. I områdets sydöstra del påträffades dock en större stenansamling som möjligen kan vara rester av en husgrund, dock låg stenarna inte i läge.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 954:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1099

År
2004

Namn/plats
Västerås

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Gravfält, grav, fornlämningsliknande lämning, boplats

Datering, period

Fynd
Keramik, bränt ben

Beskrivning
Med anledning av planerat husbygge utfördes en förundersökning. Vid förundersökningen påträffades boplatslämningar i tomtens nordnordöstra del. Närmast den norra gränsen påträffades kulturlager innehållande kol, keramik och bränt ben. På ett krönläge söder därom påträffades tre stolphål?, varav i ett hittades keramik.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 51:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 172:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 172:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1234	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1100

År
2004

Namn/plats
Kanik, Lundby, Örtagården

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
Stensträng, boplats

Datering, period

Fynd
Brända ben

Beskrivning
Med anledning av byggnation utfördes en särskild utredning.
Till största delen bestod utredningsområdet av utmark belägen mellan byarna Kanik-Lundby och Gotö. Området utgjordes av skogsmark med stora sanka områden. Vid utredningen påträffades en stensträng av möjligen sentida ursprung (gränsmarkering?) samt en förhistorisk boplatslämning.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1103	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1104	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1101

År
2004

Namn/plats
Västerås

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för ledningsdragning utfördes en antikvarisk kontroll.
Den enda påträffade anläggningen var en stenrad ca åtta m väster om Kapellbäcken. Stenraden har tolkats som en hägnadsrest eller en annan form av markslagsgräns (sentida).

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1117

År
2004

Namn/plats
Hjulsta, Häljesta, Sillsta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av förläggande av elkabel utfördes en antikvarisk kontroll.
Inga anläggningar eller fornlämningar påträffades vid undersökningen.
Ett recent lager, ca 2 x 1 m stort och 0,1 m djupt, innehållandes sot och en bit porslin, påträffades i den östra delen av Sillstaledningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Munktorp

AIS Nr
1118

År
2004

Namn/plats
Forneby

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Neolitikum?, järnålder?

Fynd
Kvarts (slagen), keramik (dekorerad, odekorerad), slagg, sentida fynd

Beskrivning
Med anledning av bredbandskabel utfördes en antikvarisk kontroll med påföljande kompletterande förundersökning.
Arbetet resulterade i att ett tidigare ej känt boplatsområde påträffades.
Boplatsen härrör sannolikt från yngre stenåldern.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Möklinta 339	Västmanland	Västmanland	Möklinta

AIS Nr
1119

År
2004

Namn/plats
Norrby Kyrka

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Kyrka/ kapell

Datering, period
Medeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för dagvatten utfördes en antikvarisk kontroll.
Schaktet berörde en gravkammare byggd i tegel. Kammaren var skadad av tidigare grävverksamhet. Öster om kyrkan påträffades den gamla bogårdsmuren på en sträcka av ca 10 m, vilken var murad med kalkbruk. Efterföljande murar var/ är kallmurade.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Norrby 126:1	Västmanland	Uppland	Norrby

AIS Nr
1120

År
2004

Namn/plats
Norrby kyrka

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Kyrka/ kapell

Datering, period
Odaterat

Fynd
Ben (människa), tegelfragment, bruk

Beskrivning
Med anledning av att gropar för att undersöka dräneringsförhållanden skulle grävas utfördes en antikvarisk kontroll.
Tre mindre schakt grävdes (efter det yttre murlivet på kyrkan?). Enstaka människoben samt omrört bygglager med tegelfragment och bruk påträffades. Lagrets datering är ej känt.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Norrby 126:1	Västmanland	Uppland	Norrby

AIS Nr
1309

År
2004

Namn/plats
Botaniska trädgården

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid, senmedeltid?

Fynd

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Fyra schakt grävdes inom det området som varit trädgårds sedan 1600-talet. I schakt 1 rakt öster om domkyrkans kor påträffades äldre vägbeläggningar, möjligen från den yttre trädgårdsgången i 1700- och 1800-talens botaniska trädgård. I en begränsad del av schaktet kunde ett kulturlager dokumenteras. Lagret bestod av gråsvart lerig silt med gödselinslag och träbitar. Inga fynd påträffades, men lagret kan utifrån schaktdjupet och dess beståndsdelar möjligen vara senmedeltida.
De övriga schakten grävdes längre norrut på området. I schakt 2 fanns endast påförda fyllmassor. I schakt 3 påträffades en stenfylld nedgrävning, som man vid en jämförelse med kartan från 1854 kan se sammanfaller med den östra kanten av en utvidgning åt norr som då fanns i trädgården. Dess exakta funktion är svår att avgöra, den kan vara en dränering eller avgränsning. I schakt 4 påträffades en nedgrävning i den sterila leran, vars funktion ej kunde fastställas.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1136

År
2004

Namn/plats
Hyttgatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktningar för VA-ledningar utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Vid undersökningen upprättades tre profiler, som visade att gatan varit uppbyggd av lera, slagg och ungtallar. Ungtallarna låg i gatans längdriktning. Hyttgatan var mycket förstörd av äldre och yngre schaktningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1308

År
2004

Namn/plats
Smalbäcken

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av husbyggnation utfördes en utredning.
Av anmälan framgår inget undersökningsresultat, sannolikt påträffades inget av arkeologiskt intresse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1138

År
2004

Namn/plats
Trångfors

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Byggnad

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av borrning för miljöprover skulle en förundersökning i form av schaktningsövervakning utföras, i samband med miljöskyddsarbeten inom Trångfors smedjas absoluta närområde. Någon kontakt upprättades aldrig från utföraren av borrningarna med länsmuseets kulturmiljöavdelning varför arbetena genomfördes utan antikvarisk kontroll.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Svedvi 261:1	Västmanland	Västmanland	Svedvi
Svedvi 261:2	Västmanland	Västmanland	Svedvi

AIS Nr
1139

År
2004

Namn/plats
Säby kyrka

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Kyrka/ kapell

Datering, period
Högmedeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för åskledare och dränering utfördes en antikvarisk kontroll.
Vid undersökningen konstaterades att färgningar i jorden i dropprummet visade på att taket har tjärats med tjära innehållandes rödfärgspigment. Undersökningen visade också att undergrunden inte var tillräckligt väl gjord. Kyrkan har haft problem med sättningar ända sedan 1600-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Säby

AIS Nr
1140

År
2004

Namn/plats
Hörnsjöfors

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Tegelindustri, träindustri

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av dammreparation med tillhörande mindre schaktning utfördes en antikvarisk kontroll.
Inga anläggningar eller kulturlager påverkades av arbetet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerfärnebo 449:1	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo
Västerfärnebo 449:2	Västmanland	Västmanland	Västerfärnebo

AIS Nr
1141

År
2004

Namn/plats
Lissberga, Rustberga, Kävsta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
Grav, boplats

Datering, period
Järnålder?

Fynd
Keramik, brända ben, obrända ben, bränd lera

Beskrivning
Med anledning av schaktning för VA-ledning utfördes en antikvarisk kontroll.
Vid undersökningen påträffades fornlämningar inom tre områden.

Område A
Söder om Lissberga gamla tomt (Västerås 710:1) påträffades en brandgrav (några meter norr om den nyfunna graven som Västmanlands läns museum undersökt tidigare under året, vilken preliminärt dateras till vendeltid). Den påträffade graven undersöktes ej då ledningen drogs söder om graven. I schakten påträffades även lösfynd av keramik och bränd lera.
Område B
Intill Västerås 616:1. I ett schakt väster om infarten till Skerike golfbana återfanns två omarkerade brandgravar i åkermark. En av dessa undersöktes. Inga daterande föremål påträffades så i nuläget är dateringen osäker. Den andra graven berördes ej av ledningsdragningen.
Område C
Intill Västerås 615:1. I ett av schakten undersöktes två stolphål och en

kokgropsliknande anläggning.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 615:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 616:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 710:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1142

År
2004

Namn/plats
Kvarteret Kycklingen

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Leif Karlenby

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Senneolitikum, vendeltid, vikingatid, nyare tid, odaterat

Fynd
Bryne, avslag?

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en särskild undersökning. Vid undersökningen av den södra delen av den västra ytan hittades ett antal anläggningar av ungsliknande konstruktion. Dessa totalundersöktes. I en av konstruktionerna hittades ett bryne av järnålderstyp (vendel- eller vikingatid), vilket tydligt indikerar anläggningarnas datering. Anläggningarna hade alla en sandig siltfyllning, som var något sotig. På flera av groparnas botten hittades rester av en konstruktion bestående av uppbyggd lera och sten, samt att botten på dessa var uppbyggd med lera för att få en räfflad yta.
Ett flertal stolphål kunde konstateras på ytan och ett möjligt tvåskeppigt stolphus identifierades. Ett kulturlager som kan sammanföras med det senneolitiska lagret som noterades på förundersökningen på område 1 kunde även observeras i de norra delarna av området. Ett antal rutor i ett annat lager öster om det ovan nämnda grävdes, men inget speciellt förutom ett eventuellt stenavslag kunde noteras. Det påträffades även anläggningar av recent karaktär. Flera diken störde ytan. Även den större grop delvis fylld med sprängsten och fyllnadsmassor av kulturpåverkad sand/ silt påträffades. Denna har tolkats som en recent

grop. De yngsta anläggningarna kan härledas till Nordanby gårds tidigaste skede, det sk "landeriet", som etablerades på området i början av 1900-talet.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 987:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1143

År
2004

Namn/plats
Nordanby

Typ av undersökning
Särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Leif Karlenby

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Senneolitikum, romersk järnålder, vendeltid, nyare tid, odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en särskild undersökning. Resultatet från undersökningen bekräftade delvis resultatet från förundersökningen 2001.
Ett flertal boplatser påträffades på område 1. Bland dess kan noteras tre möjliga senneolitiska tvåskeppiga stolphus, en ev. hyddbotten, ett treskeppigt och ett möjligt enskeppigt stolphus från äldre järnålder, samt ett antal olika arkeologiska lämningar såsom härdar, gropar, rännor, stolphål. Historiska lämningar påträffades från den tid då Nordanby gård var i bruk, vilken etablerades i början av 1800-talet.
De olika stenåldersliknande boplatserna låg jämt spridda i förhållande till varandra. Den eventuella järnåldersboplatsen med de två husen låg väser om den berghäll som ligger mitt i området. Dessa lämningar var mycket tydliga med hus bestående av rännor och stolphål.
I allmänhet kan man säga att markanvändningen i senare tid, plöjning och liknande, har skadat i stort sett samtliga anläggningar.
Slutligen kan nämnas att efter inventering av berhällen påträffades tre troliga skålgropar, en möjlig skålgrop och en skålränna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 987:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1144

År
2004

Namn/plats
Nordanby

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Leif Karlenby

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Nyare tid, odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en förundersökning. Undersökningen resulterade i en boplatsyta (odaterbar), kraftigt skadad av recent aktivitet, bla bebyggelse. Över boplatsen hade det deponerats upp till fyra meter tjocka fyllnadsmassor. På boplatsytan hade det påträffats två stolphål, tre osäkra anläggningar samt ett kulturlager som troligtvis är markyta från tiden innan fyllnadsmassorna lades dit. Pga att en intilliggande boplatsyta hade daterats till yngre stenålder-bronsålder kan eventuellt denna ha samma ålder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 987:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1145

År
2004

Namn/plats
Kvarteret Kycklingen

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Leif Karlenby

Fornlämningskategori
Boplats

Datering, period
Senneolitikum, äldre bronsålder, vendeltid, vikingatid, nyare tid, odaterat

Fynd
Bryne

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en förundersökning. Vid undersökningen påträffades möjliga boplatslämningar. Troligt är att de tillhör den tidigare kända boplatsen norr om undersökningsytan, dvs en boplats från sennolitikum/ äldre bronsålder. Dock antyder fyndet av ett bryne av järnålderstyp på boplatsen datering till vendeltid eller vikingatid. På södra delen av ytan påträffades anläggningar av sentida karaktär som ev kan härledas till Nordanby gårds tidigaste skede, det sk "landeriet", eller järnåldersbosättningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 987:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1244

År
2004

Namn/plats
Ulvsbo

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori
boplats

Datering, period
mesolitikum

Fynd
kvarts, kvarsit, flinta? bergart, obränd tand, keramik

Beskrivning
Med anledning av bredbandskabel utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Fynd i form av bla avslag och splitter av kvarts samlades in från boplatserna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala socken 47:1	Västmanland	Västmanland	Sala socken
Sala socken 48:1	Västmanland	Västmanland	Sala socken

AIS Nr
1243

År
2004

Namn/plats
Brottberga, Västerås

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
fyndplats, skålgropar, grav

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av ledningsdragning utfördes en antikvarisk kontroll.
Av anmälan framgår inget undersökningsresultat.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1069:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 975:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 74:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 62:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 61:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1242

År
2004

Namn/plats
Skerike, Tibble

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori
boplats, fynplats

Datering, period
förromersk järnålder

Fynd
keramik, kvarts

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en utredning. Inledningsvis granskades historiskt kartmaterial från 1700-talet och tidigt 1900-tal avseende markslag och bebyggelse. Därpå grävdes sökschakt med grävmaskin. En förhistorisk anläggning i form av en härd påträffades. Den daterades till 350-90 f Kr (kalibrerat värde ett sigma) och kan därmed hänföras till förromersk järnålder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1105	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1106	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1126

År
2004

Namn/plats
Lycksta

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en särskild utredning.
Inom det 3600 m2 stora utredningsområdet grävdes sex sökschakt, vilka var mellan 13 och 26 m långa. Inga fornlämningar påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Romfartuna

AIS Nr
1312

År
2004

Namn/plats
Kyrkbacksgatan

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kristina Jonsson

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av byte av ventil samt vattenläcka utfördes en antikvarisk kontroll.
Inga fornlämningar påträffades, två schakt grävdes i äldre ledningsschakt. Schakt 1 var 1,7 x 3,5 m stort och grävdes till 2 m djup. Schakt 2 var 2,5 x 2,5 m stort och grävdes till 2 m djup. Endast påfört grus i schakten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
3002

År
2004

Namn/plats
Jäder

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Metallindustri/järnbruk

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bergvärme utfördes en antikvarisk kontroll i kulturlagren i gårdsplanen till Jädersbruks herrgård. Inget var tidigare känt. En kullerstensanläggning påträffades samt ett flertal påförda sand/gruslager med datering före 1675 och efter 1675. Ett brandlager sträckte sig i hela schaktens längd med olika tjocklekar. Lagret bör härstamma från 1675 års brand då huvudbyggnaden eldhärjades. Eventuellt kan gården ha haft en liten dammanläggning.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga socken 35:1	Västmanland	Västmanland	Arboga socken

AIS Nr
1310

År
2004

Namn/plats
Barkbocken

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
skålgropar

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av byggnation utfördes en särskild utredning.
Av anmälan framgår inget undersökningsresultat, sannolikt inget av arkeologiskt intresse.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 451:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
3003

År
2004

Namn/plats
Kvarteret Harneskmakaren, Kvarteret Åldermannen

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en schaktningsövervakning. Omrörda kulturlager påträffades i största delen av schakten. I portlidret i kv. Åldermannen upprättades en profil där ostörda lager fanns. I kv. Åldermannen tycks tjocka kulturlager med gödsel finnas enligt en mycket liten provgrop som grävdes med spade i det grävda schaktet. I kv. Harneskmakaren berördes endast omrörda moderna lager samt omrörda kulturlager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
3004

År
2004

Namn/plats
Kvarteret Hattmakaren

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för avlopp utfördes en schaktningsövervakning.
Rester efter en trolig husgrund dokumenterades i profilen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1316

År
2004

Namn/plats
Väderholmen

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
fyndplats

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktning för transformatorstation utfördes en antikvarisk kontroll.
Den antikvariska kontrollen motiverades av närheten till fyndplatsen för ett flintavslag (Östervåla 100:1), vilken ligger ca 60 m nordöst om undersökningsområdet. Undersökningsområdet är beläget i moränmark, på södra kanten av en mot väster utskjutande höjdrygg. Området ligger omkring 40 möh. Förutom det ovan nämnda fyndet av flinta är det ont om registrerade fornlämningar i det direkta närområdet. Omkring 400 m sydväst om undersökningsområdet finns ett röse och en stensättning. Inget av arkeologiskt intresse påträffades vid den antikvariska kontrollen. Vid schaktningen visade sig den berörda ytan vara skadad av tidigare gjorda markingrepp.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Östervåla 100:1	Uppsala	Uppland	Östervåla

AIS Nr
3001

År
2004

Namn/plats
Kvarteret Dragaren

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
odaterat

Fynd
mynt (Carl XIV Johan 1820)

Beskrivning
Med anledning av dränering utfördes en antikvarisk kontroll.
Schakt drogs längs med husväggar där lagren var omrörda och delvis påförda i sen tid. Inget av arkeologiskt intresse dokumenterades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
1313

År
2004

Namn/plats
Gotö, Barkarö

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna Egebäck

Fornlämningskategori
Naturföremål/-bildning med tradition

Datering, period
nyare tid

Fynd
järnföremål (hästskor), keramik (glaserat rödgods)

Beskrivning
Med anledning av bebyggelse utfördes en utredning.
Trots inventering och sökschakt i åkermarken påträffades inga förhistoriska lämningar. I åkermarken kom under matjorden ett kulturpåverkat lager som innehöll recenta fynd som glaserat rödgods, tegel och järn, men inga anläggningar påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås-Barkarö 8:1	Västmanland	Västmanland	Västerås-Barkarö

AIS Nr
3009

År
2004

Namn/plats
Erikslund

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning, särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Karin Nordström

Fornlämningskategori
skärvstenshög, grav, stensträng, stenröjd yta

Datering, period
neolitikum, bronsålder, folkvandringstid, vendeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av anläggning av handels- och industriområde utfördes en utredning och förundersökning.
2004 års arkeologiska insatser visade att inom planområdet finns en rik och varierad fornlämningsmiljö. I området finns det spår efter mänskliga aktiviteter som omfattar tiden yngre stenålder till historisk tid.
Förundersökning Dingtuna 626:1
Den äldsta dateringen i området hör ihop med ett kulturlager och två boplatsanläggningar som är från 2400-2030 f. kr. (kal 2 sigma). I samma område finns en skärvstenhög, kraftigt välvd ca 10 meter i diameter. I högen påträffades keramik, brända ben, bränd lera. Resultaten av C14-analysen daterade Dingtuna 626:1 till 1600-1310 f. Kr. (kal 2 sigma) och 1390-1050 f. Kr. (kal 2 sigma). I skärvstenhögens omgivning påträffades ett fyndbärande kulturlager (liknande fynd som i högen), ett odlingsröse/stensträng? samt en liten skärvstenpackning.
Förundersökning Dingtuna 627:1
Skärvstenhögen var flack, ca 7 meter i diameter. Skärvstenshögen daterades till 1300-970 f. Kr (kal 2 sigma). I närområdet påträffades

inga anläggningar.
Förundersökning Dingtuna 482:1-2
En stensättning och en rest sten fanns på platsen. Ingen av gravarna undersöktes vid förundersökningen. I området runt omkring påträffades inga ytterligare gravar.
Förundersökning Dingtuna 481:1-2
Stensättning och hägnader karterades inom ramen för förundersökningen. Den östra delen av området, där en av stensträngarna var belägen förundersöktes. I detta område påträffades två härdar som med hjälp av 14C daterades till 430-670 e. Kr. (kal 2 sigma) och till 420-620 e. Kr (kal 2 sigma). En odaterad huskonstruktion finns i östra kanten av samma område. Förmodligen representerar konstruktionen någon form av verksamhet på landsbygden i Erikslund under medeltid eller historisk tid.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 626:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 627:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 482:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 482:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 481:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 481:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 661:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 662:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 662:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 306:2	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 306:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1057:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1311

År
2004

Namn/plats
Johannisbergs flygplats

Typ av undersökning
Särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström?

Fornlämningskategori
fossil åker

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bebyggelse utfördes en särskild utredning. Sammanlagt grävdes 71 schakt. Schakten var 4-35 m långa och 1,5 m breda och 0,25-0,7 m djupa. Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 1082:1	Västmanland	Västmanland	Västerås
Västerås 1083:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
1062

År
2004

Namn/plats
Irsta Kyrkby, Irsta, Gillberga, Skysta, Gottsta

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns musuem

Ansvarig person
Lisa Skanser

Fornlämningskategori
Boplats, grav, stensträng

Datering, period
Odaterat, romersk järnålder

Fynd
Keramik, glaserad keramik, brända ben, bränd lera, obrända djurtänder, harts

Beskrivning
Med anledning av VA-ledning utfördes en antikvarisk kontroll. Inom två områden längs sträckan påträffades fornlämningar. Vid Irsta 438 fanns skäl att tro att lämningarna utgjordes av gravar. Med anledning därav beslutades det att ledningens sträckning skulle förskjutas något norrut. Det andra området där fornlämningar påträffades var vid Kungsåra 211. Tjocka kulturlager, stolphål och en härd, samt fynd av bla keramik dokumenterades. Dateringen av härden indikerar att boplatsen är från yngre romersk järnålder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kungsåra 211	Västmanland	Västmanland	Kungsåra
Irsta 79:2	Västmanland	Västmanland	Irsta
Irsta 438	Västmanland	Västmanland	Irsta

AIS Nr
1061

År
2004

Namn/plats
Kvarteret Bifrost

Typ av undersökning
Arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
Stadslager

Datering, period
Odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbyggande utfördes en antikvarisk kontroll. Undersökningen visade att under ett lager påförd matjord fanns ren lera. Resterna av en troligen knuttimrad brunn påträffades. Den var fylld med sten och modernare taktegel. Fynd som kunde datera brunnen påträffades inte.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 148:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
3007

År
2004, 2005

Namn/plats
Oppvreta

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Jan Ählström

Fornlämningskategori
boplats, stensträng

Datering, period
odaterat

Fynd
keramik

Beskrivning
Med anledning av vägbygge utfördes en utredning.
Denna omfattade sökschaktning inom 13 lokaler samt en inventering särskilt inriktad på stenålderslämningar.
Vid utredningen påträffades fornlämning inom fyra av lokalerna. Fornlämningarna utgörs av kulturlager, härdar och stolphål vilka indikerar förhistoriska boplatser eller aktivitetsytor. Det påträffades även två stensträngar i anslutning till två av boplatserna.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Västerås
Dingtuna 696	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 694	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 692	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 695	Västmanland	Västmanland	Dingtuna
Dingtuna 697	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
3008

År
2004?

Namn/plats
Dingtuna, Talvsta, Östjädra mfl

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning, särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period
vikingatid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av elkabel utfördes en utredning och en schaktningsövervakning.
Av anmälan framgår inget undersökningsresultat.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Dingtuna 691	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
3051

År
2005

Namn/plats
Kvarteret Domkyrkan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Mathias Bäck

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
senmedeltid, nyare tid

Fynd
keramik, spik, kritpipor

Beskrivning
Med anledning av ombyggnation utfördes en förundersökning. Undersökningsresultat: Delar av stenlagda gårdsplaner samt stenlagd gata som sannlikt har medeltida anor. Kulturlager och brandlager.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
3050

År
2005

Namn/plats
Kvarteret Felix

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en förundersökning.
Inga anläggningar påträffades. I norra delen av kvarteret påträffades avskrädeslager, i den södra ren matjord ovan det sterila åsmaterialet. Matjordslagret kan antyda trädgårdsodling där möjligen humle kan ha ingått. Belägg finns för humleodling "nästgårds".

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
3010

År
2005

Namn/plats
Talvsta

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en utredning.
Utredningsschakten gjordes endast inom de områden som direkt skulle komma att beröras av huskropparna.
Inga fornlämningar påträffades vid schaktningen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Dingtuna

AIS Nr
3015

År
2005

Namn/plats
Enåkers kyrka

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
kyrka/kapell

Datering, period
medeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av elledning utfördes en antikvarisk kontroll.
Vid schaktningarna påträffades en stenpackning bestående av flata stenar i två skift intill nordvästra hörnet av kyrktornet. Funktionen ej känd. 7 meter söder om kyrkan påträffades rester efter den rivna bogårdsmuren. När den revs är inte känt.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Enåker 107:1	Uppsala	Uppland	Enåker

AIS Nr
3030

År
2005

Namn/plats
Tomta

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
bytomt/gårdstomt

Datering, period
nyare tid

Fynd
kritpipa, keramik, slagg, järnföremål, städ

Beskrivning
Med anledning av slamlagringsbrunnar utfördes en förundersökning. I ett av schakten påträffades rester av en smedja, som med hjälp av kritpipa och keramik dateras till 1700-1800-talen.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Romfartuna 219:1	Västmanland	Västmanland	Romfartuna

AIS Nr
1914

År
2005

Namn/plats
Olof Ahllöfs park

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av schaktningar för VA utfördes en förundersökning.

Två lämningar efter källare i Olof Ahllöfs park i Arboga delundersöktes. Den ena källaren var mycket förstörd av äldre schaktningar varför endast en profil över källarlämningen kunde upprättas. Den andra källarlämningen kunde dokumenteras efter västra källarväggens resterande bottenparti. Källaren var cirka 6 m lång och nergrävd i ren pinnmo. Inga daterande fynd påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Arboga stad 34:1	Västmanland	Västmanland	Arboga stad

AIS Nr
3042

År
2005

Namn/plats
Silvergruvan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
kanal

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av återställande av kanalavsnitt utfördes en förundersökning.
Undersökningen utfördes på ett avsnitt av Heides kanal från slutet av 1500-talet. Kanelens ursprungliga djup var cirka 1 m. Dess bredd var mellan 1,5-1,8 m. Inga lösfynd påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 209:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
3041

År
2005

Namn/plats
Kvarteret Hovslagaren

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik, glas, kakel, kritpipor

Beskrivning
Med anledning av bostadsbebyggelse utfördes en förundersökning. Sex undersökningsschakt togs upp. I dessa påträffades två diken som kan vara tomtgränsmarkeringar, två husgrunder samt ett träkar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
1912

År
2005

Namn/plats
Bråstagatan, Trädgårdsgatan

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadlager

Datering, period
nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av VA-ledningar utfördes en förundersökning i form av schaktningsövervakning.
På båda platserna påträffades endast moderna grusfyllningar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
3023

År
2005

Namn/plats
Kärrbo kyrka

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
kyrka/kapell

Datering, period
högmedeltid, senmedeltid, nyare tid

Fynd

Beskrivning
Med anledning av klimatförbättrande åtgärder utfördes en antikvarisk kontroll.
Undersökningen berörde tre platser i kyrkan. Diverse golvlager påträffades. Dessa var kända sedan tidigare. Inga byggnadsdetaljer berördes av undersökningen. Inte heller några gravar.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Kärrbo

AIS Nr
3024

År
2005

Namn/plats
Julberga

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av bostadsbebyggelse utfördes en utredning. Sammanlagt grävdes 25 schakt, ca 3-15 m långa, 1 m breda och 0,1-0,6 m djupa. Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Kolsva

AIS Nr
3025

År
2005

Namn/plats
Strömsholm

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori
gravfält

Datering, period
järnålder?

Fynd
brända ben, harts, järnfragment

Beskrivning
Med anledning av skada utfördes en särskild undersökning.
Vi denna undersöktes två brandgravar på den norra delen av Kolbäck 224:1. De aktuella gravarna låg delvis blottade i en raskant i åsens norra del. I båda gravarna påträffades brända ben och hartstätningsringar.
Vid undersökningen visade det sig att ytterligare, tidigare ej kända gravar, ligger i det närmaste kant i kant med de nu undersökta gravarna. Dessa kvarligger.
Datering: inget daterande påträffades vid undersökningen. Gravform och tidigare undersökningar på platsen
antyder dock en datering till romersk järnålder.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Kolbäck 224:1	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
3026

År
2005

Namn/plats
Gränby

Typ av undersökning
särskild utredning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Anna-Lena Hallgren

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nybyggnation utfördes en utredning.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Kolbäck

AIS Nr
1911

År
2005

Namn/plats
Brunnsparken

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
keramik

Beskrivning
Med anledning av belysningsstolpar utfördes en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning.

I tre av de mycket små schakten påträffades metertjocka kulturlager som tolkades till rester efter garveriverksamhet samt bebyggelse i form av rester efter ett golv. Kulturlagren dateras efter keramiken till 1600-1700 talen. Innan förundersökningen fanns inga uppgifter om kulturlager i parken.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Sala stad 62:1	Västmanland	Västmanland	Sala stad

AIS Nr
3027

År
2005

Namn/plats
Kvarteret Tor

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
odaterat

Fynd

Beskrivning
Med anledning av fjärrvärme utfördes en schaktningsövervakning.
Inget av arkeologiskt värde påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Köping 148:1	Västmanland	Västmanland	Köping

AIS Nr
3028

År
2005

Namn/plats
Munktorps kyrka

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Ulf Alström

Fornlämningskategori
kyrka/kapell

Datering, period
medeltid, nyare tid

Fynd
mynt (Karl XV), fönsterglas

Beskrivning
Med anledning av schaktning för fuktanalyser utfördes en antikvarisk kontroll.
Vid denna påträffades delvis rester efter en murad anläggning. Det kan vara rester efter det rivna kapellet som går under namnet "kuren". I omrörda skelettrester påträffades näverbitar vilket kan tyda på att materialet kan ha använts vid svepning av kistor och gravkammare.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Munktorp

AIS Nr
1915

År
2005

Namn/plats
Kleopatra

Typ av undersökning
särskild undersökning

Ansvarig organisation
UV Bergslagen

Ansvarig person
Helmut Bergold

Fornlämningskategori
stadslager

Datering, period
nyare tid

Fynd
Gjutformsfragment, bronsspill, keramik (rödgods, stengods), kritpipor, mynt, glas, järnföremål

Beskrivning
Med anledning av bostadshus utfördes en särskild undersökning.

Området utgörs av kulturlager och rester efter ett grytgjuteri. Området användes före undersökningen som parkeringsplats. Kvarteret ligger i utkanten av Västerås stads fornlämningsområde. Litet är känt om den första bebyggelseetableringen i området. Enligt Sven Olssons rekonstruktion av den senmedeltida staden i "Idealstad med förhinder" (1985) fanns i kvarteret tre tomter under tidigt 1600-tal. Dessa övertogs av grytgjutaren Björn Olsson ungefär vid mitten av 1600-talet och slogs samman till en tomt före år 1688.
Delar av kvarteret har förundersökts år 1991. Fem schakt grävdes varvid konstaterades att en eller flera stenläggningar täcker stora delar av ytan. Under stenläggningen fanns ett kompakt lager med gjutformsdelar/fragment som är rester efter grytgjutning i brons eller järn. Kulturlager mellan 0,4 och 0,8 meter tjocka fanns i samtliga schakt utom ett. Skriftligt källmaterial visar också att under den aktuella perioden, 1600-talet, hade Björn Olsson Grytgjutare sin verkstad i kvarteret (Bergquist 1991). Vid den särskilda arkeologiska

undersökningen konstaterades rester av bebyggelse och verksamhet från 1500-talets slut till 1700-talet. Den äldsta fasen utgjordes av stenläggningar, husgrunder och rester av ugnar, från 1600-talet påträffades delar av grytgjuteriet med omfattande lager av gjutformsrester, grunder, stenläggningar och andra konstruktioner och från den senaste fasen fanns husgrunder. Dominerande var lämningarna efter gjuteriverksamheten.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
Västerås 232:1	Västmanland	Västmanland	Västerås

AIS Nr
3017

År
2005?

Namn/plats
Irsta Kyrkby

Typ av undersökning
arkeologisk förundersökning

Ansvarig organisation
Västmanlands läns museum

Ansvarig person
Kaisu Anttila

Fornlämningskategori

Datering, period

Fynd

Beskrivning
Med anledning av nedgrävning av luftledning utfördes en antikvarisk kontroll.
Inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Raä Nr	Län	Landskap	Socken
	Västmanland	Västmanland	Irsta